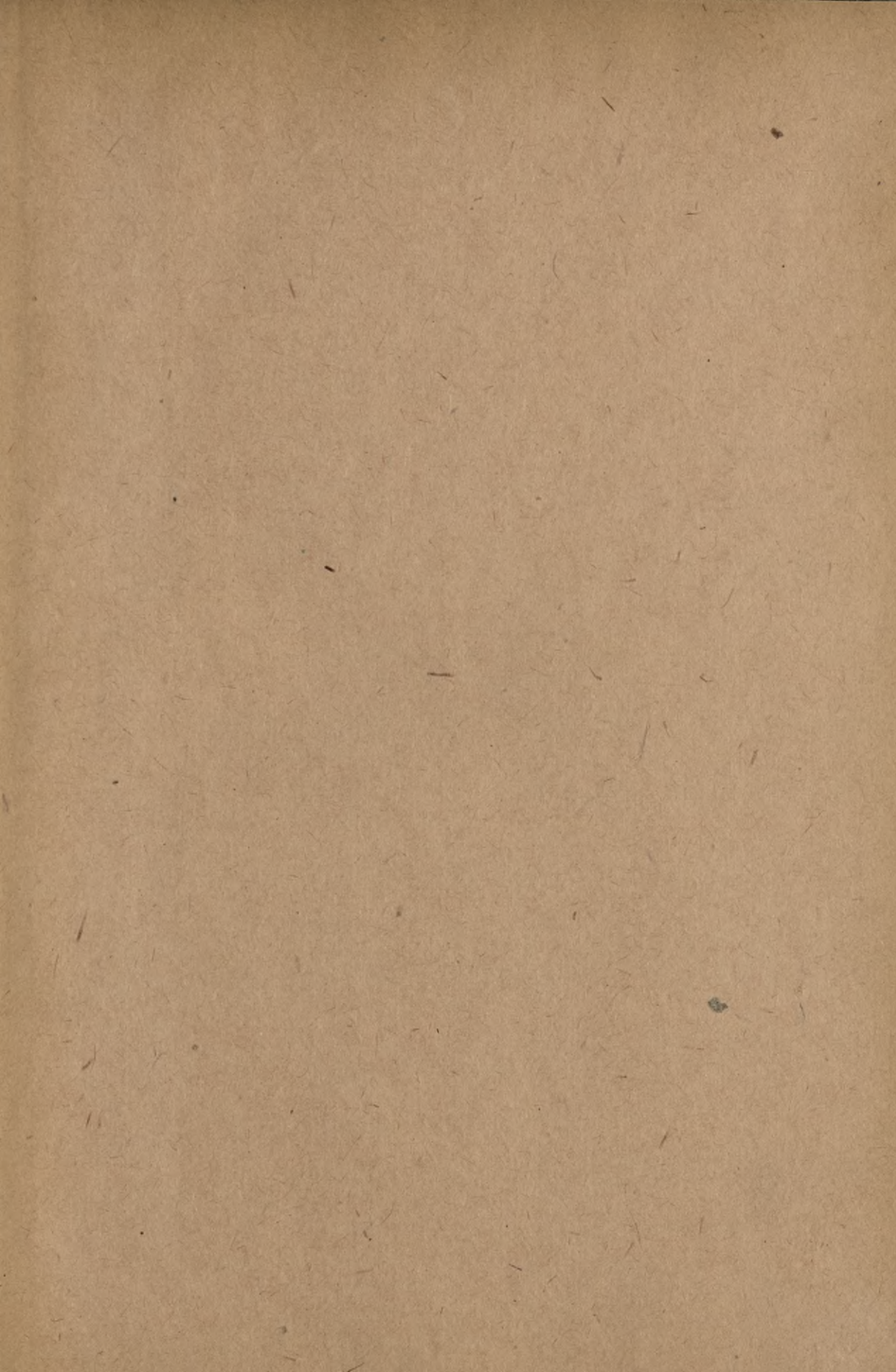

Biblioteka Politechniki Krakowskiej

100000301120

Království české

SOUPIS

PAMÁTEK HISTORICKÝCH A UMĚLECKÝCH
V KRÁLOVSTVÍ ČESKÉM

OD PRAVĚKU DO POČÁTKU XIX. STOLETÍ.

VYDÁVA

ARCHAEOLOGICKÁ KOMMISSE
PŘI ČESKÉ AKADEMII CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA
PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ

ŘÍZENÍM SVĚHO PŘEDSEDY

JOSEFA HLÁVKY.

KRÁL. HLAVNÍ MĚSTO PRAHA: HRADČANY.

II.

POKLAD SVATOVÍTSKÝ A KNIHOVNA KAPITULNÍ.

ČÁST DRUHÁ.

KNIHOVNA KAPITULNÍ.

NAPSAL

Dr. ANT. PODLAHA.

SE 340 VYOBRAZENÍMI V TEXTU A PĚTI TABULKAMI.

VYDÁNO ZA PODPORY KRÁL. HLAV. MĚSTA PRAHY.

V PRAZE 1903.

NAKLADEM ARCHAEOLOGICKÉ KOMMISSE PŘI ČESKÉ AKADEMII CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA
PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.

Vyňatek z proslovu

k Soupisu památek historických a uměleckých v království Českém.

Království Českému pro polohu a přirozené bohatství jeho připadla v dějinách střední Evropy od pravěku vynikající úloha po stránce nejen politické ale i kulturní. Již od časů prvního osídlení nalézáme v Čechách stopy zámožnosti a vkusu, stopy cizích vlivů, které přes přirozené ohraničení země přece tam vynikaly a pak přechasto samostatně se vytvářely. Nebylo motivu v politickém, duševním a uměleckém životě střední Evropy který by nebyl nalezn v Čechách ozvěny neb i samostatného rozvoje, a jako letopisy hlásají obšírně doby slávy a úpadku politického i duševního, tak i památky umění na všech stranách země živě svědčí o kulturním rozvoji tohoto království i občasném jeho poklesnutí.

Dějiny politické i literární od doby Kosmovy měly své pěstitele i čtenáře; než i to, co umělo rukou, domácí či cizí, bylo vytvořeno, nezůstalo bez povšimnutí. Teprve naší době náleží však zásluha, že soustavněji bádala v oboru historicko-uměleckém; zejména sluší tu věnovati vzpomínku Hebrovi, který se svými soudruhy soustavně popsal stavitelské památky historické, dále Mikovcovi a Zapovi, kteří pozornost obrátili na památky umělecké, konečně Wocelovi, který se prohloubil v minulost předhistorickou. R. 1854 založen při *Museu království Českého Archaeologický Sbor*, později i časopis »Method« staly se orgánem pro historii umění výtvarného v Čechách.

Když pak zahájila svou činnost *Česká Akademie pro vědy, slovesnost a umění*, zřízena při ní na základě § 2. lit. c) stanov, pak §§ 18. a 50. jednacího řádu *Archaeologická kommisie* k vědeckému zkoumání v oboru památek uměleckých, historických, písemných i slovesných, jakož i k ochraně těchto památek. Tím založena organizace aktivní s určitým účelem, probádati království České v přičině památek umění výtvarného, stanoviti, které památky stavitelské, sochařské, malířské, zlatnické, konvářské a j. dotud se

SOUPIS
PAMÁTEK HISTORICKÝCH A UMĚLECKÝCH
V KRÁLOVSTVÍ ČESKÉM

OD PRAVĚKU DO POČÁTKU XIX. STOLETÍ.

VYDÁVÁ

ARCHAEOLOGICKÁ KOMMISSE
PŘI ČESKÉ AKADEMII CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA
PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ

ŘÍZENÍM SVĚHO PŘEDSEDY

JOSEFA HLÁVKY.

KRÁL. HLAVNÍ MĚSTO PRAHA: HRADČANY.

II.

POKLAD SVATOVÍTSKÝ A KNIHOVNA KAPITULNÍ.

ČÁST DRUHÁ.

KNIHOVNA KAPITULNÍ.

NAPSAL

Dr. ANT. PODLAHA.

SE 340 VYOBRAZENÍMI V TEXTU A PĚTI TABULKAMI.

V PRAZE 1903.

NÁKLADEM ARCHAEOLOGICKÉ KOMMISSE PŘI ČESKÉ AKADEMII CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA
PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.

SOUPIS

PAMÁTEK HISTORICKÝCH A UMĚLECKÝCH.

KNIHOVNA KAPITULNÍ

V PRAZE.

NAPSAL

Dr. A. PODLAHA.

(SE 340 VYOBRAZENÍMI V TEXTU A PĚTI TABULKAMI.)

VYDÁNO ZA PODPORY KRÁL. HLAV. MĚSTA PRAHY.

V PRAZE 1903.

NÁKLADEM ARCHAEOLOGICKÉ KOMMISSE PŘI ČESKÉ AKADEMII CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA
PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.

III-307271

~~III 78906~~

Tiskem Aloisa Wiesnera v Praze,
knihtiskárne České akademie císaře Františka Josefa
pro vědy, slovesnost a umění.

3PK-B-266/2008
Akc. Nr. 1/53

PŘEDMLUVA.

Do tohoto svazku Soupisu pojaty byly z bohaté knihovny kapitulní toliko ty rukopisy, tisky, vazby a j., jež zajímavý jsou uměleckou svojí úpravou a výzdobou. Výběr z oddělení rukopisného jest pokud možno úplný; kdežto z oddělení tisků a z oddělení archivního podány toliko některé ukázky, aby objem knihy přespříliš nevzrostl.

Osměluji se vzdáti vroucí díky vysocedůstojné vždy věrné *metropolitní kapitule Pražské*, jež mi bohatou svou knihovnu s nevšední laskavostí učinila přístupnou, dále J. M. nejdůstojnějšimu pánu Dru *Fr. Kráslovi*, světicímu biskupu Pražskému a ochránci bibliothéky kapitulní, za blahosklonnou přízeň, kterou soupisové práce podporovati ráčil, jakož i vdpp. *Fr. Hrubíkovi*, kníž. arcibiskupskému ceremonáři, a *Findř. Skopcovi*, adjunktovi kapitulní bibliothéky, za mnohonásobnou vydatnou pomoc při práci mi prokázanou.

V Praze, dne 4. prosince 1902.

Dr. Ant. Podlaha.

II.

KNIHOVNA KAPITULNÍ.

I. Oddělení rukopisné.

I. (Signatura Cim 1.)

ZLOMEK EVANGELIA SV. MARKA (Jos. Dobrowsky, Fragmentum Pragense evangelii s. Marci vulgo autographi Pragae 1778 [s ukázkami písma]; Antonius Comoretus, De codice evangeliaro s. Marci partim Pragae, partim Venetiis asservato Pragae 1780; Jan Eras. Vocel, »Evangelium sv. Marka v Praze a v Benátkách« v »Časopise českého Musea« 1853, 92—94. Srvn. C. L. Bethmann, Die Evangelienhandschrift zu Cividale v »Neues Archiv der Gesellschaft für ältere deutsche Geschichtskunde« 1876, II., 113—128, K. Jireček v Časop. Č. M. 1876, 773, Wattenbach, Lat. Palaeogr. str. 3, Dr. Kalousek, »Karel IV.« (1878) str. 177.)

Rukopis ze VI. století.

Velikost: šíř. 25·5 *cm*, výš. 30·5 *cm*. Tři přední listy pergamenové prázdné; potom čtyři listy perg. popsané, dva prázdné, načež opět čtyři listy popsané, dva prázdné, posléze čtyři listy popsané, jeden prázdný a jeden popsaný.

Listy popsané jsou v nové době číslovány I.—XVII. Listy obsahující text evangelia I.—XVI. jsou z jemného pergamenu, po obou stranách ve dvou sloupcích popsány (viz obr. 1.). Písmo unciální (viz obr. 2.), zahnědlé.

Na prázdném předposledním listu nalepena na zadní straně ocelorytinka z první pol. XIX. stol. s nápisem »Dom zu Aquileja.«

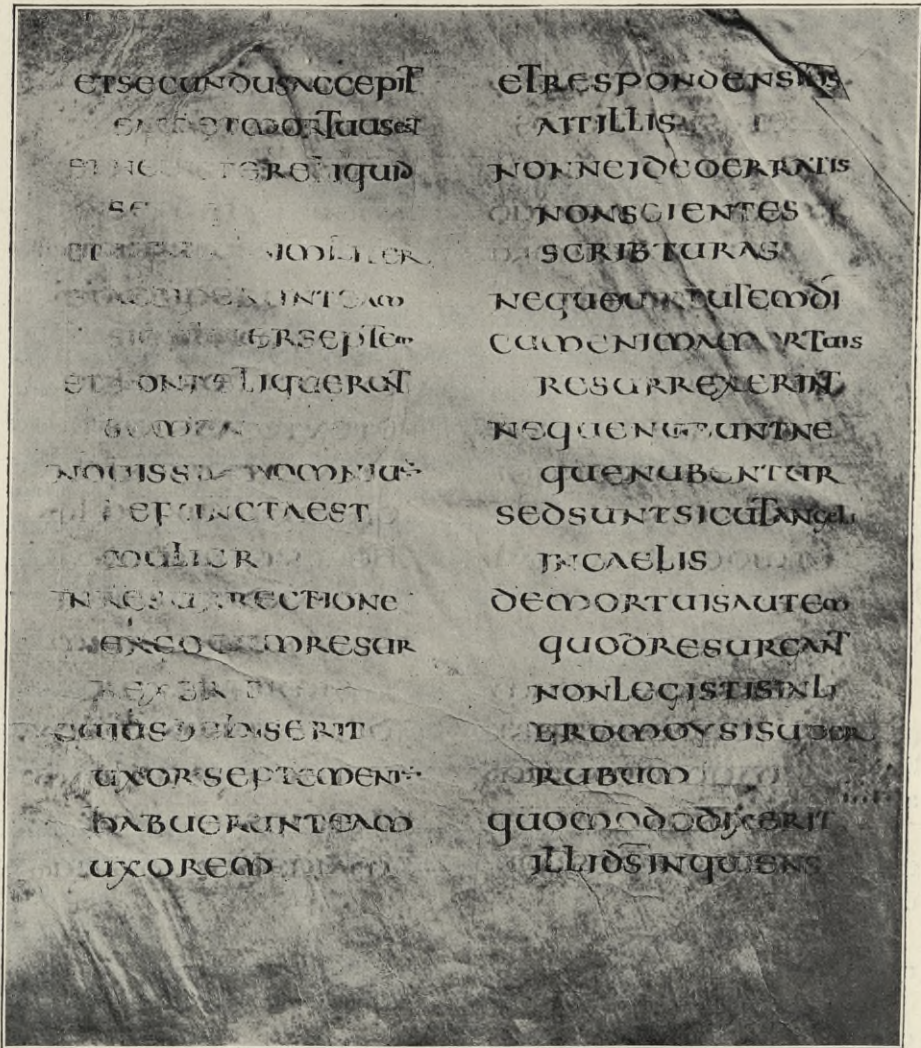
Na str. XVII *a* zápisy k získání evangelia se vztahující, na prvním místě autograf Karla IV. (viz obr. 3.).

Desky lepenkové, látkou potažené, na způsob mešní bursy (z XVIII. st.) Látko červená, protkaná zlatými a stříbrnými, částečně zeleně konturovanými kvítky. Na okrajích široké zlaté porty s barokním vlnitým ornamentem.

2. (Sign. Cim 2.)

EVANGELIÁŘ. Srvn. Dr. A. Ambros »Der Dom zu Prag« 290—293.; Dr. Fr. Bock, »Evangelienbuch aus dem IX. Jahrhundert im Prager Domschatz« v Mitth. d. C.-C. XVI. (1871), 97—107 s vyobr. vazby

na str. 101 a s barvotiskovou tabulkou; B. Grueber v Mitth. d. C.-C. XVII. (1872) str. XXXII. č. 2. Výběr umělecko-průmyslových předmětů z retrosp. výst. v Praze 1891 (1892) tab. 27 (vazba).

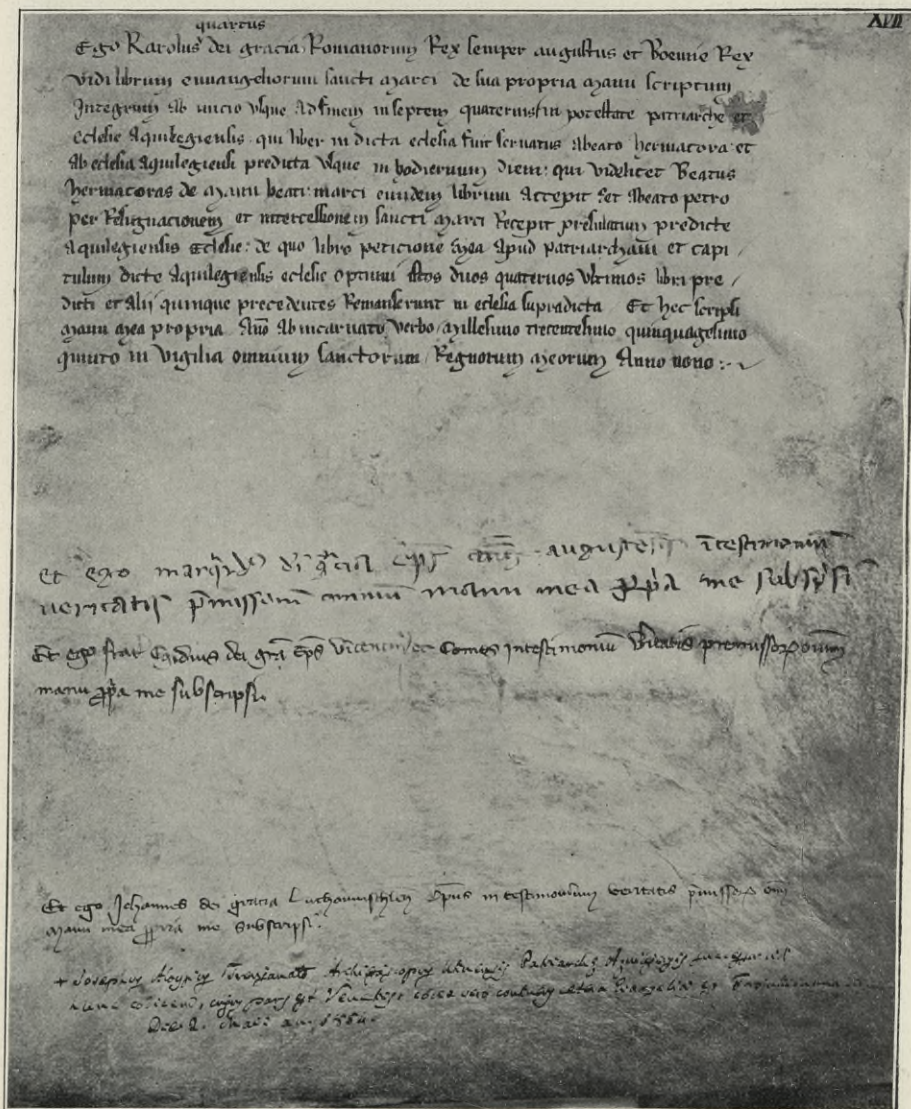
Obr. 1. Evangelium sv. Marka. Str. 1 a.

Rukopis na pergameni, formát: 25·5 *cm* šir., 34·8 *cm* vys. 244 listů. Písmo unciální, zahnědlé. Na každé stránce 22 řádků. Písmo zaujímá sloupec 12·2 *cm* šir., 21 *cm* vys. Řádky, jakož i šířka písmového sloupce vypíchány a liniemi rafí vrytými naznačeny. Okraje široké. Iniciálky prosté zlaté. — Stol. IX.

Listy 1—3 prázdné.

CENSUPERCEŃE
ETREGNUMSUPER
REGNUM
ETERUNTERRAE
MOTUSPERLOCA
ETFAMES
INITIUMDOLORUM
HAEC
UIDETEALITEM
UOSMETIPROS
TRADENTENIUMOS
CONCILIIIS
ETINSYNAGOCIS
UAPALABITIS
ETANTEPRAESIDES

Na listě 4a červeně provedený nápis: »Incipit praefatio sci Hieronimi presbiteri. Beato papae Damaso Hieronims.« Předmluva sv. Jeronýma zaujímá list 4a—6b.

Obr. 3. Evangelium sv. Marka. Autograf Karla IV.

List 7a prázdný.

Listy 7b—14b přehledné tabulky kapitol (pouhých čísel) čtyř evangelii, tak, aby bylo patrné, které kapitoly co do obsahu se shodují, a které u všech nebo jen u některých evangelistů se vyskytují. Tabulky ty upra-

veny na způsob vkusných románských troj- nebo čtyřdílných arkád. Konturování jejich jest provedeno rumělkou. Hlavice i patky sloupků ornamentovány stříbrem a zlatem; díky jsou fialové, zelené, modré, červené

Obr. 4. Evangeliář z IX. stol. list 10 b.

a p. Oblouky malých arkád vyplněny jsou pásy různých bohatých ornamentů; nad nimi klene se půlkruhový oblouk veliký, celek uzavírající. Na tomto oblouku po stranách vždy po jedné postavě zvířecí (na listě 7b a 8b pávi se spuštěným ohonem; na 8b a 9a čápi se vzhůru pozdvíženým zobákem; 9b a 10a kachny s ratolestí v zobáku; 10b a 11a kohouti (viz

obr. 4.); 11*b* a 12*a* pávi s rozestřeným ohonem (viz obr. 5.); 12*b* a 13*a* husy; 13*b* a 14*a* pták zobákem peří si čistící; 14*b* pták s ohnutým zobákem). Na obou protilehlých stranách jest ornamentace i kolorit tohoto orámování vždy stejný.

Obr. 5. Evangeliář z IX. stol. list 11*b*.

List 15 a 16 prázdný.

Na listě 17*a* počíná se předmluva nadepsaná rubrikou »Item prae-fatio: Plures fuisse qui euglia scripserunt.« Na listě 19*a* stať o evangeliu sv. Matouše nadepsaná rubrikou »Item prologus«. Na listě 19*b* dole nápis

»Incipiunt capitula eugli secdm Matthm« vztahuje se k stručným obsahům jednotlivých kapitol podaným na listě 20a—22b.

List 23b obraz celostránkový 20 cm šir., 25 cm vys., orámováním ve dvou tónech barvy červené obklopený. V hořejší třetině vnitřní plochy

Obr. 6. Evangeliář z IX. stol. list 23b.

v poli, jež segmentem dolů obráceným jest obklíčeno, dva řasnatým rouchem odění, dolů s rozestřenými rukama obráčení andělé. Na segmentu zlatem napsáno: + HIC CHORVS ANGELICVS DNI REVERENTER ADORAT. Pod hořejší touto třetinou táhne se vodorovný pás se zlatým nápisem:

HIC A TELONE MATHEUS SORTE VOCATUR. Dolejší dvě třetiny vnitřní plochy zaujímá znázornění povolání sv. Matouše k úřadu apoštolskému. Pozadí rozděleno ve tři horizontální pruhy, z nichž nejdolejší vyplněn žlutými, květinami pokrytými hrudami a nad tím zelenou barvou; dále následují pruhy vyplněné dvěma tóny barvy šedomodré a barvou růžovou. V popředí Kristus oděný bílou modře stínovanou togou a červeným pláštěm, na němž světla zlatem a bílou barvou jsou nanesená. Hlava bez pokrývky, se zlacenou kruhovou gloriolou, kolkolem. V levici drží knihový svitek, pravici rozestřenou vztahuje zpět, kamž se i ohlíží. Za ním jde sv. Matouš, oděný bílou togou a červeným, místy zlaceným pláštěm. Hlava, světlehnědými kučerami pokrytá, jest bez pokrývky, zlacenou kruhovou gloriolou obklopená. Ruce má stranou dolů rozestřeny; z levice padají k zemi zlaté a stříbrné peníze. U nohou leží meč s černou pochvou a se zlatým a stříbrným jílcem. (Viz obr. 6.)

List 24a obraz celostránkový 19,5 cm šir., 24,8 cm vys. Orámování skládá se ze dvou pruhů červených: vnitřního rumělkového a vnějšího tmavočerveného. Více než jednu třetinu vnitřní plochy zaujímá nahoře pole obdélníkové s pozadím olivově zeleným. Pole to rozděleno ve tři arkády, z nichž obě postranní jsou menší a trojúhelníkově zakončeny, střední pole zakončeno jest polokruhově. V tomto středním poli poprsí bezvousého světce en face držícího rozevřenou knihu o zem opřenou.

Pod tímto obdélníkovým polem úzký fialověčervený pruh se zlaceným nápisem: »HAC HOMINE XPM MATHEUS IMAGINE MONSTRAT.« Dolejší větší pole má pozadí rozdělené ve tři vodorovné pruhy, z nichž oba nejdolejší ve dvou tónech barvy růžové, nejhořejší pak šedomodré. Uprostřed sedící evangelista na nízkém, nahoře poduškou opatřeném sedadle, obrácen k pultu, na němž levicí otevírá knihu pravicí namáčeje péro do kalamáře na štíhlém podstavci po jeho pravici stojícího. V levo poněkud stranou v pozadí otevřená obdélníková skříňka, v níž viděti svitky knihové.

List 24b. Na celé stránce bohatě provedené obdélníkové orámování; uvnitř něho čtyřřádkový zlatý nápis: INC AN PT | EVGLM | SCDM | MAT VM. (viz obr. 7.).

List 25a. Celostránkové ozdobné orámování. V něm velká pestrá iniciálka L nahoře i dole dračími hlavami zakončená. V této iniciálce menší písmeno I, po straně pak v obdélníkovém orámování pod sebou hranatá písmena: BGR. Nejdoleji prostý zlacený nápis: GENERATIONIS IHU XPI FILII DAVID. (Viz obr. 8.)

Stránky 25b a 26a. Kolkolem pestré ozdobné rámce řemenkovou spleť vyplněné a na rozích dračími hlavami ozdobené; uvnitř obdélníkové temně fialové plochy se stříbrným písmem (počátek evangelia sv. Matouše).

List 82b. Obraz celostránkový 19,5 cm šir., 24,6 cm vys. Orámování ve dvou tónech barvy červené. V hořejší třetině několik soustředných segmentových pruhův; z nejhořejších dvou vyčnívá ruka dolů vztažená,

potom následuje širší pruh modrý s pěti velikými zlatými hvězdami, posléze pak segmentový pruh tmavofialový se zlatým nápisem: † AETERNI PATRIS EST VIRTUS ET DEXTERA XPI. Cvikle vyplněny barvou růžovou v čer-

Obr. 7. Evangeliáf z IX. stol. list 24 b.

vený segmentový pruh přecházející. Hořejší tato část zakončena vodorovným pruhem tmněfialovým, na němž zlatený nápis: ISTIC PETRUS EVANGELIUM IVBET EDERE MARCVM. V části dolejší na stolci se

stupňovou podnoží sedí sv. Petr k levé straně obrácený, podává levicí pruh popsaného pergamenu sv. Markovi k němu přicházejícímu a pravicí mu žehná.

Obr. 8. Evangeliář z IX. stol. list 25 a.

List 83 a, obraz celostránkový, 19,3 cm šir., 24,8 cm vys. Vnitřní plocha rozdělena na dvě polovice. Hořejší jest rozdělena ve tři arkády, z nichž prostřední jest trojúhelníkově uzavřena, obě postranní polokruhově.

Obr. 9. Evangeliát z IX. stol. list 83 b.

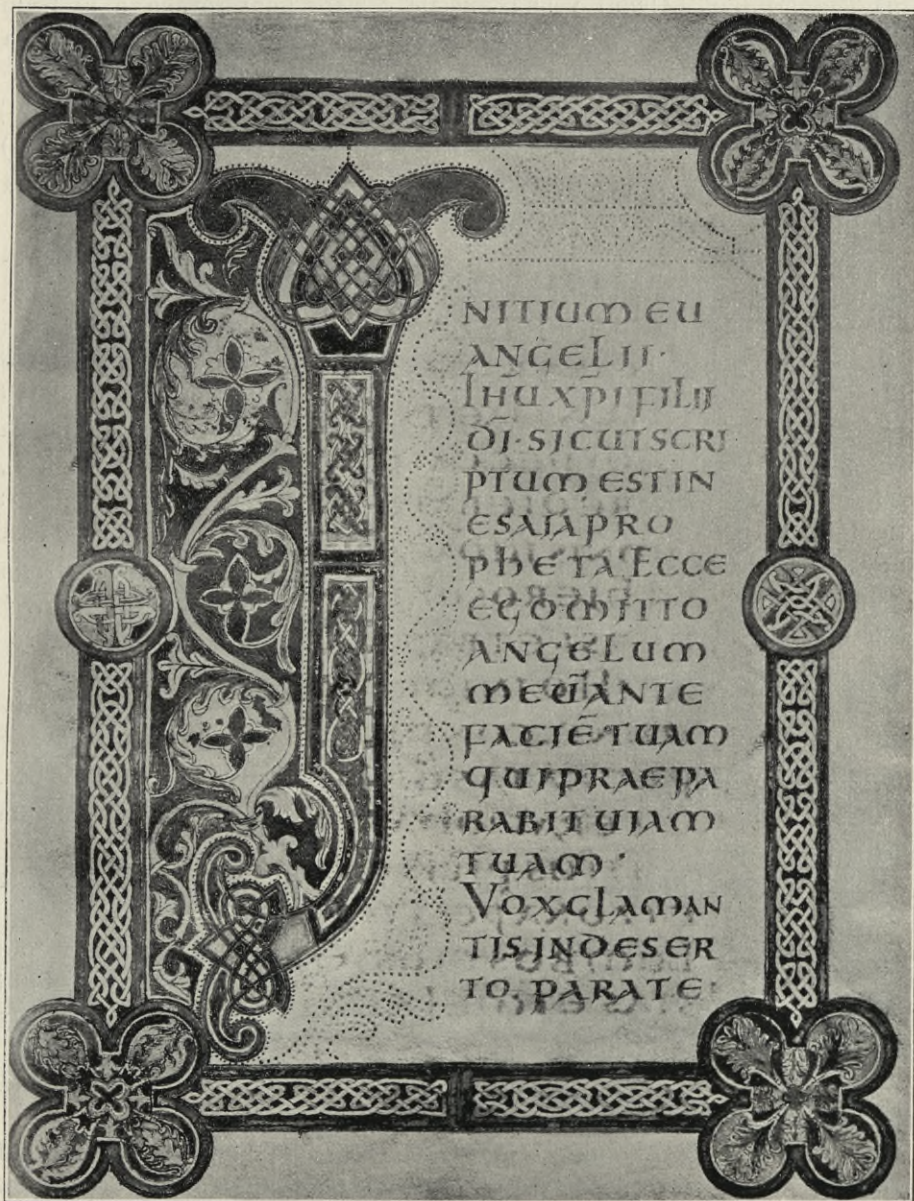
Sloupky stříbrné, hlavice zlaté, arkády zelené, pozadí fialové. V prostřední arkádě nejvýše ve hrotu ruka ze svatozáře dolů rozestřená, pod ní okřídlený hnědý, bíle konturovaný lev držící rozevřenou knihu. Ve vodorovném pruhu

Obr. 10. Evangeliář z IX. stol. list 83 b.

pod hořejší částí se táhnoucím jest zlatem proveden nápis: MARCUS IN HOC REGIS XPI FERT SCEPTRA LEONE. V dolejší části na nízkém sedadle stupněm opatřeném apoštol v bílém spodním a v červeném, zlatě

konturovaném rouše svrchním, tvář maje v levo vzad obrácenu. Před ním na stojanovém pultu rozevřená kniha, do níž chystá se psáti. V levo vedle hranolová otevřená skříňka naplněná knihovými svitky. (Viz obr. 9.)

Obr. 11. Evangeliář z IX. stol. list 84 a.

List 83 b. Strana tato orámována ozdobným rámcem, jehož strany vyplněny jsou uzlovým pletivem a jehož rohy okrášleny jsou okrouhlými čtyřlísty vyplněnými bohatým pestrým stilisovaným ornamentem. Uvnitř

mezi různobarevnými stilisovanými rozvilinami zlatem provedený nápis: INCPT EVGLM SCDM MARC. (Viz obr. 10.)

List 84*a*. Orámování podobné, jako na stránce předešlé, ač detaily ornamentální jiné. Uvnitř velká iniciála J zlatě konturovaná a pestrým uzlovým pletivem vyplněná, prostora v pravo od ní až k rámcí vyplněna pestrým stilisovaným ornamentem. V levo od iniciály zlatým písmem provedený text: NITIVM EU | ANGELII | IHŮ XPI FILII | DI SICUT SCRIBI | PTUM EST IN | ESAIA PRO | PHETA ECCE | EGO MITTO atd. (Viz obr. 11.)

List 84*b* a 85*a*. Strany tyto jsou pestrými rámcí opatřeny, v nichž jsou tmavěfialové plochy s textem, na nich stříbrem napsaným.

List 125*b*. Obraz celostránkový 19·8 cm šir., 25·3 cm vys. Rámec proveden ve dvou odstínech barvy červené a jest ohraničen černými liniemi. V hořejší třetině vnitřní plochy svatozář, skládající se ze soustředných segmentových pásů: užšího zeleného a širšího modrého; segment tento ohraničen zevně úzkými proužky stříbrným a zlatým. Z pruhu toho vybíhají dolů paprsky bílé, modré a červené. Pozadí jest vodorovně rozděleno na dvě plochy: hořejší jest slabě růžová, spodní plocha v tónu silnějším, Pod tím černý, stříbrem obroubený vodorovný pás se zlatým nápisem: HIC LVCAE EVANGELIV PAVLVS COMENDAT AGENDVM. Dolejší část obrazu, zaujímající $\frac{2}{3}$ vnitřní plochy, má půdu zelenou až do dvou třetin sahající; hořejší třetina bledě modrá. V pravo u zlatého pultíku sv. Pavel podávající stojícímu evangelistovi rozbalený svítek popsaného písma. Provedení hrubé.

List 126*a*. Podobně orámovaný. V hořejší části tři arkády; pod prostřední okřídlený býk s knihou. Pod částí tou černý, stříbrem orámovaný pruh se zlatým nápisem: LUCAS PER VITVLV XPI FERT PONTIFICATUM. V dolejší části u stojanového pultu sedící a píšící evangelista. Před ním skříňka se závitky.

List 126*b*. Ornamentální rámec; v něm nápis: INC—PT EVGLM SC—DM LVCAM.

List 127*a*. Ornamentální rámec, v něm velké písmeno Q a v tom opět malé M; dole zlatým písmem »quidem multi conati sunt ordi«. Ostatní plocha vyplněna pestrým bohatým ornamentem, v němž převládá motiv pletencový a motiv dračích těl. (Viz obr. 12.)

List 127*b* a 128*a*. Ornamentální orámování; v něm obdélníková plocha tmavomodrou barvou pokrytá, na ní písmo stříbrné.

List 185*b*. Celostránkový obraz 20 cm šir., 25·3 cm vys. Orámování žlutočervené. Nahoře v segmentovém poli v kruhových rámcích dvě poprsí en face; na obrubě segmentového pole zlatý nápis: LUX MUNDI XPS SIMUL EST ET VITA PERENNIS. Pod tím pás vodorovný se zlatým nápisem: HIC CUM DISCIPULIS DNS CONUIUA RECUMBIT. Dolejší dvě třetiny vnitřní plochy zaujímá obraz představující poslední večeři Páně. V čele dlouhého, čalouny ověšeného stolu sedí v pravo bezvousý Kristus,

Obr. 12. Evangeliář z IX. stol. L. 127a.

na jehož prsou spočívá sv. Jan zobrazený jakožto starší vousatý muž. Před stolem malá postava Jidáše, namáčejíciho sousto v kalichu; ostatní všichni apoštolé stísněni při druhé straně stolu.

List 186a. Celostránkový obraz 20·1 cm šir., 24·8 cm vys. V hořejší části tři arkády, z nichž dvě postranní polokruhové, prostřední hrotitá;

v prostřední orel stojící na pergamenovém svitku. V dolejší části u stojanového pultu sedící píšíci apoštol. Před ním stranou schránka s pergame-

Obr. 13. Evangeliář z IX. stol. Vazba jeho.

novými svitky. Obě části dělí se zlatým nápisem: + HAC AUE IOHANNES
DNÍ SIGNAT DĪTATEM.

List 186 b. Rámec pletencovým vzorem vyplněný a v rozích kru-
hovými medaillonky ozdobený; uvnitř zlacený nápis: INCPT EVGLM
SCDM IOHM.

List 187*a*. Orámování podobné jako na předešlé stránce. Uvnitř po celé ploše bohatě ornamentovaná spleť písmen I a N.

List 187*b* a 188*a* v ozdobném rámci tmavě fialové plochy se stříbrně psaným textem.

Vazba (srvn. Bock na uv. m., str. 97.; Výběr umělecko-prům. předmětů retrosp. výstavy tab. 27., Dr. J. Neuwirth, Geschichte der christlichen Kunst in Böhmen bis zum Ausst. d. Přem., str. 194—195; Dr. K. Chytil, Dějiny českého knihařství, str. 5 a 9 s tab) 27·5 cm šir., 35 cm vys. Na přední desce uprostřed obdélníková

Obr. 14. Evangeliář z IX. stol. Látka na přední desce.

deska 11·2 cm šir., 25·4 cm vys. ze slonové kosti, na níž vyřezána polovypukle postava na trůně en face sedící, sv. Petra znázorňující; ze století IV. Ostatní povrch desky pobit zlacenou mědí. Jednotlivé plochy tohoto obití obroubeny vkusně krouceným drátem. Na povrchu měděných ploten vyryty polopostavy sv. patronů českých. Mimo to jsou desky ty posázeny hojnými polodrahokamy (mnohé již chybí; nyní jest tu jen 8 ametystů, 8 chrysoprasů a 3 karneoly ve vysokých lůžkách), jakož i křišťálovými schránkami na relikvie. Česká práce XIV. stol. (Viz obr. 13.)

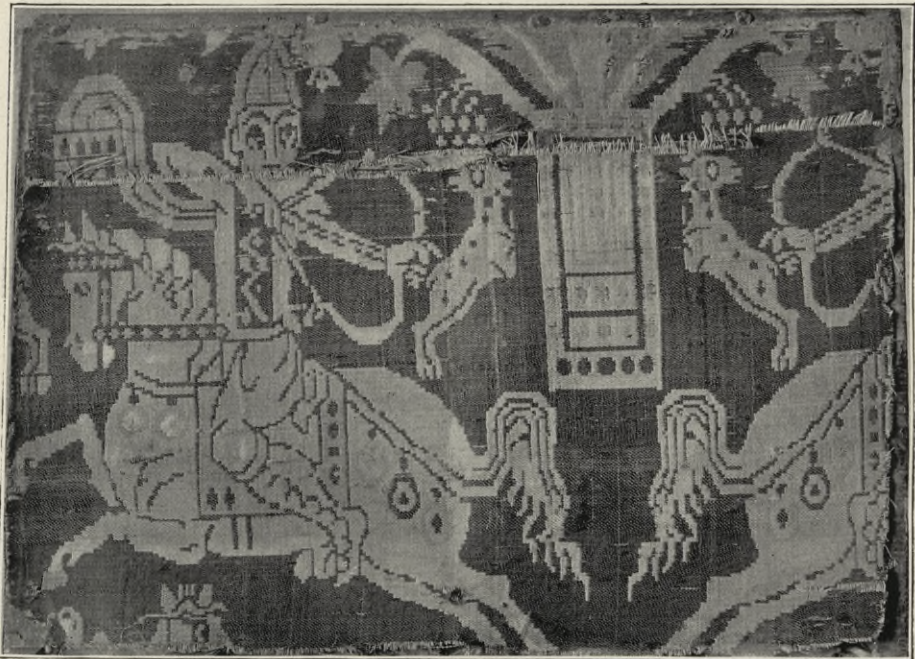
Na druhé straně přední desky nalepena hedvábná látka s vkusně tkaným vzorem: vzpínající se kůň, na jehož záda vskočil lev; za koněm běžící chrt. Půda látky tmavozelená, dessin žlutý, zelený a růžový. (Viz obr. 14.)

Zadní deska byla zevně, jak z obdélníkové prohlubiny uprostřed jest patrné, druhdy ozdobena podobným obitím, jako deska přední; nyní však obití to chybí.

Na vnitřní straně přilepena hedvábná látka (nyní jen část ponechána na desce, druhá část chová se za sklem v rámci zvlášť; na fotografii obě jsou spojeny v jedno) se zajímavým dessinem. Pozadí zelené, dessin žlutý a růžový. (Viz obr. 15.)

3. (Sign. Cim 3.)

EVANGELIÁŘ. (Srvn. Dr. A. Ambros, »Der Dom zu Prag« (1858), str. 285—289; Grueber v Mitth. C. C. XVII. (1872), str. XXXII.)
Rozměry: 17·6 cm šir., 25 cm vys.

Obr. 15. Látka na zadní desce evangeliáře.

Rukopis perg. z XI. stol.

List 1. prázdný.

List 2a obraz 12·2 cm šir., 17·2 cm vys. »evangelista sv. Jan« (příloha I.). Orámování obdélníkové: Po stranách zlaté, červeně konturované pruhy; uvnitř na černé půdě proti sobě dva trojúhelníkově lomené pásy tvořící kosočtverečné vzorce. Plošky těchto pásků střídavě červené a zelené červeně pruhované; okraje jejich bílé. Mezi nimi na černém pozadí uprostřed kosočtvercových a trojúhelníkových polí bílé tečky. V hořejším pravém rohu kolečko červené s červeným křížem na zeleném pozadí; v ostatních rozích kolečka ze soustředných kruhů se skládající. Uvnitř červená arkáda segmentová; horizontální součásti sloupků světlezelené. Pod arkádou

Evangeliař z XI. stol. Evangelista sv. Jan.

Obr. 16. Evangeliář z XI. stol.: Sv. Marek ev.

sedící evangelista u stojanového pultu, k levé straně stranou obrácený. Kontury vesměs černé, inkarnát téměř bílý: stínování ve tváři, jakož i vousy a vlasy šedozelené. Svatozář červená, spodní roucho rovněž šedozelené; svrchní červené; obě s bílými vyčárkovanými světly. Tytéž barvy i na sedadle a pultu. Nad evangelistou orel podobně zbarvený, držící bílou pásku. Pozadí mdle zlaté.

List 2 *b.*, obraz 12·3 *cm* šir., 17·2 *cm* vys. »evangelista sv. Marek« (obr. 16.). Orámování obdélníkové: mezi zlacenými, červenavě konturovanými pásky táhne se klikatý pestrý pásek (plošky střídavě červené a zelené, obě bíle čárkované a tečkované) na černé půdě. V rozích spirálové rosetty. Uvnitř: arkáda nahoře trojúhelníkově zakončená. Postranní sloupky žlutočervené, horizontální jejich články světlezelené; zakončení arkády uvnitř zelené s bíle naznačenými vztýčenými lupénky. Pod arkádou u stojanového pultu, v němž roh na inkoust, sedí evangelista k levé straně obrácený, nožem péro přirezávající. Inkarnát jako na předešlém; vlasy a vousy, jakož i stíny pod očima červenohnědé. Svatozář a svrchní roucho zelené, spodní roucho cinobrové. Nad evangelistou okřídlené poprsí lví držící bílou pásku.

List 3 *a.*, obraz 12·2 *cm* šir., 17·25 *cm* vys.: evangelista sv. Lukáš (obr. 17.). Orámování podobné jako u předešlého. Arkáda celkem podobného tvaru jako na předešlém; sloupky zelené, horizontální částky jejich červené. Uvnitř sedí apoštol k pravé straně obrácený, do rohového kalamáře péro namáčeující, v levici kolmo vzhůru nůž držící. Tvář bezvousá; vlasy červenohnědé. Spodní roucho šedomodré, svrchní cinobrové, obě s bílými čárkovanými světly. Nad apoštolem poprsí býka nápisovou pásku držící.

List 3 *b.*, obraz 12·2 *cm* šir., 17·2 *cm* vys.: evangelista sv. Matouš (obr. 18.). Orámování celkem stejné jako na listě 2 *a.*; jen rohové kruhové ozdůbky zde sluncovité. Arkáda polokruhová. Sloupky její šedomodré se zelenými hlavicemi a patkami a s červenými horizontálními články. Oblouk arkády olemován šedomodře; střední pruh vyplněn podobným pestrým páskovým ornamentem, jako rámeček. Uvnitř arkády téměř en face (jen poněkud hořejším tělem k levé straně pootočen) sedící evangelista na faldistoriu s dračími hlavami a drápovitými nohami. Inkarnát bílý, stíny ve tváři červené; vlasy a vousy hnědé. Spodní roucho cinobrové, svrchní šedomodré. Apoštol v pozdvižené levici drží dlouhý pruh papíru na klíně jeho ležící, v pravo dolů splývající, a pravici na něm píše. V pravo stojanový pult s rozevřenou knihou, v levo podobný pult s rohovým kalamářem. Nad apoštolem poprsí anděla blánku držícího.

List 4 *a.* Veliká iniciálka L (iber generationis) téměř celou stránku zaujímající, spirálově svinuté stonky s drobnými lupénky; na dvou místech dračí hlavy. Iniciálka zlacená, červeně konturovaná, s pozadím dílem zeleným, dílem modrým.

Obr. 17. Evangeliář z XI. stol. Ev. sv. Lukáš.

Obr. 18. Evangeliiář z XI. stol. Ev. sv. Matouš.

Na listě 4b počíná se text, jenž v celém kodexu proveden jest písmem zlatým, nepřilíš úhledným. Větší písmena v textu jsou rovněž zlatá, a nad to ještě červeně konturovaná. Každá stránka opatřena jest prostým obdélníkovým rámcem zlatým, červeně konturovaným.

Obr. 19. Evangeliář z XI. stol.: »Narození Páně«.

List 6a iniciálka C zlatená, červeně konturovaná, vyplněná zlatou spirálovou stonkovou spleť s červenou dračí hlavou uprostřed; pozadí zelené.

List 9b. Celostránkový obraz 11·9 cm šir., 17·2 cm vys. Orámování mezi dvěma úzkými pásky zlatými, červeně konturovanými, širší stilisovaný ornament lupenový světlezelený na hnědočervené půdě. Vnitřní plocha rozdělena týmž ornamentem, ale žlutočerveným na tmavočervené půdě ve dvě stejné polovice. V polovici hořejší: N a r o z e n í P á n ě (viz obr. 19.). V pravo stojí sv. Josef s holí nahoře vodorovně zakončenou v ruce. Oděn jest po kolena

sahajícím rouchem červeným, zeleným, na pravém rameni sepjatým pláštěm a přiléhavými nohavicemi téže barvy. Dolejší část tváře odpryskla. Uprostřed na vysokých jeslích pololežící Ježíš nepoměrně velikou pravici k žehnání maje pozdvíženu. Orámování jeslí zelené; vnitřní jejich plochy, jakož i po-

Obr. 20. Evangeliář z XI. stol. »Vjezd Ježíšův do Jerusáléma«.

krývka Jezulátka červené. Za Ježíškem modrošedou barvou naznačena kupa sena, za níž vykukuje hlava osla a vola. V levo na kolmo postaveném lehátku spočívá Bohorodička, k Ježíšku jsouc obrácena; oděna jest dlouhým červeným šatem. V dolejší polovici: »Andělé zvěstují pastýřům narození Spasitelovo.« V levo anděl na zemi stojící, dlouhou, zelenou zlatě lemovanou tunikou a červeným pláštěm oděný ukazuje pravicí vzhůru, levicí dlaní v před maje pozdvíženu. Před ním u hrubě nastíněného stromu (zelený peň vybiňující ve čtyři stonky nahoře červenými pupencovými plody zakončené) tři pastýři. Jeden z nich sedí u stromu před andělem, v levici maje kyj na zem spuštěný. U jeho nohou sedí na zemi

bílá kráva. Za ním dva vedle sebe stojící pastevci, z nichž jeden veliký kyj na levém rameni má položený; mezi nimi kozelec (červený) ve skoku; u nohou jednoho z pastevců na zemi sedící tele (zelenou barvou malované). Pozadí zlacené. Kontury pérové, černé; inkarát bílý; vlasy a vousy červenohnědé.

Obr. 21. Evangeliář z XI. stol. »Anděl ukazuje ženám místo, kde z mrtvých vstavší Kristus odpočíval«.

Listy 10a iniciálka I nahoře a dole pletencová, uprostřed S-vitým ornamentem ozdobená; zlacená, červeně konturovaná, s pozadím z části modrým.

Menší iniciálky na listě 11b (C), 12b (D), 13b (A), 14b (P), 15a (C), 16a (C), 18a (C), 19b (V), 20a (N), 21b (C), 23a (A), 23b (P), 25a (N), 26b (S), 28b (C), 30a (A), 31b (D), 32b (C), 37b (L).

List 39b, obraz celostránkový: »Vjezd P. Ježíše do Jerusalema« (viz obr. 20) 11·7 cm šir., 17·2 cm vys. Orámování: mezi dvěma zlacenými úzkými pruhy ornamentální pruh širší, z červených, bíle kon-

turovaných lupenů do trojúhelníků k sobě přiřazených vkomponovaných složený. Obraz: Kristus na oslici sedící oděn jest zelenou togou a červeným pláštěm. Před ním muž kladoucí na cestu svůj kabátec. Za ním jiný držící ratolest v ruce. V popředí hoch k zemi schoulený a před ním jiný s rozestřenými rukama zpět poněkud nakloněný. V popředí na stromě,

Obr. 22. Evangeliiar z XI. stol. »Nanebevstoupení Páně.«

jehož koruna skládá se ze stonkových pruhů, pupencovými květy zakončených, dva muži větve lámající, odění krátkými kabátcí a přiléhavými nohavicemi.

List 44^b celostránkový (11·7 cm šir., 17·2 cm vys.) obraz: »Anděl ukazující ženám místo, kde z mrtvých vstavší Kristus odpočíval« (viz obr. 21.). Orámování světlezelené, nahoře a dole lupenové, po stranách šupinovitě. Ve vnitřní ploše arkáda zakončená nahoře lucernovitou věžkou. Pod ní v pravo sedící anděl pravici ukazující na místo, kde

Kristus odpočíval. V pozadí v levo tři ženy, z nichž dvě drží v levicích jakési nádoby, a jedna z nich mimo to v pravici kaditelnici. Dole v popředí dva spící vojíní; jiní dva nad arkádou v hořejších rozích vnitřní plochy.

List 61 *b*, obraz celostránkový (11·7 *cm* šir., 17·3 *cm* vys.): »Nanebevstoupení Páně« (viz obr. 22.). Orámování cinobrové, lupenovitě. Ve vnitřní ploše: V levo stojící Kristus s křížem na žerdi v levici, pravici máje vzhůru vztaženu. Ruka z oblaků vyčnívající chápe se pravice jeho. V pravo nahoře dva stojící andělé řasnatými rouchy odění. Dole v pravo zástup deseti apoštolů; v levo stojí ostatní dva.

Na listě 62 *a* iniciálka R (viz obr. 23.).

List 65 *b* celostránkový (11·7 *cm* šir., 18·5 *cm* vysoký) obraz: »Seslání Ducha sv.« (viz vyobr. 24.). Orámování jako na listě 39 *b*, avšak zelené. Hořejší část orámování přerušena jest segmentovou, pestře (červeně a zeleně) kostkovanou stříškou na třech sloupkových arkádách spočívající. V arkádě prostřední veliká, dolů hlavou obrácená holubice (zelená) s křížovou gloriolou kolem hlavy. Pod římsou, na níž sloupky zmíněných arkád spočívají, hustý zástup jedenácti apoštolův stojících, se sv. Petrem uprostřed. Na hlavách jejich kuželovité plameny.

List 66 *a* iniciálka S v podobě ptáka na ohonu svém stojícího, zlatá, červeně konturovaná, s pozadím z polovice modrým, z polovice zeleným.

Celkem 125 listů.

Vazba z druhé pol. XIV. stol. (Viz »Výběr umělecko-průmyslových předmětů z retrospektivní výstavy« tab. 28.). Přední deska pobitá měděnou, pozlacenou, ozdobně rytou plochou (viz obr. 25.). Uprostřed pod bohatou kružbovou hrotitou arkádou na nízkém stole sedící Bůh Otec, držící před sebou na kříži pnicího Krista; na prsou Boha Otce hlavou dolů obrácená holubice. K tomuto střednímu poli připojuje se na každé straně obdélníkové pole užší postavou světce pod dvojnásobnou hrotitou arkádou, nad níž potvorné postavy zvířecí. Kolkolem trojdílné této části střední jde rámeček ozdobený v rozích kruhovými medaillonami se symboly čtyř evangelistův,

Obr. 23. Evangeliář z XI. stol. Inicialka R.

uprostřed pak strany hořejší a dolejší jest po jednom kruhovém medaillonu; v hořejším jest hlava mužská, v dolejší ženská, obě se svatozáří. Uprostřed kolmých stran nalézají se rovněž kruhové medaillonky, jež však velikými lůžky drahokamův jsou zakryty. Mezi těmito medaillonky nápis: $\overline{\text{AVΘ}} \overline{\text{M}} \mid \overline{\text{ARIA}} \mid \overline{\text{ΘELI}} \mid \overline{\text{IANΘIA}}$. Tato rytá deska byla posázena osmi polodrahokamy, z nichž zachovaly se jen tři a mimo to dvě prázdná lůžka.

Obr. 24. Evangeliář z XI. stol. »Seslání Ducha sv.«

Kromě toho přibit nahoře i dole měděný hladký zlacený pruh, z nichž každý měl původně tři veliké polodrahokamy; nyní zbyly na každém jen dva.

4. (Sign. Cim 4.)

VERSUS SUPER OFFERTORIA (Dr. A. Ambros, »Der Führer durch den Dom zu Prag«, 105.). — Rkp. perg. XIII. stol.

Desky žlutohnědou hladkou koží potažené. Na přední desce přilepen pergamenový proužek s nápisem: *It vltus . . . lup offerforia.*

Listů 68 perg. 17 *cm* šir., 27 *cm* vys.

Obr. 25. Vazba evangeliáře.

Na listě 1 bohatá iniciálka A z proplétajících a v lístky se vyvíjejících pásků komponovaná červenými pérovými obrysy provedená (obr. 26). Pozadí zelené. Notové linie (čtyři) hnědé; na nich černé neумы. Písmo okrouhlá minuskula. V textu větší písmeny červené.

Stará část knihy sahá až po list 59 incl.; listy 60—68 část novější, obsahující neumami notovaná evangelia na svátky vánoční.

Na pergamenovém listu na zadní desce přilepeném dole napsáno: $\overline{\text{Ano}} \overline{\text{dm}} \overline{\text{m}^{\circ}\text{ccxxx}}^{\text{mo}} \overline{\text{to}}$ Ifte liber empt⁹ 1 p^{fec}.

5. (Sign. Cim 5.).

SCRIPTUM SUPER APOCALYPSIM. Rkp. papírový z konce XIV. stol. 22 cm šir., 29·8 cm vys. Vazba prostá, obnovená, potažená hladkou

Obr. 26. Versus super offertoria. Iničiálka A.

Obr. 27. Scriptum super Apocalypsim. Str. 13.

bílou kůží. Na přední desce přilepen pergamenový proužek s nápisem: $\overline{\text{Scriptu}} \overline{\text{sup}} \overline{\text{Apocalip}} \mid \overline{\text{sum}} \overline{\text{cum}} \overline{\text{ymaginibus}} \mid \overline{\text{Wenceslai}} \overline{\text{doctoris}}$.

Hojné pérokresby velmi obratně provedené (srvn. obr. 27, 28, 29 a 30). Práce Avignonská.

Faksimile celého rukopisu vydáno r. 1873: »Scriptum super apocalypsim cum imaginibus (Wenceslai Doctoris). Codex bibliothecae Capituli semper fidelis metropolitani Pragensis in solemnem memoriam anni jubilaei ab erecto episcopatu Pragensi nongentesimi editus a s. f. capitulo metropolitano. Praegae 1873. Arte phototypica expressit Henricus Eckert.«

6. (Sign. Cim 6.)

MISSÁL BISKUPA OLOMOUCKÉHO JANA OČKA Z VLAŠIMI (1351—1361) NEBO JANA ZE STŘEDY (1364—1380).

Obr. 31. Missál Jana ze Středy. Iniciála na listě 4 b.

(Srovnej Waagen, Deutsches Kunstblatt 1850, strana 149, Dr. Karel Chytil, »Vývoj miniaturního malířství v době králů rodu Lucemburského« v Pam. arch. XIII. 1885, sl. 86—87; »Výběr umělecko-průmyslových předmětů z retrosp. výstavy« list 16).

Desky potaženy koží červeně natřenou. V rozích a ve středu obvyklé gotické kování mosazné. Formát vazby: 32 cm šir., 44·5 cm vysoká.

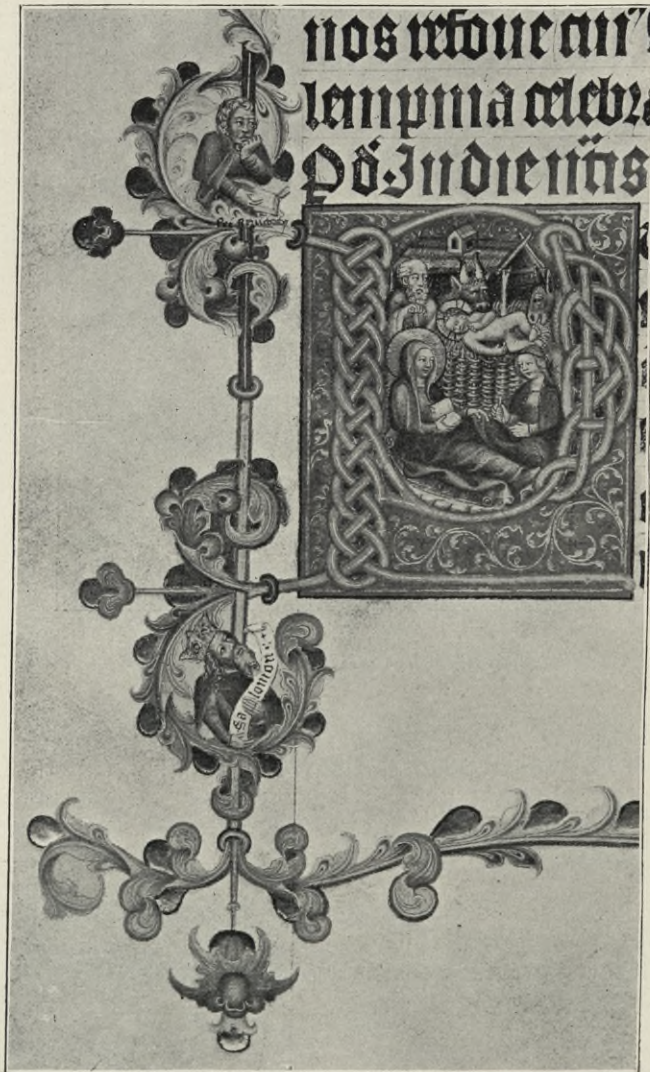
Na vnitřní desce přilepeno perem a vodovými barvami provedené (9·2 cm šir., 15·2 cm vys.) »ex libris« z r. 1593. Nahoře letopočet 1593 a písmena EMW. Znak Mannsfeldský. Dále v kartuši: *Vulvarf Graff Vndf Herr zue Mannsfeld Edler Herr zue Hillerungen. mp. p.*

Obr. 32. Missál Jana ze Středy. Iniciálka U na l. 7 a.

Rukopis psán na pergamenu.

Iniciálky hlavní jsou figurální. Podružné iniciálky jsou červené, modrým nitkovým ornamentkem vyplněné a obklopené, anebo střídavě v barvách zase opáčně.

Obr. 33. Missál Jana ze Středy. Iniciálka P na listu 18 b.

List 4 b iniciálka A Zvěstování, dole malá postava biskupa; před ním znak biskupství Olomouckého: ve dvou řadách bílé trojúhelníky na červeném poli. (Viz příloha II. a obr. 31).

List 7 a β U; v ní poprsí Krista en face, pravíci žehnajícího, v levici knihu držícího (viz obr. 32).

De leuam animam
 meam deus meus in
 fido non exulescam
 neq; irideant me mi
 nima mei etenim uni
 uersi qui te expectat n̄
 confundentur. **Ps.** Vias
 tuas domine demonst
 rasti michi et scintillas tuas
 edoce me. **Gla** patri et
Gla in excelsis et Ite
 missa est. **no** vi. **O**ro

Exalta q̄s
 dñe potē
 tiam tuā
 et veni. vt ab imi
 nentib; p̄dē n̄rē
 periculis te mēra
 mur p̄tegente eri
 pi. te liberante sal
 uari. Qui cum dō.
Deb̄s v̄r
Deus ḡs
 qui de b̄te
 marie virginis v
 tero verbum tuum
 angelo annuncā
 te carnem suscipere
 voluisti p̄ra suppli
 cū; tuis. vt qui ve
 ream dei genitricē
 credimus eius ap̄

List 18 *a* inic. P pletencová; v ní »Narození Páně«; v rozvilinách z iniciálky vycházejících poprsí mužské s rozevřenou knihou (pod poprsím tímto falzifikované jméno Pr. Bruchaty) a poprsí krále Šalomouna. (Viz obr. 33.)

List 30 *aa* iniciálka P, v níž Madonna s dítětem (viz obr. 34.)

List 32 *αβ* iniciálka E; v ní Tři králové Jezulátku na klíně Bohorodičky sedícímu se klanějící (viz obr. 35.).

List 65 *bβ* iniciálka R; v ní: Zmrtvých vstání Páně (viz obr. 36.).

List 67 *b*. Iniciálka F červená, pozadí modré se zlatými ornamenty. Uvnitř »Ecce Homo« (poprsí) po obou stranách nástroje umučení. (Viz obr. 37.)

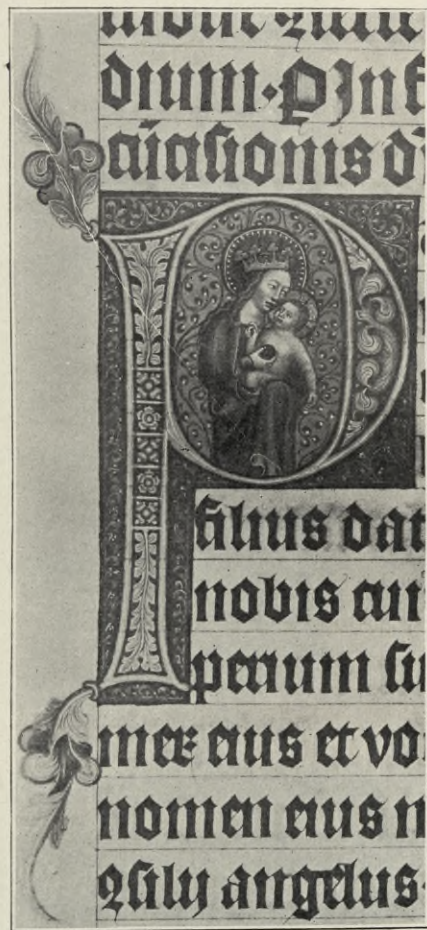
List 71 *a*. Iniciálka U pletencová, zelená, pozadí modré, zlatě ornamentované. Uvnitř »Nanebevstoupení Páně«. Orámování bohaté jde po třech stranách textu; uprostřed dolejší jeho části stojící pták s dlouhým krkem a zobákem a dvěma dlouhými péry nad hlavou. (Viz obr. 38.)

List 74 *a*. Iniciálka S modrá; pozadí růžové, zlatě čtverečkové s drobnými rosetkami a kolečky v každém čtverečku. Uvnitř Soslání Ducha svatého. (Viz obr. 39.)

List 83 *a* kol. *β*. Iniciálka C růžová, stilisovanou rosetou a lupeny ozdobené. Vnější pozadí modrošedé zlatě čtverečkové; vnitřní zelené, filigránovým temně zeleným vzorem pokryté. Uvnitř klečící král pozdvihuje kalich vzhůru. (Viz obr. 40.) Mezi listem 102 a 103 list kanonový vyříznut.

List 103 *a*. Iniciálka T modrá stilisovanými lupeny ozdobená. Polovice pozadí fialová, polovice růžová; obě jsou zlatým filigránovým vzorem pokryta. V hořejší části iniciály v kruhovém poli na zlaté půdě Bůh Otec v rouchu královském (postava po kolena). Viz obr. 41.

List 156 *b*. Iniciálka G modrá, stilisovaným lupením vyplněná. Vnější pozadí zlaté s rytým kosočtvercováním. Uvnitř Smrt P. Marie (Viz obr. 42.)

Obr. 34. Missál Jana ze Středy. Iniciálka P s Madonnou.

Obr. 35. Missál Jana ze Středy. Iniciálka E s klaněním se sv. tři králův.

Obr. 36. Missál Jana ze Středy. »Zmrtvých vstání Páně«.

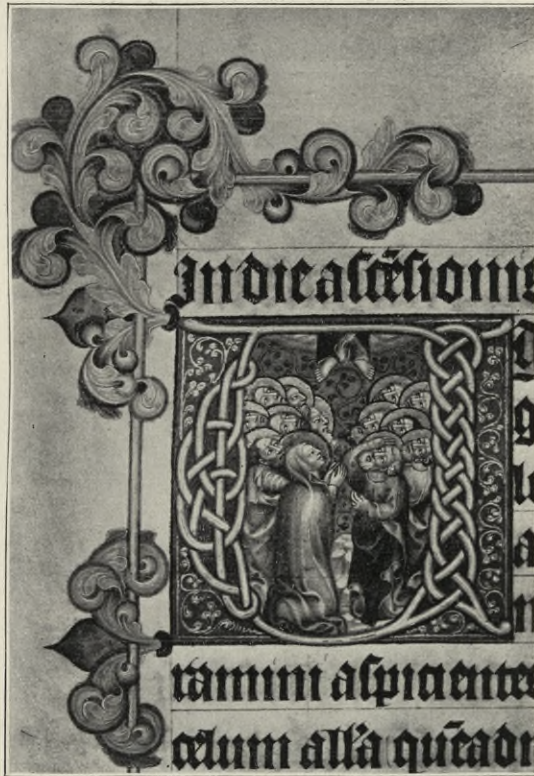

Obr. 37. Missál Jana ze Středy. Iniciálka F.

List 165 *bβ*. Iniciálka G růžová, vnější pozadí modré s filigránovým zlatým vzorem. Uvnitř sedící sv. Anna s Pannou Marií na klině, která opět chová Ježíška. (Viz obr. 43.)

List 172 *b kol. β*. Iniciálka B modrá, vnější pozadí růžové se zlatým filigránovým ornamentem. Uvnitř archanděl Michael potírající draka. (Viz obr. 44.)

List 184 *aα*. Iniciálka G pletencová, zlatá. Uvnitř: uprostřed na trůnu sedící Kristus v úboru královském, po stranách sv. Petr a Pavel. Vnější pozadí tmavomodré, zlatě kosočtvercované. (Viz obr. 45.)

Obr. 38. Missál Jana ze Středy. Iniciálka U s obrazem »Nanebevstoupení Páně«.

List 192 *aβ*. Iniciálka G růžová, vnější pozadí modré, zlatě kosočtvercované, vnitřní zelené, rozvilinovým ornamentem tmavozeleným pokryté. Uprostřed sv. Kateřina en face. (Viz obr. 46.)

List 235. Na zadním předeštlí malované ex libris 8·5 *cm* šir., 12·5 *cm* vysoké; nahoře napsáno: 1 · 5 · 9 · 3. »Spero dum spiro, mea spes est unica Christus.« Uprostřed znak Mannsfeldský, pod ním nápis: »Philippus Ernestus comes ac Dominus in Mannsfeldt Nobilis Dominus in Helde- rungen.«

7. (Sign. Cim 7.)

»PSALTERIUM RUDNICENSE«. Rkp. perg. z druhé polov. XIV. stol. (Srvn. Dr. Chytil, »Vývoj miniatur, malířství v době králů

Obr. 39. Missal Jana ze Středy. Iniciálka S s výjevem Seslání Ducha sv.

rodu Lucemb.« v Pam. arch. XIII. sl. 157 až 158.) Desky potaženy žlutohnědou koží, do kteréž vtačeny v dvojnásobných pruzích podélných a úhlopříčných jednoduché rosetky. Kování mosazné prosekávané. V nárožních ozdobách dva kohouti proti sobě; uprostřed kruhová prosekávaná rosetta. (Viz obr. 47.)

Obr. 40. Missál biskupa Olomouckého. Iniciálka C.

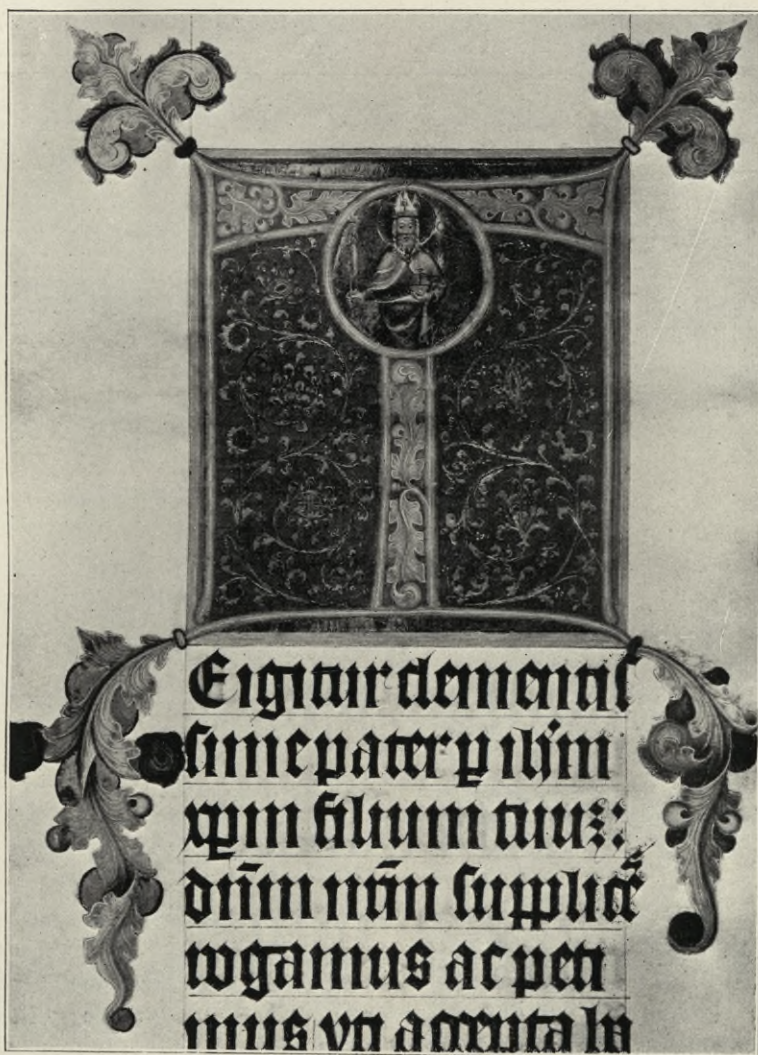
Na pergamenovém listu na zadní straně přední desky přilepeném nápis: *Missal Psalterium est Canonice Regularium Monasterij sancte Marie in Rudnicz.*

Listů 170 perg. Formát 36 cm šir., 54.6 cm vys. Iniciálka B růžová, ve stínových částech stilisovaným lupením vyplněná. V ní u pultu sedící a písčící biskup s mitrou na hlavě; před ním drobné postavy dvou klečících mnichův. Pozadí upraveno jako žlutý zavěšený čaloun; za ním viděti kusy modré, bílým filigránovým vzorem oživené pudy. Vnější pozadí zlaté;

»Psalterium Rudnicense.« Iniciala B.

orámování modré. Z iniciálky vyvíjejí se pestré šlahounovité okrajové ozdoby. (Viz příl. III.) Písmeny v textu před notovými liniemi: jednak černé na způsob řemenkového pletiva, červeným nitkovým ornamentem obklopené, jednak černé přímočaré, pestře omalovanými listy vyplněné viz obr. 48.

Obr. 41. Missál biskupa Olomouckého. Iniciálka T.

V textu větší písmena modrá nebo červená, obojí s červenou nitkovou ornamentikou (viz obr. 49).

List 15b iniciálka D fialová, ve stínových částech listovím vyplněná. Na gotickém stolci sedí muž korunu v ruce držící; před ním muž s kápí na hlavě, dvěma prsty pravé ruky hlavy jeho se dotýkající. (Viz obr. 50.)

List 26*b* při dolejších okraji iniciálka D zelená, rozvilinová, se žlutými světlými; uprostřed en face vousatý muž (poprsí), oděný růžovým rouchem a růžovou kápí, v ruce má široký pás, v němž napsáno: *Obmutui & humilitatus sum nim | cum consistet p̄tor aduſum me.* Pozadí modré se zeleným filigránovým vzorem. Vnější cípy zlacené, orámování fialové. V pravo vybíhá iniciála v šlahounovité listeny.

Obr. 42. Missál biskupa Olomouckého. Smrt P. Marie.

List 34*a* iniciálka O fialová, rozvilinová; uvnitř poprsí starce s dlouhými šedými vlasy a vousy, jenž v ruce drží blánku s červeným nápisem: *Dilexisti omnia v'ba.* Vnitřní pozadí modré s bílým filigránovým vzorem. Cípy zlacené, orámování zelené.

List 35*b* iniciálka D modrá, ve stínových částech bělomodrým listovím vyplněná. Uvnitř stařec (postava po kolena, oděný růžovou kápí a oděvem se zelenou podšívkou; v ruce drží blánku s nápisem: *Omnes declinauerunt simul.* Pozadí tmavomodré, bílým kosočtverečným a rosettovým ornamentem oživené. Vnější pozadí vyzlacené, orámování růžové.

List 46*a*. V pravém rohu nahoře iniciálka S růžová, stilisovaným listovím vyplněná. V ní postava bezvousého muže v zeleném rouše s rů-

žovou kápí na hlavě, držícího v ruku blánku s nápisem: *Quid iuste irasceris super hedera ist. | Iuste irascer vsqz ad mortem Jonas pp.* Pozadí

Obr. 43. Missál biskupa Olomouckého. Sv. Anna samatřetí.

Obr. 44. Missál biskupa Olomouckého. Sv. Michael potírající draka.

modré, bílým filigránovým vzorem oživené. Vnější pozadí vyzlacené. Orámování modré. (Obr. 51)

Líst 58*a*. Iniciálka *H* zelená, ve stínových částech lupenovitými rozvilinami vyplněná. Uvnitř na kříži podoby Γ Ukřižovaný; po pravici Maria

Obr. 45. Missál biskupa Olomouckého. Trůnící Kristus.

Obr. 46. Missál biskupa Olomouckého. Iniciálka *G* (sv. Kateřina).

v modrém rouše, po levici ev. Jan v rouše bílém. Pozadí červené, zlatým filigránovým vzorem oživené. Vnější pozadí zlaté. Orámování fialové. (Obr. 52.)

Líst 68*b* iniciálka *U* fialová, ve stínové části lupenovitými ornamenty vyplněná. Uvnitř před pultem, na němž otevřená kniha s notami, tři

Obr. 47. «Psalterium Rudnicense». Vazba.

kanovníci. Pozadí červené, zlatým filigránovým vzorem oživené. Vnější cípy vyzlacené. Orámování zelené. (Obr. 53.)

List 79a iniciálka D zelená, lupenovými rozvilinami ve stínových částech vyplněná. Uvnitř král David sedící a na psalterium hrající. Pozadí modré, bílým filigránovým vzorem oživené. Vnější cípy zlacené. Orámování fialové. (Obr. 54.)

List 110b: při dolejších okraji iniciálka A růžová, ve stínových částech lupenovitými rozvilinami vyplněná. Uvnitř: Zvěstování P. Marie. V levo

Obr. 48. »Psalterium Rudnicense«. Ukázka písma.

stojící Maria v modrém, růžově podšitém řasnatém rouše; před ní klečící anděl v šedomodrém, zeleně podšitém plášti a v modrém spodním rouchu, držící kolmo vinoucí se pásku s nápisem: Ave gratia plena dominus. Nad ní vznášející se holubice. V pravém hořejším rohu tvář Boha Otce. U nohou P. Marie zlatá vása s lilií a drobné postavičky dvou klečících mnichů. Pozadí tmavočervené, zlatým filigránovým vzorem oživené. Vnější cípy vyzlacené, rámeček modrý. V rozích vyvíjí se iniciálka v zátočiny zakončené pestrými listy. (Viz obr. 55.)

EVANGELIARIUM KLÁŠTERA HELMWADSHAUSEN-
SKÉHO ZE XII. STOL.

Obr. 49. »Psalterium Rudnicense«. Ukázka iniciál podružných.

(Srvn. Dr. Fr. Bock v Mitth. d. C.-C. XVII. (1872), str. LXXXVIII—XCI.) Prodán byl r. 1861 kapitulou Jiřímu V., králi Hannover-skému, za 10.000 tolarů; akta prodeje v registratuře centrální kanceláře kapitulní (Odd. 12, sv. 1 čís. 90). Chová se nyní ve sbírkách rodu Brunšvicko-Lünebur-ského (srvn. Prof. dr. W. A. Neumann, »Der Reliquienschatz des Hauses Braunschweig-Lüneburg« [Wien 1891] str. 45).

9. (Sign. A 1.)

BIBLIAE SECUN-
DA PARS (PARABO-
LAE SALAMONIS —
LIBER ESTHER). Rkp.
perg. XIV. stol. 287 listů.

Formát: 37·5×52·5 cm.

Desky potaženy žluto-
hnědou koží, do níž kolem
okrajů a šikmo křížem vta-
čeny jsou dvojité rýhy.
V rozích i uprostřed mosazné
prosekávané kování.

Iniciálky modročervené,
ve stínových částech lupe-
novitě ornamentované, krás-
nou nitkovou ornamentací
vyplněné a obklopené.

List 1 b: iniciálka I
(uprostřed písmeny obdél-
níková ozdoba, skládající

Obr. 50. Žaltář Roudnický. Iniciálka D na listě 16°.

se z kosočtverečné spleti); v témž listě v kol. β iniciálka P (uvnitř šupinovitě seskupenými lupeny vyplněná; v kolmé stínové části řadou

Obr. 51. Žaltář Roudnický. Iniciálka S na listu 46 a.

modrých hvězdic ozdobená); list 16 a a iniciálka M a ve sl. β inic. U (od iniciál táhnou se po okrajích zajímavé ozdoby) (viz obr. 56); l. 21 b a O;

Obr. 52. Žaltář Roudnický. Iniciálka E na listu 58 a.

l. 24 a a inic. D; l. 35 a a inic. M; l. 35 b a inic. O; v ní uprostřed červené nitkové ornamentiky černý štít s osmipaprskovou bílou hvězdou, držžený

Obr. 53. Žaltář Roudnický. Iniciálka C na listu 63 b.

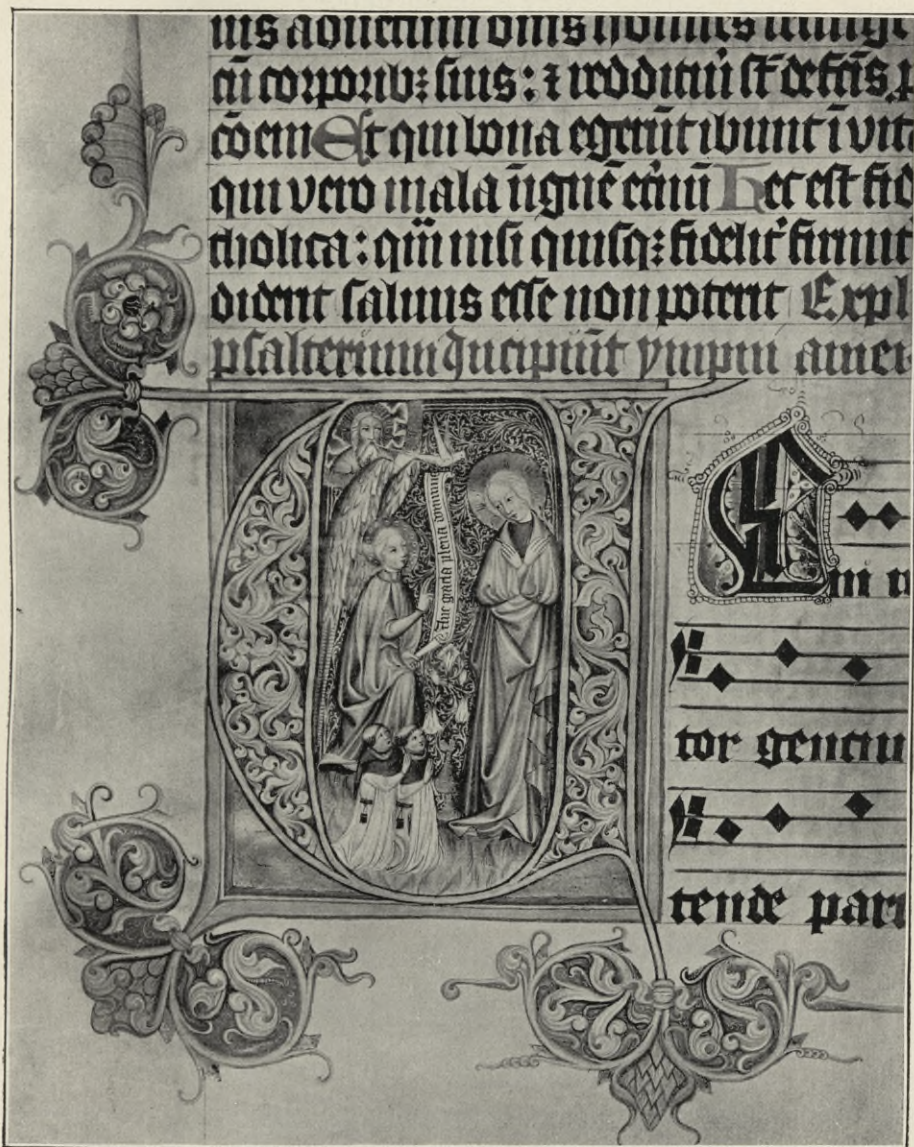
z každé strany klečící mladistvou postavou; l. 66aa N; u ní v pravo dole sedí malá dětská nestvůra se zrcátkem v ruce; l. 66bb V; pod ní dole dvě malé nestvůry; nahoře na okraji malý lev; l. 67aa dole drak se řasnatou rouškou na hřbetě; 99bb I, 100aa V; 139ba inic. Q, v ní veliká stojící postava Jeremiáše proroka, držící v levici nápisovou blánku, k níž pravicí ukazuje (obr. 57), 142ba L, 143aa H, 147bb E; 148aa E,

Obr. 54. Žaltář Roudnický. Iniciálka D na listu 79 a.

187aa D (celá stránka orámována nitkovým ornamentem, tu a tam malými žaludy a dlanitými lupeny oživeným; nahoře i dole nahé postavičky dětské konturami naznačené; viz obr. 58); 188aa A; 203aa N, βV; 204aβ D a U; 209ba S, βU; 211bb O; 212aa V (v ní hlava ženská, řasnatou plachetkou pokrytá dole na okraji listu sedící pes (viz obr. 59); 216aβ I, 216bb V; 217aa I, 217bb E, 219aβ T (v ní nahá dětská postava s roztaženými rukama a rozkročenými nohama), 219ba V (v ní v modrém štítu znak »Odřivous« držený nahou postavičkou dětskou; na okraji stránky řada srdcovitých článků vyplněných akroteriovými lupeny; nejdolejší článek hrotem svým vyniká z úst ležící postavy krátkými spodky oděné, viz obr. 60); 222aa N; 223aa O; 224aβ Q; 225aβ A; 225bb O; 227aa T; 227bb U; 229ba I; 231aβ S; 231bb I; 238aa D (v ní v červeném šikmo

postaveném štítu pětিলistá bílá růže s modrým středem, viz obr. 61), 238 *aβ* O; 240 *aa* C, 241 *aa* F dolů hlavou obrácené (E), zelené, lupeny ve stínových částech ozdobené; v něm mužská stojící postava po kolena

Obr. 55. Žaltář Roudnický. Inicialka U na listu 79 *a*

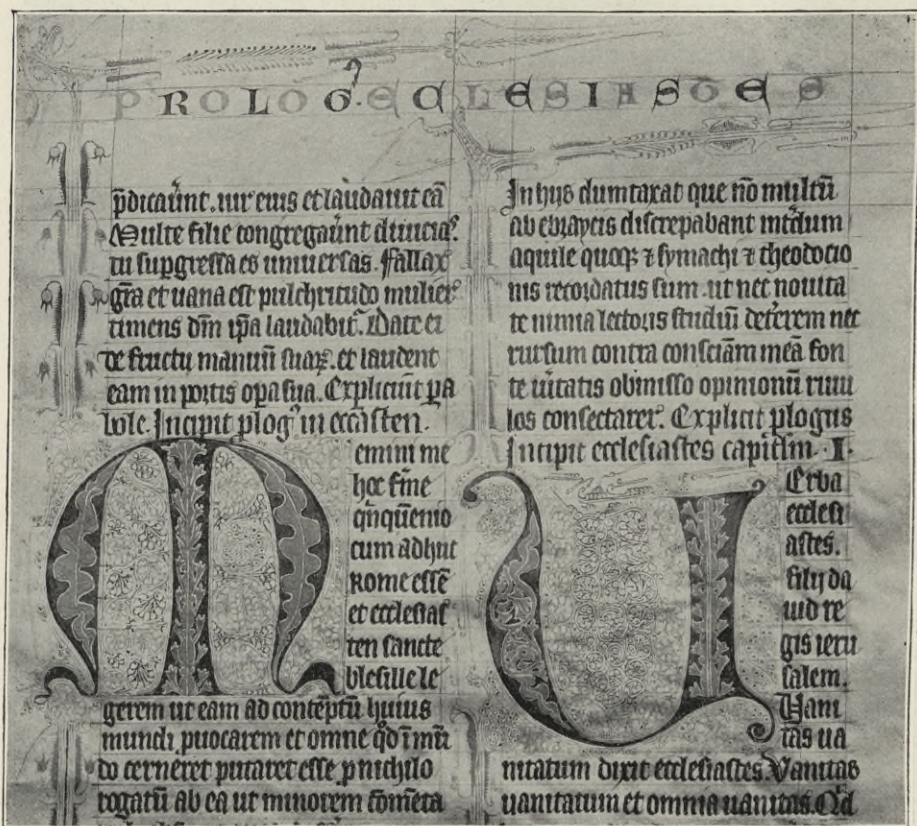
vousatá, v pravici malou knížku držící, levicí k ní ukazující. 241 *aβ* V (viz obr. 62); 260 *aβ* C (v ní sedící pes); 260 *ba* T; 267 *bβ* A; 268 *aa* A; 277 *bβ* L; 278 *aa* h, *β* I.

10. (Sign. A 3.)

BIBLE LATINSKÁ. DÍL I. Rkp. perg. z poč. XV. stol.

Vazba již valně porušená; do kůže, již desky potaženy, vtačeny rosetky, z nichž každá ze šesti kroužků se skládá.

Formát: 325 cm šir, 465 cm vys. Listů 123.

Obr. 56. Biblie secunda pars. Inicialy M a U na listu 16 a.

List 1 prázdný.

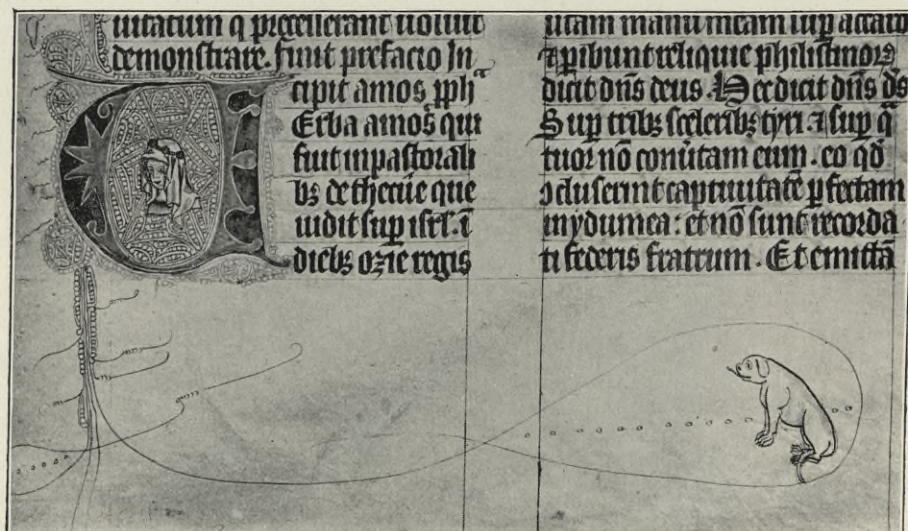
List 2aa: iniciálka F. Kolmé břevno pletencové, růžové; hořejší vodorovná část v podobě růžového prutu vyvíjí se na straně v kolmo dolů se vinoucí zelené lupeny. Střední vodorovné břevno růžové na způsob bíle konturovaného listu. Uvnitř bělovousý mnich s velikou pleší ve hnědém hábitu an píše do knihy na pultu ležící, maje v levici nožík, v pravici péro. Pozadí vnitřní zlaté, vnější tmavomodré. Nahoře vodorovná ornamentální linka: kolem rovného stonků převínují se pestré listy. Na konci stehlík. Dolů od iniciálky jde kolmý prut převinutý zelenými lupeny; na lupenu nejdolejším pějící stehlík.

Obr. 57. Bibliae secunda pars. Inicialka Q s prorokem Jeremiášem
 na listu 139 b.

Obr. 58. Bibliae secunda pars. Inicialka D na listu 107.

Obr. 59. Bibliae secunda pars. Inicialka V na listu 212.

Písmo gotické. Podružné iniciálky v textu okrouhlých tvarů, modré nebo červené, s červenou resp. modrou nitkovou ornamentikou.

List 5aβ: inic. D fialová, uprostřed stínových součástí řadou bílých kroužků okrášlená. Uvnitř postavička (po kolena) vousatého muže s modrou gloriolou kolem hlavy. Pozadí zlaté, orámování modré.

List 6aa. Podél celého sloupce táhne se kolmo temně fialový pás obdélníkový, v němž řada mandorlovitých, modrým ipruty orámovaných polí. V nich znázornění jednotlivých dnů stvoření na zlatém poli. Nejnižší v kruhovém zeleném orámování Ukřižovaný s P. Marií a sv. Janem po stranách. Nejvýše při obou rozích kolmého pásu dva stehlíci proti sobě (Obr. 63.)

List 23bβ. Na počátku knihy Exodus iniciálka h zelená, ve stínových částech žlutě konturovanými lupeny ozdobená. Uvnitř Mojžíš vyvádějící Židy z Egypta. Vnitřní pozadí zlaté, vnější tmavorůžové. V pravo prodlouženo kolmé břevno vysoko vzhůru, jsouc uprostřed přerušeno modrým, zlatě vyplněným uzlovým vzorkem.

List 44aβ. Na poč. kn. Deuteron. iniciálka h světlemodrá, ve stínových částech bíle konturovaným lupením vyplněná. Uvnitř Mojžíš, s modrou aureolou kolem hlavy obrácen s vykládacím gestem ke dvěma Židům, kteří mají na hlavě bílé, na temeni knoflíkovými nástavci ozdobené klobouky. Pozadí zlaté. Vnější pozadí ultramarinové, červeně olemované.

List 61bα. Na poč. knihy «Leviticus» inic. U světlemodrá, uprostřed

Obr. 60. Bibliae secunda pars. Inicialka V na listu 219 a.

silných částí temněji, bíle konturovanými pruhy vyplněná. Uvnitř v levo chrámová stavba, z jejíhož okna vyhlédá Bůh, žehnající Mojžíšovi, jenž v levo klečí, maje na hlavě rohy. Pozadí vnitřní zlaté, vnější ultramarinové, červeně obroubené.

List 75 *aβ*. Inic. **L**. Pravé kolmé rameno tmavorůžové, pletencové, z přímočárně se lomících součástí se skládající; levá část kolmá, rovněž růžová, vyvíjí se v kolmo postavený zelený lupen. Nahoře ohraničeno pole písmeny pásem modrých zkadeřených obláčků; z nich postava Boha Otce dolů k Mojžíši se vyklání, jenž stojí před zeleným nízkým keřem. Pozadí vnitřní zlacené, vnější tmavomodré.

Obr. 61. Bibliae secunda pars. Iniciálka D na listu 238 *a*.

List 94 *bβ*. Inic. **T** zelená; uvnitř postava muže (až po kolena). Pozadí vnitřní zlaté, vnější tmavomodré.

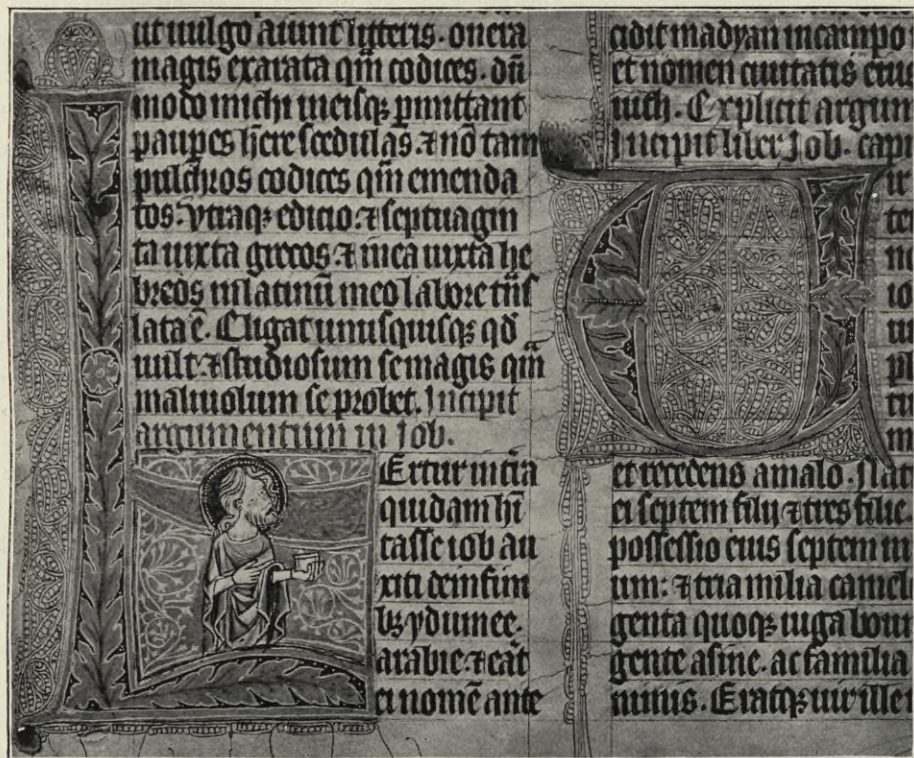
List 95 *aβ*. Inic. **H** světle fialová. Uvnitř v části hořejší Bůh Otec; před ním Mojžíš s rukama křížem na prsou přeloženýma. Vnitřní pozadí zlacené, vnější tmavomodré.

List 108 *aa*: na poč. knihy Judicum inic. **P** zelená, bíle konturovanými listy vyplněná. Uvnitř na nosítkách mrtvola Josuova; u nich v levo tři Židé v bílých kloboucích na hlavách; v pravo nahoře v oblacích Bůh Otec k nim se sklánějící.

List 121 *ba*. Při pravém kraji veliká iniciálka **I** na obdélníkovém tmavorůžovém pozadí. Jest modrá, uprostřed čtyřlupennou červenou pletencovou rosettou, do níž vpleten modrý kosočtverec, přerušená. Pozadí

tohoto středního ornamentu zlaté. V hořejší části starý putující muž se zeleným kloboukem na zádech zavěšeným a se soudečkem na holi. V dolejší části žena kladoucí dvěma po jejím boku stojícím dítkám ruce na hlavu.

List 123aβ: při dolejším kraji iniciálka **A** růžová, v pravé prohnuté části své stilisovaným lupenem vyplněná. Uvnitř poloviční postava muže s červeným končitým kloboukem na hlavě, držícího blánku s nápisem: »W pomocz hospodyne«.

Obr. 62. Bibliae secunda pars na listu 241a.

11. (Sign. A 2.)

BIBLE LATINSKÁ. DÍL II. Rkp. perg. z poč. XV. stol.

Kožený povlak desek valně potrhaný a červotočinou prožraný; do něho vytlačen v prostředním obdélníkovém poli spirálově vinoucí se stonek s velikými lupeny. Vytlačené orámování krajové ozdobeno rosetkami a kosočtverečky, v nichž stilisované lilie.

Stránka 1a prázdná. Formát: 32·7 cm šir., 46·8 cm vys.

List 1b: »Incipit prologus in III^{or} libros Regum.« Iniciálka **A** modrá s bílým výřezy, červeným nitkovým dekorem obklopená a vyplněná.

Obr. 63. Bible latinská (Sign. A 1).
Dny stvoření.

List 2 *b*. Iniciálka F modrá, bíle konturovaným lupením vyplněná; uvnitř před oltářem, na němž zlatý kalich stojí, klečící Elkana a Anna; za nimi stojí bezvousý mladík. Vnitřní pozadí vyzlacené, vnější tmavorůžové s bílými tečkovými rosetkami. Na lupenových rozvilinách nahoře i po pravé straně pějící stehlíci. (Obr. 64.)

List 21 *aa*: inic. F zelená, bíle konturovaným lupením vyplněná. V ní král na stolci sedící; před ním klečící jinoch. Pozadí zlacené.

List 36 *aβ*: inic. Θ růžová. Uvnitř: stařecký David na lůžku. U lůžka stojící dívka — Abisai: za ní bezvousý mladík a starý muž s korunou na hlavě pohlížející na krále.

List 54 *bβ*: iniciálka P modrá, pletencová; uvnitř zelená mnohoboká věž, s níž padá dolů král Ochosiáš. Pozadí zlacené.

List 72 *bβ*: iniciálka A modrá, vyplněná lupeny bíle konturovanými. Uvnitř sedící muž; u něho, o kolena jeho se opírajíce stojí dva hoši, jež muž onen v bocích rukama objímá. Pozadí zlacené; na okrajích iniciála v pestré lupeny se vyvíjí.

List 88 *aa*: inic. Θ růžová, v pravé části stilisovaným, bíle konturovaným lupenem vyplněná. Uvnitř na gotickém stolci sedící král; před ním hoch, za nímž stojí stařec ruce maje na ramena jeho položeny.

List 107 *bβ*: inic. A modrá; v ní v profilu židovský stařec (poloviční postava) v ruce držící nápisovou blánu, na níž napsáno: $\text{E}^{\text{f}}\text{dre prvlog}^{\text{?}}$.

List 108 *ba*: inic. I modrá, bíle konturovaným lupením vyplněná. Uprostřed v nepravidelném orámování en face král na stolci sedící.

List 113 *bβ*: inic. A modrá, ve stínových partiích bíle konturovaným lupením vyplněná. Uvnitř na gotickém trůnu sedící král: před ním klečící bezvousý muž.

List 121 *ba*: inic. Θ růžová; v ní kněz s pleší na hlavě a s knihou na klíně na nízkém stolci zeleném sedící. Vnitřní pozadí tmavomodré, vnější zlacené, orámování zelené.

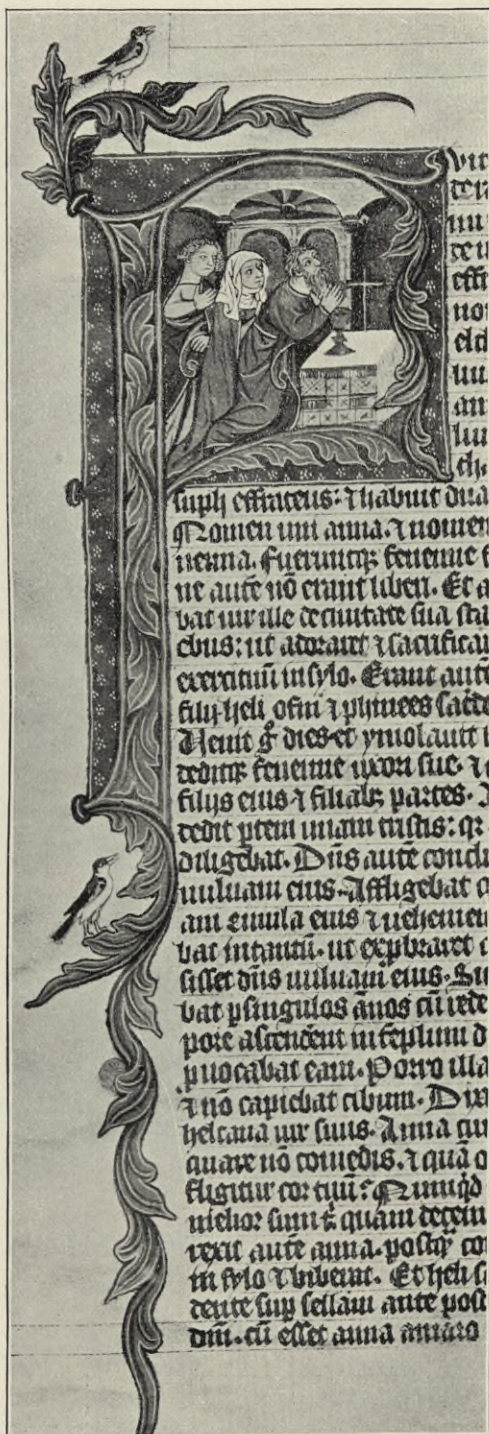
List 129 $\beta\beta$: inic. **U** růžová, v pravé stínové části bíle konturovaným lupením vyplněná. Uvnitř na nízkém zeleném stolci sedící sv. Jeronym v rouše kardinálském; po jeho bocích stojí stařečtí mniši.

List 130 aa : inic. **T** zelená, z bíle konturovaného lupení komponovaná. Uvnitř na prostém trůně stojící král obrácený s výhrůžným gestem ku starci před ním stojícímu, ježž pochop přivádí. Na krajovém listoví stojící chocholatý růžový pták.

List 135 ba : inic. **A** růžová, bíle konturovaným listovím vyplněná. Uvnitř poloviční postava Judith s korunou na hlavě a s mečem v pravici, držící v levici za vlasy uťatou hlavu Holofernovu. Na okrajových rozvilinách bezprostředně u iniciálky stojí zelený chocholatý pták, na výběžku dolejší pták růžový.

List 143 aa : inic. **I** při obou koncích zelená, bíle konturovaným lupením ozdobená; uprostřed dvě červeně orámovaná pole, spojená spolu uzlovým ornamentem. V hořejším poli stojí král, držící provaz, jehož královna v dolejší poli stojící se chápe.

List 151 $a\beta$: inic. **V** růžová, pravá kolmá její část pleťencová, levá prohnutá ozdobená stilisovaným listovím. Uvnitř nahý sedící Job; u něho manželka a dva přátelé. Středem stránky dolů jde kolmý prut pestrými listeny převinutý a dole ve dva lupeny se rozvírající.

Obr. 64. Bible latinská. Díl II. Inicialka F.

Obr. 65. Liber Augustini »De civitate Dei« str. 1 a.

12. (Sign. A 7.)

LIBER AUGUSTINI DE CIVITATE DEI. Vazba úplně prostá: desky hnědou koží potažené; v rozích a uprostřed hrubé mosazné polokulovité puklice.

Formát: 28 cm šir., 39,5 cm vys. 183 pergamenových listů.

Str. 1a prázdná; na str. 1b celostránkový obraz. (Viz obr. 65.) Orámování na způsob městských hradeb s kulatými baštami; uprostřed v mandorle Kristus na duhovém kruhu sedící, v rozích kolem mandorly symboly čtyř evangelistů spolu s andělskými poprsími nápisové pásky držící. Po stranách poprsí »Moudrosti« a sv. Jakuba. Dole skupiny světců ve dvou řadách pod sebou.

List 2aa: iniciála G; v ní sedící světec, jemuž u ucha holubice se vznáší, pišící na bílý široký pruh, jež malá, stranou stojící postavička drží, slova: GLORIOSISIMĀ CIVITATE DĪ. (Viz obr. 66.)

Na l. 18aβ iniciálka L, 33bβ inic. I, 51ba inic. D, l 68aβ inic. Q, l. 88bβ inic. Q, 100ba inic. D, 126ba inic. N, 133aa inic. H, 144aa inic. O, 166aa inic. C, spirálovitě se zavíjející široké stonky končící malými lupénky zoubkovanými v profilu podanými, uprostřed pak v trojlisty nebo pětlisty se vyvíjející. U některých (na př. při inic. Q užito i motivu dračího těla). Iniciály zlaté, zevně černě konturované, ve vnitřní zlacené ploše červeně a bíle ornamentované (malými kolečky, obrysy zoubkovaných lístků, pruhy na příč i středem plochy taženými a p.). Pozadí obyčejně zpola modré a zpola zelené, orámování obyčejně fialové.

Obr. 66. Liber Augustini »De civitate Dei«.
Iniciálka G na listu 2a.

Stol. XIII.

13. (Sign. A 9 a.)

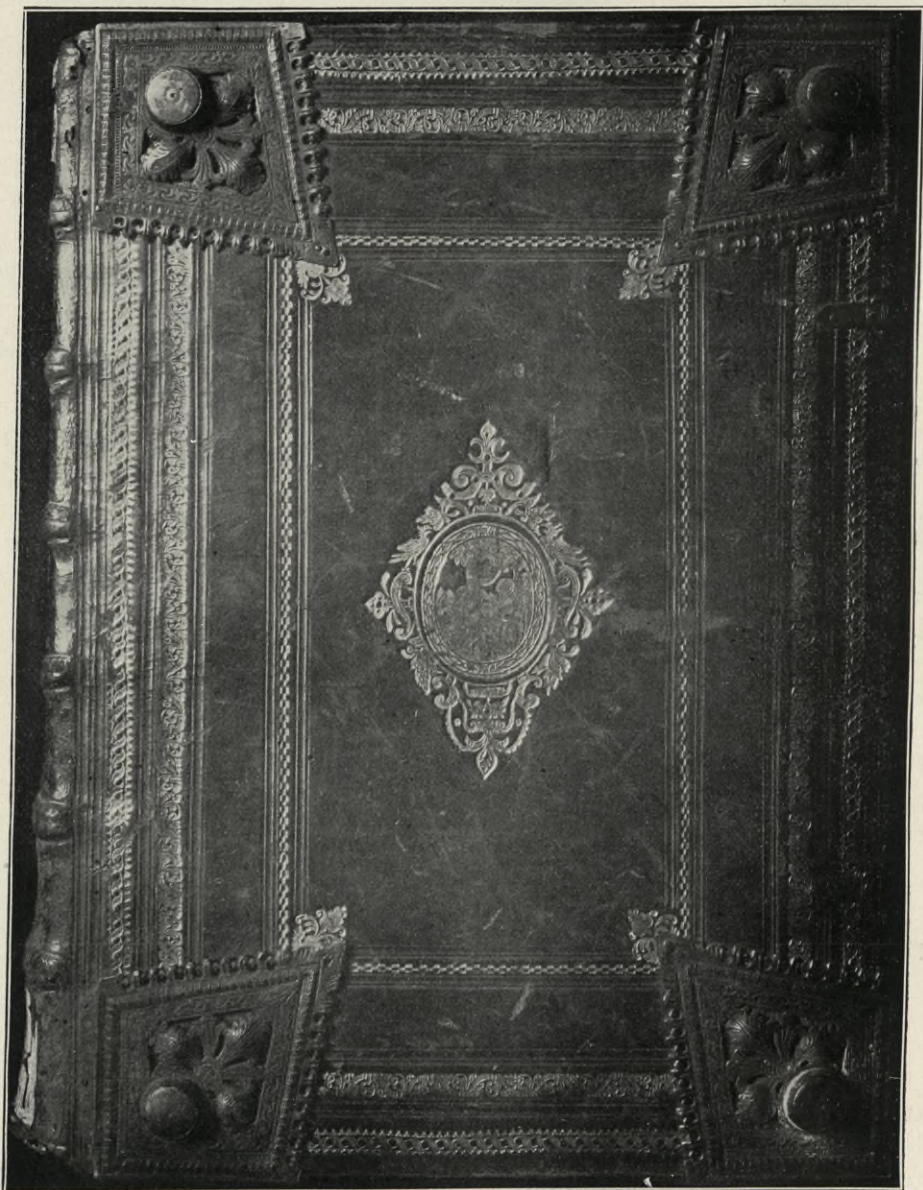
BIBLE LATINSKÁ.

Formát: 28,5 cm šir., 39,5 cm vys.

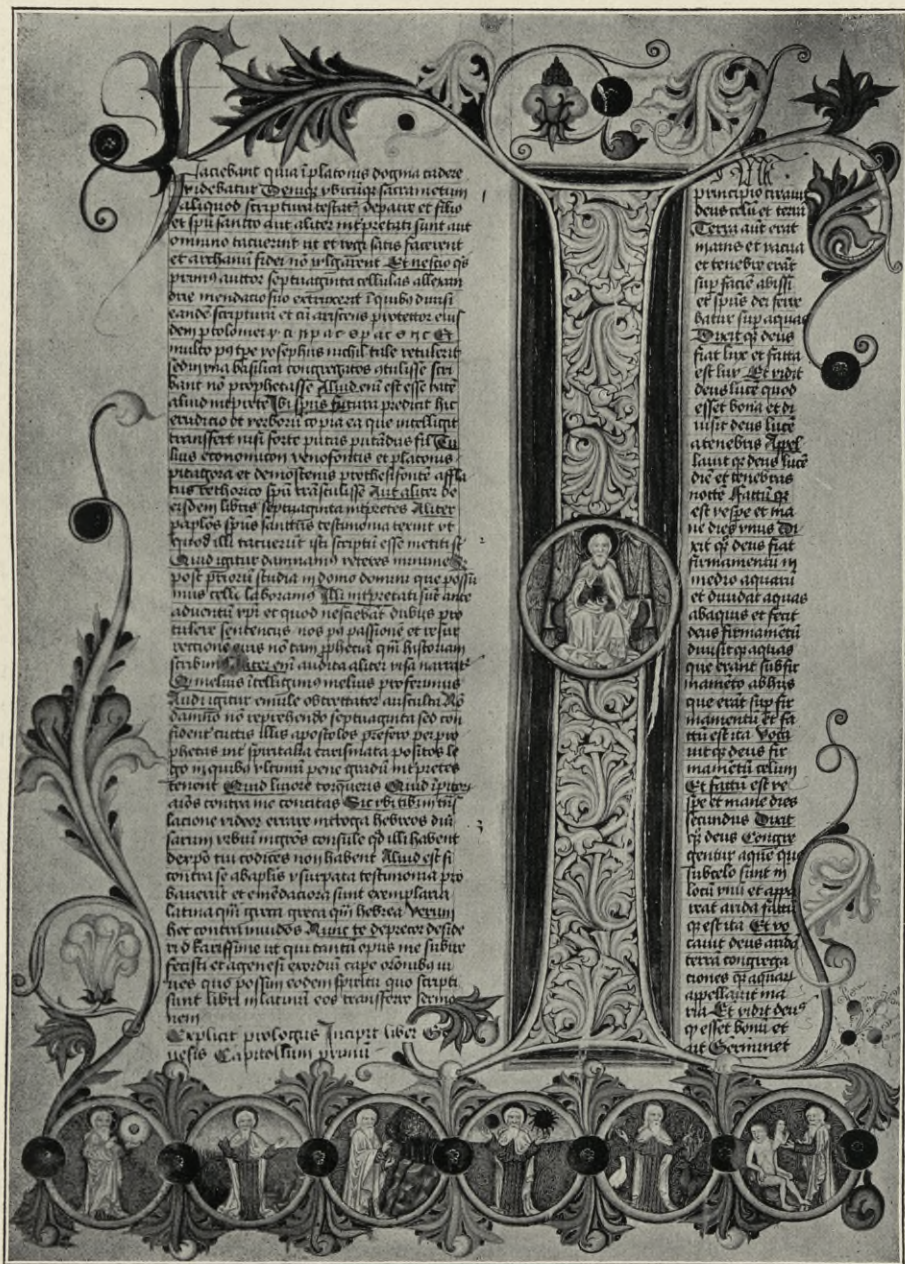
Vazba: černou koží potažená; do ní vtačeny zlacené renaissanční ornamentální rámce, uprostřed pole renaissanční kartuše, v jejímž oválovém středu »Křest Kristův«. Ve středu kartuše na zadní straně »Proměnění Páně«. V rozích kování ozdobené velikým prosekávaným, z části vypuklým lupenem. (Obr. 67.) Ořízka zlacená s vtačeným vzorem a malovaným znakem Gerstorffským.

Rukopis perg. 356 listů.

Na str. 1 vymalován znak v bobkovém věnci; pod tím v obhroublé kartuši nápis: »Nicolaus Gerstorff de | Gerstorff et Malsuitz, Dominus

Obr. 67. Bible latinská. Vazba z první polovice XVII. stol.

faciebant quia ipsa no dogma adde
re debatur. Denique ubi scriptum est
quod scriptura testatur de pace et filio
et spiritu sancto aut aliter interpretati sunt aut
omnino inueniunt ut et ipsi sancti fuerunt
et archangeli fidei no interpretati. Et nescio quod
primo auctor scriptura contra cellulas aliam
dne mendacis suo extiterit. In quibus dicitur
eandem scripturam et ai. anseris puerorum eius
dem puerorum p. a. n. p. o. p. a. c. o. n. e. et
multo potius iosephus nihil tale retulit
idem in basilica comparatos ostulisse scri
bant no prophetaisse. Aliud enim est esse huius
alium interpretari. In ipse scriptura patet hic
exordia de verbis in p. a. c. i. a. que intelligit
transfert nisi forte p. u. n. i. a. p. a. r. a. d. i. e. s. i. l. i. a.
huic economiam vno fontis et p. l. a. c. o. n. i. s.
vnaque et de no. h. o. m. i. n. i. s. p. r. o. f. e. s. s. i. o. n. e. a. s. s. i.
t. u. s. r. e. s. t. i. t. u. t. i. o. n. e. s. p. a. t. i. s. t. u. l. i. s. s. e. a. u. t. a. l. i. o. r. d. e.
eisdem libris scriptura in p. e. c. c. e. s. a. l. i. e. r.
p. a. p. t. o. s. s. p. u. s. s. a. n. t. i. m. t. e. s. t. i. m. o. n. i. a. t. e. n. e. n. t. v. t.
quod illi tunc erant q. i. s. c. r. i. p. t. i. e. s. t. e. m. e. n. t. i. s.
Quid igitur damnandum videtur minime
post p. r. o. p. t. i. a. s. t. u. d. i. a. i. n. d. o. m. o. d. o. m. o. n. i. q. u. e. p. o. s. s. i.
m. u. s. t. e. l. l. i. d. e. b. e. a. m. u. s. i. n. t. e. r. e. t. a. t. i. s. u. t. a. n. t.
ad ueritatem xpi et quod nesciebatur dubius pro
fiteri sententias nos pa. passionem et resur
rectionem eius no tam p. b. l. i. c. a. t. q. u. i. h. i. s. t. o. r. i. a. m.
s. c. r. i. p. t. u. r. a. t. e. n. i. a. n. d. o. a. l. i. e. r. u. s. a. n. t. a. r. t.
Quid melius intelligimus melius p. r. o. f. e. r. u. m. u. s.
Audi igitur omne obtinere auscultandi. No
dummo no reprehendo scripturam sed con
sidero actus illos apostolorum p. r. e. s. e. n. t. i. a. s. p. e. r. p. r. o.
phetae me. p. r. o. p. t. i. a. t. a. t. e. n. i. s. m. a. t. a. p. o. s. t. e. r. o. s. e.
t. q. u. i. b. u. s. i. n. t. e. n. i. s. p. e. r. i. q. u. a. d. u. i. n. t. e. p. r. o. p. t. e. t.
t. e. n. i. o. n. e. s. e. t. u. d. l. i. n. e. e. r. o. q. u. a. r. i. s. e. t. u. d. i. p. r. o. p. t. e.
t. u. d. c. o. n. t. r. a. m. e. c. o. n. t. r. a. t. a. s. S. i. c. e. b. i. t. u. s. i. n. t. u.
l. a. c. o. n. i. s. v. i. d. e. o. e. n. i. m. i. n. t. e. q. u. i. h. o. m. i. n. e. s. d. i. a.
s. a. r. u. m. r. e. b. u. s. i. n. t. e. r. o. s. c. o. n. s. i. l. i. e. q. u. i. l. l. i. h. a. b. e. n. t.
d. e. p. o. t. u. i. c. o. d. i. c. e. s. n. o. n. h. a. b. e. n. t. A. l. i. u. d. e. s. t. s. i.
t. o. n. t. a. s. e. a. b. a. p. t. i. s. v. s. u. r. p. a. t. a. t. e. s. t. i. m. o. n. i. a. p. r. o.
d. u. c. e. n. t. e. t. e. n. e. d. a. c. a. s. s. u. n. t. e. x. e. m. p. l. a. r. a.
C. a. r. t. a. q. u. i. p. r. o. q. u. e. r. a. q. u. i. h. e. b. e. r. a. v. e. r. u. m.
h. o. r. c. o. n. t. r. a. m. u. n. d. o. s. A. u. t. s. e. d. e. p. r. e. c. a. r. d. e. s. i. d. e.
i. n. d. e. h. a. r. i. s. t. i. n. e. u. t. q. u. i. t. a. n. t. i. o. p. u. s. m. e. s. u. b. i. t.
f. e. a. s. t. i. e. t. a. g. n. e. s. t. i. e. x. i. d. i. u. c. a. p. e. o. d. u. b. i. a. u.
n. e. o. q. u. o. s. o. s. t. i. n. e. d. o. d. o. n. s. t. r. i. c. t. u. q. u. o. s. a. r. p. a.
s. u. n. t. l. i. b. e. r. i. m. l. a. r. a. n. t. e. o. s. t. r. a. n. s. f. e. r. e. d. e. m. o.
n. e. n. i.
Explicat p. r. o. l. o. g. u. e. s. u. a. p. r. i. l. i. b. e. r. i. s. e.
u. e. s. t. e. C. a. p. i. t. u. l. u. m. v. i. v. i. u. i.

In principio factum
deus terra et caeli
Tertio autem erat
mans et maria
et tenebrae erant
super faciem abyssi
et spiritus dei fere
batur super aquas
Dixit quoque deus
fiat lux et facta
est lux et factus
deus lux quod
esset homo et de
iure deus lux
a. r. e. n. e. b. i. s. a. g. n. e. s.
l. a. u. t. q. u. o. d. d. e. u. s. l. u. x.
d. i. e. e. t. t. e. n. e. b. r. a. s.
n. o. r. t. e. h. a. u. t. q. u. o.
e. s. t. v. e. s. p. e. e. t. m. a.
n. e. d. i. e. s. v. i. u. s. e. t.
x. i. t. q. u. o. d. d. e. u. s. f. i. a. t.
s. u. m. a. m. e. n. t. u. i. n. q.
m. e. d. i. o. a. q. u. a. r. u.
e. t. d. i. u. d. a. t. a. q. u. a. s.
a. b. a. q. u. a. s. e. t. f. e. r. t.
d. e. u. s. f. i. e. r. a. m. e. n. t. u.
d. i. u. s. t. r. a. q. u. a. s.
q. u. e. e. r. a. n. t. s. u. b. f. i.
m. a. n. e. r. o. a. b. h. i. s.
q. u. e. e. r. a. t. s. u. p. f. i.
m. a. n. e. m. e. n. t. u. e. t. f. i.
t. u. e. s. t. i. t. a. v. o. l. u. n.
t. u. e. q. u. o. d. d. e. u. s. f. i.
m. a. n. e. t. u. i. a. l. i. u. m.
e. t. f. a. c. t. u. e. s. t. v. e.
s. p. e. e. t. m. a. n. e. d. i. e. s.
s. a. n. d. u. s. d. i. a. t.
q. u. o. d. d. e. u. s. e. r. i. t. u. r.
q. u. o. d. a. g. n. e. q. u. i.
s. u. b. a. l. o. s. u. n. t. m.
l. o. c. i. v. i. u. e. t. a. p. p. o.
s. i. t. a. n. d. a. f. i. t. u. r.
q. u. e. e. s. t. i. t. a. e. t. v. o.
c. a. u. t. d. e. u. s. a. n. d. a.
t. e. r. r. a. c. o. n. g. r. e. g. a.
t. i. o. n. e. s. q. u. i. a. d. h. a. u.
a. p. p. e. l. l. a. t. e. m. a.
t. i. a. e. t. v. i. d. e. t. d. e. u.
q. u. e. e. s. t. h. o. m. i. e. t.
u. e. e. r. a. m. e. n. t.

Obt. 68. Bible latinská. Inicialka I se dny stvořeni.

in maiori Woshoff, Scripel et Nouauilla, Sacrae Caesareae Maiestatis consiliarius et assessor in supremo Regni Iudicio in Regno Bohemiae me dono dedit ecclesiae metropolitanae Pragensis Bibliothecae non pridem ab hostibus Suedicis exspoliatae. 1651.«

Iniciálky jednoduché, lupenové, s barevným vzorkovaným pozadím; na okrajích skrovné lupenové pestré rozviliny.

Rukopis z počátku XVI. stol., vazba z první pol. stol. XVII.

14. (Sign. A 10.)

BIBLE LATINSKÁ NA PERGAMENU PSANÁ z první polovice XV. stol. (Srvn. Dr. K. Chytil, »Vývoj miniaturního malířství v době králů rodu Lucemburského« v Pam. arch. XIII. sl. 365.) 27·5 cm šir., 37·7 cm vys.

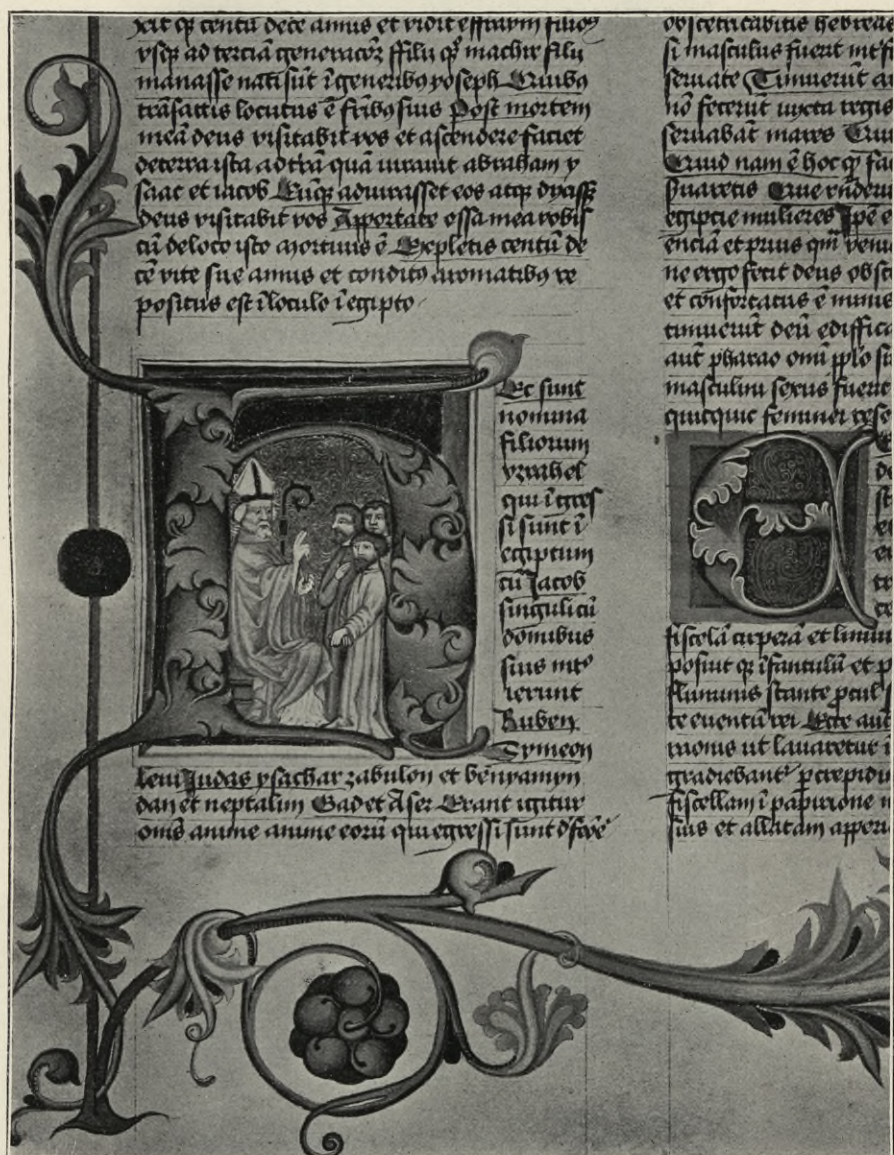
Vazba: Desky hnědou koží potažené, napřed i vzadu zcela stejně ozdobené. Na okraji vtačeny střídavě: pták k letu se chystající v šestilalokovém poli, dvojocasý lev v poli kosočtverečném, stilisovaná gotická lilie, stilisovaná orlice v čtyřlaločném poli. Střední plocha desky rozdělena rýhami v kosočtverečná pole, v nichž vždy v řadě vedle sebe vtačeny dvojocasý lev v kosočtverečném poli, stilisovaná gotická lilie v kosočtverečném poli a pták k letu se chystající v poli šestilaločném; jen v řadě prostřední jsou stilisované orlice v čtyřlaločných polích. Uprostřed desky a v rozích mosazné kování. Kování střední jest kosočtverečné s trojnásobným vyzoubkovaním uprostřed stran. Ve středu oblá puklice, kolem ní kruhový nápis, jehož jednotlivá slova sedmilístými růžicemi od sebe jsou oddělena: $\text{v} \oplus \text{maria} \oplus \text{hilf} \oplus \text{maria} \oplus \text{in} \oplus \text{den} \oplus \text{himmel}$. Kolkolem tohoto nápisu pěkný věnec do sebe zasahujících lupének. V každém ze čtyř cípů kování vyraženo vždy gotické m a dvě CC . Rohová kování ozdobena na okraji řadou gotických stilisovaných lilií. Ve středu bohatý lupen částečně vypuklý a rýhovaný. Plošky mezi ním a okrajem prosekány; otvory tak vzniklými viděti zelené podložené hedvábí.

List 1: iniciálka F karmínová, akanthovými rozvilinami vyplněná; uvnitř u pultu sv. Jeronym, v rouše kardinálském, vytahující lvu u něho sedícímu trn z nohy. Vnitřní pozadí zelené, zlatým filigránovým vzorkem oživené; vnější zlacené a dvěma tóny modré barvy orámované. Na pravém okraji stonek vybíhající na hořejším i dolejším okraji v ladně se vinoucí pestré protáhlé lupení, jež na dolejším okraji přechází v květ. Na konci dolejších rozvilin sedí zelený pták.

Podružné iniciálky: Větší jsou vyplněny rozvilinami lupenovými a vkomponovány do čtvercových polí. Pozadí oživeno jednak vzorem kosočtvercovým, jednak vzorem úponkovým. (Viz na obr. 69) Iniciálky menší jsou švabachové, pérovými obrysy naznačené, z části žlutou, z části červenou barvou vyplněné.

List 3b. Celou výši kolumny jde iniciálka I bohatým stilisovaným lupením vyplněná; uprostřed ní v kruhovém poli trůnící Bůh Otec s knihou

v levici, pravici máje pozdviženu ku žehnání. Na dolejším okraji listu v šesti kruhových rámcích naznačeny dny stvoření. (Viz obr. 68.)

Obr. 69. Bible latinská. Část listu 22 a s iniciálkami H a E.

List 22 a a: v dolejší části sloupce: iniciálka **H** zelená z rozvilin lupenových komponová. Uvnitř sedící biskup žehnající třem před ním stojícím mužům. Vnitřní pozadí červené, nitkovým zlatým ornamentem rozvilinovým oživené. (Viz obr. 69.)

Obr. 70. Bible latinská. Inicialka L na listu 45.

Obr. 71. Bible latinská. Inicialka H na listu 58.

List 35*bβ*: v dolejší části sloupce: iniciálka V modrá, rozvilinová; uvnitř stojící Mojžíš s rukama sepjatýma, před ním skupina tří sedících Židů; v hořejším levém rohu v modré plošce poprsí Boha Otce. Pozadí jako u předešlého.

List 45*aα*. Iniciálka L červená, rozvilinová. Uvnitř stojící Mojžíš s rukama sepjatýma; před ním žehnající mu Kristus. Pozadí zelené se zlatými filigránovými rozvilinami. (Viz obr. 70.)

List 58*aα*. Iniciálka H šedomodrá, rozvilinová. Uvnitř Mojžíš na jakés kazatelně; před ním hlouček sedících Židů. (Viz obr. 71.)

Obr. 72. Bible latinská. Iniciálka P na listu 78 a.

List 69*ba*. Iniciálka E karminová, rozvilinová; v ní Kristus žehnající muži před ním klečícímu.

List 78*aα*. Iniciálka P zelená, rozvilinová. Uvnitř čtyři vedle sebe sedící postavy: stařec, mladý muž, muž starší s končitým kloboukem na hlavě a žena. Na hlavu mladého muže klade cele modře malovaná postava Boha Otce, z pravého hořejšího rohu vyčnívající, levicí na hlavu, pravicí mu žehnající. (Viz obr. 72.)

List 87*bβ*. Iniciálka I rozvilinová, bělofialová, téměř zcela zakrytá skupinou putující rodiny: v předu kráčí muž, maje na holi položené na levém rameni koš; vedle něho žena, za níž dvě malé děti. (Viz obr. 73.)

List 89*bβ*. Iniciálka F modrá, rozvilinová; v ní: Saul na trůně, před ním David na harfu hrající. Vedle Saula ďábel. Na dolejší okraji listu

bohatý pestrý ornament rostlinný, na němž v pravo sedí opice držící v jedné ruce kruhové zrcátko, v druhém zelenou ratolest. (Viz obr. 74.)

List 103 *bβ*: Iniciálka F šedomodrá rozvilinová; uvnitř: Saul stoje nabodává se na kopí; za ním zbrojnoš. Pozadí zelené se žlutými filigránovými ozdobami. (Viz obr. 75.)

List 115 *aa*: iniciálka E zelená; uvnitř na loži David, na jehož klíně spočívá Abisag; v pozadí několik stojících postav. (Viz obr. 76.)

List 127 *ba*: iniciálka P růžová, rozvilinová. Uvnitř: na modré obloze červený vozík, do něhož zapřažen červený kůň. Na koni sedí vozka zpět se ohlížející. Ve vozíku Eliáš podávající roucho dole na zemi klečícímu Eliseovi.

Obr. 73. Bible latinská. Iniciálka I.

List 140 *aβ*: iniciálka A šedomodrá, rozvilinová. Uvnitř en face sedící stařec mezi dvěma bezvousými postavami, rovněž sedícími.

List 151 *b*. Inic. C zelená; uvnitř na prostém sedadle, za nímž řasnatý čaloun visí, sedí král Šalomoun v přiléhavém oděvu s krátkým kabátcem; před ním stojí muž v hermelínovém plášti a stařec. (Viz obr. 77.)

List 167 *ba*: inic. I růžová, rozvilinová; před ní gotický kostel, u něhož budují právě věž. Po straně král dělníkům pokyny dávající. (Viz obr. 78.)

List 171 *ba*: inic. E modrá, rozvilinová; uvnitř kněz okuřující beránka na oltáři ležícího.

List 177 *bβ*: inic. V šedomodrá; uvnitř sedící král stařec v dlouhém řasnatém rouše modrém; před ním stoj muž v rouše červeném. Pozadí zelené, žlutým kosočtvercovým vzorem oživené.

List 183 *bβ*: inic. T zelená, rozvilinová, s konturami z části žlutými. Uvnitř na zemi sedící stařec v šeděfialovém rouše s kapucí červeně podšitou.

List 188 *aa*: inic. A šedomodrá; uvnitř Judith stínající hlavu Holofernovi na loži ležícímu.

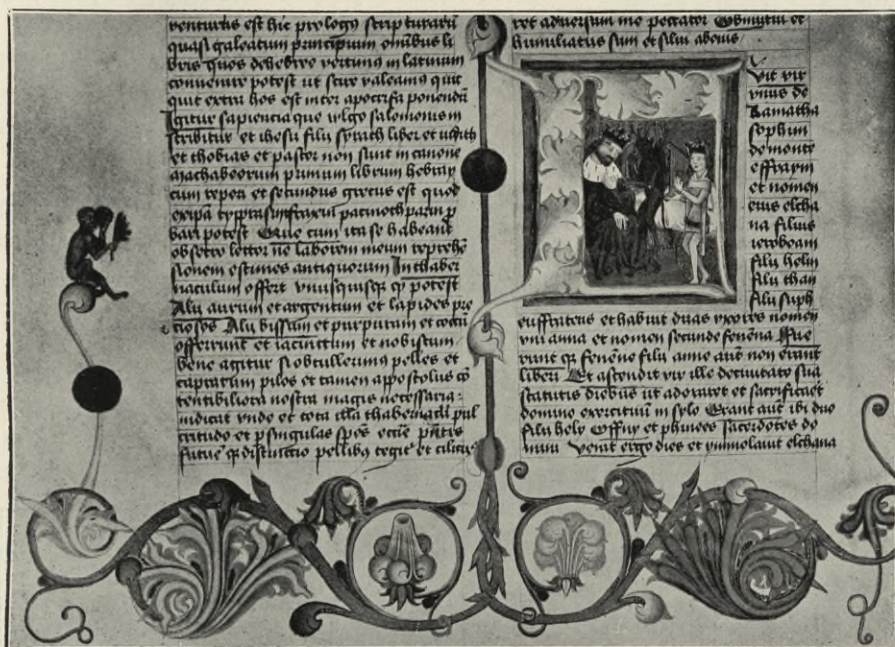
List 193 *ba*: inic. I modrá; před ní stůl bíle prostřený, za nímž stojí král, královna a muž červeně oděný.

List 198 *ba*: inic. V růžová, rozvilinová; uvnitř na hnojišti sedící Job; před ním žena jeho a dva přátelé.

List 208 *bβ*: inic. B modrá, rozvilinová, v obdélníkovém růžovém orámování. Uvnitř en face sedící David hermelínovým řasnatým, zlatožlutým pláštěm oděný a na psalterium hrající.

List 212 *ba*: inic. D modrá, rozvilinová; uvnitř klečící král; v levém rohu nahore v modrém oblaku malé poprsí Hospodina.

List 215 *aa*: inic. D růžová, rozvilinová; v ní en face sedící král v červeném hermelínovém rouše, pravici na ústa sobě kladoucí.

Obr. 74. Bible latinská sign. A 10. Dolejší část listu 89 *b*.

List 217 *aβ*: inic. D zelená, rozvilinová; uvnitř bezvousý muž s hlavou nepokrytou, oděný rouchem, jehož rukávy jsou velice široké a jehož jedna polovice jest červená, druhá modrá. Levicí ukazuje na sebe, v pravici drží jakýs obušek na rameni položený.

List 219 *ba*: inic. S šedomodrá; uvnitř klečící král v tmavomodrém hermelínovém plášti; v levém hořejším rohu v modrém oblaku tvář Hospodinova.

List 222 *ba*: inic. E růžová; v ní vedle sebe sedí: muž s nepokrytou hlavou v červeném rouše a král se zlatou korunou na hlavě a v tmavomodrém hermelínovém rouše; oba hrají na žaltáře. (Viz obr. 79.)

List 225 *aa*: v dolejší rohu iniciálka C zelená; uvnitř před pultem, na němž leží rozevřený kancionál, tři jinoši oděni červenými taláry a bílými dlouhými superpellicemi; první z nich levicí dotýká se kraje knihy; v pravici drží proutek, jímž v knize ukazuje.

List 227**bβ**: inic. D šedomodrá; uvnitř na prostém sedadle sedí král v zeleném hermelínovém rouše se sepjatýma rukama, tasený meč maje pod pravým pažím; v levém hořejším rohu v modrém oblaku tvář Hospodinova.

Obr. 75. Bible latinská sign. A 10.
Iniciálka F »Smrt Saula«.

List 233**bβ**: inic. P modrá, rozvilinová. Uvnitř na stolci, ozdobeném po stranách gotickými fialami a vzadu baldachýnem, sedí král; před ním hoch po pás obnažený; za ním muž červeným rouchem oděný.

List 242**aa**: inic. V zelená; uvnitř sedí král v červeném hermelínovém rouše; v levici drží vzhůru se vinoucí blánku s nápisem: Vanitas vanitaf, na nějž pravici ukazuje.

List 245**aa**: inic. O šedofialová v modrém čtvercovém orámování. Uvnitř před světlezeleným zlatě vzorkovaným čalounem sedící král; vedle něho žena, černoška, oděná červeným rouchem, s bílou loktuší na hlavě.

List 246**ba**: inic. D karmínová; uvnitř en face sedící král, držící v pravici tasený meč, v levici váhy.

List 252**ba**: inic. O světlezelená, žlutě konturovaná; uvnitř sedící král, vykládající dvěma hochům u nohou jeho sedícím.

Listů celkem 269.

15. (Sign. A 13).

SPECULUM HUMANAЕ SALVATIONIS. Vlašská práce ze XIV. století.

Rkp. na pergameni 26,5 cm šir., 37 cm vys. Vazba úplně prostá: desky potaženy otřelou červenou koží.

Na str. 1a abecední obsah trojsloupcový. Na dolejších okraji napsáno: »Liber. m. Jo. Herttemberger datus munere 1897.«

Stranou 3b počínajíc jest každá stránka rozdělena červenými pruhy ve čtyři pole, z nichž obě hořejší zaujímají obrazy, dolejší text. (Viz obr. 80.)

Obsahově shodují se obrazy na str. 3b—24b s obrazy ve Speculum hum. salv., sign. A 32 (viz č. 26) na těchže stránkách (viz obr. 81 a 82). Za

Obr. 76. Bible latinská sign. A 10. David a Abisag.

listem 24. chybí dva listy; obrazy počínajíc nynější str. 25 až do str. 30^b shodují se obsahově s obrazy ve Speculum hum. salv. sign. *A 32, 27^{aa} až 32^{bβ}*.

Potom následují ještě tato vyobrazení: *31^{aa}*: Jahel usmrcuje Sisaru, *31^{aβ}*: královna Thamar stíná krále Cyra. *31^{ba}*: Kristus zmrtvýchvstávší vyvádí duše spravedlivých z předpekli. *31^{bβ}*: Mojžíš vyvádí Židy z Egypta. *32^{aa}*: Hospodin vysvobozuje Abrahama z plamenů. *32^{aβ}*: Lot s dcerami odchází ze Sodomy; v popředí na sloupu jeho žena. *32^{ba}*: Zmrtvých vstání Páně. *32^{bβ}*: Samson odnáší brány z Gázy. *33^{aa}*: Zákonodání na hoře Sinaj. *33^{aβ}*: Záračné rozmnožení oleje vdovina. *33^{ba}*: Uprostřed plačící Maria; kolkolem naznačena místa ze života a utrpení Páně. *33^{bβ}*: Anna rmoutí se nad nepřítomností syna svého Tobiáše, jež v pozadí anděl odvádí.

34^{aa}: Vdova ztratí jednu drachmu z deseti. *34^{aβ}*: Saul zasnubuje Michol s Phalchielem. *34^{ba}*: Kristus korunuje P. Marii. *34^{bβ}*: David dává donášeti archu úmluvy do domu svého.

35^{aa}: P. Maria stojící na půlměsíci s korunou ze šesti hvězd na hlavě. *35^{aβ}*: Král Šalamoun vykazuje matce své místo po své pravici. *35^{ba}*: »*Maria mediatrix mea placat iram tuam contra nos*«. Uprostřed v mandorle poprsí Krista, jenž v pravici tři kopí třímá; v pravo dole klečící Maria, v levo sv. Dominik a za ním sv. František. *35^{bβ}*: »*Abygail placat iram regis David contra Nabal stultum*«. Uprostřed veliká postava Davidova s hrncovou přilbou na hlavě; v pravo klečící Abigail; v levo zástup ozbrojencův. *36^{aa}*: »*Mulier thecutes placat iram David contra Absalonem*«. V levo na

Obr. 77. Bible latinská sign. *A 10*. Iniciálka *C* na listu 151^b.

Obr. 78. Bible latinská sign. *A 10*. Iniciálka *I* »*Stavba chrámu*«.

stolci mladistvý David; v levo žena k němu obrácená. 36aβ: »Mulier sapiens in Abela placat iram Ioab contra urbem«. V levo rytíř v plné zbroji se spuštěným hledím; v pravo v pozadí hradby se zavřenou branou, na cimbuří žena držící uťatou hlavu v pravici. 36bα: »Maria est nostra defensatrix et protectrix«. Pod pláštěm Mariiným zástupy klečících prosebníkův. 36bβ: »Tharbis defendit urbem Saba ab impugnatione Moysi«. V pozadí vysoké hradby s cimbuřím; nahoře mezi dvěma věžkami stojící postavy krále a královny; dole před hradbami jezdec na koni s kopím v ruce. 37aα: »Mulier laudabilis in Thebes defendit cives suos.« Na věži žena svrhující polovici mlýnského kamene; u paty věže k zemi klesající

Obr. 79. Bible latinská sign. A 10. Iniciálka E na listu 222 b α.

Abimelech zasažený druhou polovicí kamene. Nad ním nápisový pásek se slovy: »Evagina gladiu tuu et interfice me, ne videar interfectus a muliere«. V pravo u věže ozbrojenec s taseným mečem chystá se usmrtiti Abimelecha. 37aβ: »Mycol defendit David ab insidiis apparitorum«. Ve dveřích domu Michol obrácena s posuňkem odmítavým ke dvěma ozbrojencům, kteří odcházejí. V pravo na provazové houpačce sedící hoch David. 37bα: »Xpr. ostendit patri suo vulnera«. V levo v mandorle sedící Bůh Otec (s tváří mladistvou), v levo stojí Kristus obnažený, s rouškou kolem beder a s rukama vzhůru vztaženými, ranami posetý. 37bβ: »Antipater ostendit Julio Caesari cicatrices suas«.

V levo Caesar v rouchu královském na stolci sedící; v pravo před ním Antipater obnaživší se po bedra a ranami posetý. 38aα: »Maria ostendit filio suo ubera et orat pro nobis«. V levo v mandorle sedící Kristus (zcela tak znázorněn, jako Bůh Otec na obr. 37bα); v pravo před ním stojící Maria ruce křížem přes prsa majíc složeny a v každé prs držíc. 38aβ: »Hester orat pro populo suo«. V levo na stolci sedící král Assuerus; v pravo před ním stojící Esther s korunou na hlavě a s rukama přes prsa zkříženými. 38bα: »Extremum iudicium«. Uprostřed en face v mandorle sedící zmrtvýchvstavší Kristus, jemuž od úst visí dlouhý červený meč. V pravo kříž s hřeby, v levo kopí s trnovou korunou. Dole čtyři postavy spravedlivých, nejniže čtyři postavy v pekelných plamenech, 38bβ: »Homo quidem nobilis abiit in regionem longinquam«. V hořejší části obrazu en face sedící muž s korunou na hlavě; po jeho pravici i levici klečící postavy věrných služebníků; v dolejší části obrazu služebník nevěrný, jenž spoután na zemi leží, nohy maje sevřeny kládou. 39aα: Obrázek

Iuifer	deus	cor	Iuifer
		<p> E racosta uin domine quare V eius quod in dno ipse supra uis tonozant Q uia in loco uoluptatis plasmanit N on fecit in hunc mundum delinere S ece coesse nobis uin a te qd eius carne N on e fca de peccato uin respicere N ece de capite nesci p uia dominat F acta e autem relata e maria E sta e uero pro sote qd eca colla fca Q ue sunt honore sibi collato humil p hnt N usq auro au qd molesta sicut uis S ece quia dno dno uoluit assimlari A um meruit affligi sicut qnerit qm olem Q uis eni credidit diabolo maris Q uir conserit multa licet uin uis Q uis uis uis uis uis uis uis uis uis Q uis uis uis uis uis uis uis uis uis S alomo p am e e mulier ydola adozant N on tu ca deo uis uis uis uis uis uis S icatam p am e e m hng sctoz comcedat N o tam se uis uis uis uis uis uis uis Q uis uis uis uis uis uis uis uis uis Q uia se uis uis uis uis uis uis uis A lio qd p am e e mulier uis uis uis E o q uis uis uis uis uis uis uis uis </p>	
<p> N scipit speculu humane saluadno In quo pater eius iohs am edus sepatio In te speculo pde ho con fiteare Q uia ob ca pator oim deat hoie create P ote ho uide qd p diaboli haurit d pnat E rago p mla de hie reformans I uifer crea se oia etera sicut omi etim E ruiten oia de celo pice e m m fent E rob hie em deat de humani gen create V e p m p uis em lucifer rator et redamant Q uis p diaboli hie uis uis uis uis uis E rago p m m m m m m m m m m m m Q uod uis ergo gen hie uis uis uis uis Q uis uis uis uis uis uis uis uis uis I n hie uis uis uis uis uis uis uis uis E pos ei laq uis uis uis uis uis uis E ptaur aut mulier qd m m m m m m N e p m m p m m m m m m m m m m A ce sicut admulter sola hie uis uis uis Q uia sola hie uis uis uis uis uis uis V cepit uis uis uis uis uis uis uis I n uis uis uis uis uis uis uis uis N on du uis uis uis uis uis uis uis E rago in p m m m m m m m m m m Q uis uis uis uis uis uis uis uis uis </p>			

Obr. 80. Speculum humane salvationis. »Trúnici Kristus« a »Stvoení Evy«.

rozdělen ve dvě polovice; nahoře pět opatrných panen s hořícími lampami v ruce k pravé straně kráčejších; dole pět neopatrných s lahvicemi na olej, kráčejších k straně levé. 39aβ: V levo na trůně sedící král Balthasar; v levo před ním stojí Daniel; nahoře ruka křížovou aureolou obkličena s pérem v ruce; na stěně napsáno: »mane techel phares«. 39bα: »Poenae dampnatorum in inferno«. Hrubě a nevkusně načrtané znázornění pekelných muk. 39bβ: »Sic punivit rex David hostes suos«. Hrubě znázorněné mučení nepřátel. 40aα: »Gedeon contrivit derisores suos spinis et tribulis«. Hrubé, neumělé znázornění. 40aβ: »Pharao cum exercitu suo submersus

Obr. 81. Speculum humanae salvationis, list 11 b. »Klanění se sv. Tří králů«
a »Třem králům zjevuje se hvězda«.

est in mari rubro«. Tužkovými zběžnými obrysy naznačen žebřinový vůz, v něm král; v pozadí i pod vozem hlavy vojáků; přes to vše načmárány hrubě vlnité červené pruhy. 40bα: »Regnum coelorum erit retributio beatorum«. Nejvýše v mandorle en face sedící Kristus; po stranách a dole různí světci. 40bβ: Královna ze Sáby a Šalomoun; v levo na stolci sedící Šalomoun, v pravo před ním stojící královna ze Sáby. 41aα: »Hora sexta«. Pilát s korunou na hlavě sedě dává sobě od hochy z konvičky liti na ruce vodu; před ním Kristus v dlouhém rouše s křížem na rameni. 41aβ: »Hora nona«. Kristus na kříži; v pravo muž probodávající mu bok, v levo jiní podávající mu třtinu s houbou. U pravého kraje Maria, u levého sv. Jan. 41bα: »Miraculum de dolore Xpi et suae gloriosae matris«. Stigmatisace frátera dominikána. Stojící en face mnich s rukama vzhůru vztaženýma;

v rukou i nohou jeho tkví hřeby. 41 *b* β : »Prima tristicia beatae virginis«. Uprostřed na oltáři se sepjatýma rukama stojící Ježíšek, v levo zarmoucená Maria, v pravo Simeon, nad nímž nápisová páska se slovy: »tuam ipsius animam pertransibit gladius«. 42 *a* *u*: »Secunda tristicia beatae virginis«. Obrázek kolmou čarou rozdělen ve dva nestejně díly; v prvním užším anděl vybízí spícího Josefa k útěku do Egypta; v druhé části sv. rodina na útěku. 42 *a* β : »Tertia tristicia beatae virginis«. Obrázek rozdělen kolmou čarou ve dvě nestejně části; v první větší pod baldachynem

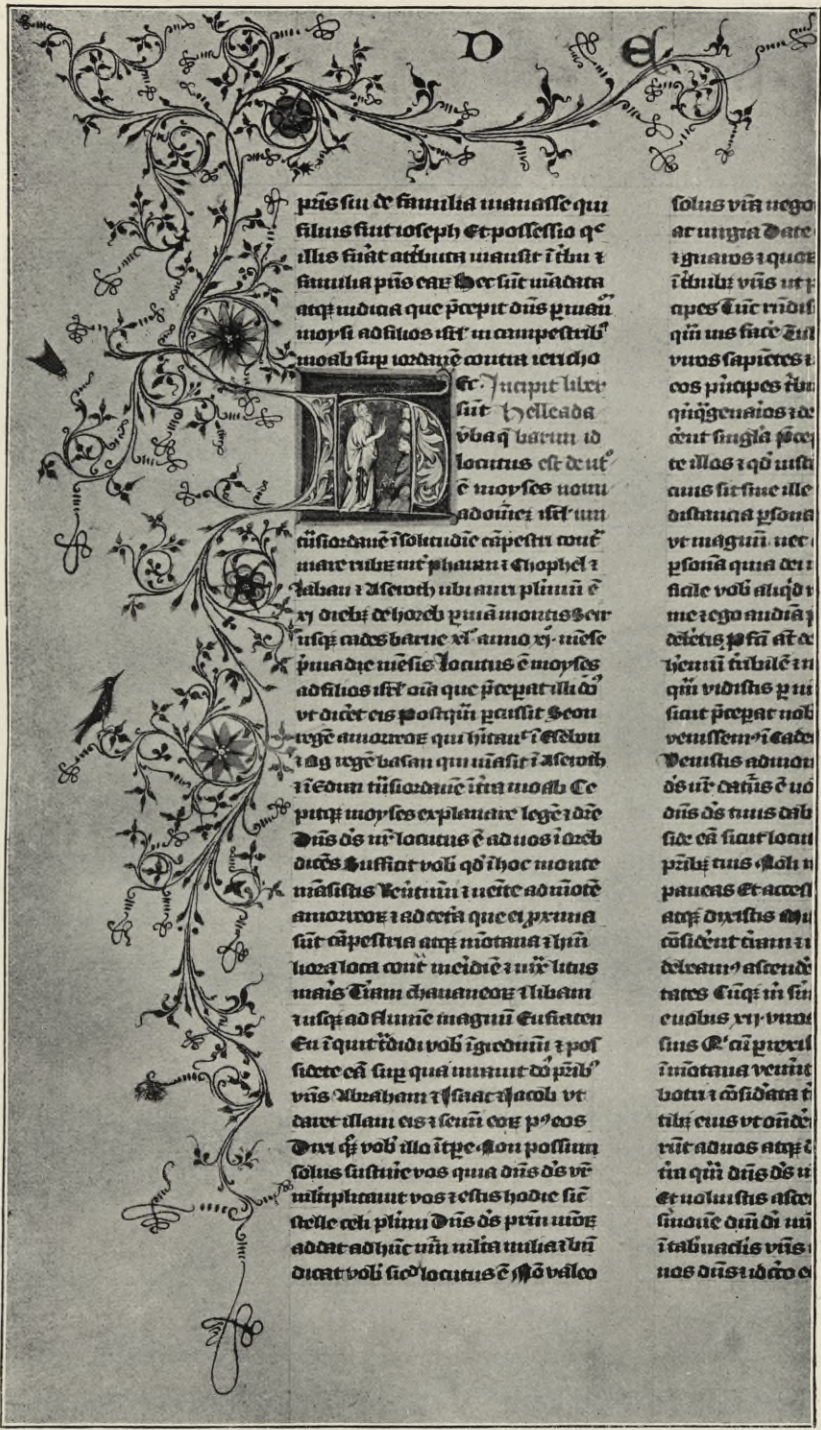
Obr. 82. Speculum humanae salvationis list 12 *a*. »Ozbrojenci přináší Davidovi vodu ze studnice Betleem« a »Trůn Šalamounův«.

na vysokém stolci sedící hoch Ježíš; po stranách postavy zákonníků; v druhé menší části Maria a Josef, hledající Ježíše. 42 *b* *u*: »Quarta tristicia beatae virginis«. V pravé polovici obrazu zrada Jidášova, v levé zarmoucená Maria a sv. Jan. 42 *b* β : »Quinta tristicia beatae virginis«. Kristus na kříži; v levo Maria s prsoma mečem probodenýma; v pravo sv. Jan. 43 *a* *u*: »Sexta tristicia beatae virginis«. Maria sklání se nad mrtvým tělem Kristovým; za ní několik žen nařikajících. 43 *a* β : »Septima tristicia beatae virginis«. Uprostřed stojící Maria; po obou stranách i nahore naznačeno, co jí působilo bolesti; obrázek tento shoduje se celkem s vyobr. na str. 33 *b* *u*. 43 *b* *u*: »Miraculum de septem gaudiis beatae virginis«. Maria zjevuje se nemocnému knězi; na každé straně její po andělu svíci držícím. 43 *b* β :

In principio creavit deus celum et
 terram. Tunc autem erat tenebris et
 vana tenebre erant super faciem
 abyssi. Spiritus dei ferebatur super
 aquas. Dixitque deus fiat lux.
 Et facta est lux. Et vidit deus lucem
 quod esset bona et divisit lucem a
 tenebris. Appellavitque lucem diem
 et tenebras noctem. Factus est
 vespere et mane dies primus. Dixitque
 deus fiat firmamentum in medio
 aquarum et dividat aquas ab aquis.
 Et fecit deus firmamentum et divisit
 quod aquas que erant sub firmame
 to ab his que erant super firma
 mentum. Et factum est ita. Vocavit
 quod deus firmamentum celum et factum est
 vespere et mane die secundus. Dixitque deus
 Congregentur aque que sunt
 celo in loca unum et appareat
 arida. Factusque est ita. Et vocavit
 deus aridum terram et congregatio
 aquarum appellavit maria. Et
 vidit deus quod esset bona et ait. Ger
 minet tibi herba vivens et fa
 ciens semen lignumque portans
 fructus fructus iuxta genus
 suum. Tunc semine ille semetipso sic
 super terram. Et factum est ita. Et p
 tulit tibi herba vivens et fa
 ciens semen iuxta genus
 suum lignumque faciens fructum
 et herbas vni quodque semine secundum
 speciem suam. Et vidit deus quod esset
 bona. Factusque est vespere et mane
 dies tertius. Dixit autem deus
 fiant luminaria in firmamento
 celum et dividant diem ac noctem
 et sint signa et tempora et dies et au
 nas et luceant in firmamento
 celum et illucent terram. Et factum est
 ita. Fecitque deus duo luminaria
 magis luminare maius et minus

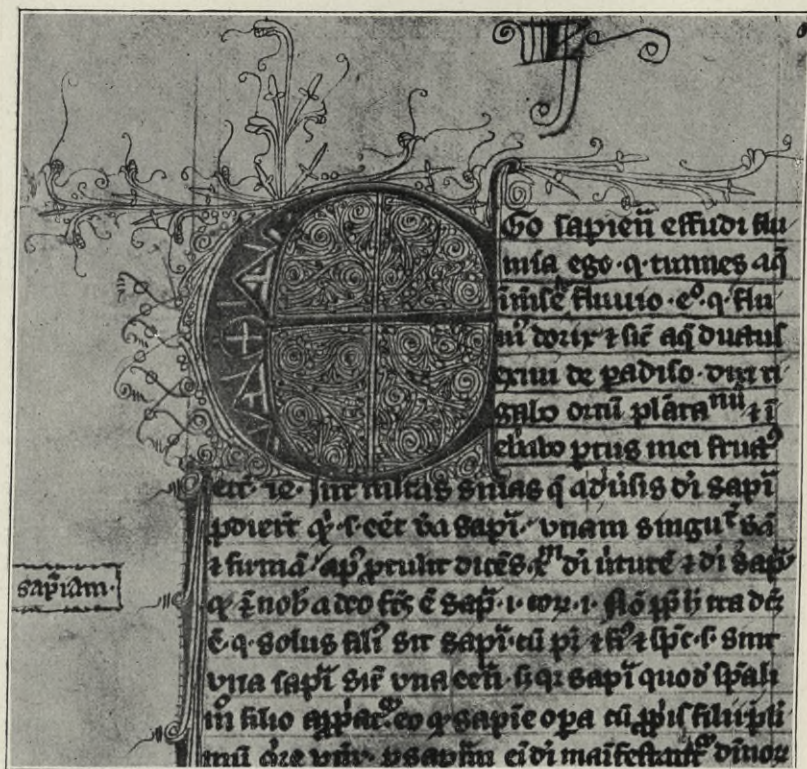
die
 stel
 vel
 tu
 quod
 es
 rep
 stit
 dia
 ten
 om
 de
 Et
 ua
 Et
 quod
 suo
 spe
 as
 rep
 ut
 vol
 oig
 Et
 sili
 illi
 Bul
 plo
 id
 rpu
 Dy
 hie
 ta
 gni
 nian
 que
 vel
 Vid
 de
 es
 si
 op
 tu

p̄is sui & familia uenisse qui
 filius fuit ioseph et possessio q̄
 illis fuit actum mansit i t̄bu &
 familia p̄is eae. **H**ec sūt uādicā
 atq; uādicā que p̄cepit d̄ns p̄ uā
 moysi ad filios isrl̄ in campē trib̄
 moab sup iordāne cōtra iericho
Et. Inquit l̄ber
 fuit helleada
 v̄ba q̄ barum id
 locutus est de ut
 ē moyses uotu
 aduēci isrl̄ um
 i iordāne i solitudine cāpētri cont̄
 mare rubre int̄ pharaon & thophel &
 taban & seroeth ubi aut̄ plimū ē
 27 dieb; de horeb p̄ uā montis ser
 usq; ad es barue xl̄ anno xj. mēse
 p̄ uā die mēse locutus ē moyses
 ad filios isrl̄ oīa que p̄cepit illi d̄
 ut dicit̄ eis postq̄m p̄cessit seon
 regē amorroē qui h̄itauit i serou
 i edom i iordāne i t̄ra moab. **C**e
 pitq; moyses explanare lege i d̄c̄
 d̄ns d̄s ur̄ locutus ē ad uos i ore
 d̄c̄s. Sufficit uob; qd̄ i hoc monte
 māsit̄s uentū i nocte ad uōtē
 amorroē i ad cetera que ei p̄ uā
 sūt cāpētris atq; mōtana i h̄m
 uozā loca cont̄ uicidie i uic̄ i t̄ris
 maīs t̄m̄ chanaanorē i liban
 i usq; ad flumē magnū eufraten
 eu iquit̄ i d̄idi uob; igredū i pos
 fidere eā sup̄ qua iunuit d̄ p̄rib;
 v̄s abraham i s̄nac̄ i iacob ut
 daret̄ illam eis i seū cor̄ p̄ eos
Dni q̄; uob; illo it̄pe. non possim
 solus sustine uos quia d̄ns d̄s ur̄
 mlt̄phauit uos i c̄lis hodie sic
 stelle celi plimū d̄ns d̄s p̄m̄ uide
 addat̄ ad h̄c uim̄ uita uita i uā
 dicat̄ uob; sic locutus ē sp̄ ualeo

solus uia nego
 ar ungra dare
 i gnaros i quae
 i t̄buli v̄s ut p̄
 apes t̄u ridit̄
 qm̄ us fuit̄ t̄ul
 v̄us sapientes i
 cos p̄ncipes t̄u
 qm̄ gēnarios i d̄
 c̄nt̄ singla p̄c̄
 te illas i qd̄ iust̄
 ams sic sine ille
 distina p̄sona
 ut magūm uer
 p̄sonā quia c̄u
 fiale uob; aliqd̄
 me i ego audia i
 d̄c̄nt̄ p̄ fā at̄ c̄
 h̄emū i t̄ribile ē
 qm̄ uidistis p̄ u
 fiant̄ p̄cepit nob;
 uenist̄m̄ i eade
Venistis ad uan
 d̄s ur̄ d̄c̄nt̄ ē uō
 d̄ns d̄s tuus d̄c̄b;
 fide eā sicut̄ locu
 p̄rib; tuus. **N**ōn
 pauca s̄ et̄ access
 atq; dixistis illi
 cōsident̄ t̄m̄ i
 d̄c̄ram̄ i ascēdē
 tates. **C**uq; i n̄ s̄
 euob; xj. v̄m̄
 s̄ns. **C**ū p̄ uer̄ i
 i mōtana uenit̄
 botu i cōs̄idat̄ i
 t̄ibi eius ut̄ oīd̄
 r̄it̄ ad uos atq; i
 t̄m̄ qm̄ d̄ns d̄s ur̄
 et̄ uoluit̄ s̄ns alio
 fūone qm̄ d̄i n̄
 i tabuac̄is v̄s.
 nos d̄ns i d̄c̄o ē

Zvěstování P. Marie. 44aα: »Secundum gaudium beatæ virginis«. Navštívení P. Marie. 44aβ: Narození P. Ježíše. Na lůžku sedící P. Maria; u nohou lůžka sv. Josef; uprostřed stojící dítě Ježíš, jež Maria a Josef za ruce drží. Dole sedící osel a vůl. 44bα: Klanění se sv. tří králů. 44bβ: Obětování P. Ježíše. 45aα: Dítě Ježíš mezi dvěma zákonníky sedící; v pozadí přicházející Maria a Josef. 45aβ: Korunování P. Marie.

Obr. 85. S. Thomas Super 1. librum sententiarum. Inicialka E.

Obrázky zajímavě komponovány. Kontury kresleny perem, barev užíváno mnohdy jen ke stínování; zřídka jimi pokrývány celé příslušné plochy. Mnohé obrázky na konci knihy provedeny velmi hrubě a s patrným chvatem.

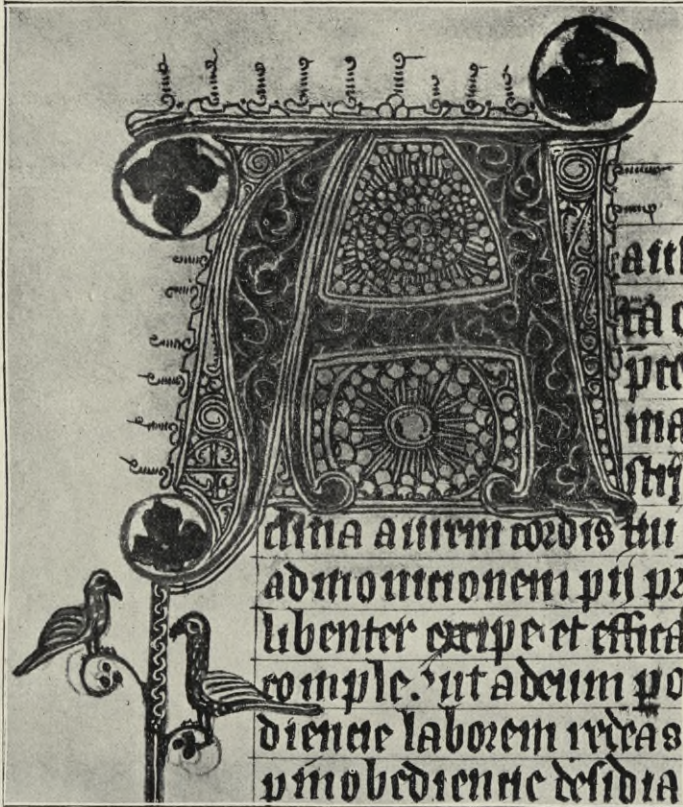
List 46 prázdný, má uprostřed zadní strany tento zápis: Anno dni Mcccclm f m an Ambrosii Iohnes Dupowecz vicenotarij, Carum Regni Bohem viam uniuerse carnis | ingressus est. Tumulatus ad sarm Nicolau in cimiterio ante Introitum Ecclie maioris hostij, quo intrat de platea | uersus fontem ad dextram manu | Anno dni Mcccclm dominico post Ambrosii Margaretha depieska contho | ualis praefati Iohnis dupo: sui vltim clausit diem (Quor, anime requiescant in pace sempiterna).

16. (sign. A 15.).

PRIMA PARS BIBLIAE. (25 cm šir., 34.7 cm vys.)

Vazba: desky potaženy červenou hladkou koží. Kování žádné; spony chybí.

Rkp. pergamenový. Listů 393.

Obr. 86. Regula s. Benedicti. Iniciálka A.

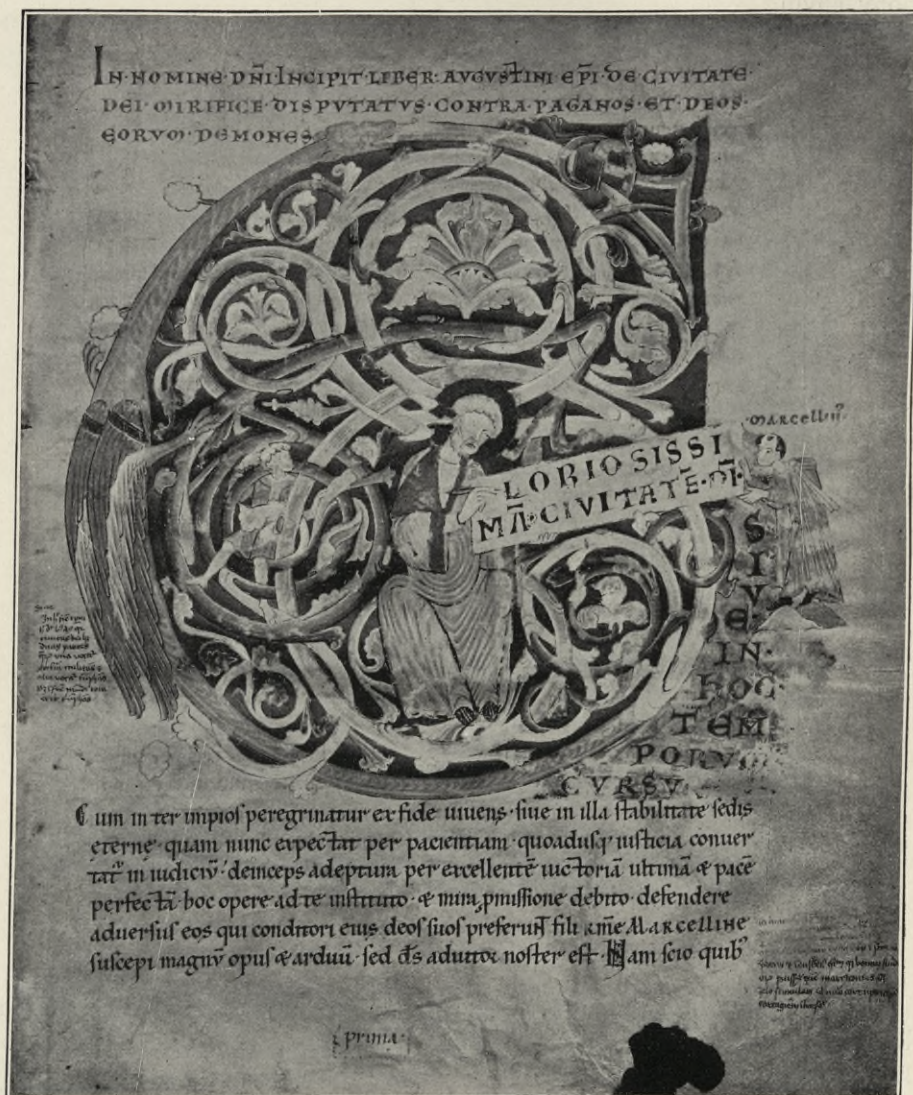
Čtyři první listy prázdné; na prvních nahoře napsáno: *Prima pars biblie in pergameno in foliis et rubea rube sunt fibulis. Finis: Laudate dñm in sc̄tis eius.*

List 5a iniciálka F modrá rozvilinovým ornamentem bíle zdviženým vyplněná. Uvnitř sv. Jeroným v růžovém rouše kardinálském u pultu sedící a písaří; před ním lev. Postava světce výborně provedena. Pozadí zelené, zlatě vzorkované.

Iniciálky podružné okrouhlých tvarů, střídavě modré a červené, s nitkovou ornamentací červenou respektive modrou.

List 8ba. Po straně sloupce pod sebou v kruhových rámcích šest dní stvoření, nejnižší pak Kristus na kříži, u něhož stojí P. Maria a sv. Jan.

Tvůrce v jednotlivých polích má tradicionelní podobu Kristovu. Tváře postav velmi jemně provedeny. Pozadí jednotlivých obrazů zlatě vzorkováno. (Viz obr. 83.)

Obr. 87 S. Augustini »De civitate Dei«.

List 30ba: iniciálka H zelená, rozvilinová, uvnitř zlatým úponkovým vzorem na hnědé půdě vyplněná a po straně na okraji v pestré ladné listoví se vyvíjející.

List 81ba: iniciálka H šedomodrá, na okraji v bohatý, zlatý rozvilinový ornament se vyvíjející. V ornamentu několik kvítků, a na jedné

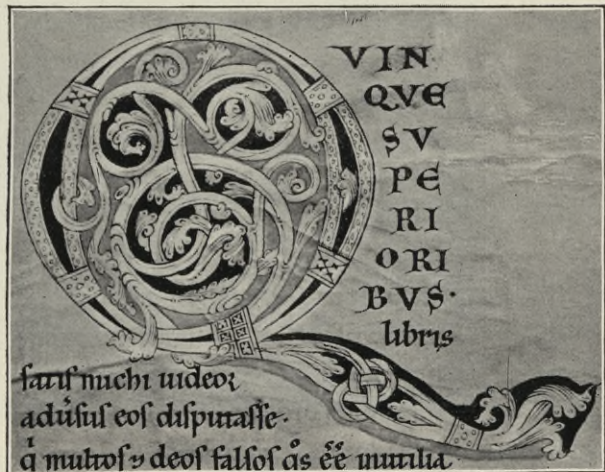
úponce sedící pták. Při okraji listu namalována mûra jakoby na listu sedící. V iniciále Mojžíš mluvící k zástupu skupinou tří osob reprezentovanému. (Viz obr. 84.) — Stol. XV. 1. pol.

Obr. 88. S. Augustini »De civitate Dei«. Iniciálka I na listu 29 a.

Obr. 89. S. Augustini »De civitate Dei«. Iniciálka D na listu 42 b.

Obr. 90. S. Augustini »De civitate Dei«. Iniciálka Q na listu 63 a.

17. (sign. A XVII. 2.).

S. THOMAS SUPER 1. LIBRUM SENTENTIARUM.

Formát: 23·5 cm šir., 45·4 cm vys.

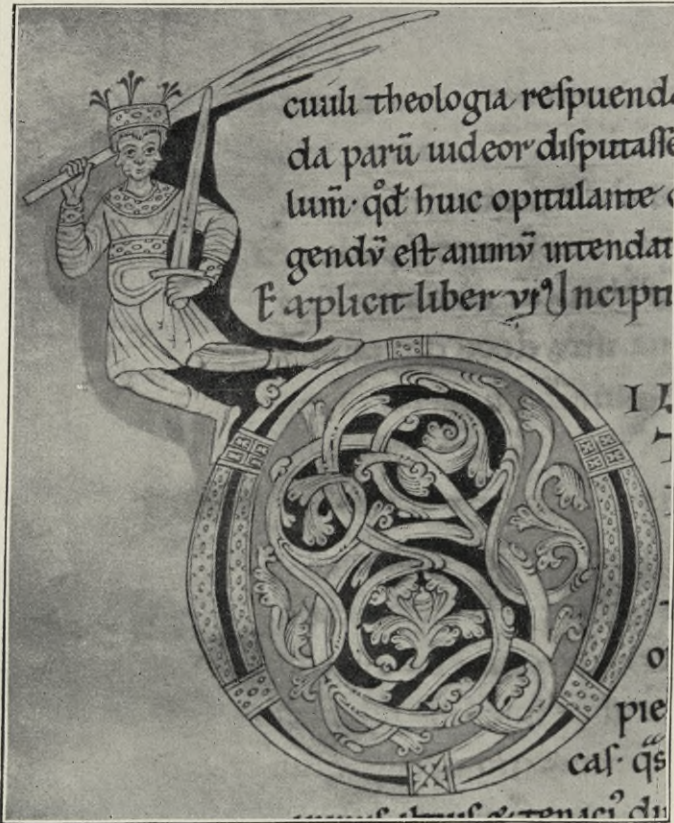
Desky potaženy žlutohnědou, rozedřenou koží.

Rkp. pergamenový. 123 listů.

List 4 a a: inic. E modrá, v oblé části klikatě na dvě rozdělená, zpola červená, zpola modrá, bílými přímočarými ornamentky ozdobená. Uvnitř ve čtvero dílů rozdělená a bohatými červenými nitkovými rozvilinami

vyplněná. Podél sloupce dolů jde od ní řada střídavě modrých a červených ornamentálních článků podoby J. (Viz obr. 85.) Na dolejší okraji této stránky nápis: *Liber magri Iohannis Heriteberger de cubitu.*

Stol. XV., druhá pol.

Obr. 91. S. Augustini »De civitate Dei«. Inicialka D na listu 72 b.

18. (sign. A 18.).

REGULA SCTI BENEDICTI. ITEM CONSTITUTIONES BENEDICTI PAPAЕ XII. PRO MONACHIS. ITEM REGULA PACHOMII. ITEM CONSULTA SIVE REGULA BEATI BASILII.

Titul tento napsán na pergamenové cedulce na první desce přilepené. Na cedulce té nejniže napsáno: »Monasterii Brewnowiensis«.

Desky žlutohnědou hladkou koží potažené, v rozích a uprostřed hřebovými puklicemi opatřené.

Písmo dvojsloupcové, nepřiliš úhledné.

Listů 94 pergamenových.

List 1 *b a*: iniciála A (viz obr. 86) modrá, zlatými rozvilinami oživená a zlatou nitkovou bohatou ornamentací vyplněná i obklopená. Na okraji přechází v kolmý stonek, na jehož výhoncích proti sobě hrubě kreslení ptáci. Na dolejší okraji lidská vousatá tvář v profilu, v dračí tělo a rostlinné rozviliny přecházející.

Na listě 62 *a β* rubrika konečná:

Anno domini millesimo trecentesimo tricesimo septimo quinto kl augusti scriptus et completus est iste liber constitutionum per fratrem Andream presbiterum de mandato venerabili viri dni ... abbis Breuū XX primi anno abbacie sue primo.

Obr. 92. S. Augustini »De civitate Dei«. Iniciálka Q na listu 78 *b*.

Na listě 63 *a* počíná se »Capitulum de libro, qui intitulatur paradysus de beato Pachomio et regula eius«. Iniciála H zlačená, s modrou nitkovou ornamentací uvnitř i kolkolem. Na dolejší okraji hrubě namalován pták.

List 63 *b β*: inic. S modrá s vkusnou nitkovou ornamentací červenou uvnitř i kolkolem.

19. (sign. A 21.).

S. AUGUSTINI »DE CIVITATE DEI«. Vazba jednoduchá, neozdobná. Formát: 25·2 *cm* šir., 33·5 *cm* vys.

Na předeší napsáno: »Hunc librum emit Mathias de Gehniedno, pge pr ... gr. una cum parte altera libri eiusdem ... dominum Petrum quondam in Chabr plebanum.«

List 1*a*. Více než polovici listu zaujímá iniciálka G z dračího těla a z pestrých stonkových rozvilin složená; uprostřed ní dole en face sedící světec píšíci na široký pásek, ježž na druhé straně drží malá postavička, nad níž napsáno: MARCELLIN⁹. (Viz obr. 87.)

List 29*a*. Iniciálka I červená, obrysová při obou koncích i uprostřed vkusně uzlovitě svinutá, v lupénky a hroznovité ornamenty vybíhající. Pozadí z části modré, z části zelené. (Viz obr. 88.)

List 42*bβ*: iniciálka D červená, obrysová, vkusnými spirálovými rozvilinami vyplněná; pozadí z části modré, z části zelené. (Viz obr. 89.) Podobné iniciálky jsou na listě 63*a* L

(viz obr. 90.), na listě 72*b*: iniciálka D, jejíž součást v pravo nahoře tvoří postava krále držícího v jedné ruce meč, v druhé ratolest palmovou (viz obr. 91.), list 78*b*: inic. Q, jejíž dolejší výběžek tvoří drak (viz obr. 92.), str. 94*b*: inic. N (viz obr. 93.), str. 109*b*: inic. H; 119*b*: inic. O se čtyřmi bohatými listy v srdcovitých stonkových orámováních kolem středu seskupenými (viz obr. 94.); list 158*bβ*: inic. C.

Na konci (list 153*a*) ve sloupci β zajímavá pérokresba: u psacího pultu, majícího dole podobu lva,

Obr. 93. S. Augustini »De civitate Dei«. Iniciálka N na listu 94*b*.

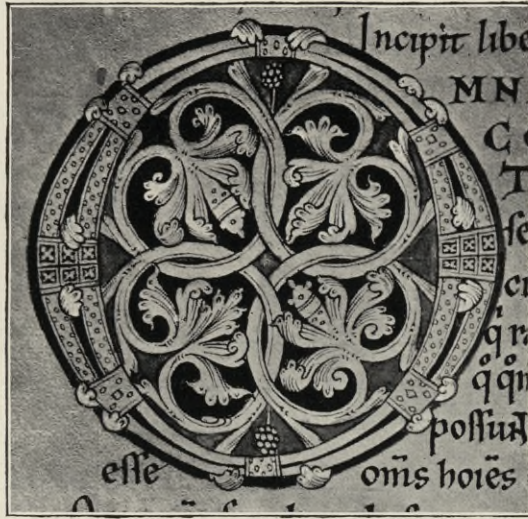
sedí písař ohlízející se do zadu k nízkému stolku, kde myš mezi stolními přibory řadí. Nad písařem napsáno: HILDEBERT⁹; na knize před ním: »Pessime mus, sepius me provocas ad iram; ut de deus perdat!« Nad stolkem napsáno »Mensa Hildeberti«. U nohou písařových na malé stoličce sedí hoch na tabulce ornament kreslící; nad ním čte se nápis: EVERWINVS. (Viz obr. 95.) — Století XII.

20. (sign. A 21*b*).

AUGUSTINUS DE CIVITATE DEI. SECUNDA PARS.

Rkp. perg. Listů 196.

Formát. 23 cm šir., 33 cm vys. Vazba prostá; desky žlutou hladkou koží potažené.

Obr. 94. S. Augustini »De civitate Dei«. Inicialka O na listu 119 b.

Obr. 95. S. Augustini »De civitate Dei«. Písateľ rukopisu.

Na zadní straně přední desky napsáno: »Hanc partem secundam libri beati Augustini de Civitate Dei parte cum prima Mathias de Gehnedno emit pro . . . gr. Prag. apud dominum Petrum plebanum olim in Chabr. Et hoc anno Domini i^occcc^oxx^oii^o quo quidem anno Pragae magna seditio

Obr. 96. Augustinus de civitate Dei secunda pars. Iniciálka D.

Obr. 97. Augustinus de civitate Dei secunda pars. Iniciálka C.

v lupénky červeně a zeleně stínované se vyvíjejícím; pozadí modré (obr. 96.). Podobné iniciálky na listě 55 *aβ* (P), 132 *aβ* (D) 155 *aβ* (C) (obr. 97.).

Na listě 38 *aa*: iniciálka D vyplněná uvnitř velikým poupětem; podobná iniciálka na listě 74 *bβ* (P), list 91 *aa* (D).

Na listě 115 *aβ* iniciálka Q uvnitř spirálově se vinoucími stonky s lupeny a pupenci; dole drak.

orta est bellum quoque intestinum obortum est inibi, nam anno eodem fII. post Reminiscere sacerdotem quendam Johannem nomine, qui tunc temporis predicator erat in nova civitate Pragensi in monasterio beatae virginis in arcā in antiqua civitate Pragensi in praetorio civitatis eiusdem cum compluribus eiusdem sacerdotis decollarunt, feria vero VIII. immediate sequenti post Gregorii complures etiam cives antiquae civitatis pragensis decollati sunt, a complicitibus praefati sacerdotis superstitibus. Et tunc omnia collegia Pragensia sunt devastata et occupata et nocumenta innumera in eadem civitate sunt illata ab eisdem.«

List 2 *b*: Iniciálka prostá, ve stínových částech vlnitou čarou rozdělená ve dvě půle, z nichž jedna jest modrá, druhá červená.

List 13 *b*: iniciálka E z červených kontur, vyplněná románskými vkusnými rozvilinami s lupeny červeně a zeleně stínovanými.

List 25 *aa*: iniciálka D černě konturovaná, vyplněná spirálově stočeným stonkem

Na listě 173 *aa* iniciálka S v podobě draka v ladné rozviliny stonkové, lupénky a pupenci ozdobené, se vyvíjející. (obr. 98.)

Stol. XII., druhá pol.

21. (A 26.).

PLENARIUM. (Srvn. Neuwirth, *Gesch. der christl. Kunst in Böhm.* bis zum Aussterb. d. Přemysliden, str. 441.)

Desky (24·5 *cm* šir., 32·5 *cm* vys.), na způsob dřevěné krabice, nyní červotočinou značně poškozené. Přední deska uprostřed a v rozích značně vyhloubená, bývala patrně druhdy pokryta kovovými schránkami ostatkovými; nyní jest holá.

Na zadní straně přední desky přilepena pergamenová cedulka s nápisem z konce XIV. stol.: »In isto plenario ex alia parte habentur sanctae reliquiae: primo Agnus Dei, particula . . . sancti Stephani regis Ungariae, de . . . ubi crux Xpi stetit, de terra Dominici sepulcri, de peplo sanctae Mariae, de tun . . . Domini, Sancti Marci, de statua, ubi Xp^o fuit flagellatus, de tunica s. Iohannis evangelistae, sancti Wenceslai, Magda-

lenae, Andreae, Palmacii, Bennonis et plures aliae reliquiae. Et in angulis reliquiae sanctorum evangelistarum, scilicet Mathei, Marci, Luce et Iohannis.«

Na poč. stol. XVIII. připsáno dole: »Reliquiae praecedenter enumeratae sunt in . . . S. Met. Eccl. Prag. A^o 1712.«

Uvnitř rukopis pergamenový 21 *cm* šir., 26·5 *cm* vys.

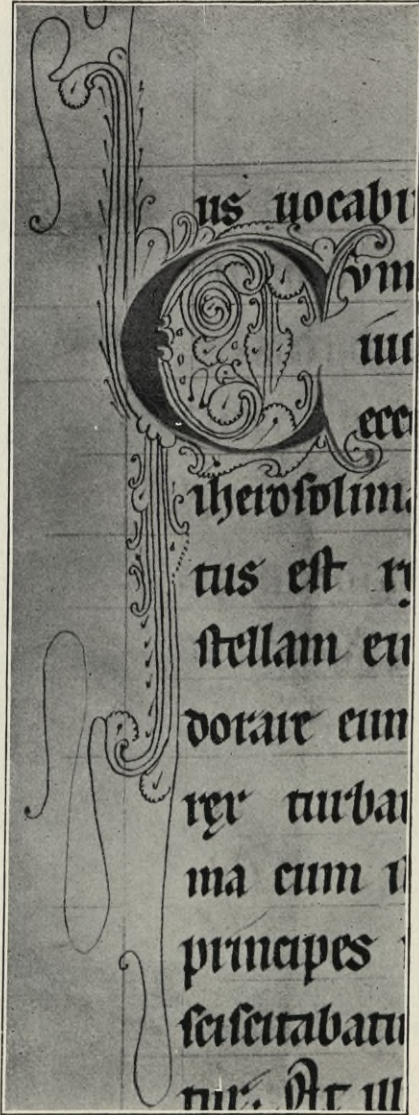
Na listě 1 napsáno: »Anno Xpi 1540 post octavam sanctorum Innocentium renovatum est hoc plenarium et novo nigro Axamito obductum per Laurentium Tynensem huius sanctae Pragensis Ecclesiae canonicum et sacristanum.«

List 2 *b*: iniciálka J. Obrisy její tvoří páska nebarevná, červenými konturami ohraničená, jejíž rovnoběžné části dvakrát navzájem řeménko-

Obr. 98. Augustinus de civitate Dei secunda pars. Iniciálka S.

vitě se proplétají; rovněž tak i při konci hořejším navzájem jsou spleteny a ve spirálové závity vybíhají. Na listě 40: Inic. V vyplněná ornamenty listovými provedenými pérem barvou červenou.

Obr. 99. Plenarium z XIII. stol. Iniciálka C.

Obr. 100. Plenarium z XIII. stol. Iniciálka J.

Iniciálky podružné modré, nitkovým ornamentem obklopené. Některé větší zoubkovaným nebo prostým bílým proužkem svismo se táhnoucím rozděleny jsou na dvě půle, z nichž jedna jest modrá, druhá červená (viz obr. 99. a 100.).

List 6*b*: na okraji iniciálka I v podobě draka červeně konturovaného; podobná iniciálka na listě 49*b**a*, 64*a* (modro-červená).

Listem 74 počínají se notované perikopy evangelijní.

Na listě 82*b* a 83*a* iniciálky z části modrou, z části zelenou barvou vyplněné a nitkovou ornamentací týchž barev obklopené.

Na konci (l. 89*b*) dole napsáno: »Anno Dominicæ incarnationis Mill. cc^ol^u^o libellus iste scriptus est sub Wenczelao Rege IIII Bohemorum a Nicolao Pragensi episcopo XXIII. Perfectus est autem IX. kl. Julii.«
Nejnižší připsáno: »Hunc librum invenit P. Thomas Berghauer, p. t. capell. Rmi Dni Decani Pauli Axlar 1710.«

Obr. 101. Nicolai de Lira super Pentateuchum. Vyobrazení archy úmluvy.

22. (sign. A 27.).

Rkp. papírový, obsahující tyto spisy:

1. NICOLAI DE LIRA SUPER PENTATEUCHUM ET SUPER JOSUE — JOB. 2. Biblia beatissimæ Virginis Mariæ. 3. Expositio terminorum difficiliorum bibliae Alberti. 4. Tractatus de corpore Xpi qui et speculum inscribitur. 5. Epistola beati Bernardi de Xpi corpore. 6. Tractatulus de curru Dei. 7. Tractatulus de curru diaboli. 8. Stella clericorum. 9. Vita cuiusdam philosophi nomine Secundi.

Stran 425.

Formát: 21 *cm* šir., 33 *cm* vys.

Vazba hnědá, do níž vtačeny drobné stilisované gotické lilie v kosočtvercových polích.

Iniciálky lupenové, celkem jednoduché.

Na listě 14*b*: dva obrázky lodi Noemovy.

List 83*bβ*: vyobrazení archy úmluvy; rovněž na listě 84*aa*. (Viz obr. 101.)

Na listě 84*ba*: stůl chlebů obětních; na listě 84*bβ*: sedmiramenný svícen; na listě 85*aa*: rovněž svícen sedmiramenný, jinak ozdobený; na listě 88*aβ*: oltář obětní; na listě 89*aβ*: velekněz (viz obr. 102.); na listě 93*bβ*: desky zákona (na způsob gotických kružeb zakončené).

Obr. 102. Nicolai de Lira Super Pentateuchum.
Vyobrazení velekněze.

Kolkolem obdélníkové orámování, v němž se opakují slova „ave maria“. Vnitřní plocha obklopena kosočtverečky, v nichž po hořícím srdci. Uvnitř rozdělena plocha dvojnásobnými rýhami v jednotlivá kosočtverečná pole, v nichž orlice s korunou na hlavě. V rozích a uprostřed jednoduché puklice. (Viz obr. 103.)

Na předeštlí napsáno: liber m^gri iohannis herffberg de Elboge.
Rkp. papírový.

Stránka 1 iniciálka Q zelená, rozvilinová, žlutě konturovaná; uvnitř na černém pozadí zlatý ladně se vinoucí ornament spirálový. Část iniciály táhne se po straně hluboko dolů a vyvíjí se v pestré stonkové rozviliny. (Viz obr. 104.)

Písmo zběžné, neúhledné. — Stol. XV. 2 pol.

Na listě 166 poznámka: »Finis in die sanctae Julianae virginis ac martyris gloriosae Anno Domini M q c lxxviii°.

Na listě 196*ba*: »Explicit postilla Nicolai de Lira super librum Ruth dominica Judica quae dicitur in passione Domini Anno Domini lx^{viii} in Nova Plzna.«

Na listě 250*bβ*: »Explicit postilla Nicolai de Lira super tertium librum regis feria III^a ante festum sancti Urbani et ipso die domum Nove Plzne cum ceteris baronibus catholicis venerunt de sinodo Olomucensi a Serenissimo Rege Ungariae ac Bohemiae electo Anno Dni etc. lxxviii.«

Na konci celé knihy letopočet 18° 10 (1470).

23. (sign. A XXVIII, 2.).

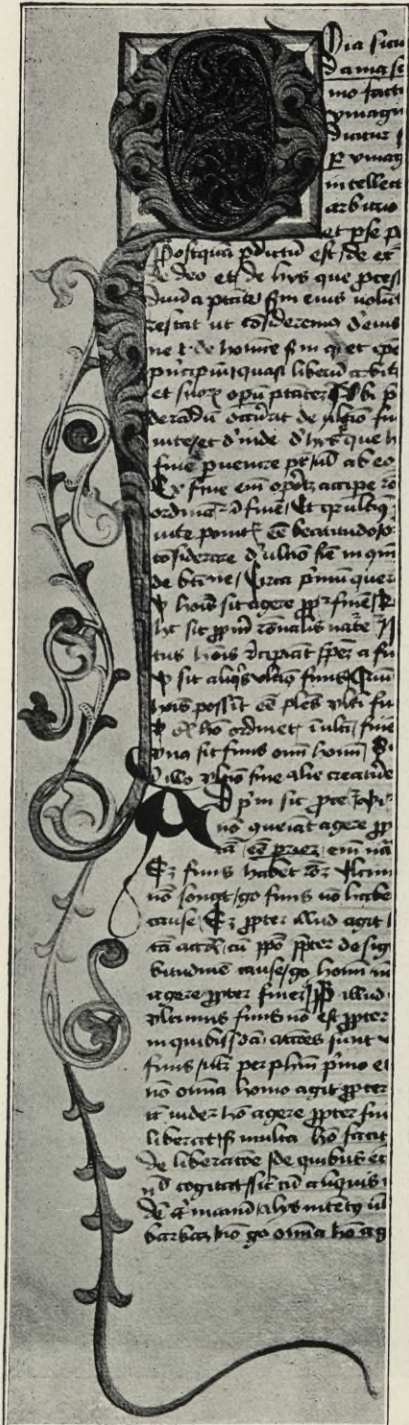
PRIMA SECUNDAE BEATI THOMAE.

Formát: 21·17 *cm* šir., 32·9 *cm* vys.

Desky hnědou koží potažené a vtláčenou ornamentací ozdobené:

Obj. 103. Prima secundae b. Thomae: Vazba.

Obr. 104. Prima secundae b. Thomae. Inicialka Q.

24. (sign. A XXVIII. 3.).

B. THOMAE SUMMAE SECUNDA SECUNDAE.

Formát: 21 cm šir., 32,5 cm vys.

Vazba: Desky hnědou koží potažené. Kolem okraje vinoucí se úponkový ornament; uprostřed něho nahoře: 118x. Vnitřní plocha vyplněna ladně se prolétajícím ornamentem stuhovým, kosočtverečně se křížujícím; v polích tak vzniklých kruhové medaillonky s heraldickými orlicemi. (Viz obr. 105.)

Rkp. na perg.; písmo jako ve svazku předešlém.

Stránka 1: iniciálka P růžová; v kolmé její části listoví kolem stonku se vinoucí; v části vypouklé vousatá tvář v gotické lupení přecházející; vše to rouge en rouge malováno. Vnitřní plocha iniciálky zlatě mřížkována; v průsečných bodech zlaté kroužky, v nichž malé modré rosetky; v polích mřížkováním vzniklých na hnědém pozadí pod sebou řadou pětilisté růžice modré a zelené. Vnější pozadí zlacené, zelené orámované. Po straně dolů kolmý zelený prut, od něhož odvětvuje se na dolejší okraji pestrá, ladně vintutá větvice lupenová, na níž sedí pějící pták. (Viz obr. 106.)

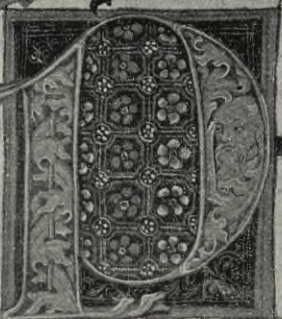
Na konci knihy červený nápis: Et sic est finis h^o 2^a 2^e bñ thome. Anno ab Incarnacione domini Millesimo quadringetesimo sexagesimo primo de quo sit laus deo. Amen.

25. (sign. A 32.).

SPECULUM HUMANAЕ SALVATIONIS. (A). Česká práce z 1. polovice XIV. století.

Obr. 105. B. Thomae. Summae secunda secundae. Vazba.

Est comuiz conu

De rationem de virtutibus et viciis et aliis ad manum mallem principibus magis e confidendi magis et quibus...

si piam spem dicitur e ad u... in uia t piam dicitur fican' fac...

De virtutibus et viciis... virtutes ad malum aduersus...

De virtutibus theologis

De primo de fide... in uia uirtutis...

Desky dřevěné, bílou koží potažené, v rozích rýhovanými polokulovitými puklicemi opatřené.

Formát: 23,3 cm šir., 32 cm vys.

Na listě 1*a*—3*a* napsán drobným gotickým písmem trojsloupcově úvod a obsah knihy.

Od listu 3*b* počínajíc, jest každá stránka rozdělena ve dva sloupce; hořejší část každého sloupce zaujímá čtvercový obrázek, dolejší veršovaný latinský text.

List 3*b**a*: perem slabě pouze v obrysech naznačený obrázek trůnícího Spasitele.

Obr. 107. Speculum humanae salvationis (A). Stvoření Evy.

List 3*b**β*: stvoření Evy, obrázek dosti pečlivě barvami provedený. V dolejší části napříč ležící Adam; za ním stojí Bůh nad ním skloněný a drobnou postavičku Evy z jeho boku vyjímající. Pozadí růžové, při okrajích drobným bílým liliovým ornamentem ozdobené, po celé ploše pak vždy třemi tečkami poseté. Orámování zelené. (Viz obr. 107.)

List 4*a**α*: Kristus žehná Adamovi a Evě. Uprostřed en face Bůh držící v rukou svých ruce Adama a Evy, jež po obou jeho stranách stojí. Pozadí modré, bílým tečkovaným ornamentem oživené, orámování růžové. Provedení značně hrubší nežli obrázku »Stvoření Evy«. (Viz obr. 108.)

List 4*a**β*: Pokušení Evy: v pravo ďábel v podobě zeleného draka s pěknou bezvousou tváří lidskou; v levo proti němu Eva. Pozadí modré, hrubě bílou barvou potečkované. (Viz obr. 108.)

List 4*ba*: Adam a Eva jedí se stromu »zapovězeného«, uprostřed strom zelený s velkými červenými plody; kolem pně ovinut modrý had. V pravo Adam, v levo Eva oba s jablky v ruce. Pozadí tmavorudé. (Viz obr. 109.)

List 4*bβ*. Vyhánění Adama a Evy z ráje. Kontury červenou a hnědou barvou, plochy vyplněny slabými barevnými tóny. Pozadí zelené, hrubým červeným úponkovitým ornamentem oživené. (Viz obr. 109.)

List 5*aa*. Rodina Adama a Evy: pod strání sedí Eva u přeslice; kojící zároveň jedno dítě; po levici stojí druhý hoch. Za ním kotel s ohněm, v němž postaveny dvě nádoby. Vedle Evy stojí kolébka. Na svahu stráně pracuje Adam kosou požíraje byliny. Obrysy kresleny pérem; jednotlivé plochy vyplněny barvou neodstíněnou. Pozadí modré.

Obr. 108. Speculum humanae salvationis (A). »Bůh žehná Adamovi a Evě« a »Pokušení Evy«.

List 5*aβ*. Noe v arše. Na lodce věžovitá stavba, z jejíhož okna vyhlédá Noe. V levo přiléhající holubice. Dole vlny naznačeny jen obrysy pérovými.

List 5*ba*. Zvěstování narození Mariina Jáchymovi.

List 5*bβ*. Sen Astyagův. Oba tyto obrázky provedeny pérovými obrysy; jednotlivé plochy pokryty barvami.

List 6*ba*. »Hortus conclusus« na způsob kruhové bašty s cimbuřím.

List 6*aβ*. Balaam a anděl.

List 6*ba*. Narození P. Marie.

List 6*bβ*. »Virgo Jesse«.

List 7*aa*. »Porta clausa«. Veškerý tyto obrázky provedeny pérovými obrysy a položeny barvou. Pozadí barevné, obvykle hrubě potečkované.

List 7*aβ*. Místo pro obrázek určené prázdné.

List 7*ba*. Obětování P. Marie ve chrámě.

List 7*bβ*. »Mensa Solis in fabula« (dva rybáři vylovují zlatý stůl, jež obětovali slunci).

List 8*aa*. Jefte obětuje svoji dceru.

List 8*aβ*. Královna perská s visuté zahrady se rozhlíží.

List 8*ba*. Zasnoubení P. Marie se sv. Josefem.

List 8*bβ*. Zasnoubení Tobiáše a Sáry.

Veškery tyto obrázky nakresleny v péroových obrysech a položeny barvou.

Další obrázky počínajíc str. 9*a* jsou provedeny toliko v obrysech péroových.

Obr. 109. Speculum humane salvationis (A). »Adam a Eva jedí se stromu zapovězeného« a »Vyhánání Adama a Evy z ráje«.

List 9*aa* Věž »Baris«, 9*aβ* Věž Davidova, 9*ba* Zvěstování P. Marie, 9*bβ* Mojžíš před hořícím keřem, 10*aa* Rouno Gedeonovo, 10*aβ* Rebeka a Eliezer, 10*ba* Narození Páně, 10*bβ* (viz obr. 110.) Sen číšníka Faraonova (viz obr. 110.), 11*aa* Prut Aronův, 11*aβ* Octavianus a Sibilla, 11*ba* Klanění se sv. tří králů, 11*bβ* Třem králům zjevuje se hvězda, 12*aa* Tři ozbrojenci přinášejí Davidovi ve džbánkách vodu ze studnice Betleem, 12*aβ* Trůn Šalamounův, 12*ba* Obětování P. Ježíše ve chrámě, 12*bβ* Archa úmluvy, 13*aa* Sedmiramenný svícen, naznačen jen slabými obrysy tužkou, 13*aβ* Obětování Samuela, 13*ba* Útěk do Egypta, 13*bβ* Panna s dítětem, domnělá modla Egyptanův, 14*aa* Malý Mojžíš korunu Faraonovu na zem hodil a z podaného mu řevavého uhlí kus do úst bře, 14*aβ* Sen Nabuchodonosorův, 14*ba* křest Páně, 14*bβ* umývadlo »měděné moře«, 15*aa* Naaman umývá se v Jordáně, 15*aβ* Židé s archou procházejí suchým řečištěm

Jordánu, 15*ba* Pokušení P. Ježíše (viz obr. 111.), 15*bβ* Daniel hubí draka (viz obr. 111.), 16*aa* David zabíjí Goliáše, 16*aβ* David zabíjí medvěda a lva, 16*ba* Marie Magdalena umývá Ježíši nohy, 16*bβ* Manasses v žaláři, 17*aa* Návrat marnotratného syna, 17*aβ* David a prorok Nathan, 17*ba* Slavný vjezd Kristův do Jerusaléma, 17*bβ* Jeremiáš pláče nad troskami Jerusaléma, 18*aa* Vítání Davida, jenž se vrací s hlavou Goliášovou, 18*aβ* Heliodorus od andělů mrskán, 18*ba* Poslední večeře, 18*bβ* Padání manny s nebe, 19*aa* Židé jedí beránka velikonočního, 19*aβ* Melchisedech a Abraham, 19*ba* Žoldníci před Kristem klesají k zemi, 19*bβ* Samson čelístí osličí pobíjí nepřátele, 20*aa* Samgar pobíjí nepřátele radlicí, 20*aβ* David pobíjí nepřátele, 20*ba* Jidáš políbením zrazuje Krista, 20*bβ* Joab

Obr. 110. Speculum humanae salvationis. »Narození Páně« a »Sen číšníka Faraónova«.

pozdravuje Amasa a vráží mu meč do těla, 21*aa* Saul vrhá kopím po Davidovi, 21*aβ* Kain vybízí Abela, aby s ním vyšel na pole a zabíjí jej, 21*ba* Kristus políčkován, 21*bβ* Hur od Židů trýzněn, 22*aa* Chám posmívá se svému otci, 22*aβ* Filištiné posmívají se Samsonovi ke sloupu přivázanému, 22*ba* bičování Ježíše, 22*bβ* Achior ke stromu přivázán, 23*aa* Lamech trýzněn od žen svých, 23*aβ* Job vysmíván svou ženou a bičován satanem, 23*ba* Kristus trním korunován, 23*bβ* Souložnice králova snímá mu korunu s hlavy a sobě ji na hlavu staví, 24*aa* Semej posmívá se Davidovi, 24*aβ* Amon, král Ammonitův zneuctívá posly Davidovy, 24*ba* Kristus nese kříž, 24*bβ* Isák, nesa dříví, jde s otcem svým na horu Moria, 25*aa* Vinaři usmrcují syna pána vinice, 25*aβ* Vyzvědači vracejí se ze země zaslíbené s hroznem na tyči, 25*ba* Ježíš na kříž přibíjen, 25*bβ* Jubal a Tubalkain při práci, 26*aa* Isaiáš pilou rozřezán, 26*aβ* Král moabský

zabíjí syna svého na hradbách městských, 26*b* α Kristus na kříži mezi dvěma lotry, 26*b* β Sen Nabuchodonosorův o stromu, 27*a* α Král Kodrus, 27*a* β Eleazar usmrcuje bitevního slona, 27*b* α Kristus na kříži; v pravo vojín probodávající mu bok, v levo žoldnér podává mu na třetině namočenou houbu. Kolem žoldnéri posmívají se Kristu; v zadu s každé strany po jednom jezdcí. 27*b* β Michol posmívající se Davidovi, 28*a* α smrt Absolonova, 28*a* β král Evilmerodach rozsekává tělo svého otce, 28*b* α snímání Krista s kříže, 28*b* β K Jakobovi přicházejí dva synové jeho nesouce sukni Josefovou, 29*a* α Adam a Eva drží mrtvolu Abelovu, 29*a* β Noemi se snachami svými.

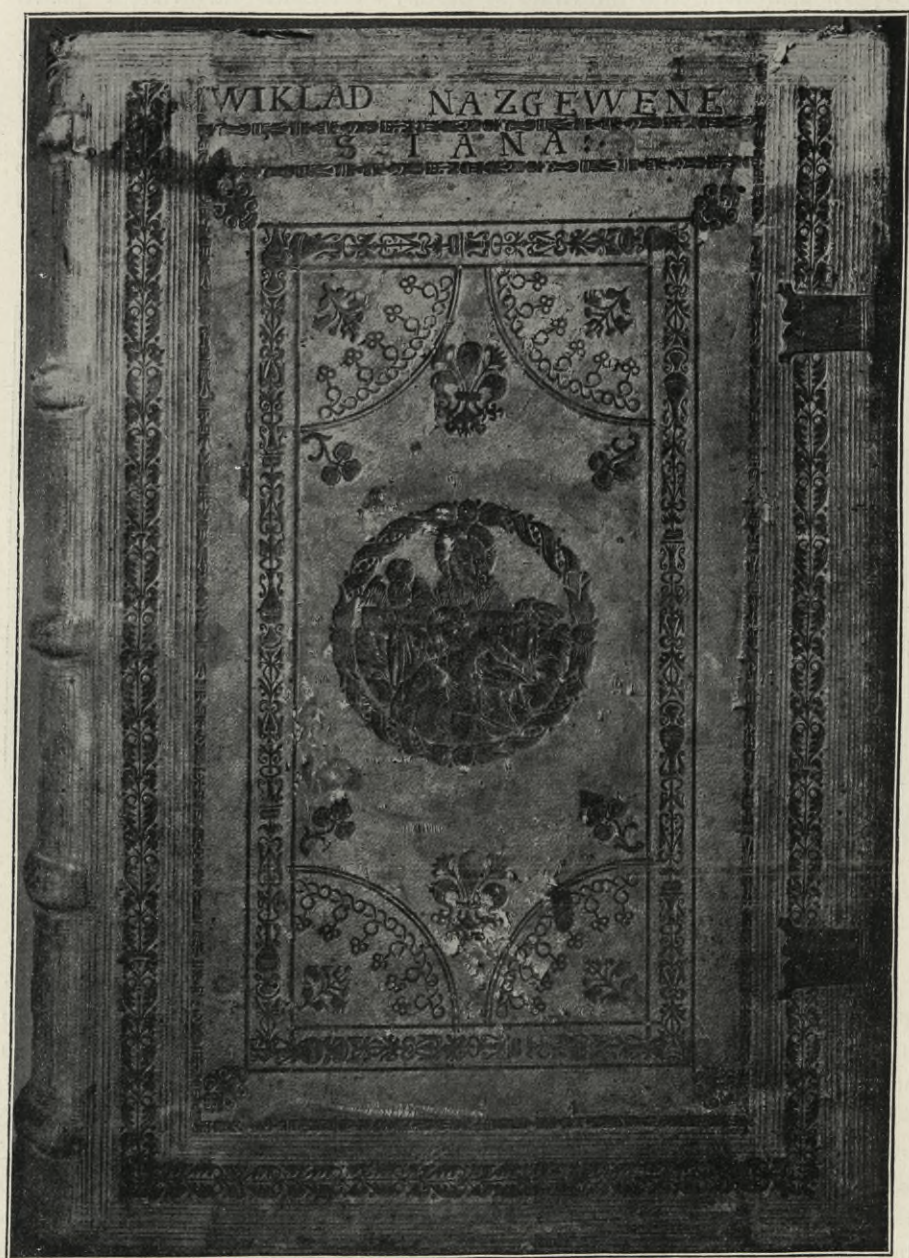
Obr. 111. Speculum humanae salvationis. »Pokušení P. Ježíše« a »Daniel hubí draka«.

Od stránky 29*b*—32*a* jsou místo obrázků jen zběžné nástiny tužkou.

List 29*b* α P. Maria oplakává smrt syna svého, 29*b* β David doprovází mrtvolu Abnerovu, 30*a* α Synové Jakobovi spouštějí bratra svého Josefa do cisterny, 30*a* β Uvržení Jonáše do moře, 30*b* α Ve čtyřech řadách nad sebou znázorněno předpekli, očistec, peklo nekřtěňátek, peklo zavržencův, 30*b* β Tři mládenci v peci ohnivé, 30*a* α Anděl přináší Danielovi ve lví jámě potravu, 31*a* β Pštros Šalamounův vysvobozuje mládě své ze skleněné schránky krví červa, 31*b* α Zmrtvýchvstavší Kristus potírá ďábla, 31*b* β Banaias zabíjí lva, 32*a* α Samson rozdírá tlamu lva, 32*a* β Aod probodává Eglona, 32*b* α Maria nástroji umučení potírá ďábla, 32*b* β Judita stíná Holoferna.

Stránky 33*a*—51 jsou bez obrázků.

Od stránky 52*a*—83*b* Lira super Matheum.

Obr. 112. Výklad na zjevení sv. Jana. Vazba.

hater Ambrōsius. Tuā m'
 munuscula pferēs decubit si-
 mul et suauissimas lēas q'
 a p'ha. aīa. aīa. hīc p'fere
 iam hīc et v'ne aīa e nomi
 p'ferebat. Vea em i' hīc mīdo
 ē et q' glūamo copulata:
 qm hō v' l'atib eci k' hīc aīe:
 hīc p'iaa em corp' nō sūdo-
 la et palpans adula. Sed dī
 timor et diuina s'ceptuaz
 studia cōg'at. Legim' i' v'ca
 hystorib q'dā cūstrasse pūm-
 aas nōvōs adisse p' l'ōs mala
 tūisse. V' eōs q' ex c' hīc nō
 uerant corā q' viderēt. Sic p'
 cōp'ōis mēp' hīc v'atē. Sic
 p' l'ō: Cōp'ōis et archīa t' hīc
 tūū cā q' orā v'atē q' q'ndā

magna qm dicitur. Laborio-
 sissime p'agrāt. Et ut qui dicitur
 me. Mōt' e' c' et p'orē. cōp' d'or-
 nas. archīd' em q' hīc aīa p'fona
 cāt s' c' et p'egrinus. atq' dīspul'
 mal'ē aīa e' v'ca d' d' d' q' m'
 sūa hīpudēt m'atē. D' em q' cā
 l'atib q' corō or' b' e' hīc. p'fere
 c' p'ōis. aīa e' c' et v'ca d' d' et
 tyrāno d' d' hīc paruit d' d' d'
 c' p'ōis v' m' et s' c' r' u' s' : Ta"
 q' p' hīc mal'ō' e' m' hīc s' f' hīc
 ad tūū c' m'ū c' hīc c' d' d' q' e'
 hōmē m' m'atē de v' l'ōm' hīc p'p'a
 m' c' hīc aīa q' hīc m' q' d' v' e' s' s' e.
 hōm' hīc c' hīc m' : Et q' ad aīa p' c'
 aōnē sū hōm' nō t' hīc v'atē v' m'
 hōm' s' m' a p' d' m' : h' aīa v'atē
 c' hīc m' aīa d' d' hīc s' c' hīc c' e' e'

Obr. 113. Prima pars bibliae. Sv. Jeroným.

Obr. 114. Prima pars bibliae. Inicialka I s postavou Kristovou.

26. (sign. A XXXVII.).

PRÆSENTI
 VITÆCII WY-
 KLAD NA ZGEWENIE
 S^o IANA.

Formát: 21·7×32·5 cm.

Vazba: Desky pota-
 ženy žlutou koží. Deska
 přední ozdobena renaiss-
 sančními tlačenými ozdo-
 bami; uprostřed nejsv.
 Trojice v kruhovém věnci.
 Nahoře vytlačen nápis:
 WIKLAD NA ZGEWENIE
 S. IANA. (Viz obr. 112.)

Rkp. papírový. Písmo
 dvojsloupcové, dosti ú-
 hledné; iniciálky červené,
 jednoduché.

Na konci: Finis Tur-
 navie Anno dñi 1528 die
 5. Galli sc ff VI et in-
 reptū ff V.

27. (sign. A XLVIII.).

PRIMA PARS
 BIBLIAE (Genesis —
 Psalterium).

Formát: 22·6 cm šir.,
 31·5 cm vys.

Vazba: Desky pota-
 ženy žlutou koží, do níž
 na okraji vtlačena řada
 dvouocasých lvů v koso-
 čtverečných polích, v koso-
 čtvercované pak ploše
 střední střídavě heral-
 dická orlice, pelikán nad
 hnízdem, a drak mezi
 hvězdami. Uprostřed a
 v rozích mosazné kování

s vytepaným lupenovým ornamentem. Přidrřovadla spon na přední straně ozdobena vytepaným jelenem, na zadní straně heraldickou orlicí.

Rkp. papírový. 311 listů. Na listě 1a zaujímá hořejší polovici iniciálka F, zeleným, vlnitě se vinoucím lupením vyplněná. Uvnitř sv. Jeronym u pultu sedící; před ním lev. Pozadí šedohnědé, zlatým filigránovým vzorem oživené. (Obr. 113.)

List 5aα iniciálka I modrá, rozvilinová; před ní postava Krista se zlatou koulí v ruce. Cípy iniciály přecházejí v okrajové pestré lupeny. Pozadí zlaté, orámování zelené. (Obr. 114.)

Obr. 115. Prima pars bibliae. Iniciálka P na listě 113.

List 29aβ iniciálka H(aec sunt nomina) růžová, rozvilinová, podobně na listě 49bα U(ocavit Moysen), 63aα L(ocutus est Dns), 82aα H(ec sunt verba), 99bβ T(andem), 100aα E(t factum est), 113 P(ost mortem Josu) (viz obr. 115.), 128aβ V(iginti duas), 129aβ F(uit), 147aβ F(actum est), 161aβ E(t rex David), 178aα P(revaricatus est), 280bα B(eatus vir). — Druhá pol. XV. stol.

28. (sign. A XLVIII. 2.).

SECUNDA PARS BIBLIAE.

Formát: 22 × 31·7 cm.

Vazba: Desky potaženy žlutou koží, do níž vtačeny různé ozdoby: na okraji heraldičtí lvové; v ploše střední, kosočtverečně rozdělené, heraldické orlice, pelikáni krmící mláďata a j.

Iniciálky na listě 1a T, 1b I a P, 13a M a V, 17a O, 49a N, 73a I, 101a Q, 109a E, 134a D a j. z lupenů komponované, zlatými ornamenty uvnitř vyplněné; na okrajích některých listů pestré rozviliny, jež místy z iniciálek samých se vyvíjejí.

Rkp. papírový. Druhá pol. XV. stol.

29. (sign. A LI.).

PRIMA PARS BIBLIAE AD REGUM.

Formát: 21 cm šir., 32·5 cm vys.

Vazba: Desky potaženy žlutohnědou, prostými rýhami ozdobenou koží; v rozích rýhované puklice polokulovité.

Obr. 116. Bible sign. A LV. Iniciálka N.

Rukopis většinou papírový (jen některé listy pergamenové). Písmo nepřilíš úhledné. Iniciálky hrubé, ale dosti zajímavé. Jsou různobarevné, vždy ornamentálními zářezy ve dvě dělené a v každé polovici jinou barvou vyplněné. Uvnitř vykresleny pérovými obrysy různé postavy a zhruba červenými a žlutými tóny pomalovány. (Viz obr. 116. a 117.)

Stol. XIV., střed.

31. (sign. A LVII. 1.)

CODEX OSTROVIENSIS (ŽALTÁŘ). Srvn. A. Patera v Časop. Čes. Musea LII. (1878) str. 289—294. J. Emler, Zprávy o zasedání kr. č. spol. nauk 1878, 346.

Vazba jednoduchá. Desky potaženy červenou koží, do níž při okrajích a úhlopříčně vtačeny prosté rýhy. Formát: 20·2 cm šir., 30·9 cm vys. Rukopis pergamenový z první pol. XIII. stol. Česká práce.

Rkp. papírový. Písmo jednosloupcové nepřilíš úhledné, vlhkostí značně poškozené.

Na stránce 1. obrázek biskupa sedícího a do rozevřené knihy ukazujícího. Pozadí modré, orámování zelené.

Stol. XV., 1. pol.

30. (sign. A LV. 2.).

BIBLIA AB ESAIA USQ AD FINEM.

Formát: 22 × 28·4 cm.

Vazba neozdobná.

Listy 1—6 obsahují kalendarium. Na každé stránce nahoře v pravém rohu písmeno K zlaté, červeně konturované, zeleně vyplněné a po stranách modře ohraničené.

List 8 na počátku úvodních modliteb iniciálka G zlatá, červeně konturovaná s pozadím zelenomodrým.

List 10^b celostránkový obraz 14 cm šir., 22,7 cm vys. »trůnící Madonna«. Rámec na způsob románské arkády. Sloupky zelenožlutě a modře žilkované mají patky i hlavice červené s růžovým lupenovým ornamentem. Oblouk arkády rumělkový, bílými kroužky oživený. Po stranách nad sloupky kolmé výběžky dvěma tóny růžové barvy položené, mající podobu vízek s černými okénky a s modrobílou bářovitou vízkou. Uprostřed nad středem arkádového oblouku široká nízká vížka růžová s vyzlacenými okénky a se zelenou lupenovitou stříškou, zlatým, červeně obroubeným knoflíkem zakončenou. Od střední této vížky k oběma postranním vížkám jde na každé straně trojzubé cimbuří, zelenou barvou až k oblouku arkády vyplněné. S oblouku arkády splývá po obou stranách zelená záslonka

Obr. 117. Bible sign. A LV. Iniciálka P.

kolem postranních sloupků ovinutá. Uprostřed Madonna en face na nízkém stolci bez opěradla sedící, nohy o nízkou podnožku majíc opřeny. Na levém lokti chová sedícího Ježíška, v pravé drží zlaté jablíčko. Inkarnát bledě růžový se silnějším kruhovým nádechem uprostřed tváří. Kontury částek tělových červené. S hlavy Madony splývá tmavomodrý šat na ramena její a po pás ji zahaluje, splýváje uprostřed nohou v úzkém v řasy složeném pruhu téměř až k zemi. Dolejší roucho růžové, tmavočerveně stínované, bílými špovitými ornamentky poseté a širokým zeleným pásem

dole obroubené. Zpod tohoto roucha nejniže vyčnívá jen malá část roucha bílého, v bohaté, modře stínované záhyby upraveného. Střevíce červené s bílým pruhem uprostřed. Podnož zelená s červenou obrubou. Ježíšek oděný růžovou, až po kolena sahající košilkou, má pravici položenu za krkem Madonniným až na pravé její rámě; levou chápe se její tváře.

Obr. 118. Kodex Ostrovský list 11 a.

Tváře schematické, bezvýrazné. Svatozář Madonny zelená, svatozář Jesulátka tmavomodrá s červenými křížovými paprsky. Veškero pozadí silně hladce vyzlaceno. (Viz příloha IV.)

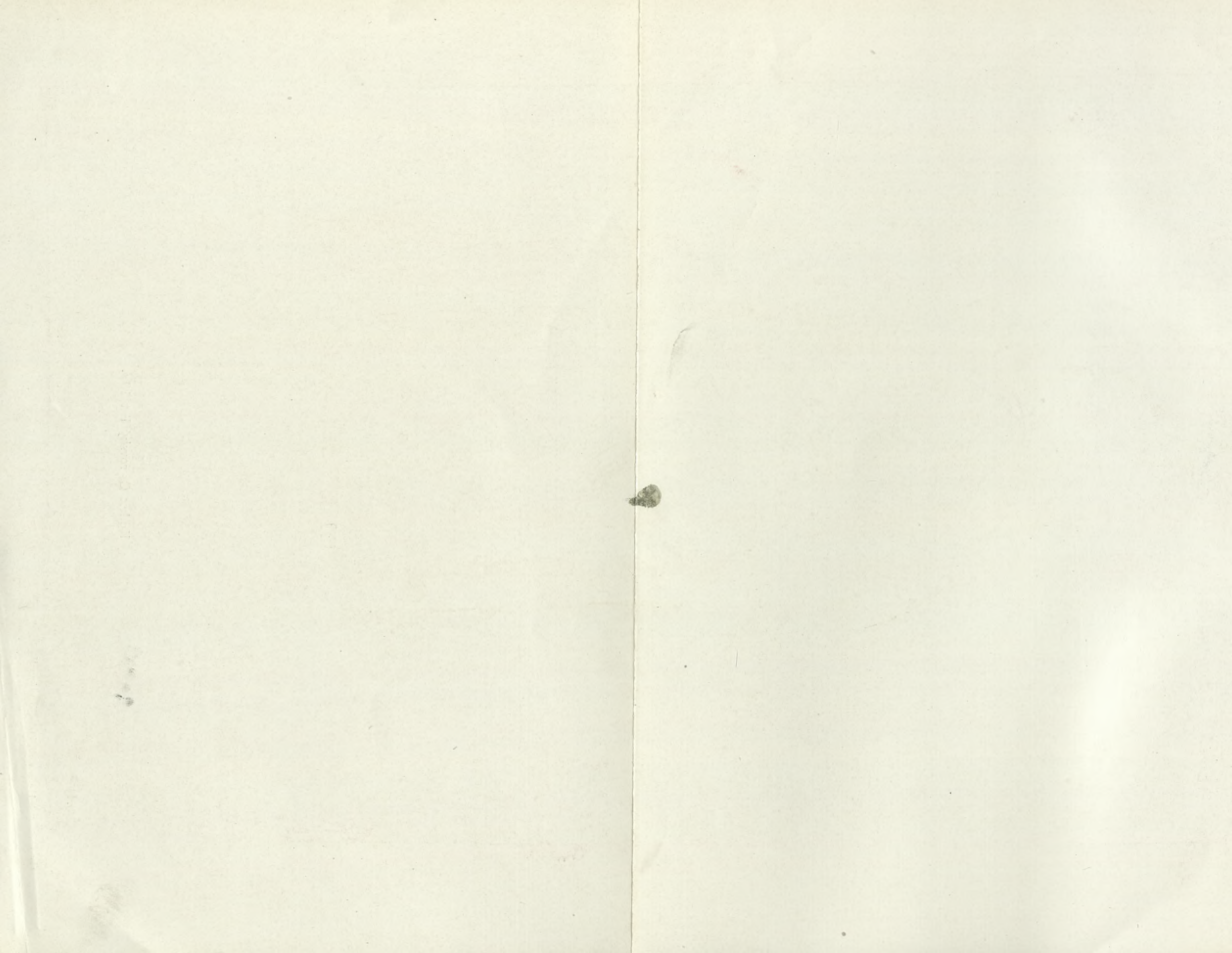
List 11 a. Na počátku žalmu »Beatus vir atd.« veliká, 13 cm vysoká iniciálka zlatá, červeně konturovaná, s pozadím dílem tmavomodrým, dílem zeleným. (Obr. 118.)

List 46 b. Celostránkový obraz 14 cm šir., 19,6 cm vys. Orámování obdélníkové; postranní jeho části červenobílé s černým pérem kresleným kosočtverečnými a kroužkovými ornamentky; hořejší část světle žlutá

*D*ater. quid nate. gremio me. confoue grate.
*I*n gremio matris. residet sapiencia patris.
*T*u michi nate pater. et tu michi filia mater.

Kodex Ostrovský list 10 b.

me' rōms xpīanos untra uoluntate custodi. e' ad
gaudia celestis pduc paradysi Amen.

Vlastek. Benek.
Behoz. Lorek.
Blaz. Maruch.

Cuncie. Alacualder.
Herhart. Otta. Vicart.
Cuncie. Vobirkuat. Herman.

s čtyřlístými ornamentky, dolejší žlutá s řadou ladně prohnutých v stilisované lupénky vybíhajících stonků. Podél všech stran orámování táhne se široký modrý pruh. Uprostřed červený, černě konturovaný kříž, na němž Ukřižovaný. Stojí na zeleném obdélníkovém suppedaneu; ruce jeho vodorovně spočívají na ramenech kříže. Hlava červenohnědým, černě konturovaným vlasem pokrytá, nakloněna jest k pravému rameni. Kontury obličeje i krátký vous naznačeny barvou hnědočervenou. Obrisy těla naznačeny barvou červenou; inkarnát téměř bílý, jemně hnědě stínovaný. Kolem hlavy gloriola modrobílá se zlatými paprsky křížovými. Kolem boků Spasitelových suknička světlemodrá, růžově stínovaná, v hojně řasy složená, s červenou podšívkou. V pravo u kříže

stojící Madonna. S hlavy splývá jí světlečervený, tmavočervenými čarami stínovaný šat přes ramena a ruce po stranách dolů. Pod tímto rouchem tmavomodrá tunika červeným vodorovným pásem obroubená, nejnižší část bílého, červeně konturovaného a stínovaného roucha. Obuv černá s červeným pruhem středem vedoucím. Svatozář zelená. Ruce má Madonna na prsou sepyaty tak, že levice pravici obemyká. V levo u kříže sv. Jan prostovlasý, se světlehnědými, červeně konturovanými kadeřemi. Plášť jeho světlerůžový, spodní roucho světlezelené s tmavočervenou zástěrou.

Obr. 120. Kodex Ostrovský. Iniciálka D.

Nohy bosé. Pravice spočívá na prsou, levice třímá zavřenou knihu. Pozadí silně vyzlacené. Na něm v pravém hořejším rohu naznačeno bílou barvou slunce s červeným středem; v rohu levém namalován podobně měsíc. (Obr. 119.)

List 47*a*. Veliká iniciála Q (na počátku žalmu »Quid gloriaris in malicia«) zlacená, červeně konturovaná, uprostřed bohatou spleť stonkovou a lupenovou vyplněná; pozadí modré a zelené.

List 51*b*. Malá iniciálka D zlacená, červeně konturovaná, zajímavě komponovaná s postavou jelena uprostřed. (Obr. 120.)

List 62*a*. Na počátku žalmu »Ut quid Deus repulisti« iniciálka U; prvá prohnutá její část v podobě draka dolů obráceného hryzoucího do lupenové části druhé; uvnitř spleť stonková; vše to provedeno pestrými barvami; pozadí zlacené.

List 72. Na počátku žalmu »Inclina Domine aurem tuam« malá iniciálka I zlatá, červeně konturovaná, ze dvou do sebe hákovitě zasahu-

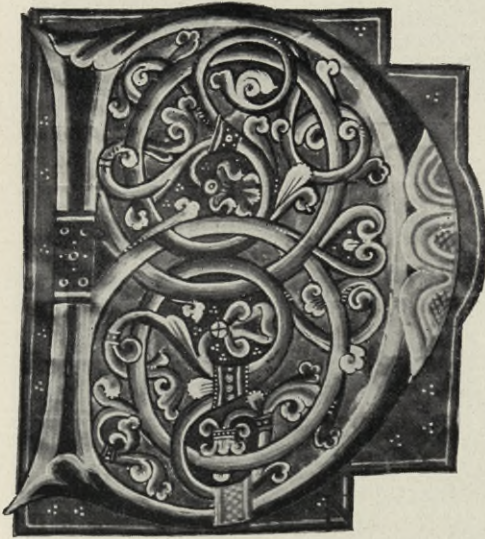

Obr. 121. Kodex Ostrovský. Nejsvětější Trojice.

jících, v lupeny vyběhajících částí kolmých složená; pozadí dílem modré, dílem zelené.

List 83a. Celostránkový obraz (13·7 cm šir., 19·3 cm vys.) nejsvětější Trojice: Bůh Otec na duze v mandorle sedící drží kruhovou desku, na níž poprsí Kristovo; mezi touto deskou a tváří Boha Otce holubice. Orá-

mování obdélníkové vnější provedeno v několika tónech, tak že z barvy tmavočervené přechází se tóny růžovými v barvu bílou. Vnitřní orámování

Obr. 122. Kodex Ostróvský. Iniciálka D.

List 83 *b*. Na počátku žalmu »Domine exaudi oracionem meam et clamor meus ad te veniat« velická iniciálka D s pestrou spirálovou spleť stonkovou uvnitř; vnitřní pozadí její zlaté, vnější modré. (Obr. 122.)

List 94 *b*. Na počátku žalmu »Dixit Dominus Domino meo« iniciálka D, pestrou stonkovou spleť vyplněná, se zlatým pozadím.

List 96. Malá pestrá iniciálka I.

List 109 *a*. Na počátku žalmu »De profundis« iniciálka D zlatá; uvnitř na hnědočerveném pozadí kolmý zlatý pruh s pestrou rosetou uprostřed; po stranách u iniciály modré a zelené lupenové laloky.

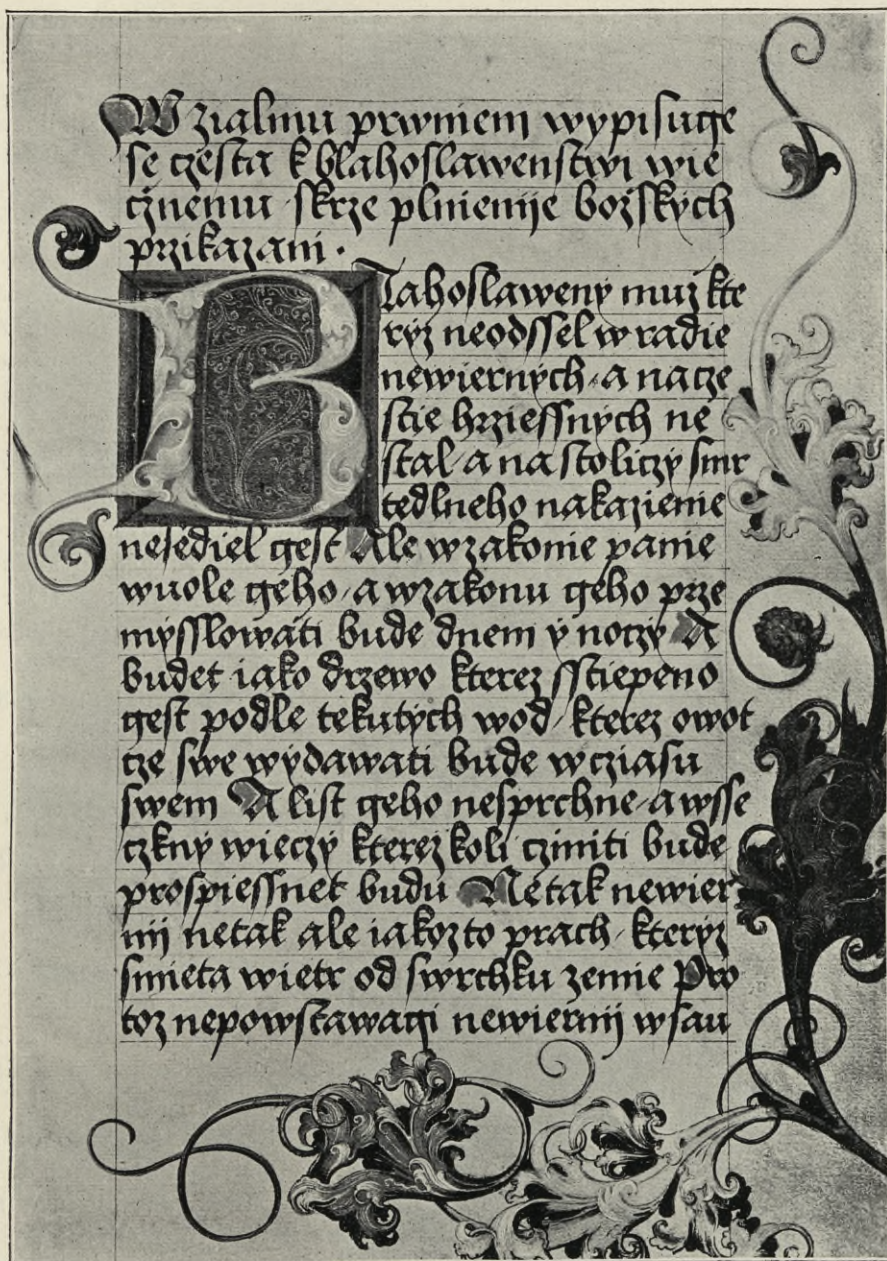
List 110 *b*. Iniciálka L zlacená, červeně konturovaná.

List 113. Na počátku žalmu »Domine probasti« iniciálka D zlatá, po stranách růžovými lupeny z části zakrytá; uprostřed pestré lupenovitě laloky.

List 121 *b*. Na počátku žalmu »Confitebor tibi« iniciálka C zlacená, červeně konturovaná, s červeným pozadím, na němž kolmé světležluté

Obr. 123. Kodex Ostróvský. Iniciálka D.

Obr. 124. Český zaltář: list 1 a.

břevno, k jehož středu jdou dvě jiná kosmo přes sebe; mezi nimi pestré lupeny lalokové.

List 132. Na počátku litaní iniciálka K červená, obrysová se zeleným pozadím.

Obr. 125. Český žaltář. Iniciálka H.

Až do listu 151 jde část románská. Listem 152 počínaje jde část gotická (»Cantica dominicis diebus«) s jednoduchými červenými iniciálkami. Gotická tato vložka sahá až k listu 195 incl.

Listem 196 počíná se opět část románská (»Incipit cursus sanctae Mariae«). Na počátku jejím velice vkusná obrysová iniciála D červená, vyplněná výborně kresleným spirálovým ornamentem s komponovaným stojícím ptákem. (Obr. 123.) Část tato zaujímá 13 listů.

Celý kodex má 208 listů.

32. (sign. A LVII 3).

ČESKÝ ŽALTÁŘ

s připojenými kantiky, výkladem na Otče náš a p.

Formát: 21·5 × 30·5 cm. Vazba neúhledná.

Rkp. papírový (265 listů), velikou minuskulí gotickou psaný.

List 1a inic. B modrá, z bíle konturovaných lupenů komponovaná, uvnitř zlatými filigránovými rozvilinami na tmavohnědé půdě ozdobená, zeleně orámovaná. Z levého dolejšího rohu stránky vychází většinou na dvě se dělící a v lupenové rozviliny okrajové se vyvíjející. (Obr. 124.)

List 24 *b* inic. H zelená, na okraji listu v pestré zkadeřené listy přecházející. (Viz obr. 125.)

Podobné iniciálky na listě 39 *b* (R), 53 *b* (R), 68 *b* (S), 86 *b* (W), 103 *a* (Z), 120 *a* (R), 158 *b* (P), 178 *a* (R), 195 *a* (N), 205 (N).

Poč. XVI. stol.

Obr. 126. Novum testamentum. Sv. tři králové.

33. (sign. A LIX_g).

NOVUM TESTAMENTUM (s těmito přídávky: 1. Sumula de tribus punctis religionis Xpianae utilis et bona pro predicatoribus, addita statutis synodalibus.« 2. »Regula monachorum et cruciferorum.« 3. Výňatek ze spisu »De aeterna sapientia«. 4. »Declaratio seu statutum generalis concilii Constantiensis. Anno D. MCCCCXVIII.« 5. »Rescriptum epistolae de Constantia ad Barones Boemiae« a j.

Formát: 21 × 31,5 cm.

Vazba: tmavohnědá kůže s vtačenými ornamentky: stylisované dlanité listy v kosočtverečných polích, heraldické orlice v polích kruhových a pod.

Obr. 127. Apocalypsis. Obraz na straně 1 b.

Na druhé straně přední desky napsáno: »Liber mgri Procopii de Cladrub, sacrae theologiae proffesoris, decani ecclae pragen.«

Rkp. papírový.

Toliko první list při deskách jest pergamenový; na něm na druhé straně polovici celé stránky zaujímá obraz »sv. tři králové holdující Ježíškovi«: v levo sedí Madonna s Jezulátkem na klíně, před nimi ve značně

menším měřítku kreslené postavy sv. tří králův. Pozadí červené, orámování zelenožluté. (Viz obr. 126.)

V textu iniciálky modré, nitkovou červenou ornamentací vyplněné i obklopené, celkem hrubě provedené.

Obr. 128. Epistolae et evangelia. Inicialka F na listu 1 a.

Na konci: »Iste liber est Blasconis presbyteri de Dobrzano plebani de Chwalenicz, quem conscripsit anno Dni M^o cccc^o xxxv^o prgen. dioec.«

Na listu na zadní desku uvnitř přilepeném napsána s nápěvem píseň česká: »Jheronymus smyslem múdrým, ten nám píše písmem nebludným, což se stane přede dnem súdným . . .«

34. (sign. A 60₃).APOCALYPSIS, ACTUS APOSTOLORUM, EPISTOLAE
CANON. ET S. PAULI.

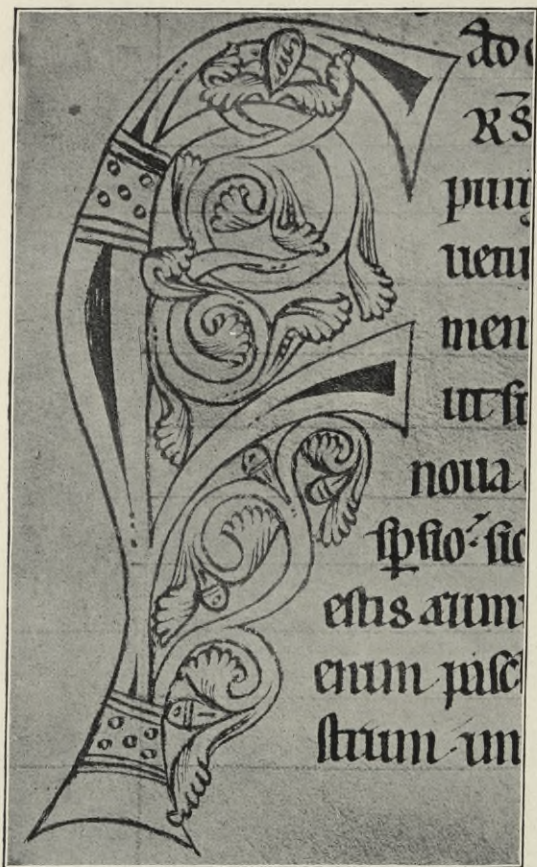
Rkp. z XI. stol.; česká práce. Vazba prostá, světlehnědou koží potažená, beze všech ozdob. Na hřbetě přilepen lístek s nápisem: »Apocalypsis Actus Apostolor. Epistolae Canon. et s. Pauli.«

Formát: 22,5 cm šir.,
30,8 cm vys.

Na str. 1 a, značně pomazané, původně prázdné, napsána v gotické době latinská řeč v den sv. Matouše:

»Cum praeclara beati Matthiae apostoli festiuitas per anni cursus revolutionem se repraesentat . . .«

Na str. 1 b celostránkový obraz obdélníkový. (Viz obr. 127.) Orámování zevně zlatým pruhem obklopené, uvnitř pak pruhy vždy do polovice šířky rámce střídavě modře a zeleně zbarvenými. Vnitřní pruh orámování vyplněn akanthovými lupénky, a to tak, že vždy do polovice rámce je řada lupének červených, v druhé polovici jsou lupénky modré. V rozích rámce a uprostřed kolmých jeho stran kruhové medaillonky s poprsími světců. Vnitřní plocha, jejíž pozadí jest vyzlaceno, rozdě-

Obr. 129 Epistolae et evangelia. Iniciálka F na listu 90 a.

lena jest dvěma vodorovnými proužky ve dvě obdélníková pole. V hořejším poli uprostřed en face Kristus s mečem napříč v ústech položeným. V pravo muž klekající, jež Kristus pravicí pod bradou bře; v levici poněkud vzhůru pozdvížené drží Kristus slunce (?). Po obou stranách vždy tři podstavce, do nichž kolmo zatknuty jsou meče. V první vodorovné pásce, jež jest modrá, bílý nápis: . . . VIS SOLEM DEBES . . . EPĚ . . . TVM. V druhé, zelené pásce rovněž bílý nápis: . . . PAF V . . . DABI . . . MVNVS VO . . . PERA. V dolejším poli uprostřed muž nádherně oděný, v pravici kopí

s praporcem držící; za ním zbrojnoši v prostém rouše s mečem v pravici. Před ním mnich s berlou pod paží, v obou rukou rozevřenou knihu držící, k níž vznešený onen muž levici vztahuje. Za tímto mnichem jiný mnich.

Od str. 2 *a*—23 *b* text Apokalypse s předmluvou sv. Jeronýma. Iniciálky v textu zlaté, červeně konturované: široké, spiralogvě vinuté stonky, někde i dračí těla a masky. Pozadí dílem červené, dílem modré; některé iniciálky bez pozadí.

Od str. 24 *a*—46 *a* listy kanonické.

Od str. 46 *b*—92 *b* Skutky apoštolské.

Str. 93 *a*—191 *b* zaujímají listy sv. Pavla.

Od str. 192 *b*—198 *b* pozdější rukou připsány: život sv. Uršuly, sv. Korduly a pěti bratří.

Na deskách byly přilepeny glagolské zlomky, jež nyní odlepeny mezi skleněnými deskami zvláště se chovají. (Srvn. č. 110.)

35. (sign. A LXI₁).

EPISTOLAE ET EVANGELIA PER ANNUM.

Formát: 21·3 × 31·8 *cm*.

Vazba neúhledná; desky tlusté dřevěné, původně hnědou koží, později zeleným hedvábím potažené. Zbytek spony čtvercový, v něm vyryt kadeřavý listen.

Rkp. pergamenový. 194 listů.

List 1 *a*. Inic. F červenými obrysy provedená, vyplněná stonkovými románskými vinutinami, tu a tam lupénky oživenými. (Viz obr. 128.)

List 90 *a* inic. F, podobná jako na l. 1 *a*. (Viz obr. 129.)

List 104 *b* inic. P červená, románskými lupeny na obvodu ozdobená, uprostřed porušená.

Iniciálky podobného rázu jsou na l. 116 *b* (K, viz obr. 130, 161 *b* (D)). Mezi perikopami jsou také epištoly a evangelia na den sv. Ludmily a sv. Václava.

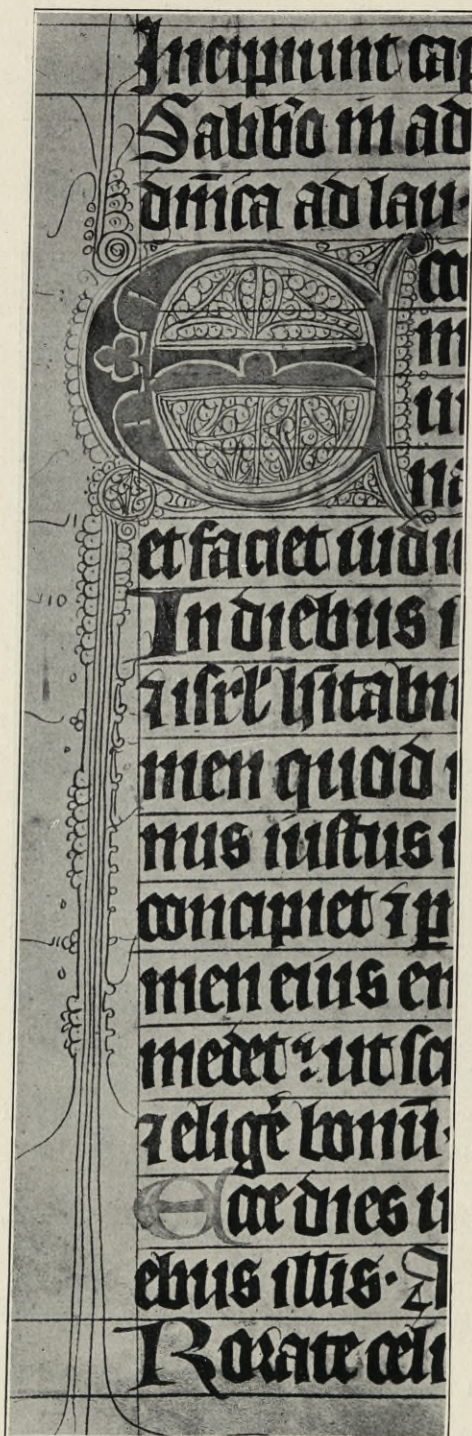
Písmo podobné jako v kodexu Ostrovsském.

Stol. XIII.

Na papíru přilepeném na desce první tyto zápisy: Anno dñi M^o cccc^o xviii^o Consumatu (?) est h^c vp⁹ per fratrem Martinum priorem ad ho-

Obr. 130. Epistolae et evangelia. Iniciálka K na listu 116 *b*.

Obr. 131. Capitula et orationes. Inicialka E.

norem Dei et sancti Ioh. Baptistae et constat xvi sexag. — Item eodem anno item frater Martinus prior reco... sanctae crucis in cruce cristalina de elemosina Xpifidelim anno quo supra. — Item anno Mccccxvii in mense Junio idem fr. Martinus prior de elemosyna Xpifidelium et signanter Cubizonis de Davel extruxit sacristiam superiorem in turri, ubi sunt campanae maiores et inferiorem sacristiam cum pavimento elevavit.

36. (sign. A LXI₂).

EVANGELIA PER CIRCULUM ANNI. (Srovnej Neuwirth Gesch. d. christl. Kunst in Böhmen bis zum Aussterben der Přemysliden, str. 442.)

L. 2b: »Anno dni M^oc^oclxxxx^o iij Dominus Thobias episc. pragensis xxv^o fecit illum librum scribi et contulit eum ecclesiae pragen.«

Rkp. pergamenový 30·2 cm vys., 22 cm šir., 218 listů. Inicialky jednoduché, podobné těm, jež se nalézají v plenáři sign. A 26 z téže doby pocházejícím; viz č. 21.

37. (sign. A LXV).

CAPITULA ET ORATIONES PER ANNUM.

Formát: 22 × 31·5 cm.

Desky hladkou šedožlutou koží potažené.

Rkp. lat. na perg. velikým go-tickým písmem psaný.

Na prvních listech kalendarium.

Potom následují exorcismy soli a vody, dále »capitula per totum circulum anni« a modlitby na různé svátky. Na konci dvě kalendářová

nekrologia; v prvním z nich mimo jiné: »Dns Johs rex Bohemie, fundator hui⁹ domu⁹«, »Karolus III^{us} una cum patre, hui⁹ dom⁹ fundator«, »Maurici⁹ p^rbr. mostii Rudniczii, Zawiffi⁹ prs. mostii Rudniczf^e a mnoho jiných osob z Roudnice.

List 12 a inic. E modročervená, nitkovým červeným ornamentem vyplněná i obklopená. (Viz obr. 131.) Podobné, ač menší inic. i na jiných místech.

Stol. XIV. 1. pol.

Dle poznámky na deskách stal se tento rukopis r. 1428 majetkem karthusiánů Norimberských.

Obr. 132. S. Augustini De civitate Dei. Iniciálka G na listu 1 a.

38. (sign. A 72.).

S. AUGUSTINI LIBRI XXII DE CIVITATE DEI.

Formát: 22·5 cm šir, 30·19 cm vys.

Desky červenou hladkou koží potažené; do ní vryty sporé kosočtverečně se křižující rýhy, v nichž tu a tam vtlačené ozdůbky: stylisované lupeny v kosočtverečném poli, stylisovaná orlice v trojlaločném poli a pod. V rozích a uprostřed prosté hladké mosazné puklice. Sponky jednoduché; plíšky, jimiž na zadní desce jsou upevněny, jsou štítkovité a ozdobeny jsou dvěma vraženými gotickými nn.

Rukopis papírový (321 listů), zběžným neúhledným písmem dvojsloupovým psaný. Toliko listy, na nichž jsou iniciálky, jsou pergamenové.

List 1 *a* (pergamenový). Inic. G modrá, lupeny vyplněná. Uvnitř biskup u pultu sedící, vykládající třem mužům před ním stojícím. Pozadí zlatené s vrytým kosočtverečným vzorem, orámování růžové. Na okraji stonek, vyvíjející se nahore i dole v pestré spirálové květy, oživené úponky. (Viz obr. 132.)

List 13 pergamenový; na něm na str. *b* ve sl. *a* inic. P cele hladce vyzlacená, v pestré rozviliny okrajové přecházející, uvnitř bílými nitkovými rozvilinami na tmavomodré půdě vyplněná a zeleným rámcem obklopená.

List 37 inic. D, l. 48 Q, 69 (D), 130 (A), 141 *b* E, 199 (P), 237 (Q), 272 (C), 288 (S a Q).

List 141 (papírový); na něm na str. *a* inic. D modrá, lupeny ve stínových částech vyplněná. Uvnitř

Adam a Eva u stromu, na němž had s hlavou lidskou. Pozadí růžové, orámování žluté. (Viz obr. 133.)

Obr. 133. S. Augustini De civitate Dei. Iniciálka D na listu 141.

List 252 *ba* v dolejším rohu iniciálka D fialově červená; v ní v mandorle sedící Kristus řasnatým pláštěm oděný; z úst vychází mu k jedné straně bílá lilie, k druhé meč. Pozadí tmavomodré, orámování žlutohnědé; pod iniciálou ze dvou obdélníkových hrobů vstávající nahá těla lidská. Na postranním i na dolejším okraji listu pestré rozviliny.

Prvá polovice XV. stol.

39. (sign. A LXXIII/2).

LIBER AUGUSTINI DE PASTORIBUS. LIBER EIUSDEM DE UNICO BAPTISMO a j.

Formát: 22·4 × 31·8 cm.

Desky hnědou koží potažené, tlačenými ozdobami pokryté: kosočtverečně se protínající dvojnásobné rýhy; v polích tak vzniklých kosočtverečně orámované orlice, kruhově orámování pelikáni mláďata živící a j. V rozích a uprostřed kování z mosazného, patrně štancami raženého plechu; na ozdobách těch mezi gotickými lupeny opakuje se často písmeno **Q**.

Na pergamenovém přideštit jméno původního majitele: »Liber mgri Johanis Herttemberger de Cubitu emptus 189 v 2^c.

Rkp. papírový.

List 1 a inic. Q zelená, z listenů komponovaná; uvnitř tmavěružová, zlacenými filigránovými rozvilinami vyplněná. Orámování čtvercové, téže

Obr. 134. B. Bernardi Flores. Vazba.

barvy jako pozadí. Na dolejších okraji, jako zpod textu vyrůstající, spirálově se vinoucí úponkovité pestré listoví s hroznovitým a bodlákovým fantastickým květem.

List 16 *b* inic. U modrá, z listenů komponovaná; uvnitř na zeleném pozadí kosočtverečný zlatý vzorek; orámování růžové.

Podobné iniciály na l. 33 *b* (R), l. 48 *a* (O šupinovým zlatým vzorem na hnědočervené půdě vyplněné), l. 53 *a* (P), l. 115 *b* (A) a j.

Na l. 153 *a*: *Explicit a^o dⁱ m^o rrrr^o lxxxj^o jn vigi^a Viti zc.*

40. (sign. A LXXIX/1).

B. BERNARDI FLORES ꝛc.

Neúhledný rukopis papírový z XV. stol; za to vazba pozoruhodná: uprostřed desk do kůže vřezány dovedně lupeny po ploše pěkně rozvržené. (Viz obr. 134.)

Formát: 22·5 × 31 *cm.*

Uvnitř na desce napsáno: *Liber m^{gri} Iohⁿis de Cubito.*

Obr. 135. Epistolae Cypriani. Iniciálka A.

41. (sign. A LXXXI).

EPISTOLAE CYPRIANI.

Formát: 21 × 32·5 *cm.*

Vazba: Desky potaženy hnědou koží, do níž vtačeny okrouhlé ornamenty s heraldickými orlicemi, lvy a rosetkami a mimo to menšími, rovněž okrouhlými ornamenty, v nichž beránek s korouhví.

Na přidešti napsáno: *Liber Wentellai de Crumlow decani ecclie pgen.*

Rkp. papírový.

Několik listů prvních prázdných. Na druhém listu popsán m iniciálka A modrá; v ní píšící biskup. (Viz obr. 135.)

Stol. XV.

42. (sign. A LXXXIII).

B. EUSEBII, AUGUST. ET CYRILLI EPISTOLAE DE MORTE S. HIERONIMI. B. GREGORII DIALOG. SUMMA INNOCENTII.

Formát: 21 × 29·2 *cm.*

Vazba neúhledná.

Rkp. papírový, nepřilíš úhledně psaný.

List 1 a inic. P červená, se zeleným zoubkováním; v ní stojící Madonna s dítětem. (Viz obr. 136.) — Stol. XV. 1. pol.

43. (sign. A LXXXIX/2.).

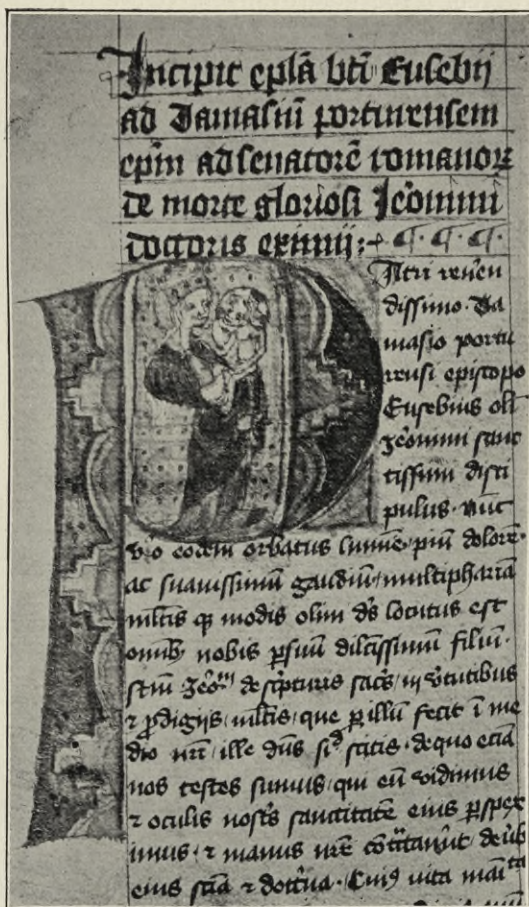
POSTILLA LIRAE SUPER PSALTERIUM, L. ESDRAE, THOBIAE, JUDITH, SAPIENTIAE, ECCLI, MACHAB., ISAIAM, JEREMIAS, THRENI, EZECH., DAN., OSEE, JOEL, AMOS, ABDIAE a jiných.

Formát: 22 × 31·7 cm.

Vazba: desky potaženy hnědou koží s vytačenými ornamenty: na okraji střídá se heraldický lev se stylisovanou got. lilíí; ve střední kosočtvercované ploše orlice, pelikán krmící mláďata, drak mezi hvězdami a j. Kování do plechu ražené: na okrajích v podobě bohatého zkařešeného trojlistu, uprostřed v podobě růžice ze čtyř takových trojlistů.

Rukopis papírový (413 listů). Písmo drobné, zběžné. Iniciálky malé, z lupenů komponované, uvnitř zlatým filigránovým ornamentem vyplněné, čtvercově orámované a na okraji listu v šlahounovité pestré rozviliny přecházející, l. 1 a a P, 108 a E, 117 b A, 136 a O, 170 a E, 211 a I, 268 a P, 300 b Q, 304 a A, 350 b D, 384 a U.

Na l. 107 b napsáno: »Anno dni M^o cccc^o lxxv^o in festo s. Egidii confessoris«; na l. 204 a: »Finis postillae Nicolai de Lira super libros Machabeorum. Anno Dni 1477 in castro Pragensi per M. V. de Dobrzien in feria octava Epiphaniae in domo domini decani et administratoris

Obr. 136. B. Eusebii, Aug. et Cyrilli epistolae. Iniciálka P s Madonnou.

eiusdem«; na l. 300 b: »Explicit postilla Nicolai de Lira super libros Ysaiae et Ieremiae prophetarum. Anno Domini etc. lxx^o in octava sanctorum Innocentium in Nova Plzna.« Na konci: »Anno Domini Millesimo Quadringentesimo septuagesimo compecta est haec Postilla super prophetas magistri Nicolai de Lira . . . per me Georgium de Glacz Apprecata per honorabilem virum dnm Wenceslaum Bacc. arc. de Dobrzien.«

Na l. 306 znázorněna mystická zvířata Ezechielova, v obrysech pérových, slabě kolorovaných. (Obr. 137.)

Na l. 331 a, 331 b, 334 a, 334 b, 335 a, 336 a, 336 b a 345 a plány a pohledy chrámu Jeruzalemského.

Obr. 137. Postilla Lirae. Mystická zvířata Ezechielova.

44. (Sign. A 95.)

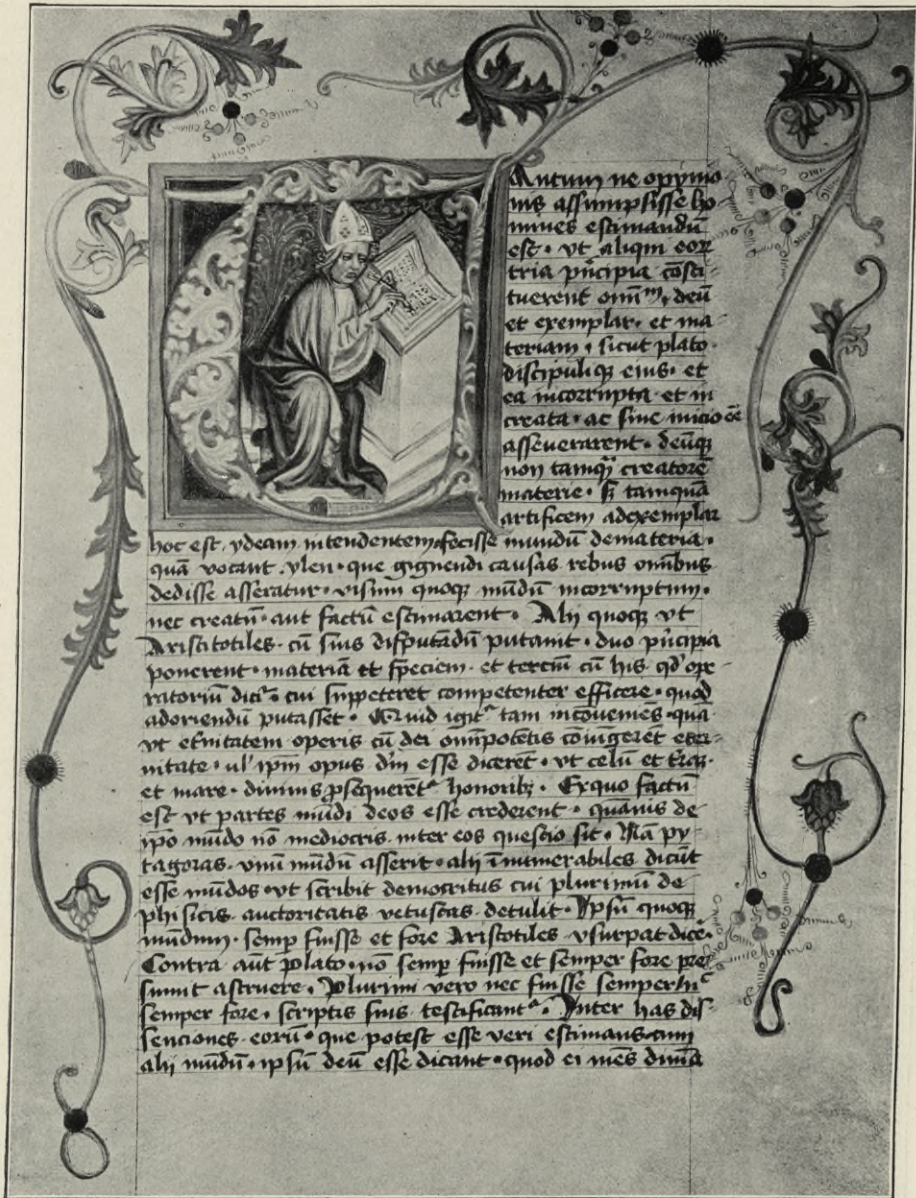
GLOSSA MARGINALIS MAGISTRI PETRI LOMBARDI.

Rkp. papírový. Formát: 22 cm šir., 31.7 cm vys. Vazba neozdobná.

Na předeštlí pergamenovém napsáno: »Est emptus a perverso almano heresiarcha pro 9 gladiatis die exaltationis sanctae crucis 1⁸81 per magistrum Johannem de Cubito.«

List 1 a a iniciálka C růžová, v okrajové pestré lupeny vyběhající; uvnitř sedící David se skříženými nohama, na psalterium hrající. Oděn

jest širokým modrým řasnatým pláštěm a přilehavými nohavicemi (jednou modrou, druhou zelenou). Pozadí tmavošedé, zlatým vzorem oživené.

Obr. 139. Liber in exameron. List 1 a.

Na 4. listu od konce napsáno: »Finitus est iste liber feria secunda in festo sancti Gregorii per manus Symonis de Dubrawa sub anno dni M^oCCCC^oXIII^o comparatus per dominum Petrum plebanum tunc in Chotykw natum quondam Cunfonis dezyehel.«

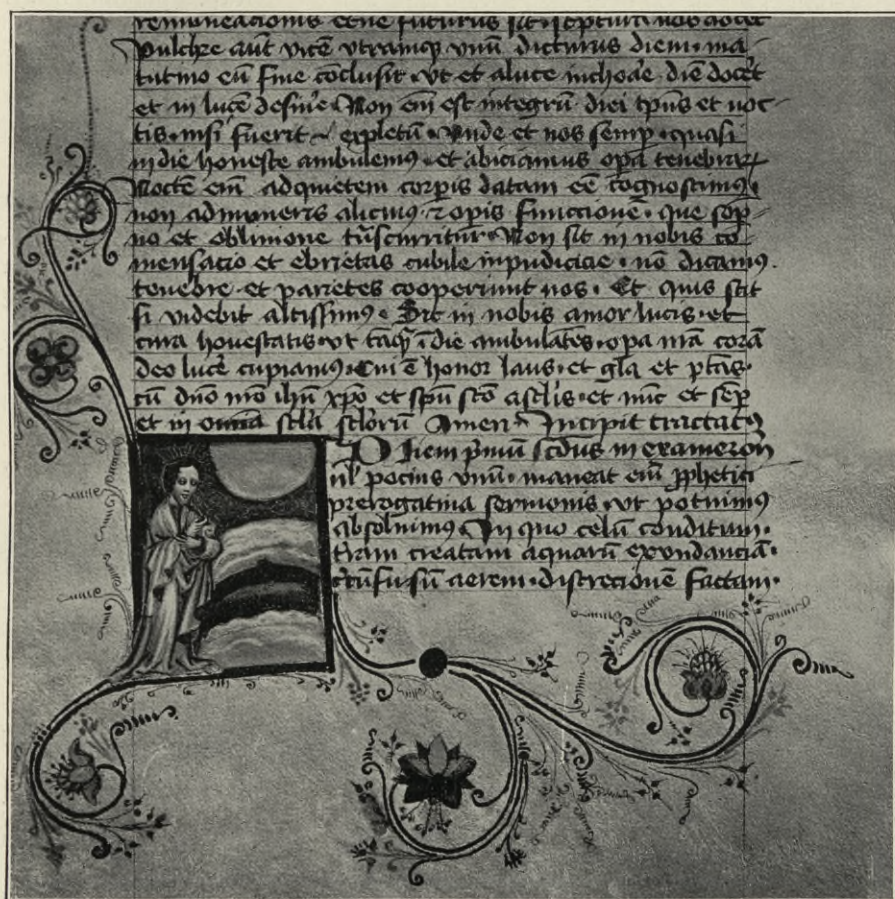
45. (sign. A 108.)

FR. THOMAE POSTILLA SUPER JOANNEM.

Formát: 22 cm šir., 32 cm vys.

Rkp. pergamenový. Vazba zcela prostá.

List 1a iniciálka V modrá, bíle ornamentovaná; v ní u pultu sedící postava mnicha, u jehož ucha holubice, před ním pak ruka z oblaků

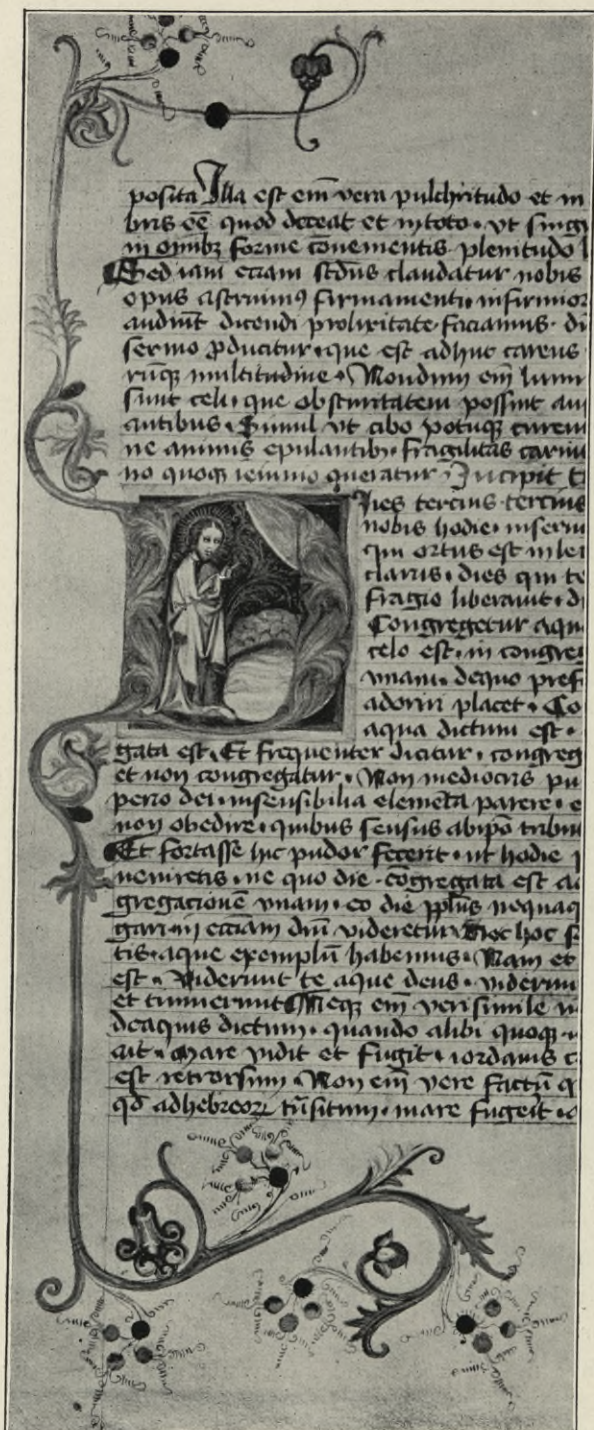
Obr. 140. Liber in exameron b. Ambrosii. Obrázek na listu 14 a.

vyčnívající. Stranou u iniciály klečící mnich. Podél okraje pestrý ornament; dole pes honící zajíce. (Obr. 138.)

Ostatní iniciálky střídavě modré a červené s červenou resp. modrou nitkovou ornamentací.

Na konci: »Expleto libro sit laus et gloria Xpo.«

Prvá pol. XIV. stol.

Obr. 141. Liber in exameron b. Ambrosii. Inicialka D.

46. (sign. A CXXXI.)

LIBER IN EXAMERON BEATI AMBROSII.

Formát: 19×28,5 cm.

Vazba neúhledná.

Rkp. pergamenový.
198 listů.

List 1a velická iniciálka T modrá, lupeny vyplněná; v ní biskup u pultu píšící; z iniciály vyvíjejí se po okrajích pestré rozviliny (obr. 139).

List 1b obrázek na zlaté půdě: Bůh Otec stoje tvoří nebe a zemi.

List 14a obrázek Bůh odděluje vody. (Viz obr. 140.)

List 21a iniciálka D ze zeleného lupení komponovaná; uvnitř Bůh oddělující zemi od vody. (Viz obr. 141.)

List 39b obrázek Bůh tvoří slunce, měsíc a hvězdy.

List 51b Bůh tvoří rostlinstvo.

List 74a iniciálka S; v ní Adam a Eva u stromu zapověděného.

List 93a na konci stránky: »Explicit liber Exameron beatissimi Ambrosii Epi et doctoris Mediolanensis de opere sex dierum sub anno domini Millesimo Quadringentesimo vicesimo. In conversione scti Pauli Apostol.«

List 93b počíná se »Bernhardus de compassione beatae virginis Mariae.« Hořejší část stránky zaujímá obraz (11,5 × 8 cm): v levo na sedadle žlutozeleným čalounem zastřeném sedící Madonna s děťátkem; před ní klečící mnich. (Viz obr. 142.) Pozadí červené, zlatým kosočtverečným vzorem oživené. Pod obrázkem iniciálka Q růžová, ze žlutou výplní a zeleným orámováním.

Obr. 142. Liber in exameron b. Ambrosii. Madonna.

47. (sign. A 133.)

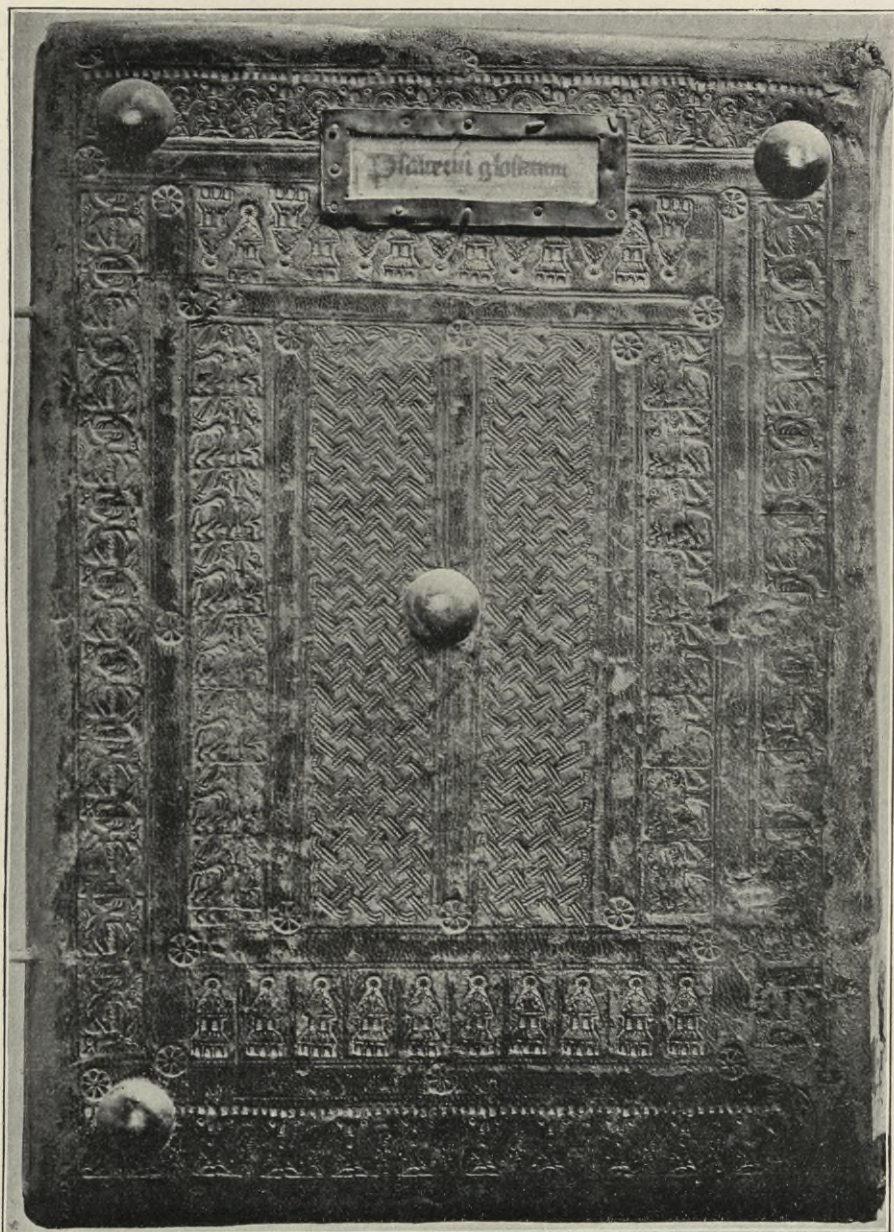
ŽALTÁŘ LATINSKÝ.

Desky potaženy hnědou kůží, do níž vtačeny pěkné drobné ornamenty. Přední deska: nahoře i dole dvojnásobná řada malých štítků s dvouhlavými orly; po stranách dvojitá řada mandorlovitých polí; v jednom z nich vždy muž na stolci sedící s knihou v ruce; u něho nápis: TVLLIVS; ve druhém sedící muž na harfu hrající, vedle něhož nápis: DAVIT. Prostřední pole desky nahoře i dole ozdobeno drobnými postavami jezdců z brány vyjíždějících, a po stranách řadou ryb, z nichž vždy dvě a dvě

Obr. 143. Žaltář latinský. Přední deska.

hlavou proti sobě jsou obráceny a udicí spolu spojeny. (Viz obr. 143.)
 Zadní deska: nahoře i dole řada malých arkád, v nichž vždy poprsí bojovníka s mečem a štítem v profilu; podél bočních okrajů táhne se řada draků. Prostřední pole desky ozdobeno uprostřed dvěma pruhy pletenco-

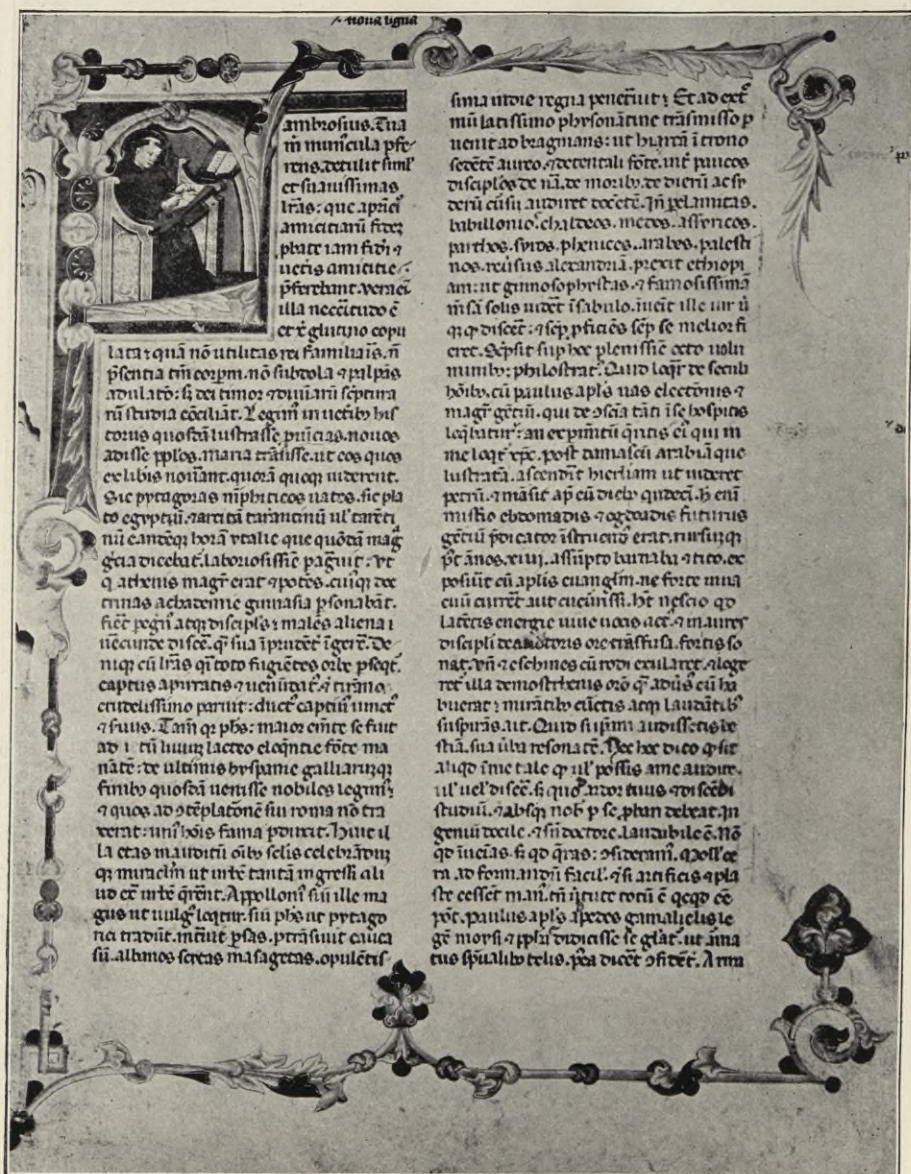

Obr. 144. Žaltář latinský. Zadní deska.

vého vzoru; nahoře i dole ozdobeno řadou věžic, a po stranách řada jezdců s taseným mečem. V hořejší části desky upevněn plochý mosazný rámeček, v němž pod průhlednou destičkou nápis: *Psalterium glosatum*. (Viz obr. 144.)

Formát: 19,1 *cm* šir., 27,5 *cm* vys. Listů 225.

List 1 prázdný. List 2a iniciálka B složena z pestrých ladně vinutých stonků, jež uprostřed zvířecí maskou jsou spjaty a v závitech v pestré lupeny přecházejí. Stínové části vyplněny jsou mezi stonky modrým lupením,

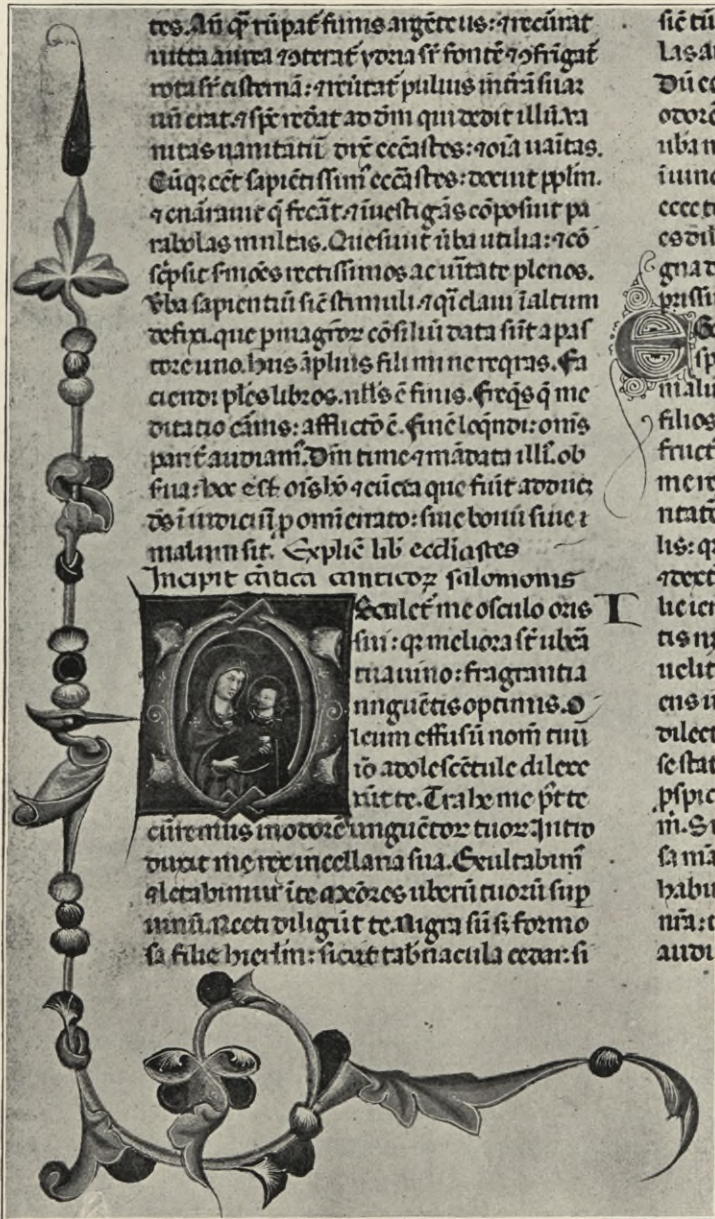

Obr. 145. Bible latinská (sign. A 135). List 1 a.

jmž i orámování jest vyplněno. Pozadí zlacené. Vedle iniciálky v hnědém orámování na zelené půdě zlatá písmena: EATVS: VIR.

List 33 a. Iniciálka D zlatá, pestrým ornamentem vyplněná; pozadí modré.

List 53 a. Iniciálka D modrá, pestrými spirálově stočenými stonky vyplněná; orámování zelené, pozadí zlaté.

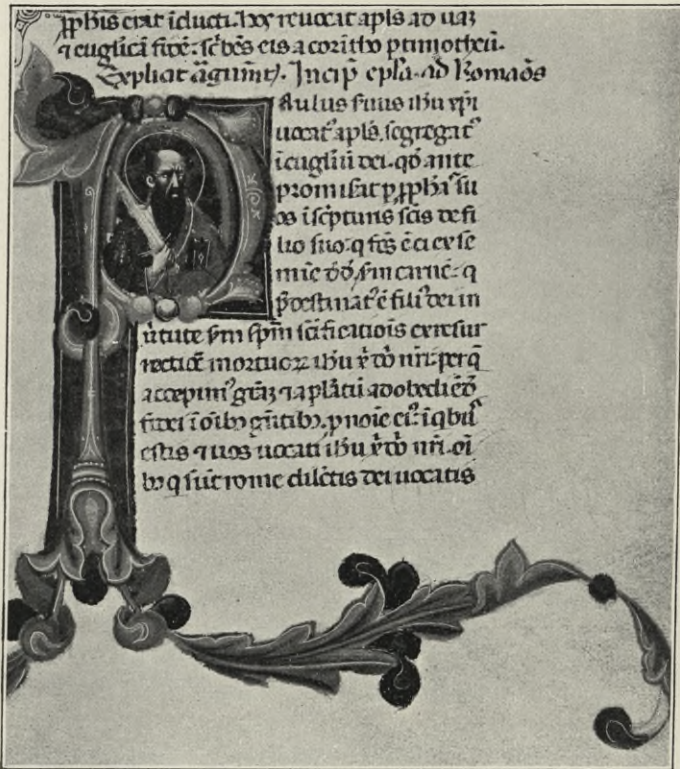
Obr. 146. Bible latinská (sign. A 135). List 225 a.

List 71 b. Iniciálka Q ze tří dračích těl složená; uprostřed spirálově stočená spleť pestrých stonků a listů. Orámování z části zelené, z části modré; pozadí zlaté.

List 92*a*. Iniciálka S: hlavní součást písmeny tvoří pestrý zkroucený drak; mezi tím spirálová pestrá spleť stonková. Orámování modré, pozadí zlatené.

List 117*a*. Iniciálka E zlatá, v dračí hlavy vybíhající a pestrou stonkovou spleť vyplněná. Pozadí modré.

List 141*a*. Iniciálka E z pestré spleti stonkové komponovaná.

Obr. 147. Bible latinská (sign. A 135). Iniciálka P s obrazem sv. Pavla.

List 144*a*. Iniciálka D modrá, pestrou spleť stonkovou vyplněná; orámování hnědé, oživené klikatými čarami, mezi nimiž stilisované lupeny.

List 165*a*. Iniciálka O ze stonkové spirálové pestré spleti komponovaná, nahoře v draka vybíhající. — Století XIII.

48. (sign. A 135/1.)

BIBLE LATINSKÁ.

Rkp. pergamenový. XIV. století.

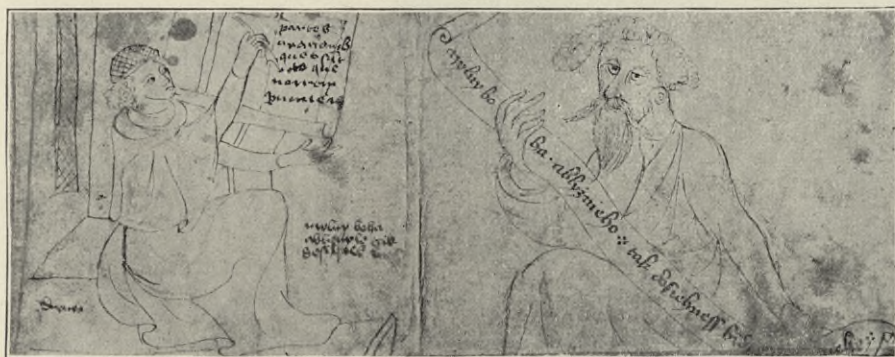
Vazba prostá: dřevěné desky hnědou otřenou kůží potažené; v rozích a uprostřed hladké polokulovité puklice mosazné.

Na předeštlí jest mimo jiné napsáno: »Ista Biblia est Johannis presbyteri penitentiarii in ecclia pragensi. Qui quondam fuit vicarius dni Protywa plebani ecclie sn Clementis i Porzicz i Noua ciuie^{te} pccij.«

Na prázdném listu při desce přední napsáno: »Biblia integra i pargameo i paruo volumine data per dominum protywa in foliis alba cute cum fibulis.«

Formát: 18·65 cm šir., 27 cm vys.

List 1a. Iniciálka F (na počátku listu sv. Jeronýma Paulinovi) ozdobena při okrajích akanthovými rovně protáhlými lupeny, jakož i malými lupénky, do elipsy komponovanými. Uvnitř světec v temnohnědém rouše na širokém sedadle sedící a dle předlohy stranou na pultu ležící písčící.

Obr. 148. Pérokresba na předeštlí knihy sign. A 135.

Tvář velmi jemně provedena, inkarnát zarůžovělý, stíny zamodralé. Od iniciálky jdou nahore, po pravé straně i dole rovné pestré pruty místy zauzlené a stilisovanými lupeny ozdobené. (Viz obr. 145.)

Podružné iniciálky v textu střídavě červené a modré, modrou resp. červenou nitkovou a spirálovou ornamentikou oživené, s neobyčejnou jistotou a vkusem provedené.

List 3bβ. Iniciálka E modrá, s bílými jemnými světlý, s malými červenými partiemi a se zeleným zauzlením nahore a dole. Od iniciálky táhne se středem sloupcův řada spolu souvislých pestrých listů; nahore hnědá silhouetta čápa se vzhůru pozdviženým rozevřeným zobanem.

List 5. Iniciálka I: široký pruh obdélníkový táhnoucí se po celé výšce sloupce. Nahore v lupenovém orámování Kristus mezi anděly, pod tím pruh tmavomodrý, posetý hvězdami, dole Adam a Eva u stromu, nejdoleji skupina ďáblů. V orámování kolkolem celé stránky se táhnoucím jsou v malých kruhových medailloncích znázorněny jednotlivé dny stvoření; mimo to v závitě pod iniciálku zabití Abela, a jako podružné ornamenty tři vousaté masky a pestrý dráček.

Obr. 149. Biblia Veteris et Novi Testamenti. Iniciálka E.
(Soud Šalamounův).

jenců, z nichž jeden s nádobou k vytrysklému pramenu se shýbá.

List 81 a β. Iniciálka T, v ní sedící čtoucí bezvousý muž.

List 81 b β. Iniciálka E: v dolejší polovici mrtvola Mojžíšova, v hořejší dva vznášející se andělé.

List 91 a α. Iniciálka P: uvnitř na zemi spočívající mrtvola Mojžíšova; u jeho hlavy zástup, k němuž anděl promlouvá.

List 100 b β. Iniciálka J, u ní poutník s rancem na zádech; mezi sloupci písma vyvíjí se iniciálka v lupenech až na dolejší okraj, kdež tvoří záhyb, ve kterémž viděti ženu s nemluvnětem na levé ruce, pravou většič vedle ní kráčející dítko vedoucí.

List 102 a α. Drobná iniciálka V; v ní poprsí vousatého muže en face.

List 102 b β. Iniciálka F; v ní Samson rozdírající tlamu lva.

List 115 b β. Iniciálka F; v ní smrt Saulova: král mečem proboděný leží na zemi; za ním stojí vojn.

List 126 b α. Iniciálka E; v ní král na loži spočívající; u lůžka stojí dvě osoby.

List 139 a α. Iniciálka P; v ní se zdi dolů padající mladík; stranou

List 25 a β. Iniciálka H v jemných pestrých barevných tónech; uvnitř drobný výjev: sedící Mojžíš rozmlouvá se stojícím před ním zástupem. Pozadí zlacené.

List 41 a β. Iniciálka U modrá s pestrými ozdobami, uvnitř před ciboriovým baldachýnem s cimbuřím klečící Mojžíš; na baldachýnu stojí jiná postava k němu obrácená.

List 52 a β. Iniciálka L: dole u baldachýnového oltáře klečí Mojžíš; nahoře drobné poprsí Kristovo.

List 67 b β. Iniciálka N: uvnitř drobný výjev: Mojžíš holí do nízké skalky udeřivší; před ním zástup ozbro-

Obr. 150. Biblia Veteris et Novi Testamenti.
Iniciálka A. (Vyhnání Adama a Evy z ráje.)

vedle písmeny anděl k němu obrácený; na listoví, v něž písmeno vybíhá, sedící papoušek.

List 151 *a a*. Iniciálka A; v ní uprostřed en face stařec, jehož hlava svatozáří jest obklopena; kolem něho zástup.

List 161 *b a*. Iniciálka C; v ní před oltářem klečící král, za nímž stojí dva mužové.

List 175 *b a*. Iniciálka J; při ní král držící v rukou model kostela.

List 184 *a β*. Iniciálka E; v ní muž se zlatým diademem na hlavě (Josiáš) obětující na oltáři beránka; za ním dva jiní mužové.

List 190 *a a*. Iniciálka T; v ní spící Tobiáš; nad ním, na ohybu písmeny sedící vlaštovka.

List 193 *b β*. Iniciálka A; v ní Judith utínající Holofernovi hlavu.

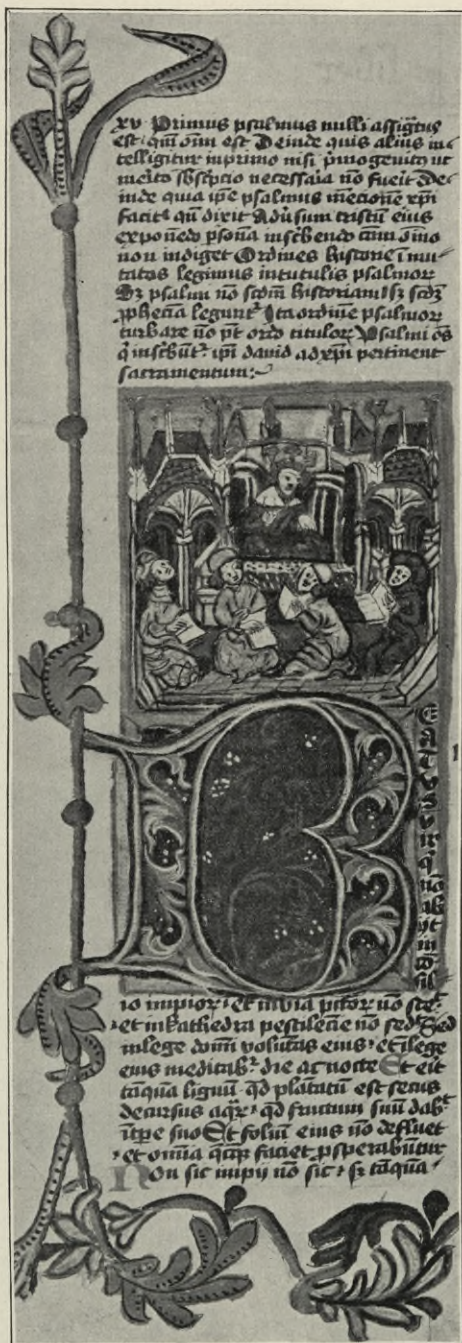
List 198 *b β*. Nahore iniciálka L; v ní na trůně sedící královna; o něco níže v témž sloupci iniciálka I; vedle ní stojící dívka.

List 204 *a a*. Iniciálka V; v ní Job a přátelé jeho.

List 214 *a a*. Iniciálka P; v ní Šalamoun na trůně sedící; před ním dva muži.

List 222 *a β*. Iniciálka V; v ní král na trůně sedící, držící v levici velikou červenou sluncovou masku.

List 225 *a a* (na počátku Písňe písni). Iniciálka O; v ní Madonna (postava po kolena) s Jesulátkem; Madonna má na modrém plášti, jenž s hlavy jí splývá, na pravém rameni hvězdici z pěti bílých teček (viz obr. 146).

Obr. 151. Biblia Veteris et Novi Testamenti. Iniciálka B. (David Fídí zpěv.)

(viz obr. 146).

Obr. 152. Biblia Veteris et Novi Testamenti. Poprsí prorokův.

List 225 *ba*. Na počátku knihy »Sapientiae« iniciálka S; v ní sedící allegorická postava spravedlnosti s mečem a váhami.

List 232 *ba*. Ve sloupci tomto dvě iniciálky okrajovou ozdobou vzájemně spolu spojené: hořejší (M) jest ornamentální, dolejší (O) jest figurální: klečícímu mnichu dává anděl do rukou knihu. V okrajové ozdobě dva fantastičtí ptáci.

List 248 *bβ*. Iniciálka B (na počátku knihy žalmů); v hořejší její části poprsí žehnajícího Krista, dole poprsí Davida na harfu hrajícího. Z iniciálky vyvíjí se ornament rámuující téměř celou stránku; do něho vkomponovány dvě komické masky a stilisovaná postava ptací.

List 252 *aβ*. Iniciálka D; v ní poloviční postava krále v pravici žezlo držícího a levici k čelu pozdvihujícího.

List 254 *ba*. Iniciálka D; v ní poprsí muže pravou ruku na ústa kladoucího.

Z dalších iniciálek zasluhují zmínky:

List 272 *aa*. Iniciálka V; v ní umučení Isaiáše proroka.

List 414 *aβ*. Dole iniciálka I rozvinující se v okrajové listové ornamenty; při ní stojící postava sv. Jana se zavřenou knihou v rukou.

List 423 *ba* a 424 *aβ*. Iniciálky P s poprsím sv. Pavla (jež na počátku všech listů Pavlových se opakuje). (Viz obr. 147.)

Uvnitř u první desky pruh pergamenu, na němž perem nakreslen klečící muž, držící dlouhou pásku s nápisem: *Myluy boha a blyznieho: tak dosiehnesh bidla mierneho.* Před ním u pultu sedící a píšící hoch. (Obr. 148.)

Obr. 154. Biblia Veteris et Novi Testamenti.
Sv. Isidor vyučuje svého žáka.

List 116*b*. Iniciálka E; v ní znázorněn soud Šalamounův. (Obr. 149.)

List 141*a*. Iniciálka S v podobě hrubě provedeného pestrého draka.

List 142*b*. Iniciálka A. Anděl vyhání Adama a Evu z ráje a dává jim oděv. (Obr. 150.)

List 168*a*. Na počátku II. kn. Esdr. podlouhlý obrázek znázorňující návrat Židů ze zajetí.

L. 171*b*. Iniciálka V; v ní sedící král s kráovnou; před nimi muži modrým rouchem oděný.

List 177*a*. Na počátku druhé knihy Esdrášovy iniciálka E; v ní sedící král od muže před ním stojícího dlouhý pruh pergamenový přijímající.

List 182*b a*. Celý jeden sloupec zaujímá obdélníková, zeleně orámovaná výplň, v níž na šedomodré půdě hrubé zlaté rozviliny.

List 195*b a*. Na počátku knihy Job, iniciálka U; v ní Jobovi na trůnovém stolci sedícímu tři poslové přinášejí neblahé zvěsti.

List 1*b*. Na celé stránce svícen sedmiramenný.

Za listem 1. několik listů vyříznuto.

List 2*a*. Iniciálka F lupenová s hrubou pestrou ornamentikou okrajovou.

List 5*b*. Iniciálka I lupenová se zlatým pozadím; na okrajích listů hrubé pestré stonky lupeny ozdobené; nahoře pták, dole jelen a zajíc. Podobná iniciálka na mnohých jiných místech.

L. 90*b*. Na počátku knihy Ruth nad iniciálkou I podlouhlý obrázek znázorňující Ruth sbírající klasy.

Obr. 155. Biblia Veteris et Novi Testamenti. Mudrc Diogenes.

List 203 *bβ*. Malá iniciálka D; v ní David pasoucí stádo.

List 204 *aa*. Na počátku knihy žalmů obrázek, v němž na vysokém trůně David, řídící zpěv čtyř mužů před ním sedících a z knih zpívajících. V pozadí bohatá architektura. Pod obrázkem iniciálka B. (Viz obr. 151.)

List 222 *ba*. Iniciálka D; v ní hrubě namalovaný kohout.

List 235 *aβ*. Na počátku knihy Ecclesiastes iniciálka V; v ní král lidu káže.

List 238 *bβ*. Iniciálka D; v ní nahoře v duhovém orámování poprsí Kristovo; dole duše v očištcí a ďábel; po stranách duše prosící.

Obr. 156. Biblia Veteris et Novi Testamenti. »Tanec smrti«.

List 244 *aβ*. Iniciálka O; v ní muž u pultu, na němž veliká kniha rozevřena, sedící a levicí k nebi ukazující.

List 258 *aa*. Na počátku knihy Isaiášovy iniciálka V; v ní Kristus od andělů nesený; v pravo malá klečící postava.

List 275 *aa*. Na počátku knihy Jeremiášovy iniciálka V; v ní král na trůně sedící; před ním žena a muž s mitrou na hlavě.

List 296 *aβ*. Na počátku Lamentací Jeremiášových iniciálka Q; v ní Jeremiáš nad městem lkající.

List 365 *bβ*. Na počátku Nového Zákona celý jeden sloupec stránky vyplněn figurálními malbami. Nejvýše vedle sebe biskup (Sem), král Jafet a kopající dělník (Cham). Pod tímto obrazem dva kolmé pruhy, v nichž poprsí proroků s nápisovými blankami. (Obr. 152.)

List 366 *aa*. V hořejším rohu iniciálka M; v ní evangelista Matouš. Ve sloupci β iniciálka L; v ní Narození Páně. Na levém okraji stránky poprsí apoštolů držící blánky se dvanácti články apoštolského vyznání víry. (Obr. 153.)

List 378 *aa*. Na počátku evangelia sv. Marka iniciálka M; v ní sedící píšící sv. evangelista; před ním lev.

List 440 *b\beta*. Iniciálka P; v ní »Obrácení sv. Pavla«.

List 468 *b*. Na konci Apokalypse napsáno: »Deo gratias. Et sic est finitus labor huius operis in nomine Domini per manus cuiusdam Dalmaciensis sub anno Dm M^occccxl^o septimo mense Aprilis die sabbati ante palmarum.«

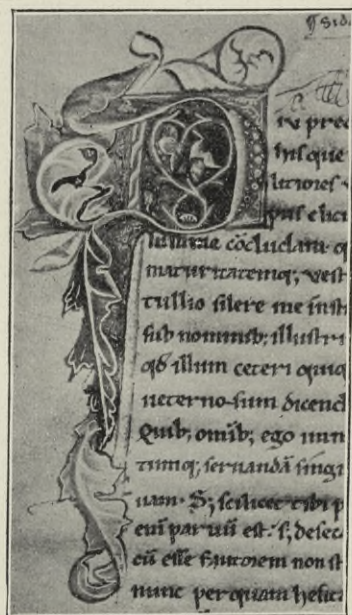
Na dolejším okraji nápis pozdějšího majitele: »Georgius Hanussius Landtskronen. Parochus Micro Pragen. 1612.«

Listy 469—504 *a*. Abecední výklad hebrejských jmen v bibli se vyskytjících.

Listy 504 *b*—510 *b*: »Registrum epistolarum et evangelistorum per circulum anni.«

Listy 511 *a*—519 *a*: »Figura ista materialiter depicta signat contrarietates in disputationibus fidei catholicae contra errorem iudeorum.«

List 519 *b*: »Wenerabilis Ysidorus scribit hanc epistolam ad quendam adolescentem de norma vivendi secundum Deum.« V kontext latinský vsunuta česká slova. Na začátku v rohu malý obrázek, znázorňující sedícího světce, vyučujícího hoča před ním stojícího. (Obr. 154.)

Obr. 157. Sidonii Apollinaris Epistolae.

Listem 521 *b* počíná text úplně český, pojednávající o mudrcích Diogenovi, Secundovi, Senekovi a j.

List 521 *ba*. V dolejším rohu Diogenes originelně znázorněný. (Viz obr. 155.)

List 522 *aa*. »Mudřec Secundus před králem.«

List 525 *a*. Hořejší polovici stránky zaujímá zajímavý tanec smrti. Text latinský. (Obr. 156.)

50. (sign. A 136.).

PRUDENTII AURELII CLEMENTIS LIBER HYMNORUM. Rkp. perg. (87 listů). Formát: 18,5 cm šir., 26 cm vys. Vazba: desky hladkou modrou koží potažené.

Na předeštlí napsáno: »Liber venerabilis viri domini Blasii Planensis canonici prebendati et cantoris in ecclesia Pragensi decani capellae regiae

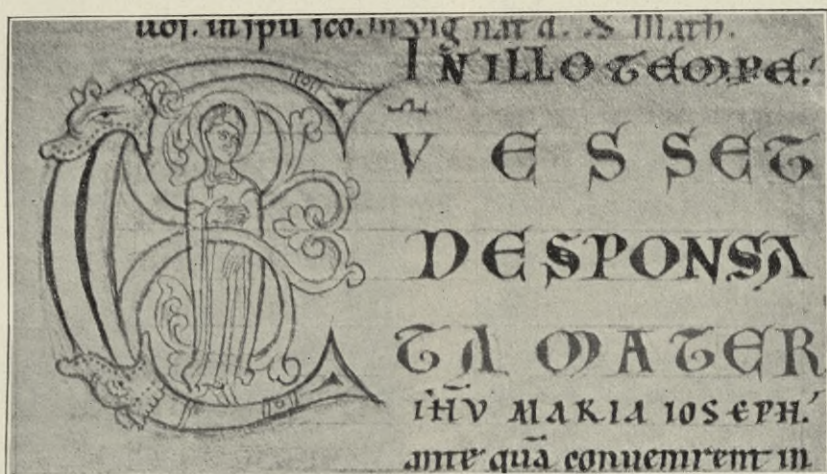
Omnium sanctorum ibidem necnon custodis et praelati eccliae Wysegradensis. «

List 1 *a*. Veliká iniciálka P modrá, bíle konturovaným lupením ozdobená, uvnitř jemným čtvercovým zlatým ornamentem na růžové půdě vyplněná. Na okrajích listu pestré rozviliny.

Druhá pol. XIV. stol.

51. (sign. A 137.)

BEATI CAII SOLLII SIDONII APOLLINARIS AVERNORUM EPISCOPI EPISTOLAE. Rkp. perg. (54 listů.) Formát 17,5 cm šir., 26 cm vys. V polotuhých kožených deskách neozdobných.

Obr. 158. Latinské evangelické perikopy. Iniciálka C.

List 1 *a*. Iniciálka D růžová, ve veliké pestré lupeny vyběhající, uvnitř pak na zlaté půdě spleť dvou větví končících lupénkem zeleným a červeným vyplněná. (Obr. 157.)

Podobná iniciálka A na listě 30 *b*.

Století XIII.

52. (sign. A 140.)

LATINSKÉ EVANGELICKÉ PERIKOPY. Rkp. pergamenový. Stran 142.

Formát: 17 × 26 cm. Vazba prostá, hladkou žlutou koží potažená.

Str. 1. Iniciálka C rumělkovými obrysy provedená, spleť románských větví s lupeny ozdobená.

Str. 10. Iniciálka C rovněž rumělkovými obrysy provedená; oblá její část ozdobena zakousnutými do ní dračími hlavami, z nichž také spirálově

vinoucí se větvice vnitřek vyplňující vycházejí; mezi nimi stojící postava Madonny. (Obr. 158.)

Str. 26. Iniciálka P z ladně vinoucích se stonků v lupeny vybíhajících komponovaná; po kolmém břevnu šplhají tři nahé postavy; dole a nahoře malý drak. (Obr. 159.)

Str. 36. Iniciálka D v podobě písmeny O vyplněné listovými stonky, a nahoře v dračí tělo vybíhající. (Obr. 160.)

Str. 70. Iniciálka Q v podobě písmeny O stonkovými rostlinami vyplněné a pololežící postavou světce držené. (Obr. 161.)

Obr. 159. Latinské evangelické perikopy.
Iniciálka P.

Obr. 160. Latinské evangelické perikopy.
Iniciálka D.

Str. 78. Iniciálka S komponovaná ze dvou nestvůrných postav ocasy hákovitě navzájem spojených. (Obr. 162.)

Str. 120. Iniciálka M: kolmé břevno nahoře zakončeno maskou, z níž obě postranní křídla písmene na způsob stonkových spleť se vyvinují. (Obr. 163.)

Str. 140. Iniciálka R z dračích těl a spirálově se vinoucích olistěných stonků komponovaná.

Stol. XII. 2. pol.

53. (sign. A 143.).

EXPOSITIO BEDAE PRESBYTERI DE TABERNACULO
ET VASIS EIUS AC VESTIBUS SACERDOTUM.

Formát: 17,5 × 26 cm.

Rukop. perg. (134 listů.)

Vazba neozdobná.

Obr. 161. Latinské evangelické perikopy.
Iniciálka Q.

Obr. 162. Latinské evangelické perikopy.
Iniciálka S.

List 1*a*: Iniciálka M červenými pérovými konturami nakreslená, spirálově se vinoucími stonky s lupénky ozdobená. (Obr. 164.)

List 1*b*: iniciálka L. List 39*b*: iniciálka T. List 89*a*: iniciálka P veliká, téměř celou výšku stránky zaujímající. (Obr. 165.)

Na konci: »Qui sanctos fortes facit in discrimine mortis Nunc in virtutem ferat et sine fine salutem CIRIACO.«

Stol. XIII. 1 pol.

54. (sign. A 159.).

TABULA MORALIUM BE-
ATI GREGORII. Rkp. perg.

Formát: 17 × 24,5 cm.

Vazba: desky potaženy hnědou koží, do níž vtlačeny po různu krácející protáhlí lvi a heraldické orlice.

List 1*b*: iniciála Q uvnitř vyplněná s-vitě stočenou větévkou a červenými lupeny, jež vychází z tlamy ještěra, jenž tvoří součást písmeny a zároveň okrajovou ozdobu; jeho ohon vyvíjí se v rostlinné rozviliny. Na dolejší okraji malý sedící lev. (Obr. 166.)

Konec stol. XIII. nebo poč. stol. XIV.

Obr. 163. Latinské evangelické perikopy.
Iniciálka M.

55. (sign. A 161.).

PSALTERIUM BACCALARIJ BLASII DE PLANA.

Rkp. perg. Formát: 16,5 × 22,6 cm. Vazba: desky potaženy žlutou koží, do níž po krajích vtačeny rámce s ojedinelými malými rosetkami v kosočtverečných polích, do střední plochy pak souvisle vedle sebe kosočtverce vyplněné stilisovanými liliemi.

Z předu dva papírové listy.

Listy perg. v nové době tužkou stránkovány.

Str. 1 inic. B tmavomodrá lupenová, v ní na nízkém sedadle sedící

David na psalterium hrající. Pozadí černé, filigránovými ozdobami vyplněné: od iniciálky táhnou se pestré okrajové rozviliny.

Str. 18 inic. D v kol. β zelená, lupenová; uvnitř na červeném pozadí zlatené listové rozviliny; vnější cípy vyzlacené, orámování růžové. Středem stránky kolmo modrý prut, vyběhající nahoře i dole v pestré lupeny.

Str. 30 iniciálka D růžová, lupenová, vyplněná zlatým čtvercovým vzorem na zeleném pozadí.

Podobné inic. na straně 42 (D), 53 (S), 68 (E).

Obr. 164. Expositio Bedae de tabernaculo. Iniciálka M.

Str. 81 inic. C lupenová, fialová; v ní stojící zpívající hoch (postava po kolena) s kučeravými vlasy, zeleným rouchem oděný. Tvář výborně kreslena. Pozadí tmavočervené, žlutě mřížkované. (Obr. 167.)

Str. 96 inic. D zelená, lupenová; v ní nejsvět. Trojice: na nízkém stolci vedle sebe Kristus a Bůh otec společně mezi sebou zlatou kouli držící, nad níž holubice se vznáší.

Na listě 197: *Jacobus de Prachaticz finisit her in reg.*

Druhá pol. XV. stol.

56. (sign. B 4/1.).

ŽALTÁŘ LATINSKÝ v 4°. Z počátku XIV. století. Na hřbetě papírový lístek s nápisem: »Psalterium mnssc. à Brigitta script.« Vazba: dřevěné desky potaženy tmavohnědou koží, do níž vtačeno několik kosočtverečně se křížujících širokých pruhů, při okraji pak málo zřetelné růžice a v rozích ojedinelé postavy zvířecí.

Listů 185 pergamenových.

Formát: 15·2 cm šir., 21·5 cm vys. Písmo jednosloupcové.

Na 7 prvních listech kalendarium.

List 8b iniciálka **B** červená; v hořejší vnitřní ploše stvoření Adama, v dolejší stvoření Evy. Pozadí zlacené. Nahoře zlacená písmena našť na modré obdélníkové půdě. Po stranách červeno-zlaté a modrozlaté orámování, kolem něhož dole a na straně pravé táhne se drobné květování.

Iniciálky v textu zlacené, vnitřní pole střídavě modré a červené, bíle nitkově ornamentované, vnější opáčně zase červené a modré.

Str. 30a. Iniciálka **D** modrá; uvnitř Bůh otec na strom ukazující, za ním Adam a Eva. Od iniciálky napříč stránkou červený obdélníkový pruh zlatě orámovaný a se zlatými písmenami: „ominus“. (Viz obr. 168.)

List 45a iniciálka **D** růžová, uvnitř uprostřed na stromě had s lidskou korunovanou hlavou; v pravo Eva, v levo Adam. Od iniciálky příčný pásek s nápisem: „ixi ruffo“.

List 58a. Iniciálka **Q** uprostřed vkusně stilisovanými, věncovitě seskupenými pestrými rozvilinami ozdobená, v pravo pak v dračí tělo vybíhající; na dolejších okraji jiný zlacený drak.

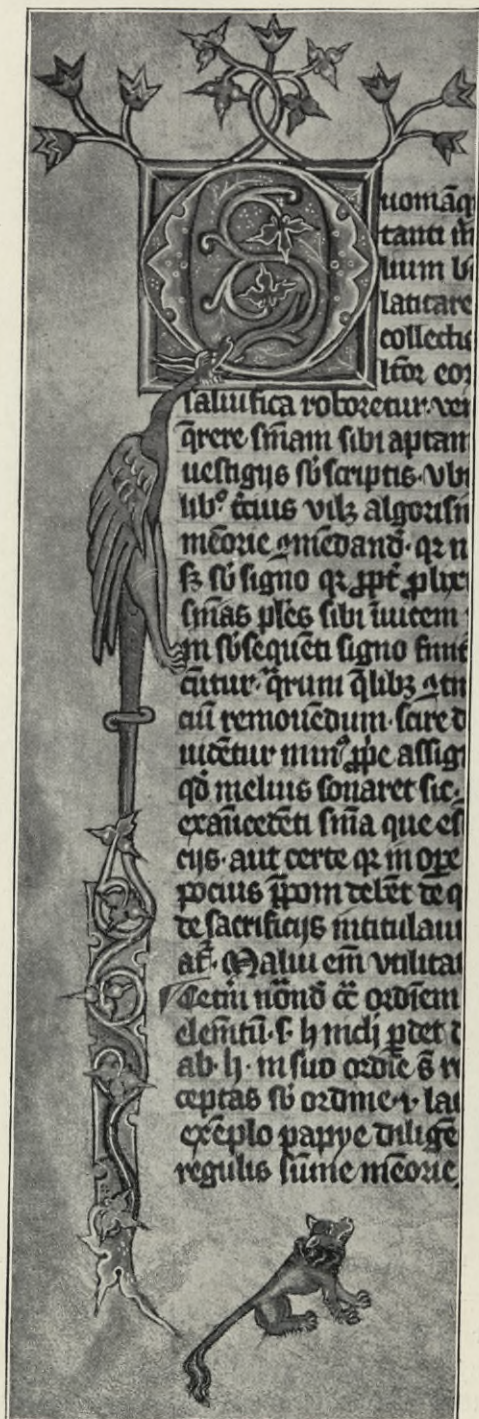
List 58b inic. **D** modrá; uvnitř vyhnání Adama a Evy.

List 72b inic. **S** uvnitř vkusným rozvilinovým ornamentem lupenovým vyplněná, v pravo v dračí tělo vybíhající. Od iniciály stránkou napříč pásek s nápisem zlaceným: „alut me“.

List 89 inic. **Q** červená, uvnitř i zevně na zlaté půdě pestře ornamentovaná.

Obr. 165. Expositio Bedae de tabernaculo. Iniciálka P.

Obr. 166. Tabula moralium. Iniciálka Q.

List 105 *b* inic. C modrá; uvnitř z blankytného oblaku vyčnívají dvě ruce, jež podávají Adamovi a Evě oděv.

List 107 *b* inic. D růžová, bílým puklicovým ornamentem oživená a uvnitř vkusným ornamentem z trojlístů koncentricky sestavených vyplněná.

List 122 *a* inic. D červená, v ní Kristus na stolci sedící.

List 136 *b* inic. A, v ní en face Madonna s dítětem. Iniciála vybíhá na pravém okraji šikmo až dolů. Nahoře červený, zlatě orámovaný pásek s nápisem: „d dnum tu“. (Viz obr. 169.)

Na listu 174 *a* v textu trojřádkový nápis: „Ego Birgitta filia sghfusi. Soror | conuentualis i monasterio mukalijff | ppe bergis scpsi huc psalteriu cum | nápis dále pokračuje na následující straně 174 *b* lřix capitalib⁹ licet min⁹ hñ q de | bui. Orate pro me peccatrice.“

57. (sign. B 8./2.).

PERIKOPY EPIŠTOLNÍ A EVANGELIJNÍ LATINSKÉ. Rukopis. perg. 164 listů (14,5 × 21 cm.) Vazba prostá.

List 1 *a* iniciálka P modrá, z ladně se vinoucích pestrých stonků a lupenů komponovaná. Pozadí zlatené. (Obr. 170.)

Podřízené iniciály malé, zlatené, červeně konturované, v jednoduché lupénky anebo nestvůrné hlavy při koncích vybíhající, uvnitř z části modrou, z části zelenou barvou vyplněné; některé mají podobu dračích těl.

List 73a velická inic. C z bohaté stonkové pleti komponovaná, zlatená, červeně konturovaná, s pozadím z části zeleným, z části modrým. Století XII.

58. (sign. B 11.).

ČESKÉ MODLITBY z r. 1521.

Formát: 15,2 cm široké, 20,1 cm vysoké.
Sign. B 11 na pergamenu. Začátek chybí.

Na stránce 18 řádků, písmo veliké gotické.

List 1a počíná se slovy: »stinegie ona bohu nežli on lidem, bieda mně: nejsem člověk, ale ošklivost lidí. Mrzutější nežli hovado, horší než mrcha. Stýštíte se duši mé s životem mym. Živ býti se stydím. Umrzieti se hrozím . . .«

Knihla obsahuje »bohomyslná přemyslování a modlitby sv. Anselma«, a různé modlitby k Panně Marii a k některým svatým. Na konci napsán letopočet 1521.

Celkem 131 listů.

Vazba neozdobná.

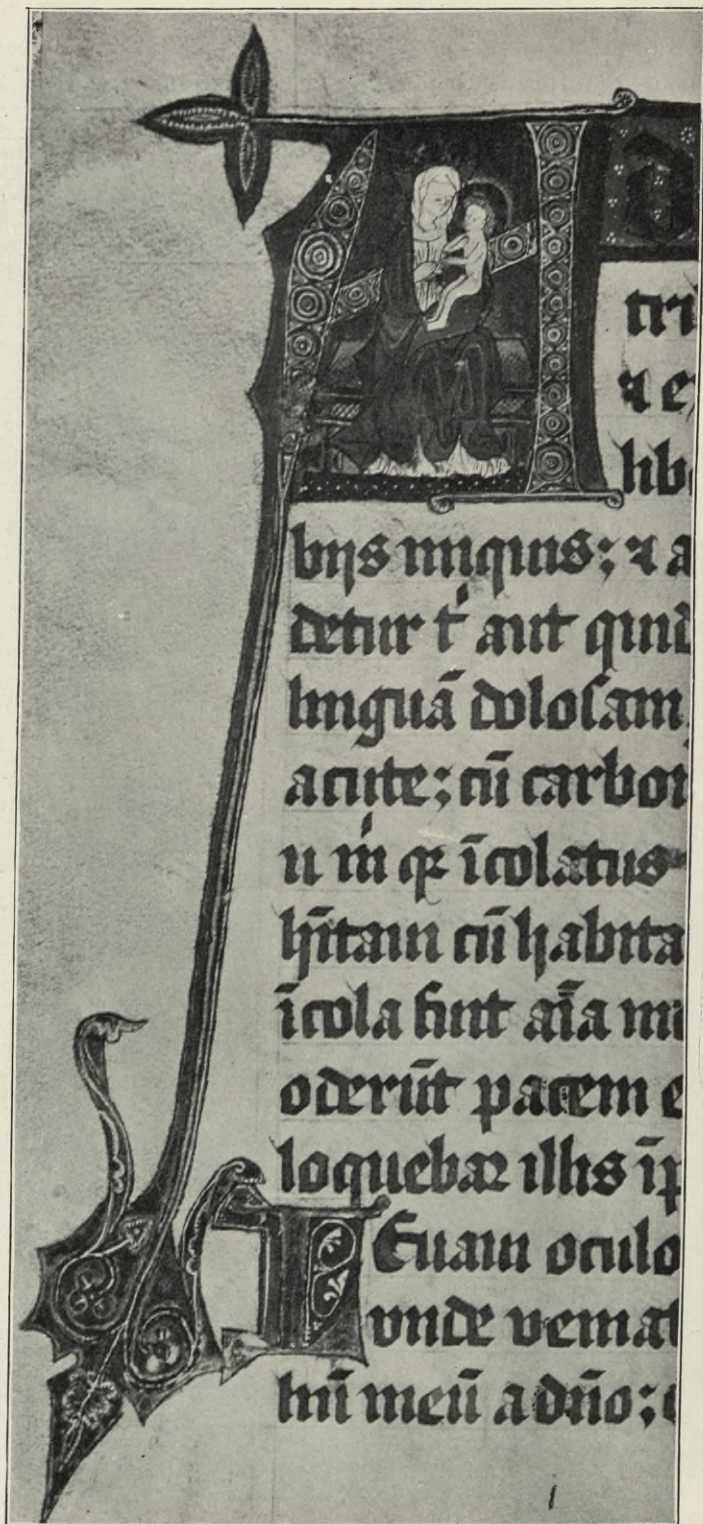
Na listě 12a okrajová ozdoba rozvilinová z pestrých rozstřepených listů se skládající; dole v rohu sedící jelen Iniciálka zamazána. Na listě

Obr. 167. Psalterium baccalarii Blasii de Plana. Iniciálka C.

Obr. 168. Psalterium Brigittae. Iniciálka D.

15*b* podobná okrajová ozdoba; v rohu dolejší opice. Na listě 19*a* rovněž podobná okrajová ozdoba; v ní pták.

List 26*a* rozvilinová ozdoba; dole lesní muž. Iniciálka M zelená lupeny vyplněná; pozadí zlatené, orámování karminové.

List 29*a*. Iniciálka S červená, lupenová, pozadí zelené. Okrajový ornament skládá se z bohatých rozvilin listových a květových, vycházejících z modré masky, na níž stojí klo-
vající ji pták.

List 31*b*. Iniciálka S, valně setřená, vyvíjející se v okrajové ist oví a květové rozviliny; v dolejší rohu pravém nezřetelná dro-
lerie: nahá sedící postava na loutnu hrající, naproti ní sedící nějaké zvíře.

List 37*b*. Iniciálka S zelená, lupenová; pozadí zlatené, orámo-
vání červené. Okrajové ozdoby motiv bodláku, v němž různí ptáci. (Viz obr. 171.)

List 46*b*. Iniciálka S modrá, lupenovým motivem vyplněná; po-
zadí červené, filigránovým zlatým motivem nitkovým oživené, orámo-
vání zelené. Na kraji bohaté pestré rozviliny listové a květové. V do-
lejší pravém rohu sedící jelen.

List 51*b*. Iniciálka S šedo-
modrá, lupenovým motivem vy-
plněná; pozadí zelené, zlatým fili-
gránovým vzorem oživené; orámo-
vání zelené. Na okrajích rozviliny
luskové. (Viz obr. 172.)

List 57*a*. Iniciálka S žluto-
hnědá; pozadí modré, filigránovým
zlatým ornamentem oživené; orá-
mování zelené. Na okrajích bohatý ornament listový a květový.

List 69*b*. Iniciálka Z modrá, akanthová, orámování zelené; okrajový
ornament větvice růžové s květy a poupaty; mezi nimi dva ptáci.

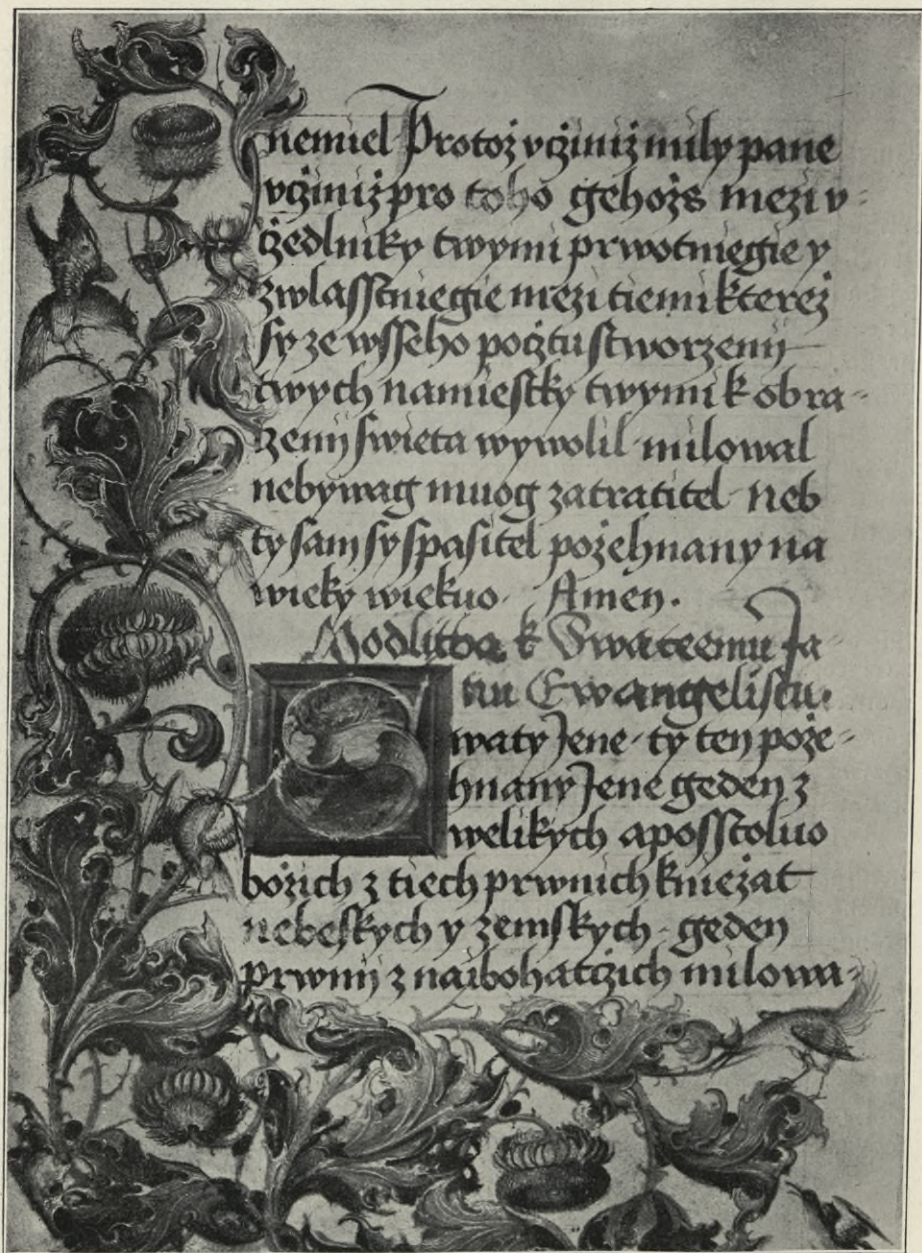
59. (sign. B 16/2.).

AURELII AUGUSTINI DE LIBERO ARBITRIO.

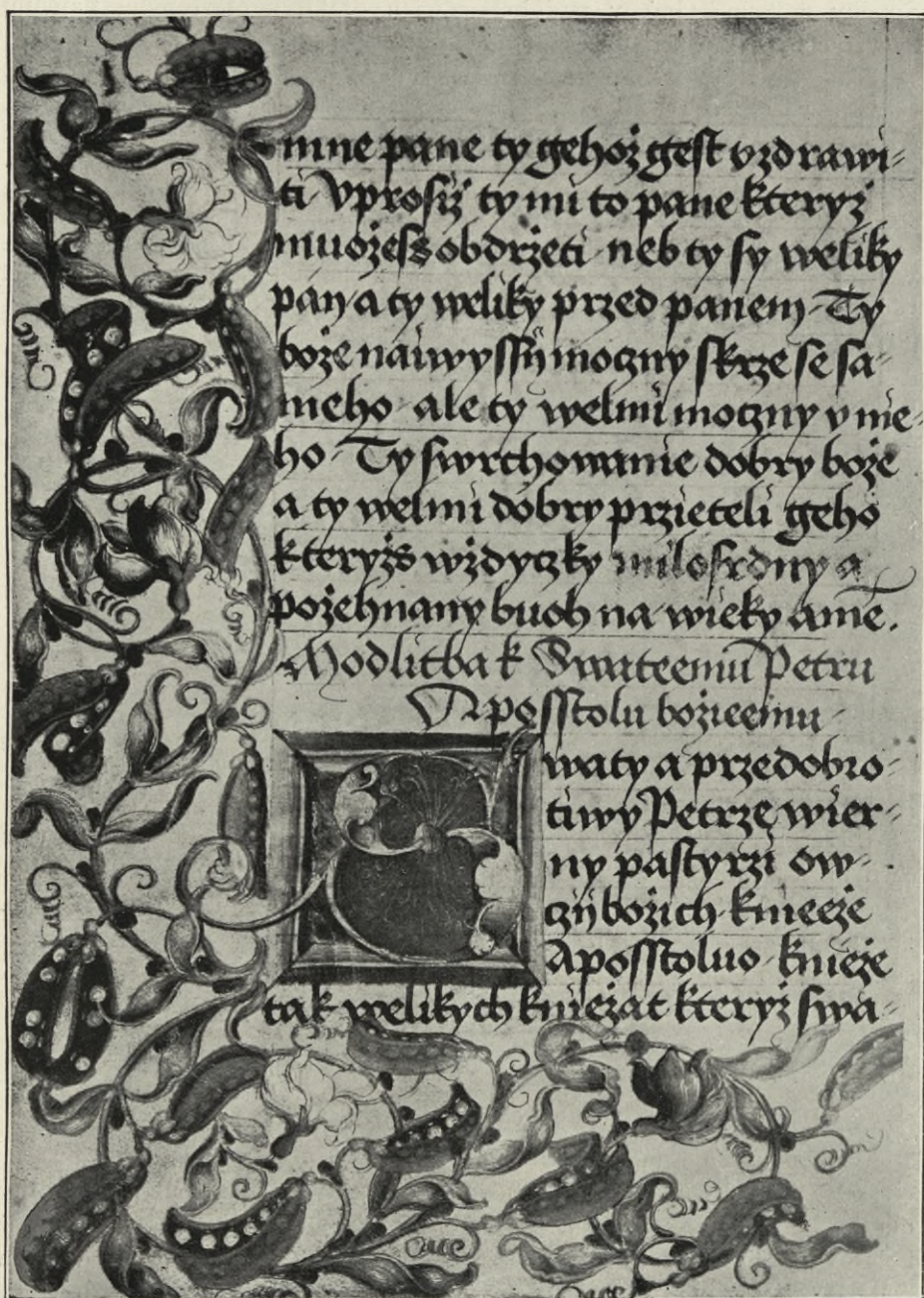
Rkp. perg. (87 listů.) 14 × 19·5 cm. Vazba: desky potaženy žlutou
koží, do níž vtačeny málo již zřetelné ornamenti: na okrajích řada jednak

Obr. 170. Perikopy epistolní a evangelijní. Iniciálka P.

Obr. 171. České modlitby z r. 1521. List 37 b.

kruhů, jednak kosočtverců do sebe zasahujících; kolem vnitřního pole řada ojedinelých rosett; uvnitř pole křížující se šikmo dvojnásobné pruhy. Sponky zajímavé, lité, v podobě sedících draků s otevřenými tlamami ke vztýčeným křídům obrácenými.

Na listě 1*a* napsáno: »Notum sit omnibus tam praesentibus quam futuris, dominam filiam Benedae cuiusdam principis, uxorem Paulici, iam defuncti, praedia sua a parentibus sibi collata marito suo Boguslao, quem nuper accepit, filio domini Petri dapiferi reginae ea ratione tradidisse, ut quamdiu ipse vixerit, reditus inde accipiat. Post mortem vero ipsius medietatem praediorum liberi de Paulico procreati suscipiant, alteram vero medietatem de se generati possideant. Huius rei testes sunt hic infra descripti castellanus Sesem Petr Heinric Bertolt Otto de Doubra Stihlau Duric Walter Pab. Sastowa Vlric etc.... Conrat Milost Dobrogost Iacob Zdis Radim Blasei Sdibor Milk.«

Obr. 173. Aurelii Augustini de libero arbitrio. Iniciálka D.

List 1*b* iniciálka D červenými pérovými konturami nakreslená; v ní černými konturami nakreslen lev býka dávící. (Obr. 173.)

Na dolejších kraji stránek listů 1*b* a 2*a* napsáno: »Liber M. Jo. Herttemberger de Cubito.«

List 46*a* inic. L; v ní černými obrysy nakreslená lvice.
Konec stol. XII.

60. (sign. B 55.).

ALLEGORIAE RICHARDI DOCTORIS ETC.

Rkp. pap. Formát 15,5 × 22 cm.

Vazba: desky potažené hnědou koží, do níž vtlačeny dvojité rýhy okrajové a středem se křížující. Uvnitř na přední desce přilepen zajímavý kolorovaný dřevoryt na pap. tištěný: Sv. Veronika držící šat s otiskem tváře Kristovy (obr. 174.); na desce zadní přilepen kolorovaný dřevoryt (na papíře tištěný) sv. Barbory (obr. 175.).

Rkp. neozdobný, zběžným písmem XV. stol. psaný.

Na přídešti: »Liber magistri Johannis de Cubito.«

Obr. 174. Kolorovaný dřevoryt sv. Veroniky.

Obr. 175. Kolorovaný dřevoryt sv. Barbory.

Obr. 176. Distinctiones.
Iniciálka A.

61. (sign. B 56.)

DISTINCTIONES EXEMPLORUM
NOVI ET VETERIS TESTAMENTI . . .
ORDINE ALPHABETI per fratrem B de seis
frm. heremitarum s. A.

Rkp. perg. 15×21 cm. Vazba neúhledná.

Na předeštlí: »Liber Johannis Protiwe plebani
sancti Nicolai in Maiore Civitate Pragensi.«

Obr. 177. Novum Testamentum. Iniciálka M
s obrazem sv. Matouše.

List 1 a iniciálka A; v ní en face poprsí
mnicha; písmeno se rozvíjí v pestré co do
kompozice tuhé lupeny okrajové. (Obr. 176.)

List 78 b β. »Expliciunt figurae factae per
fratrem Bindoi de Senis (?) fratrum Heremitarum
ordinis sancti Augustini. Amen.«

List 84 b. »Expliciunt distinctiones exem-
plorum . . . per fratrem Bindoi (?) de Senis fratrem
heremitarum sancti Augustini Am. Am. Am.«

Prvá pol. XIV. stol.

62. (sign. B 65.)

NOVUM TESTAMENTUM.

Rkp. perg. Formát 12.3×18.9 cm.

Vazba prostá: desky potaženy červenou koží.

List 1 iniciálka M zelená lupenová, obhrouble provedená; vnitřní plochy modré s bílým ornamentem pruhovým; zevnější orámování růžové; nad ní sedící evangelista u pultu. (Obr. 177.)

Prvá pol. XV. stol.

63. (sign. B 66.)

EVANGELIÁŘ NA PERGAMENU drobným písmem psaný.

Formát: 15·2 cm šir., 16·6 cm vys. Stol. IX.

Obr. 178. Evangeliář z IX. stol. menší.

Listů 158 pergamenových. Na každé straně 21 řádků. Písmo drobné románské, sehnědlé.

Str. 1 *a*–3 *a* prázdné; na str. 3 *b* zlatem napsáno:

IN CIPIT | EVANGELIVM | SECVNDVM | MATHEVM.

Str. 4 *a* v pestrém čtvercovém rámcí iniciálka L s připojeným velkým písmenem I; dále vedle pod sebou písmena BER, a drobnějším písmem dole: GE | NE | RATIONIS IHŪ XRĪ FILII | DAVID FILII ABRAHAM.

List 46 *a*, rámeček podobný, jako na str. 4 *a*; v něm inic. J a nápis: NITIŪ | EUANGE | LI IHŪ | XRĪ FILII | DĪ SICUT | SCRIPTŪ | EST IN | ESAIA | PROPHE | TA · ECCE | MITTO | ANGE | LŪ | MEUM | ANTE.

Str. 72 *a*. V podobném rámci iniciálka Q a nápis: \overline{NM} | QVI | DEM
MVL | TI | SUNT | CONATI | ORDINARE | NARRATIONEM | QUAE IN
NOBIS COMPLETAE | SUNT RERUM.

List 113 *a*. V podobném rámci iniciálka J a nápis: N PRIN | CIPIO |
ERAI VER | BVM ET | VERBŮ | ERAT | APVD | DM.

Vazba neozdobná.

64. (sign. B 68./1)

NOVUM TESTAMENTUM.

Rukopis pergamenový. Formát 11·5 × 17·3 *cm*.

Vazba: hnědá kůže
s vtlačenými malými roset-
kami, hvězdicemi a písme-
nem K. V rozích a uprostřed
kování mosazné ve vypuklé
z části lupeny vybihající.

Rkp. ozdoben na ně-
kterých místech rozvilino-
vými, ve střídme pestré okra-
jové lupeny vybihajícími
inic. na zlateném pozadí.

XV. stol.

65. (sign. C 1.)

SUMMA HOSTIEN-
SIS DE POENITENTIA.

Rukopis perg. (listy
staré paginace 49 — 82).
Formát 27·4 × 45·6 *cm*.

Vazba prostá.

List 1 *a* (staré paginace
49). Inic. A fialová; uvnitř bi-
skup rozhřešující kajcníka.
Konec XIII. stol.

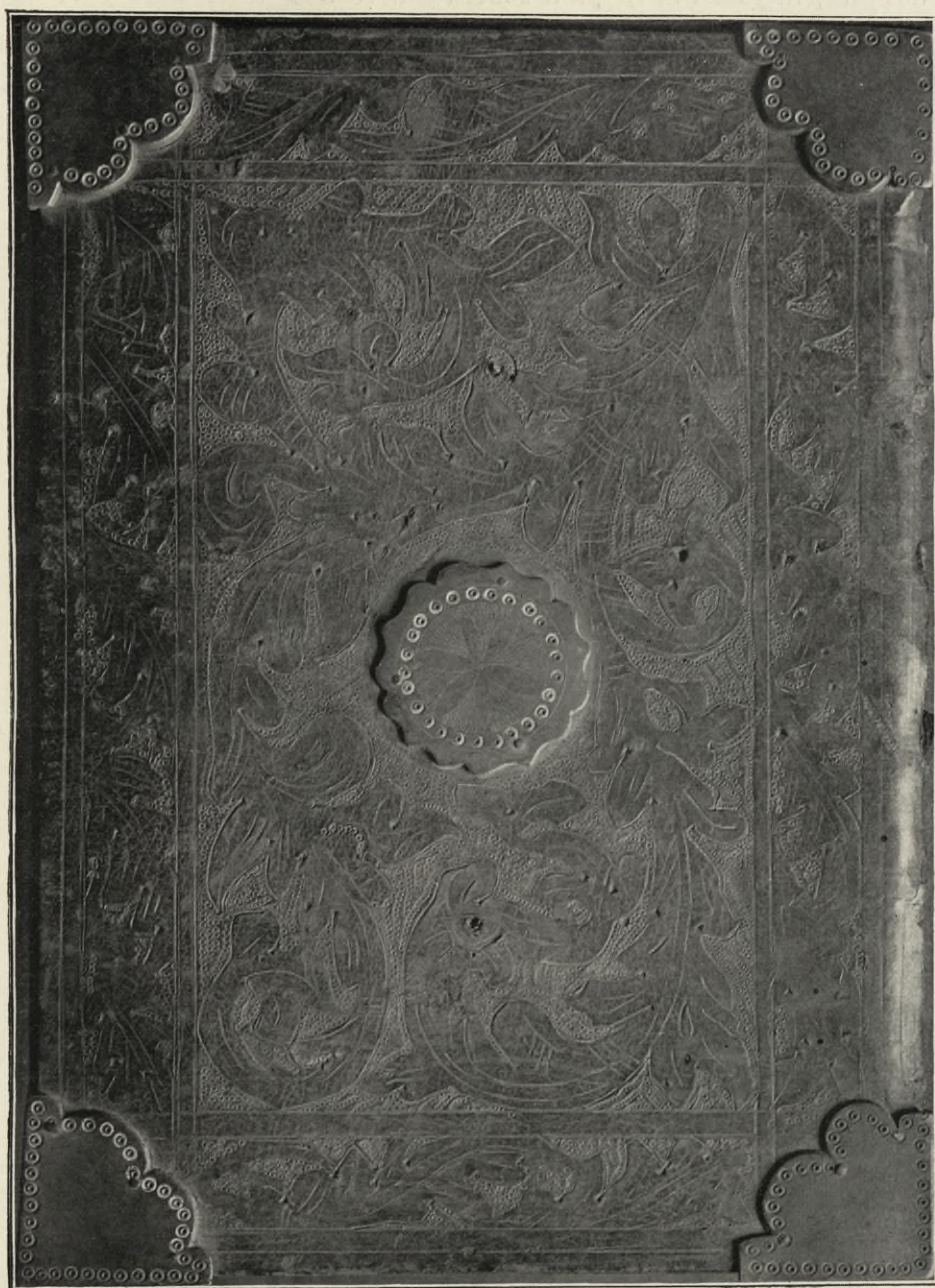
Obr. 179. Summa Hostiensis. Iniciálka A. »Biskup rozhřešuje
kajcníka.«

66. (sign. C 2.)

S. BONAVENTURAE SCRIPTUM SUPER SECUNDUM
SENTENCIARUM.

Rkp. perg. Formát 24·5 × 38·5 *cm*.

Vazba potažená hnědou koží, do níž při okraji vřezán řemínkový
ornament. Značně odřená.

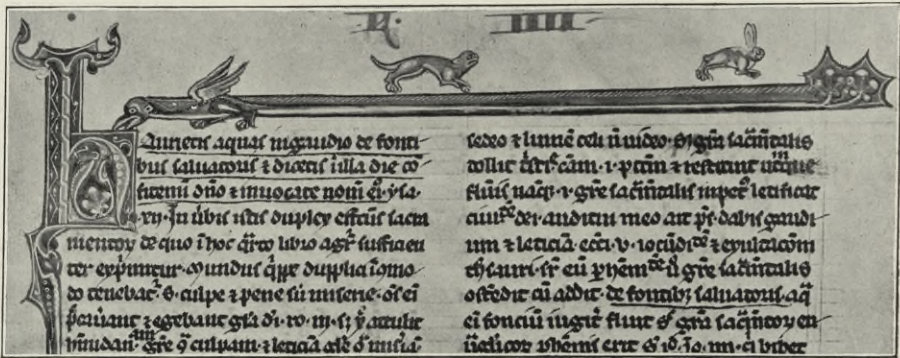
Obr. 181. Regula ecclesiae Pragensis. Vazba.

List 1. Iniciálka S růžová; v ní stvoření Adama a Evy. Od iniciálky dolů táhne se ornamentální prut, z něhož vyrůstá jiný vodorovný na okraji dolejším; tu jsou dva lvi proti sobě. (Obr. 180.)

Na listu 9 b od konce iniciálka C; v ní poprsí bezvousého muže; na okraji prutové ozdoby oživené drakem a ptákem a v lupeny vybíhající. Stol. XIII konec nebo poč. XIV.

67. (sign. C 5.)

REGULA ECCLESIAE PRAGENSIS. — MARTYROLOGIUM ECCLESIAE PRAGENSIS. COMPENDIUM THEOLOGIAE. (Schul'e, Die canon. Handschr. pag. 70, CXLVII.) Rkp. perg. Formát 24 × 34,6 cm.

Obr. 182. Quaestiones in IV. Lib. sententiarum. Iniciálka H.

Vazba potažena hnědou koží, do níž vkusné rozvilinové lupeny vřezány. V rozích a uprostřed ploché nevkusné kování mosazné.

Rkp. z poč. XV. stol. Iniciálky prosté, neozdobné, střídavě modré a červené. Na počátku Compendia iniciálky V a D zlacené; prvá vyplněna uvnitř červeně, zevně modře, druhá naopak; toto pozadí u obou oživeno ornamentací bílou barvou provedenou.

68. (sign. C 28.)

QUAESTIONES IN IV. LIB. SENTENTIARUM.

Rkp. lat. perg. Formát 20 × 28 cm.

Na listu 1 a malá iniciálka H v kolmé části maeandrovým vzorem, v prohnuté bílými puklicemi ozdobená a uvnitř listeny nahore ve zvířecí hlavu vybíhajícími ozdobená.

Na hořejším okraji linka vybíhající z dračího těla; nad ní pes honící zajíce. Stol. XIII. konec.

Na prvé straně dole jméno majitele knihy: »L. M. Io. Herttemberger de Cubito emptus in Praga.«

69. (sign. C 34/2.)

MANIPULUS FLORUM.

Rkp. lat. pap. Formát 22·5 × 31 cm.

Desky potaženy špinavě žlutou drsnou koží.

Na pergamenovém přidešti napsána česká píseň o sv. Dorotě; na počátku jejím iniciálka D růžová, ve stínových částech bohatým lupením vyplněná; uvnitř sv. Dorota (post. po kolena, v pravici držící košíček s květy, v levici kvetoucí větvici). Pozadí červené, vnější orámování zelené. (Obr. 183.)

Obr. 183. Manipulus florum. Iniciálka I s obrazem sv. Doroty.

Nahoře napsáno jméno majitele: »Domini Procopii plebani de Pomuk.«

Na počátku rukopisu vlastního iniciálka A modrá, červeným nitkovým ornamentem vyplněná i obklopená.

Na předposledním listu napsáno: »Explicit liber Manipulus florum scriptus per manus Blasconis presbyteri de Dobrzano alias de chwalenitz plbni. finitusque est feria quarta ante beatae Agnetis virginis. Anno Dni M^oCCCCXXV^o.«

70. (sign. C 61.)

THEOREUMATA AUGUSTINI DE ANCONA DE AMORE SPIRITUALI ET ALIA OPUSCULA.

Rkp. pap. lat., neúhledně psaný z první pol. XV. stol.

Formát 21 × 22 cm.

Desky potaženy červenohnědou koží, do níž vtačeny rovnoběžníkové černé pruhy, mezi nimiž vytlačeny gotické stilisované lístky v kosočtverečných polích, heraldické orlice v polích kruhových, pelikán krmící svá mláďata a koruny. V prostřední ploše kosočtverečně se lomící a navzájem se proplétající pruhy červenohnědé a černé; v kosočtverečných tak vzniklých polích vyraženy v kosočtverečných polích: pelikáni mláďata živící, heraldičtí lvi a orlice a j.

Obr. 184. De eruditione principum. Iniciálka C.

71. (sign. C 70.)

DE ERUDITIONE PRINCIPUM. ISIDORI DE SUMMO BONO. AUGUSTINUS DE CONFLICTU VITIORUM ET VIRTUTUM. EXCERPTA EX QUATUOR LIBRIS SUMMARUM.

Rkp. pap. Formát $21 \times 31,3$ cm.

Desky potaženy žlutou drsnou koží.

List 1 a. Iniciálka C růžová, uvnitř na modrém pozadí zlatým spirálově se vinoucím ornamentem oživená a na okrajích v pestré lupeny vyběhající.

List 1 b. Iniciálka C modrá, v oblé části bíle osvětlenými lupeny akanthovými vyplněná, v části kolmé pletencovitě upravená, na okraji v pestré lupenové rozviliny vyběhající. Uvnitř na nízkém stolci en face sedící biskup, držící v pravici berlu, v levici zavřenou knihu. Pozadí hnědočervené, zlatým filigránovým vzorem ozdobené. (Obr. 184.)

Na počátku knihy »De summo bono« iniciálka S růžová, lupenová, v pestré rozviliny okrajové vyběhající. Pozadí modré, zlatým filigránovým vzorem oživené.

Obr. 185. Kolorovaná dřevořezba. »Sv. Brigita.«

Asi uprostřed knihy iniciálka V (eni sancte) růžová; v ní nejsvětější Trojice; pozadí červené, zlatými kružbami oživené.

Stol. XV. první pol.

72. (sign. C 87.)

S. BRIGITTAE REVELATIONES.

Rkp. pap. lat. neozdobně psaný.

Formát 22 × 29,9 cm.

Na konci »Explicit liber coelestium revelationum beatae Brigidae sponsae Xpi sub anno Dni M^o trecentesimo nonagesimo II° ...«

Vazba jednoduchá: desky potaženy červenou koží.

Na přední desce uvnitř přilepen kolorovaný dřevoryt sv. Brigitty. (Obr. 185.)

Na přidešti jméno majitele: »magistri Johannis Herttemberger de Cubito.«

Obr. 186. De diversitate novitiorum: Obraz sv. Benedikta.

73. (sign. C 104.)

DE DIVERSITATE NOVITIORUM.

Formát 17,5 *cm* šir., 25,3 *cm* vys.

Vazba potažená červenoohnědou koží, do níž vtačeny kosočtverečně kladené rýhy, a v polích tak vzniklých stylisované lilie.

Rkp. perg. z počátku XIII. stol.

List 2. Celostránkový obraz: V pestré architektuře uvnitř třemi oblouky nahoře zakončené u stojanového pultu sedící mnich v tmavohnědém rouše; před ním mnich mladší s knihou v ruce. (Obr. 186.)

Na počátku knihy druhé »De electione speciali et ordinatione domini abbatis« iniciála Θ románská, ladně vinoucími se olistěnými stonky vyplněná, červenými konturami provedená.

Na konci knihy napsáno: Anno dni M^oCCCC^oIII cca festum s. Johannis baptiste iste liber cum epistolario ligatus est per fratrem Martinum priorem.

74. (sign. C 108.)

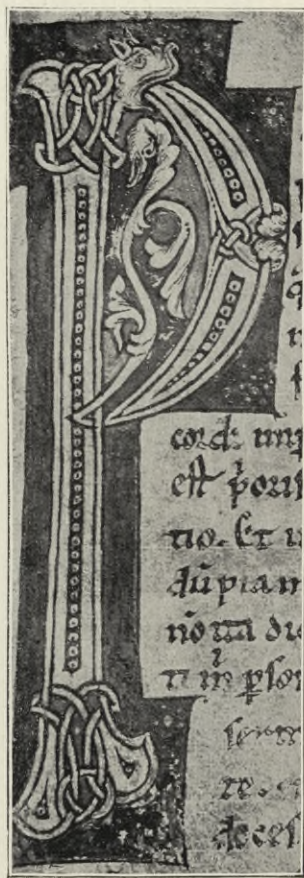
PASCHASIUS RADBERTUS.
TRACTATUS DE COMMUNIONE.
SERMO S. AUGUSTINI DE TRINITATE.

Rkp. perg. Formát 16,5 × 25,5 cm.

Vazba: dřevěné desky potaženy jsou žlutou hladkou koží.

Obr. 187. Paschasius Radbertus.
Iniciálka D.

Obr. 188. Paschasius Radbertus.
Iniciálka P.

List 1 a. Iniciálka D pérem provedená na způsob hada do ohonu svého se zakusujícího, uvnitř řemínkovým pletencovým ornamentem vyplněná. Uprostřed na žlutém pozadí stonková spleť v lupeny vyběhající. Vnější orámování hnědočervené. (Obr. 187.)

List 96. Iniciálka P pérem kreslená, dole i nahoře v uzlovité pleťivo vyběhající, nahoře dračí hlavou oživená; uvnitř vzhůru vinoucí se stonek s lupeny na pozadí červenomodrém. Vnější orámování hnědočervené. (Obr. 188.)

Stol. XII.

75. (sign. C 111.)

TRACTATUS DE VIRTUTIBUS THEOLOGICIS ET
EARUM INHAERENTIIS. CONDUCTUS CORPORIS MYSTICI.

Rkp. perg. Formát 16 × 22,5 cm.

Vazba prostá, neozdobná.

List 4 a. Iniciálka C modrá, nitkovou ornamentací obklopená a uvnitř pérem kreslenou, nepřiliš vkusnou ornamentací, skládající se ze zoubkovaných a kláskových čar, vyplněná.

Obr. 189. Tractatus de virtutibus. Iniciálka Q.

List 7 a. Iniciálka Q červeně konturovaná, ve stínových částech dvojnásobná a vodorovnými páskami převinutá; uvnitř stylisované lupeny proti sobě se vinoucí a nahoře jiným lupénkem navzájem spojené. Pozadí tmavomodré.

Na konci traktátu »De virtutibus«: »Explicit tractatus de virtutibus theologicis et earum inhaerentiis editus et compilatus anno Dni millesimo trecentesimo tricesimo quinto a priore secundo domus Aulae Regiae; qui legit in eo, dicat pro fidelibus vivis et defunctis unum Ave Maria.«

76. (D 6.)

MANIPULUS CURATORUM COMPOSITUS A DOMINO
GWIDONE DE MONTE ROCHERII. TRACTATUS DE AUC-

Obr. 191. Aureum centiloquium. Vazba.

Obr. 190. Manipulus. Vazba.

TORITATE CANONUM. HUGO MAGNUS DE SANCTO VICTORE. DE OFFICIO a j. lat. traktáty. (Schulte, Die canon. Handschr. str. 73, CLXVI.)

Rkp. pap. neozdobně psaný.

Formát 15×22 cm.

Na konci ›Manipulu‹: ›Anno Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo nono decima octava die Januarii.‹

Vazba hnědou koží potažená; do ní vtačeny na okraji v páskách rovných a uvnitř v páskách v křivkách se vinoucích německé minuskulové nápisy.

Obr. 192. Mariale. Zvěstování P. Marie.

77. (sign. D 90.)

AUREUM CENTILOQUIUM DE BEATISSIMA PASSIONE AC MORTE UNIGENITI FILII DEI JESU CHRISTI.

Rkp. pap. neozdobně psaný; na konci připsáno: ›Isti sanctissimi sermones de salvifica passione Domini nostri Jesu Chri, quos composuit doctissimus vir et reverendus sacerdos Bartholomeus natione Curius, a me sacerdote Johanne Taborino cum auxilio Dei sunt transcripti ... Anno 1554.‹

Formát $16,3 \times 22$ cm.

Vazba potažená žlutou koží, do níž na okraji vtačeny vkusné renaissanční ornamente, mezi nimiž medaillonky Erasma Rotterdamského, Jana Husa, Martina Luthra a j.

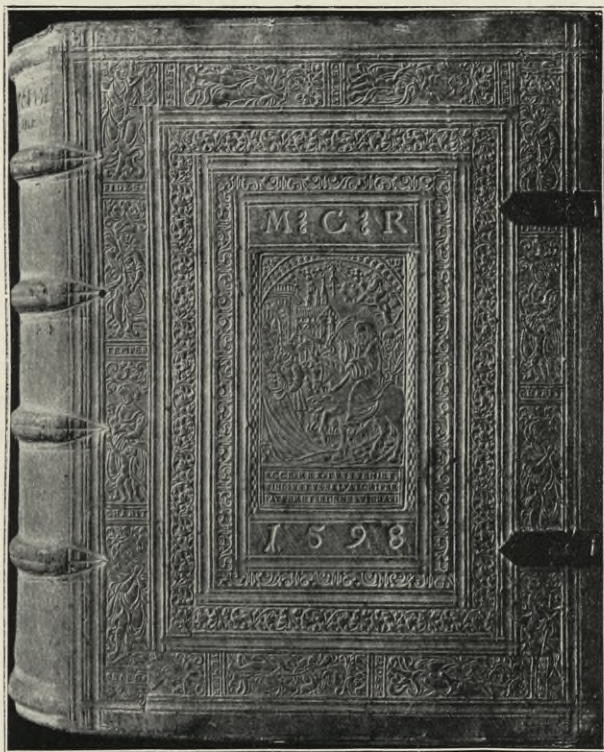
78. (sign. E 67.)

MARIALE SEU HOMILIAE SS. PATRUM DE B. M. V.
PER ANNUM.

Formát 20·5 × 31·5 *cm.*

Vazba prostá, neozdobná. Na přidešší jméno majitele: Liber Magistri
Johannis Herttemberger emptus XXX alb. gr.

Rkp. pap. neozdobně psaný. List 1. jest pergamenový; na něm
obrázek ›Zvěstování P. Marie‹ v modrém orámování: v levo stojící Panna

Obr. 193. Vazba z r. 1598.

Maria, modrým rouchem oděná, v levo před ní klečící anděl v rouše ze-
leném a s nadpisovou páskou v ruce. Pozadí červené, zlatým kosočtve-
rečným vzorem oživené. (Obr. 192.)

Stol. XV.

79. (sign. F 23/1.)

SEDMY DÍL HARMONIE SVATÉ ZE VŠECH ČTYŘ
EVANGELISTŮ PÁNĚ SHROMÁŽDĚNÉ.

Český rkp. z r. 1595 (na konci: »Dopsáno v Krchlebích, v zelený čtvrtek létha Páně MDXCV) opatřený pěknou tlačenou vazbou (formát 16.5×21.8 cm) z r. 1598. Na přední desce uprostřed vjezd Krista do Jerusaléma, za zadní Poslední soud; v orámování allegorické postavy ctností. (Obr. 193.)

80. (sign. F 52.)

PETRI MANDUCATORIS (COMESTORIS) SERMONES.

Rkp. perg. (185 listů). Formát 16.5×23.5 cm.

Vazba: desky potažené červenou koží, do níž vtačen kosočtverečný vzor.

Obr. 194. Petri Comestoris Sermones. Iniciálka A.

Vazba neúhledná; na zadní desce přilepen obrázek pérem kreslený, z části kolorovaný (formát 14×21.5 cm); v pozadí gotická architektura, v popředí stojící světice. (Viz obr. 195.)

82. (sign. G 1./1.)

LIBER HISTORIALIUM TOTIUS BIBLIAE A FRATRE JOHANNE DE UTINO EDITUS.

Rkp. perg. 19 listů.

Formát 34.5×46.5 cm.

Na listu 3 a kresby arckitektonické. (Obr. 196.)

Stol. XIV. konec.

List 1 b. Iniciálka E zlacená, červeně konturovaná, lodyhovou románskou spleť vyplněná; hořejší polovice pozadí modrá, dolejší zelená.

List 109. Iniciálka A zlacená, červeně konturovaná, z lodyhové spleti a dračí postavy komponovaná. (Obr. 194.)

Podružné iniciálky většinou zlacené, červeně konturované; některé jsou červenými konturami provedené, vesměs obhroublé.

Stol. XIII.

81. (sign. F 75.)

SERMONES IN MAJOR. FESTIVIT.

Rkp. lat. papírový, neúhledně psaný z XV. stol.

83. (sign. G 1./1.)

LIBER HYSTORIALIUM TOTIUS BIBLIAE.

Týž spis jako předešlé, ale na papíru.

Formát 30×41.5 cm.

Na listu 3 a rovněž tři architektonické kresby, v podrobnostech odchylné od kreseb v rukopise perg.

Prvá polovice XV. stol.

Obr. 195. Kresba na desce knihy F 75.

84. (sign. G 3.)

SPECULUM HISTORIAE FR. VINCENCII BELLUACENS.

Rkp. perg. (254 listů.)

Formát 25.5×39.4 cm.

List 4 a. Iniciálka Q růžová, bílou, jemně zoubkovanou ornamentací vyplněná; v ní stojící mnich v bílém hábitu s červeným křížem na prsou a s hnědým pláštěm. Pozadí červené, jemným čtvercovým ornamentem oživené. Vnější rohy modré, orámování zlaté. (Obr. 197.)

Obr. 196. Liber historialium totius bibliae.

List 38 a. Inicialka D růžová, vyplněná ladným, lodyhovým pletivem, přecházejícím nahore ve dvě dračí těla spojená jedinou hlavou. Pozadí vnitřní zlaté, vnější tmavomodré. (Obr. 198.)

List 77. Inicialka E modrá, ladnou lodyhovou spleť vyplněná; vnitřní pozadí zlaté, vnější hnědočervené; po straně dráček s lidskou hlavou.

Podobné iniciály na listu 110 b: A a 135 b: A, 180 b a: R, 214 b a: M.

List 152 a β. Inicialka I po celé výši kolumny se táhnoucí, nahore ptačím tělem s lidskou vousatou hlavou ozdobená. (Obr. 199.)

Stol. XIII.

Obr. 197. Speculum historiae. Inicialka Q.

Obr. 198. Speculum historiae. Inicialka D.

85. (sign. G 5.).

PRIMA PARS CRONICAE BOHEM.

Rkp. pergamenový z první pol. XIV. stol. (Srvn. Pelzel a Dobrovský, »Scriptores rer. Boh.« I., str. XV. a násl.; »Prameny dějin českých« I, str. XXI., 3c.)

Vazba prostá: desky potaženy žlutohnědou koží, do níž při krajích, jakož i středem napříč vtačeny jsou trojnásobné linie. V rozích a ve středu na přední desce dřevěné kolíkovité

Obr. 200. Prima pars cronice bohem. Inicialka E.

knoflíky, na zadní desce polokulovité železné knoflíky. Na přední desce nahoře pod průhlednou obdélníkovou destičkou rohovou červený nápis: Prima pars : | cronice bohem. Formát: 26,3 cm šir., 34,1 cm vys. Paginace původní červená uprostřed dolejšího kraje. Listů 197.

List 1. (»Incipit passio sancti Adalberti«): inicialka E růžová, ve stínové části stilisovaným lupením ozdobená. Uvnitř biskup podávající berlu klečícímu před ním knězi, jemuž král mitru na hlavu staví. Pozadí modré geometrickým rovnočárým ornamentem oživené. Cípy zlaté. Orámování zelené, vyvíjející se nahoře ve dvě zátočiny, z nichž v jedné znak arcibiskupský, v druhé dvě zkřížená zlatá břevna na červené půdě. (Viz obr. 200.)

Obr. 199. Speculum historiae. Inicialka I.

Obr. 201. Prima pars cronicæ bohem. Inicialka N.

veršů o utrpení sv. Vojtěcha inicialka O nitkovou ornamentikou obklopená i vyplněná. (Viz obr. 202.)

Na str. 66ba inicialka S na čtyři pole rozdělená, v nichž se červená a modrá nitková ornamentace střídá.

List 152 inic. V růžová, stilisovaným ornamentem lupenovým vyplněná. Uvnitř biskup na stolci sedící, velikou berlu červenou v levici držící, pravici bílý biret kladoucí na hlavu kněze před ním klečícího, bílým rouchem oděného. Pozadí inicialky zlaté, z části modré. Iniciala vyvíjí se v krajové přímočárné orámování, jež v pravém hořejším rohu ozdobeno pestrou drobnou věžovitou architekturou, uprostřed hořejší části kruhovým zeleným rámečkem s červenou rosetou, uprostřed dolejší stránky pak zatačí se orámování ve veliký kruh, jehož vnitřní plocha, rozpůlená kolmo vztýčeným listenem, pokryta jest modrou barvou a červeně jest potečkována.

List 181ba inicialka A zelená, tmavomodrými trojúhelníkovými cípy

List 8b: »Item de eodem« (na počátku Brunova životopisu svatého Vojtěcha) inicialka N červená, bílým obrysovým ornamentem rostlinným ozdobená. Uvnitř postava sv. Vojtěcha. Spodní roucho růžové, svrchní zelené. Mitra a berla zlatá. Pozadí modré, bílým filigránovým ornamentem oživené. Cípy zlaté, orámování nahoře zelené, na ostatních stranách růžové. (Viz obr. 201.)

Ostatní inicialky červené nebo modré, modrou resp. červenou nitkovou ornamentikou vyplněné a obroubené. Na listě 17 na počátku

Obr. 202. Prima pars cronicæ bohem. Inicialka O na listu 17 a.

LIBER GENESIS

Incipit epistola

ad plogi-
euerendo
patri et
domino
suo Bivil
lehuo di
gta seno
uenti ar
chiepo p
tris ser
uis xpi
sbi tere
sis iuda
tona ex
ta hui

Causa suscepti laboris fuit instans pe-
tio socerū qui cū historiam sacre scriptūre
miserie et gloriose diffusam lectitaret hic
uem nimis et meretriciam apus agre
di me compulerunt ad quod punitate
historie consequenda recurrerent In quo
sic animus suo impaui ut adictus pa-
trum non recordem nec nouitas fauidia
bilis sic amantem aures **B**ourd a col
mogphā moysi majoans riunlum
historiam deduxit usq; ad ascensionem
saluatoris. **P**elagus multior pūoatū
reliques inquis et uerā psequi et no
ua tūcē lic. **B**ehistons quoq; hecu
toy queda i adēnaa. pūcē tempz i se
riu instar riuū qui seais aluēum di
uacā que inuenit replens pter fluere
tū nō cessat. **H**erūti quia lūlo rudi o
pus est hūa uobis pater uide lūmā
releuam ut huc agi deo uolūte et cor
rectō usā splendorē et auctoritas pūat p
hemmitatem **P**onnia leguedictus deus
Ilypatoue maiesta **P**ūo. amē
tis est impalaao tres hie manifestes
audiuim uel consistorū in quo uita

decerunt **C**enaauū in quo abasa distribū
Thalanū in quo quelat adhuc modū in
pato uolter qui impat uentis r marī mū
dum hie pūditōrio ubi admittū eius om
nia disponunt vnde reum et sciam ego i
ple o **S**ctū hoc dī dñs vnde tūc est tūc
et cetera aīnam uita pūhalamo quia delūa
sunt ei ubi quelat et esse amū filijs hominū
Et scdm hoc dicitur sponsus r aīa aīq; uita
spūta **S**ctū spūtam penaualo in qua sic
suas mebrat ut sobuas reddat **H**ude ambu
lāmus in domo dñi cum consensu idē uita
spūta idē spūta sapientes hūc cenauū sūc hie
pates fundamti. pates rectum. **H**istoria ē
fundamtiū tū sūc tres spēs amialis **K**ale
daria **E**stīmea dicitur qui eodē die mouet
quo ualatur **E**stīmea allegoua. pates sūc
immens s alud que pūctum alud factū
figurat **T**raplogia cogna aīnis sūc pūm
que pū quod sūc est quod anobis fundum
sūc. **I**nfīnat pūa plame. **S**ctā dātoe
Tercia sūuor **I**fundamtiō sūuennus pū
cipium loquendi inmo abīpū fundamti
pūpio eo inuante qui omī pūceps est pū
cipium **H**istoria amialis est sūc sūc qd
pūmū sūc ē **K**alendaria que i uno men
se sūc ē r sūc aliquid inlignē q; i uno men
se sūc ē **E**stīmea quod repūc sūc ē r i un
die uel in pte mensis uel ē hie similitudie
Estīmea ē pūas queo die q; uita mouetur
Incipit **S**colastica **H**istoria **D**e **T**eracōe
Epirei r q; ruce **D**ementor

In principio erat uerbum et uerbum
erat principium in quo r pter quod
pater creauit mundum. **M**undus
quatuor modis dicitur quāq; mundus dī
empereu testū pter sūc mūdiciā quāq;
sensibus mundus qui agas pan a
latius omē dān ē quia philofophus
empereu nō cognouit quāq; sola regi
solūmans mūdus dicitur quia hie so

Obr. 203. Scholastica historia sacrae scripturae. List 6.

ozdobená, v pravo nahoře v drobnou vodorovně ležící kytici vybíhající, červeným nitkovým ornamentem vyplněná a ovroubená.

Listy 187—199 vylinkované jsou prázdný.

Obr. 204. De moribus viventium.
Král.

Obr. 205. De moribus viventium.
Královna.

Obr. 206. De moribus viventium.
Rytíř.

86. (sign. G 14.).

PETRIS COMESTOR: SCHOLASTICA HISTORIA SACRAE SCRIPTURAE.

Střed století XIV. Desky potaženy růžovou koží (na nich napsáno: »Scholastica historia«); mimo to hnědým koženým obalem; kování rožní i střední chybí.

Formát: 22·8 cm šir., 31·1 cm vys. 221 listů.

List 1 a — 3 a
seznam kapitol (troj-
sloupcový).

List 4 a 5 je
prázdný.

List 6. »In-
cipit epistola
loco prologi.
Reverendo patri et
domino suo Gwil-
lermo Dei gratia
senonensi archiep.
Petrus servus Xi
presbyter trecen-
sis . . .« Inicialka R

Obr. 207. De moribus viventium.
Legát královský.

Obr. 208. De moribus viventium.
Sedlák.

zelená; kolmá stínová její část vyplněna bílým ornamentem: vlnovité kolmo se táhnoucí větvice s dubovými lupeny a dvěma žaludy; části vyduťte ozdobeny nestvůrnými hlavami v profilu kreslenými, na temeni tmavo-

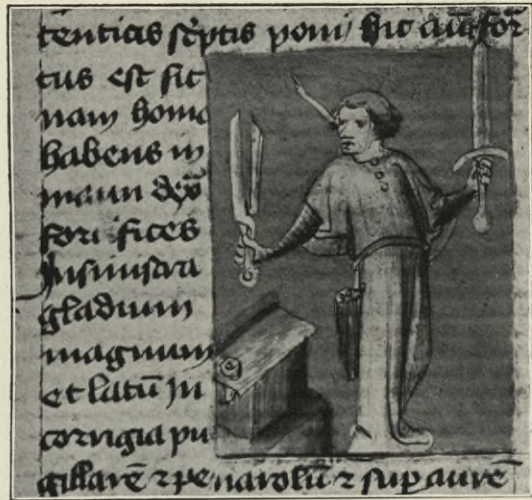
červeně zbarvenými, jež drží větévku se dvěma dubovými lupeny a se žaludem uprostřed. Iniciálka jest obroubena červeným nitkovým ornamentem. Uvnitř postava biskupa hrubě kreslená a kolorovaná. (Obr. 203.)

Větší iniciálky podružné jsou obyčejně ve stínových částech kolmo rozděleny bílým proužkem polokruhově zprohýbaným a uprostřed v menší kruhovitě výběžky vybihajícími, jež uvnitř bílým vodorovným proužkem jsou opatřeny. Každá pak polovice jinak jest zbarvena (obyčejně jest jedna polovice modrá, druhá červená). Kolkolem ornament nitkový.

Menší iniciálky střídavě červené a modré.

Obr. 209. De moribus viventium. Kovář.

Obr. 210. De moribus viventium. Soudce.

List 82aβ. Veliká iniciála L celý sloupec obklopující. V kolmém břevně, jež z pola jest modré a z pola červené, táhne se řada bílých kruhových medaillonků s hlavičkami králů; ve vodorovném, trojúhelníkovitém břevně nestvůrná hlava držící dubovou větvi v ústech.

87. (sign. G 42.)

VITAE ET DICTA PHILOSOPHORUM. HISTORIA DOLOPATHI. LIBER MINERALIUM. JACOBUS DE CESULIS: DE MORIBUS ET OFFICIIS VIVENTIUM.

Rkp. pap. Formát: 205 × 29 cm.

Spis »De moribus et officiis viventium« (vlastně o hře šachové) ozdoben malými obrázky vesměs na modrém pozadí černými konturami pérovými kresleným a mírně kolorovanými*): na str. 4. král (obr. 204.) na str. 7. krá-

*) Obrázky tyto jsou na jiném papíru kreslené, vystříhané a do rukopisu vlepené.

lovna (obr. 205.), str. 12. rádce králův (v otevřené knize čtoucí), str. 15. rytíř na koni (obr. 206.), str. 22. legát královský na koni (obr. 207.), str. 29. rolník (obr. 208.), str. 32. kovář (obr. 209.), str. 34. soudce, mající

Obr. 211. De moribus viventium. Kupec.

Obr. 212. De moribus viventium. Lékař.

v levici nůžky, v pravici meč (obr. 210.), str. 39. kupec v jedné ruce váhy, v druhé korbel držící (obr. 211.), str. 43. lékař (obr. 212.), str. 46. hospodský sedící, pravici přidolévající; v levici pohár, na němž položen

Obr. 213. De moribus viventium. Krčmář.

Obr. 214. De moribus viventium. Právník.

chléb (obr. 213.), str. 50. muž sedící, v pravici veliký klíč, v levici loket držící (obr. 214.), str. 52. otrhaný muž s kostkami v ruce; proti němu na okraji dívka (obr. 215.).

Stol. XV. první pol.

88. (sign. G 49.). »Bruder Philipps des Karthäusers Marienleben«.

LIBER DE INFANTIA SALVATORIS GERMANICE.

Vlastně vydaný H. Rückertem 1853. Na konci ještě Marienklage.
Rkp. perg. německý.

Formát: 16·5 × 25·3 cm.

List 1aα. Maria s dítětem; v pozadí architektura. Kontury pérem kreslené, plochy kolorované. (Obr. 216.)

List 44aβ. Zmučený Kristus, ranami posetý, u kříže stojící; po rukama na prsou složenýma drží metlu a dutky. Pozadí modré. (Obr. 217.)

Obr. 215. De moribus viventium. Hráč a lazebnice.

List 63aβ. Obrázek: Kristus na kříži mezi P. Marií a sv. Janem.
(Obr. 218.)

List 65aβ. Obrázek: sv. Kateřina, v pravici kolo, v levici meč za hrot držící. (Obr. 219.)

Konec XIV. stol.

89. (sign. H 4.).

LIBER DE REGIMINE REGUM ET PRINCIPUM EDITUS
A FRATRE EGIDIO ROMANO, ORDINIS FRATRUM HE-
REMITARUM SANCTI AUGUSTINI.

Rkp. pap. Formát: 14·5 × 21·7 cm.

Uvnitř na přední desce: »Liber magistri Johannis de Cubito, emptus
XIII. alb.«

Rukopis neúhledným písmem psaný; na listě 1. malá iniciálka E zelená, rozvilinová, s růžovým orámováním; v ní uvnitř postavička stojícího mnicha v bílém hábitu. Pozadí modré, zlatým vzorem oživené. (Obr. 220.)

Na konci knihy: »Anno Domini M^oc^oc^oc^o X^o li^o scriptus necnon diligenter correctus.«

90. (sign. H 17.).

FATA, HOC EST PROSPERA ET ADVERSA SORS
PONTENSIIUM.

Obr. 216. Marienleben. Madonna.

Von der Stadt Brūx Glück und Unglück . . . colligirt durch Matheus Meisnēren.

Výpisky latinské, německé a české k dějinám města Mostu se vztahující.

Rkp. pap. z konce XVI. stol.

Formát: 16 × 21 cm.

Desky z hnědé kůže s vtačenými ornamenty renaissančními; uprostřed první stránky: Kristus na kříži; pod tím nápis s letopočtem 1563 a písmena CK; uprostřed zadní stránky allegorická postava »Spravedlnosti« v kroji tehdejší doby. (Obr. 221.)

Obr. 217. Marienleben. Zmučený Kristus.

Obr. 218. Marienleben. Skupina Ukřižování.

91. (sign. Ʒ 1.).

GLOSSA SUPER DECRETUM. (Schulte, Die canon. Handschriften str. 22, X.)

Rkp. perg. z počátku XV. stol., některé iniciálky z druhé polovice XV. stol.

Dřevěné desky potažené žlutohnědou koží: v rozích jednoduché kování uprostřed v listek vyběhající; ve středu mosazná šestilistá rosetta. Po straně,

Obr. 219. Marienleben. Sv. Kateřina.

jakož i uprostřed hořejší a dolejší strany desky plíšky, do nichž spony zapadaly. Na papíru přilepeném na vnitřní straně přední desky napsáno: Decretū Sctā pragen. ecclie.

Formát: 28 5 cm šir., 46 2 cm vys. Listů 309.

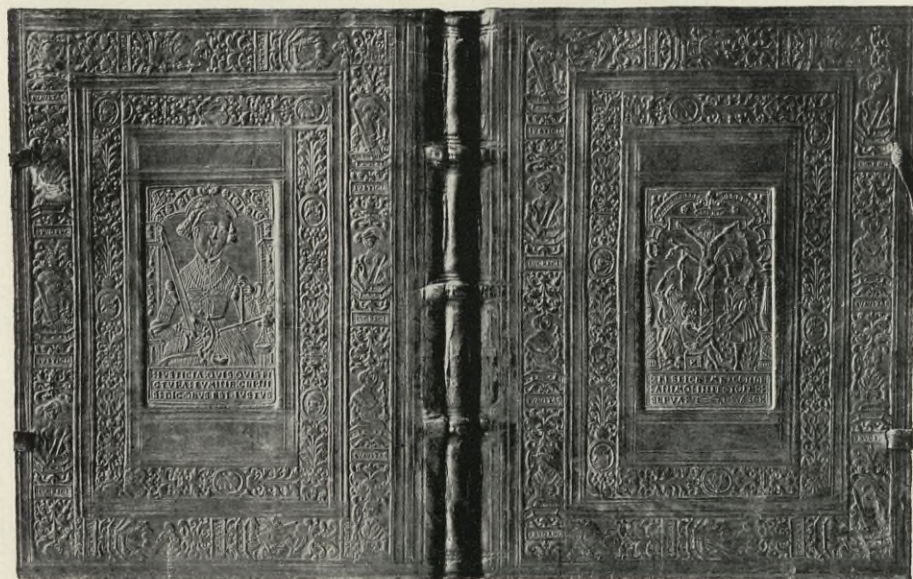
Uprostřed každé stránky ve dvou sloupcích text, kolkolem jako rámeček výklad.

Na listě 2aa obdélníkový obrázek 8,5 cm šir., 11,5 cm vys., zeleně orámovaný (z 2. pol. XV. stol.). V hořejší třetině na gotickém stolci sedící Kristus držící v ruce tiaru; po stranách po klečícím andělu, z nichž jeden drží žezlo, druhý říšské jablko. Půda zelená, pozadí červené, zlatými hvězdičkami poseté. V dolejší části uprostřed na gotickém stolci papež s hlavou odkrytou a svatozáří obklopenou, an kardinálu po pravici sedícímu podává knihu, biskupu po levici sedícímu meč. Blíže ku předu dvě lavice; na jedné sedí dva biskupové, na druhé král se žezlem a říšským jablkem v ruce; vedle něho jiný král s taseným mečem v levici. V samém popředí v pravo na lavici sedící dva mnichové s knihami v rukou, v levo dva mužové v dlouhých řízách, z nichž první drží meč. Pozadí modré, zlatým filigránovým vzorem oživené. Na dolejší části rámce napsáno: »skrzicziek me fecit.« (Viz obr. 222.)

Obr. 220. Liber de regimine regum. Iniciálka E.

Pod rámcem iniciálka h červená, rozvilinová; pozadí zelené, spirálovým ornamentem v tmavším tónu ozdobené. Při dolejších okraji sloupce β dva znaky: 1. tmavomodrý, dole zaokrouhlený štítek, bílým nitkovým ornamentem oživený, na něm zlaté Ω; nad znakem napsána písmena: h · l ·

Obr. 221. Vazba z r. 1563.

Podružné větší iniciálky vyplněny jsou ornamenty skládajícími se z cifrovitých motivů na př. ζ β , ξ β β na tmavě zbarvené půdě; mimo to vyskytají se jako součásti výzdoby vnitřní a vnější polokruhové listeny ve dvojlistých kalíšcích květinových. V některých iniciálkách hrubě provedená poprsí en face. Jiné iniciálky jsou rozvilinové s barevným čtvercovým pozadím, hrubě provedené. Menší iniciálky střídavě červené a modré, některé vkusným nitkovým a spirálovým ornamentem ozdobené. (Srovnej list 274a.)

Na listě 50a β jsou v textu tři dosti dobře provedená poprsí.

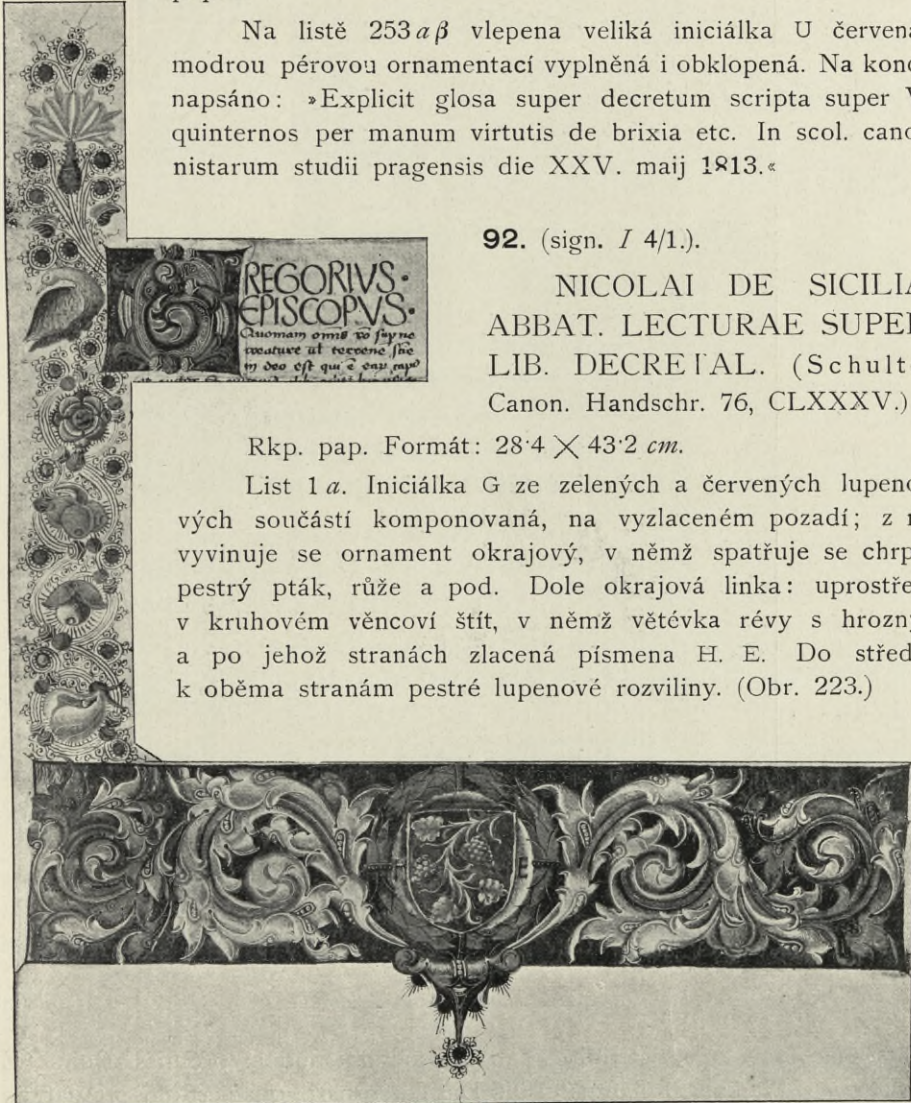
Na listě 253a β vlepena veliká iniciálka U červená, modrou pérovou ornamentací vyplněná i obklopená. Na konci napsáno: »Explicit glosa super decretum scripta super V quinternos per manum virtutis de brixia etc. In scol. canonicistarum studii pragensis die XXV. maji 1813.«

92. (sign. I 4/1.).

NICOLAI DE SICILIA
ABBAT. LECTURAE SUPER
LIB. DECRETAL. (Schulte,
Canon. Handschr. 76, CLXXXV.)

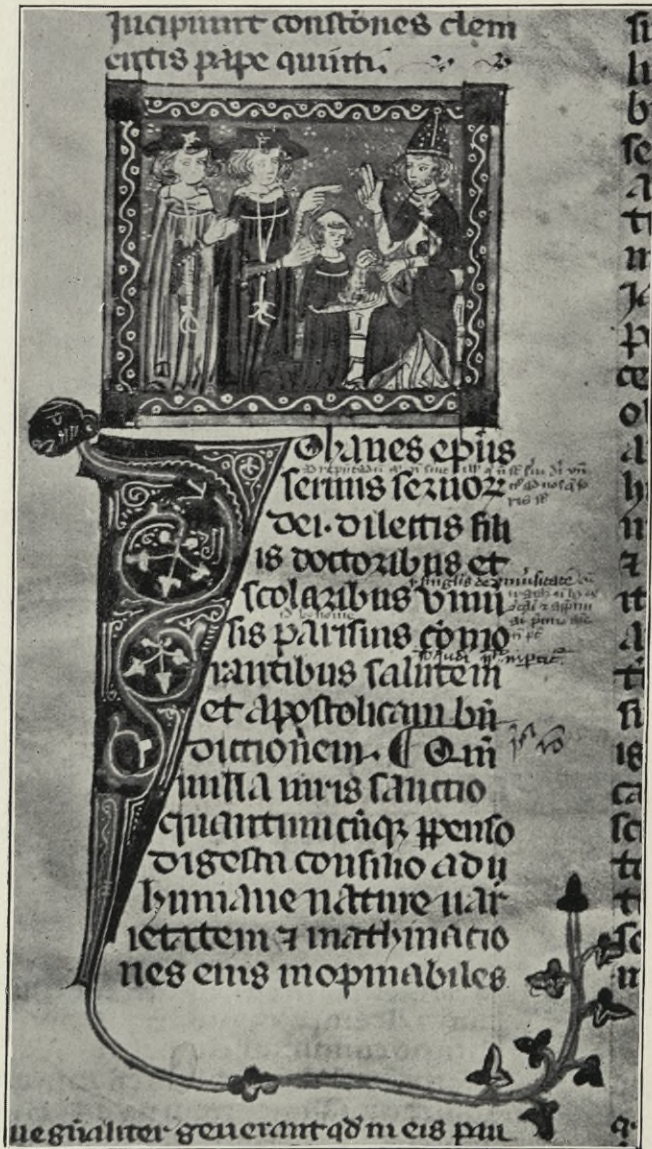
Rkp. pap. Formát: 28.4 \times 43.2 cm.

List 1a. Iniciálka G ze zelených a červených lupenových součástí komponovaná, na vyzlaceném pozadí; z ní vyvinuje se ornament okrajový, v němž spatřuje se chrpa pestrý pták, růže a pod. Dole okrajová linka: uprostřed v kruhovém věncoví štít, v němž větévka révy s hrozny, a po jehož stranách zlacená písmena H. E. Do středu k oběma stranám pestré lupenové rozviliny. (Obr. 223.)

Obr. 223. Decretale.

Na konci prvé části: »Explicit prima pars primae partis lecturae R^{mi} in Xpo patris et Domini Dni Nicolai Ar^{em} Panormitani 2c ydibus Augusti Mensis ho'a XXI annorum dm̄ 1867 post sanctam Margaretham

Obr. 224. Constitutiones Clementinae.

Bononiae loco, quo sit trinitas sancta exaltata laudem promiss. Deo E°E gratias. — Na konci foliantu: »1866 Die V. februarii, quae est dies s. Agathae hora XXII. Bononiae in domo ex opposito capellae s. Mariae de Daretzola. Deo gratias.«

93. (sign. I 9./2.).

CONSTITUTIONES CLEMENTINAE CUM APPARATU
JO. ANDREAE. (Schulte, o. c. 23, č. XXV.)

Rkp. perg. Formát: 29 × 42,5 cm.

List 1. iniciálka J, vyplněná červenými rozvilinami nahoře nestvůrnou hlavou zakončenými, a vyběhající po straně v kolmý prut, z něhož na dolejších okrajích vyvíjí se větvice, na níž zajíc pronásledovaný psem.

Uvnitř stránky podobná druhá iniciálka J; nad ní obdélníkový obrázek: sedící papež žehná klečícímu před ním kardinálu, jenž knihu v rukou drží; vzadu stojí dva jiní kardinálové. (Obr. 224.)

Prvá pol. XIV. stol.

94. (sign. I 9./3.).

CONSTITUTIONES
CLEMENTINAE CUM
APPARATU JO. AN-
DREAE. (Schulte, o. c.
23, č. XXVI.)

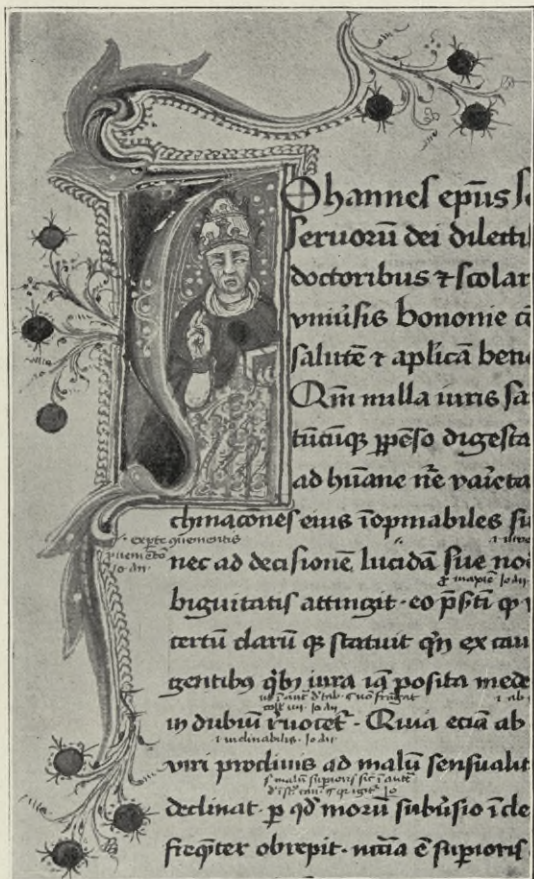
Rukopis pap. Formát:
28,9 × 43,3 cm.

List 1a iniciálka J růžová; v ní postava žehnajícího papeže en face. Celkem hrubě provedeno. (Viz obr. 225.)

Rukopis je neúhledně psán; na konci: »Clementinae scriptae in anno Dni. Mcccclv Bononiae in domo ppti Wissegd per Hilarium d'L.« (= Hilarium de Lithomierzicz.)

95. (sign. I 12.).

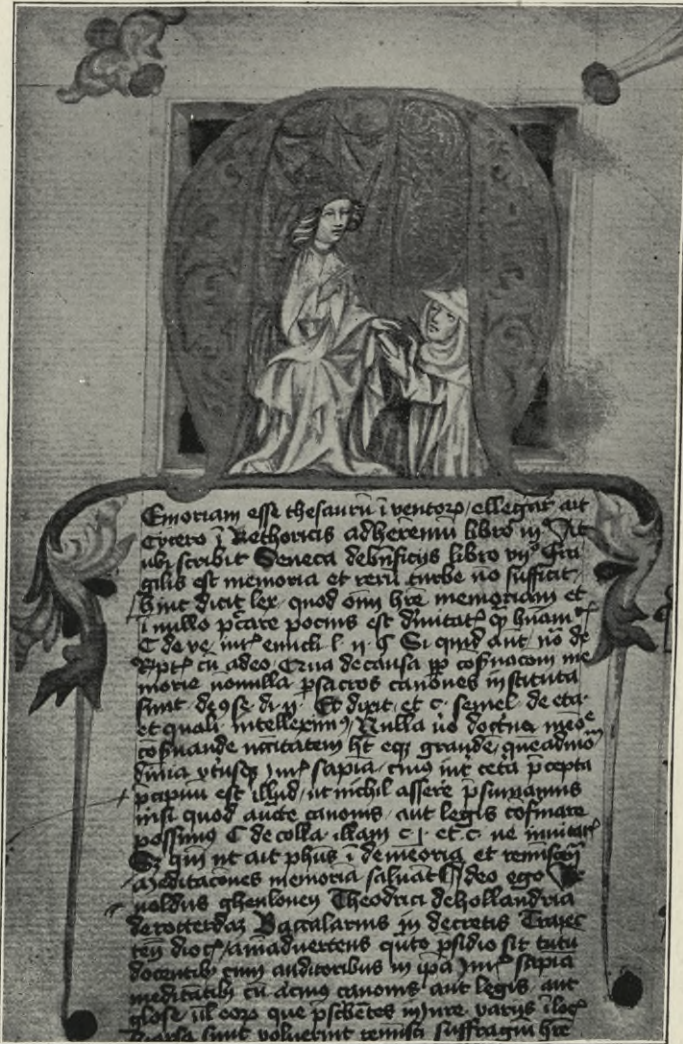
ARNOLDI GHENLONEN THEODERICI DE HOL-
LANDRIA († 1430) CONCORDANTIA IURIS CANONICI
ORDINE ALPHAB. (Schulte, o. c. str. 77 čís. CXC.)

Obr. 225. Constitutiones Clementinae. Iniciálka J.

Rkp. pap. Formát: 28·5 × 40·8 cm.

List 1a a iniciálka M rozvilinová; uvnitř sedící papež s mitrou na hlavě; před ním klečící kardinál podávající mu knihu, kterouž papež levicí béře a pravíci žehná. Pozadí tmavomodré, zlatými rozvilinami oživené. (Obr. 226.) — Druhá pol. XV. stol.

Obr. 226. Arnoldi Concordantia.

96. (sign. I 17.)

IUSTINIANI CORPUS IURIS RECTE VACARIUS. (Ad. Stölzel, Zeitschr. für Rechtsgesch. 1867, Bd. VI, str. 234, Savigny IV, 423, Schulte, o. c. 78 č. CXCIV.)

Rkp. perg. 209 listů. Formát cm 26·5 šir., 39 cm vys.

Desky bílou koží potažené; do kůže vtačeny rýhy kolem okrajů a křížem napříč středním polem; v pruzích tak vzniklých vtačeny dlanité stylisované lupeny.

Na zadní straně přední desky napsáno: »Egregiis et reverendis dominis dominis administratoribus archiepiscopatus Pragensis totique venerabili capitulo iuxta juris dispositionem legitime constitutis preceptoribus sincere percolendis. Ego Johannes natus olim Johannes Bebtan de Timpanis clericus Pragensis dioec. publicus sacra imperiali auctoritate notarius et scriba dioec. Archiepiscopatus Pragensis . . .« Vedle toho veliká signatura jeho pérem kreslená.

Na listu 6. iniciálka C růžová, ladně se vinnoucí pestrou spleť stonkovou vyplněná; pozadí růžové. Vnější plocha vyzlacená. Podél celé stránky táhne se široký ornamentální pruh, jehož součást zmíněná iniciála tvoří. Pruh ten vyplněn ladnými rozvilinami stonkovými na zlatém pozadí; dole i nahoře přechází v bohatou kosočtverečnou spleť, jež dole ještě spleť rozvilinovou jest zakončena. Uprostřed pruhu zelený kruhový rámeček, v němž kolem středu seskupeni čtyři zajáci (viz obr. 227).

Písmo rukopisu velmi pečlivé; podřízené iniciálky střídavě modré a červené, nitkovou ornamentací obklopené.

Století XIII. konec.

97. (sign. I 33)

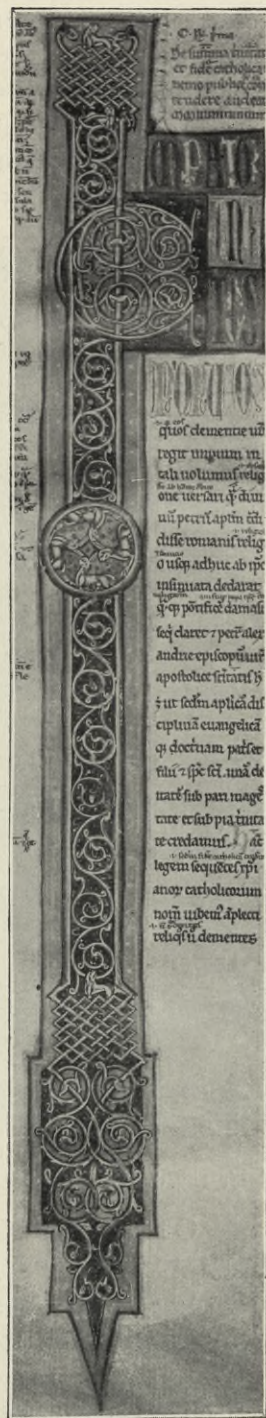
CLEMENTINAE CUM APPARATU
JO. ANDREAE . . . O ŽIVOTĚ A MRA-
VECH MUDRCUOW. SIDONII EPI-
STOLAE. (Schulte, o. c. 24, č. XXVII.)

Rkp. pap. Formát 21·3 × 31·4 cm.

Desky potaženy látkou lněnou, červenou, do níž vetkán pěkný dessin pozdně gotický. (Viz obr. 228.)

List 1. Iniciálka I rozvilinová, v obhroublé okrajové pestré lupení se vyvíjející.

Na počátku listů Sidoniových iniciálka D šedomodrá, rozvilinová, zelenožlutě orámovaná,

Obr. 227. Corpus iuris. Iniciálka C.

kosočtverečným vzorem, ve styčných bodech růžicemi oživeným, vyplněná. Od ní po straně dolů kolmá větvice, do níž na dolejších okraji odštěpují se pestré rozviliny lupenové, mezi nimiž postavy ptačí a zvířecí. (Obr. 229.)

Na konci: »Gaii Sollii Appollinaris Sidonii Episcopi Clarimontis Aruernis liber octauus finalisque epistolarum foeliciter explicit Anno Domini M^oCCCC^o lxx^o in die Marcelli.«

Obr. 228. Clementinae. Vazba.

98. (sign. K 14)

ORDO IUDICIARIUS JOANNIS ANDREAE. RAIMUNDI
SUMMA JURIS CANONICI. (Schulte, o. c. 105, č. CCLII.)

Rkp. pap. neúhledně psaný z XV. stol.

Formát 16 × 22,2 cm.

Na druhé straně přední desky kolorovaný dřevoryt: P. Maria s Ježíškem v plamenné svatozáři na půlměsíci stojící. (Obr. 230.)

Na desce zadní kolorovaný dřevoryt sv. Brigitty u nízkého pultu sedící a píšící. Nahoře nápis: o brigitta hit got fir unx. (Obr. 231.)

99. (L 1 a.)

KATHOLICON PRIMA PARS.

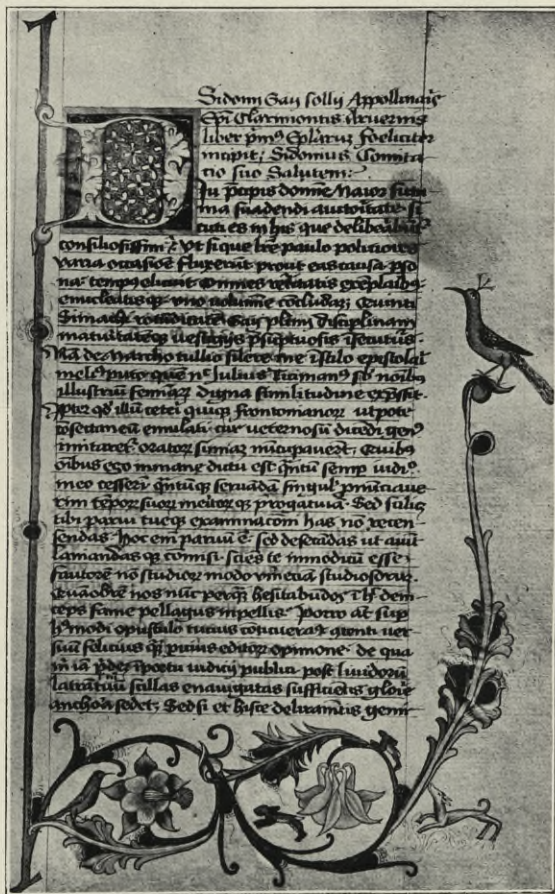
Fol. perg. (298 str.) Formát 35.2 × 50 cm.

Desky potaženy koží a opatřeny v rozích i uprostřed prosekávaným kováním. Kování rohová mají uprostřed prosekaný okrouhlý čtyřlíst, kolem něhož seskupeny výseky různé podoby, vždy však hrotitě zakončené. Uprostřed středové kování kruhové, ozdobené okrouhlými otvory.

List 1 a. Iniciálka P růžová, rozvilinová, vyplněná v kolmém břevnu en rouge postavou zpola vousatého starce, zpola zvířete; v části kruhové skupinou tří hudoucích mužů. Uvnitř v zelené katedře u pultu muž oděný růžovým rouchem s modrou pokrývkou na hlavě; dole skupina sedících a čtoucích mnichů a laiků. V pozadí architektura. Vedle iniciály na okraji listu kolmý prut ozdobený maeandrovitou kresbou, kolem něhož vinou se pestré rozviliny lupenové, jež vinou se dále i po okraji hořejším a dolejším. V rozvilinách hořejších opice s kopím proti dráčkovi mířící; pod tím pták; v rozvilinách dolejších lev a poprsí muže vystřelivšího právě šíp proti jakémus dlouhozobému ptáku. (Obr. 232.)

List 27 b a. Iniciálka C šedomodrá, lupenová, zeleně orámována. Vnitřní pozadí červené; na něm pestré lupeny zlatý pupen objímající, vždy dva a dva proti sobě; z orámování vybíhají pestré lupeny na okraj

Podobná iniciálka na listu 61 U, 102 b A, 105 b A, 110 a A, 142 a β B (se středovým ornamentálním pruhem rozvíjejícím se na dolejším okraji strany v pestré rozviliny) (obr. 233.), 285 b a G.

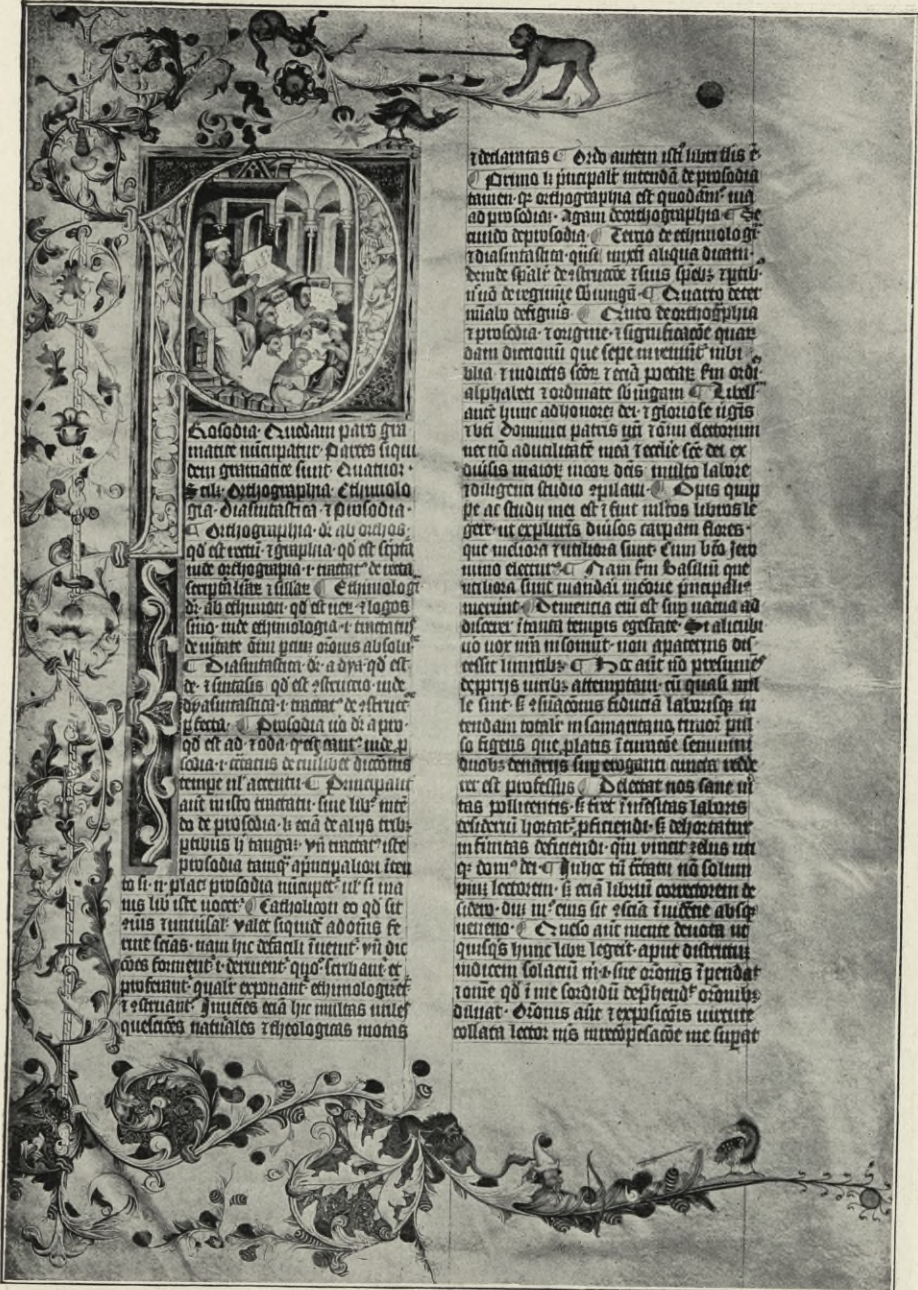
Obr. 229. Počátek listů Sidoniových.

Obr. 230. Madonna. Kolorovaná dřevorezba.

Obr. 231. Sv. Brigitta. Kolorovaná dřevorezba.

i declamatis. **P**rolo autem ista libri huius
 Primo huius principalis intentio de prolodia
 tamen quod orthographia est quoddam nomen
 ad prolodia. Agam orthographia. **S**e
 cundo de prolodia. **T**ercio de etymologia
 et diastemata quae sunt aliqua dicitur
 deinde spali de struere istius spalis rhab
 uis de regimine coniungam. **Q**uarto de
 mialo et signis. **Q**uinto de orthographia
 et prolodia. **R**ogantur et significatio quae
 dam dicitur quae sepe inueniunt in
 bla. **R**udictis scilicet et ea pueri sui ordi
 alphabeti et ordinare coniungam. **R**ell
 autem huius aduonare de et gloria uigis
 rbi dominica patris in toni dicitur
 nec no aduonare uia et tunc scilicet de
 quibus maior more deis multo labore
 coniungam studio rpuau. **Q**uis quip
 pe ac studij me et sunt multos libros le
 get ut explorat diuisos capam flores
 que meliora rutiliora sunt cum bis sero
 uino dicitur. **R**am sui dicitur que
 uoliora sunt mandai meoue principalis
 uerunt. **D**ementia cui est sup uama ad
 discere inuani tempus egelare. **S**i aliquid
 uo uor nra insonat non apparerit uel
 cetera inuicibus. **H**oc autem no presunt
 de ppris uicibus attemptam. **Q**uasi uel
 le sunt. **S**i uicibus huius latitudo tu
 tendam totum in lamantano rruo. **P**ul
 lo figent que platis rruande tenuim
 duobus denariis sup eugam uicibus uide
 ur est professus. **D**ilectat nos sane ni
 tas pollicentis. **S**i tunc rruitas laboris
 uel dicitur horat. **P**recedenti de rruatur
 in finitas dicitur qui uicibus rruis ut
 q. dom. de. **I**uho tu rruat no solum
 pui lectorum. **E**ta libri uicibus rruem de
 rruo. **D**u. **M**ius sic rrua i uicibus abiq
 uerent. **Q**uelo autem uicibus rruata ut
 quibus huius uicibus legat apud dicitur
 in dicitur solam nra sine omnis rruendat
 rruo qd i me rruo dicitur de rruo. **O**rdinibus
 dicitur. **O**rdinis autem rruo rruo uicibus
 collata lector nra rruo rruo me supat

dece admodum in sono liquidissimo ut a silis
Nulla augco di hancilla lle olla et
luculenta pat maior qm nlla yu h
auxilluna le dnm i patria olla vel patria
cals luculenta

luculenta le penul cor in ducilla vide
vixit augmentant pcedenti de au
geo augco si aulit ps triaxo pftuun
de haurio hauris

Auxilia caloph sine
xioma axionatis ge
ner dignitas sine qnd
maner qd cum dignitate hys
em vgnit dap id axioma t dignitas t p
o puenit t h auxioma tis p u m pma lu
laba yu d vgnit ab augo gis ut augentis
hac auxioma matis t marenano loquid
Sicut sunt sophuuanti dap no d anno
mata p uolo gna t maxie p uo d os pto p a
auxioma obuanti t uanti aut fallunt ut ac
to dispunt nreco si dispunt

xiomacis in axioma vide
Xia celi est septemtrional luca terra
pmediana pilam sper em dap et est
malculm geteris

Xungia ge idem est q axungia vide
in axungia

Axungia me se ger uent wra vel
altius ter yu h aaxer demm h e bax
Si p uca uent axungia ugnit u u p m e r
ona h axungia ge uode t h u r u d i a d
auxio aris q reddi hoiem auxia yu axun
giatus tra tuu ad axungia p uenens ut
axungiam uentis Et axungia as axun
gia ugnit vel axungiam p uer t ap o a
xungio as axungiam aucte vel axungia
sine axungia t uent p u u de abungo gis
yu d p ap axungia p ugnedo ab u n a d i e
dura

Axat migt finens sanguem
uel lictuquumuu

Axias ugnit auxi
domm idem t ab terna
no q ugnit t uentis t areo

Axius axina axium t m e e t u f e e

uaito Et p u n t a x i o s q e s t f e r r e n t i t i a
h i d u s a d c o r f r o n i n f i t i e n o m a l i n e t u e
quate h maximo lincubitas t uctatis t
co t y n m a n t i a d u n a m a n d a n t t e p t
concedenda d i b u s

Axioma ab a linc t zona p u ad z o n e
na u u m t l i n e z o n a u d e t z o n a m
y u a x o m d i t d e t c o r r a z o n a r o d i a n m a u t
tes l i n e t h g d i t a d o n a q u e n t e r u n t
m e n z o n a m r o d i a n t p r o d p e u u l t e a z o
u u s l i n e z o n a p u n n a m

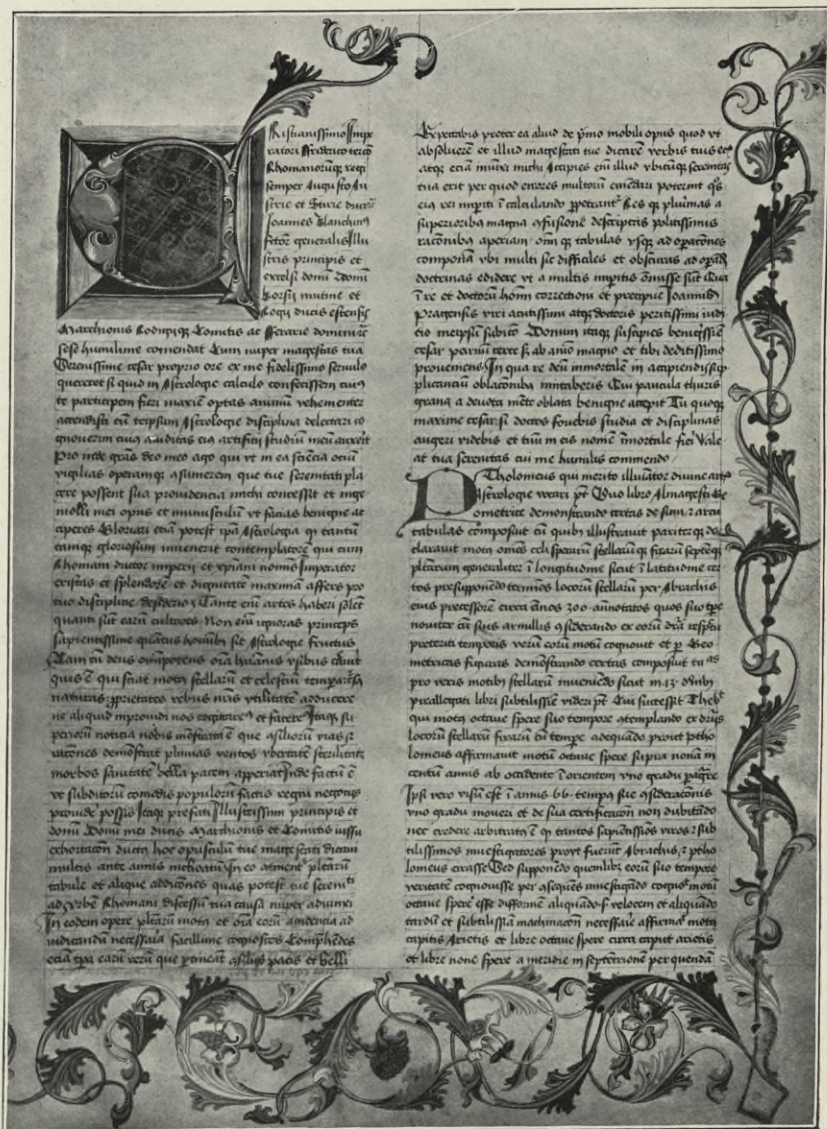
Bat nomen
y d i t u d a n t
v i d e t h e l l u s
d u e l t
p r e t a
t h i l l o y n b a
l u c o i n e l b a
u i t o n a t u n t
u b i h o t e s a u t
t u r t m e d i t a t

tes d i g h t l i n e m u n d a d u m u r t f i c t i o n e
l i n g u a t m e c o s y n b a b i l o n i a r e g i o t b a
b i l o u u s m a m u r p a r t e u n e l g e n t i t
E t
l i n a s q f i r m t a g r a t s o m b a b i l o n m e t r o
u l c a l d e u s e u t m u r t u u l l a p a s s u n t
p o u a d i t a d a n g u l o m a u g u l i q r e l u n t p e
m t e t d u a b t e u g i s t o n a s o m u s l e i g e
p a d u s r e n d e a u t h o i a u r o t u u u n t p a l
l u m m a l t m d u n t t d u a b t e u g i s a b l a c o m
a n g u l a m e t q u i n t e u t e t i t y s o i n i s t e
l a b u r e o u n t b a b i n g i e d i b a b i l o n s u n a
b u g o d o n o l o t e r p o t e n t i l i n u q u i m t e t e r a
e n a m j u d a u c a p t u a p u t f u t a l i a s t e s t r a s
u b i q u a n t e s d i r u t h i a u t t r u n d e s i d e n t e s
d e s t r u c t a e u t h u t a m e d i s t y l i s n e r p a l t a e
o d i t a t a s t d i m e d i o e t e l a c u s s e r p e n t i s
p l e n u s t a c t u n t a m q u o d o d i b i l e s t e t i e a u t
t e n a n o r e g n a t m i n i a n t t q u e p o t e n t a d i e
c u n t a t e s a p u t m e d i o d i t f e e e r a t h e l f o t e r
t l e a t m a y u d i m p e r a t i n a l e t e t l a a s q
u e d r t p t e d i e t e m u t b a u t o u s t c a l d e o
S e d p o t e n t e r g e n t l u g h a c a u d e s d e s t r u c t a
e s t b a b i l o n a c i o l i n e a g g i s t m e d i s y n l u y
u d y l a x i o n y e n e n t e u t i d o n a l i t o t o t a m a

100. (sign. L 1 b.)

KATHOLICON SECUNDA PARS.

Fol. perg. (338 l.) Formátu téhož jako předcházející.

Obr. 235. Tabulae astronomicae. List 1.

List 1 a a. Inicialka H šedomodrá, lupenová, v pestré okrajové lupenové ornamenty vybíhající. Uvnitř čtyři muži na stolicích sedící; u dvou z nich v pozadí sedících stojí vždy jeden žoldněř s kopím v ruce, přijímaje popsanou blánku z rukou muže sedícího. V pozadí skála, na níž dva

Omnes alij
qui vni p^ote
em hnt quo ve
locissime dnt
hnt em tanta
pedis latitudies
q' eius planta
q'ra solis fnoie
umbra spacosa
e' facit z q' si
m' domo subula
ta pedis r'q'faut

Homines alij
st absq' ca
pitib' oculos m
humicis hntes
qui p'ronaso z
ore duo forami
na hnt m pec
toe Betib' aut
hoendi st ad
motum bestiar

Homines alij
st q' solo adie
e' d'om' p'omi
nuut q' silo
quis ne con

Ingit n'm
p'omni scdm
deferit/ alie
em mouent
p' unu' seivret
osorem zc

Homines
siluestres sex
manus p'fm
glos habites

Mulieres
p'ca st
ila p'coise val
de m quoda
flumie calido
bitantes hor
ridas vestes
hntes armis
argenteis co
q' ferru' non
hnt utentes

Mulieres
z sunt
m quib' da
siluis que
hnt barbas
usq' ad ma
millas pedib'

Dicitur m dicit
n' vult nisi
de venacione
hnt em p'cam
h' tygrides z
leopardos z val
da foraz gra

Homines i st
z mulieres
mudi m cedetib'
corpus pilosita
st bestie hntes
eq' m plme et
m tra hntes
em aut ep'ucas
homines supue
me aspiciunt st
nisi m flumie
no apparere auto

Homines agri
st z sunt
magn' z valde
pilos' sicut por
ci z velud fere
mugientes co

Dicitur em
p'coisissime
mud' st ib' m
flumie hntes

Pro hoc pul
critudis via
st q' d'entab
carent hnt
ms s' amim
hntes aut ce
cep' vo albe
st sic mix

Homines p'
mei ha
bitant i d'co
m'atib' m die
duoz cubitoz
quib' bestia
co'ra g'ruces
est qui etro
anno p'nuut
octavo senel

Homines ab
p'ulo aut
quib' ut legi
vsi qui cau
das habebat
alij qui cor
ma quos i
vidim'z vel
caneb' latu
tes z latius
emittentes

Obr. 237. Libri 20 de naturalibus. Lidské obludy.

stromky. Půda červená, zlatým filigránovým vzorem oživená. (Obr. 234.) Mimo to v textu hojně pestrých iniciál ornamentálních.

Letopočet v odstavci závěrečném »Millesimo ducentesimo octogesimo sexto« udává dobu, kdy vznikl originál této encyklopedie; rukopis náš však je z konce století XIV.

101. (sign. L IV.)

JOANNES BLANCHINUS (BIANCHINI).
TABULAE ASTRONOMICAE.

Rukopis perg. Formát
29 × 38 cm.

Desky potaženy zeleňavou koží, do níž vtačen kosočtverečný vzorek, a opatřeny v rozích i uprostřed lupenovým prosekávaným a tlačným plechovým kováním.

List 1a. Iniciálka C modrá, lupenová, v růžovém stínovaném rámci a s vyztčenou kosočtvercovanou plochou střední. Na dolejší a levém okraji listu jsou pestré rozviliny. (Viz obr. 235.)

List 15b. Iniciálka N lupenová, v zeleném čtvercovém orámování, vyplněná uvnitř černou plochou se zlatými rozvilinami.

List 29 *aa*. Iniciálka I zelená, lupenová, na zlatém pozadí, fialově orámovaném; na levém okraji listu pestré rozviliny.

Z druhé pol. XV. stol.

102. (sign. *L* 11.)

LIBRI 20 DE ANATOMIA HUMANI CORPORIS ET ALIIS NATURALIBUS JOANNIS DE PARMA.

Rukopis pap. 196 listů. Formát 21·5 × 30·5 *cm*.

List 6 *a*. Iniciálka N lupenová, růžová, na okrajích v pestré rozviliny lupenové vyběhající. Uvnitř na modrém pozadí zlaté rozviliny. Vnější cípy vyzlacené, orámování modré.

List 51 *b*—53 *b* v textu malé obrázky lidských oblud. (Obr. 236—7.)

List 57 *a*—152 v textu obrázky různých zvířat čtvernožců, ptáků, ryb, plazů, hmyzu; některé velmi zajímavé, zvláště vybájené obludy.

Od listu 153 *b*—167 *b* v textu obrázky stromů a rostlin.

List 179 *b* a násl. v textu obrázky nebeských těles.

List 189 *aβ* a 191 *ba* soustava světová.

List 193 *aa* obrázek znázorňující schéma zatmění slunce.

List 193 *b* a 194 *a* obrázky znázorňující čtvrti měsíčné, zatmění měsíce a p.

Na konci: »Anno incarnationis Dni M^oCCCCIII^o finitus liber feria sexta proxima post festum Jacobi.«

103. (sign. *L* 39.)

COMMENTUM IN PHYSICAM.

Rkp. pap. Formát 21·2 × 31·5 *cm*.

Písmo zběžné, neúhledné. Stol. XV. 2. pol.

Uprostřed knihy na dvou stranách zajímavá skupina souhvězdí zvířetníkových, pérovými konturami kreslená. (Obr. 238.)

Obr. 238. Zvířetník.

104. (sign. L 46.)

ARISTOTELIS ETHICA, POLITICA, RHETORICA, MAGNA MORALIA.

Rkp. perg.

Formát 20 cm šir., 29·7 cm vys.

Vazba prostá, hnědou hladkou koží potažená.

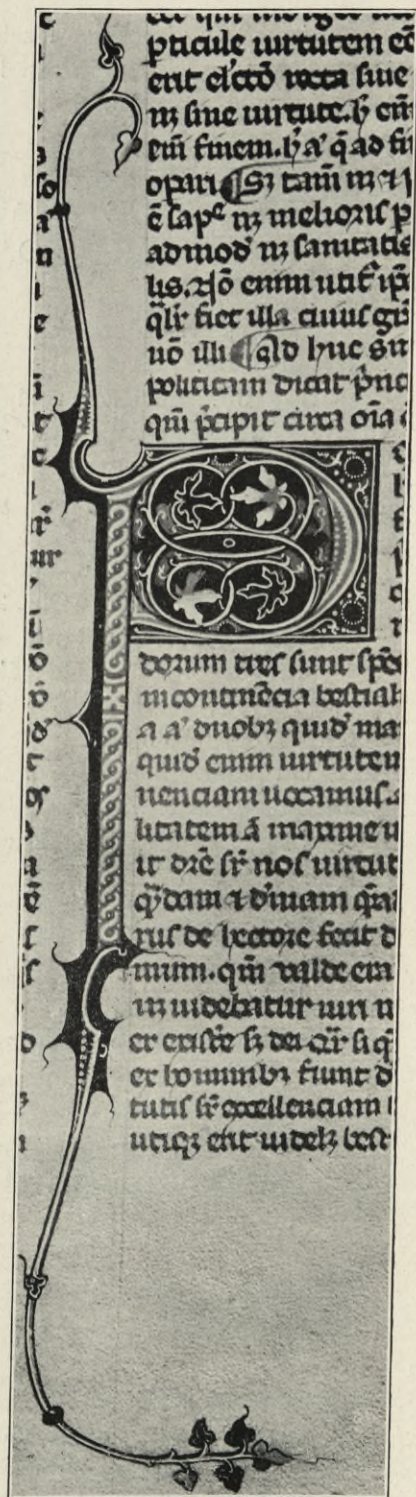
Na zadní straně desky napsáno:

»liber pro Aula regia«.

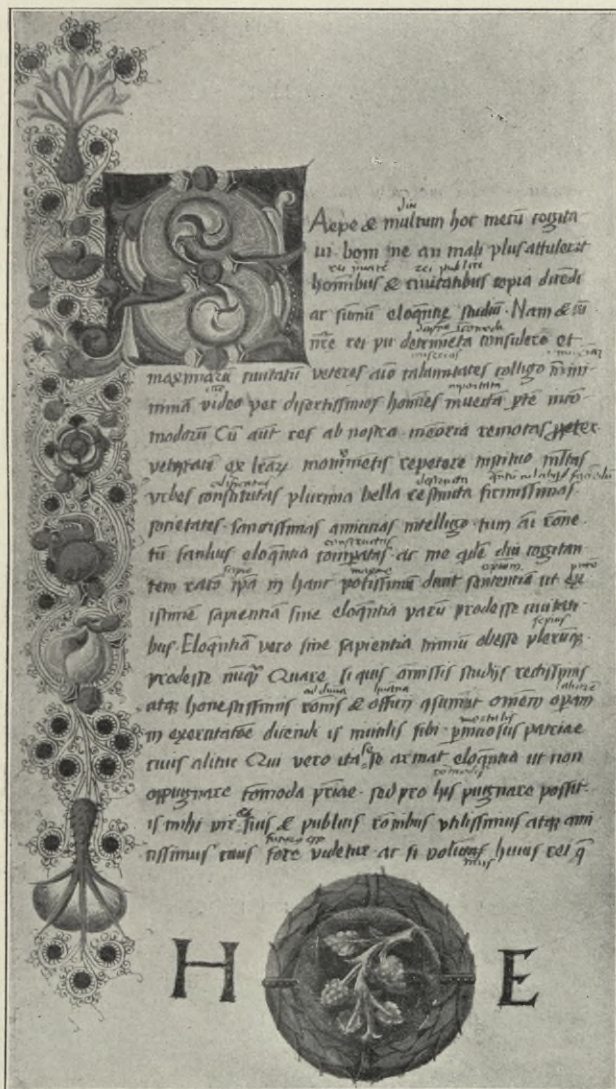
Obr. 239. Aristotelis Ethica. Inicialka O.

Na l. 1aa inic. O hnědorůžová, bíle konturovanými zoubkovanými lupeny ozdobená. Uvnitř učitel třem mladým mnichům vykládající. Pozadí karmínové, vkusně čtvercované; vnější cípy modré; celek zlatě orámován. Od inic. po okraji pruh z části červený, z části modrý, bílou vlnitou čarou oživený a dole v dlouhý na konci drobnými lupénky oživený šlahoun vybihající. (Obr. 239.)

Obr. 240. Aristotelis Ethica. Inicialka P.

Ostatní iniciálky vyplněny uvnitř vkusně svinutým stonkem s pestrými různotvárnými lístky nejvíce tvaru javorovitého na zlaté půdě (viz obr. 240.).
Druhá pol. XIII. století.

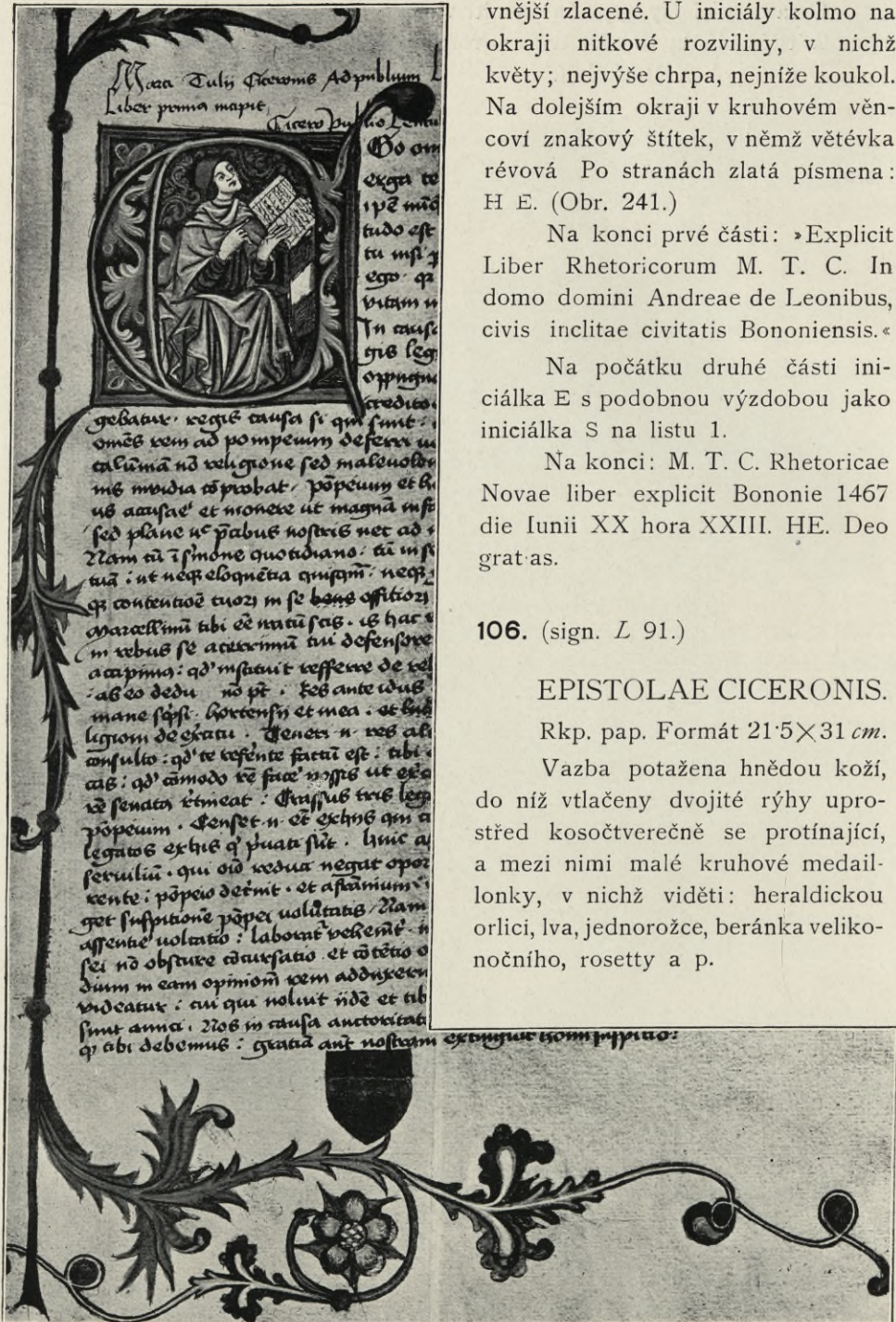
Obr. 241. Cicero. Rhetorica z roku 1467.

105. (sign. L 63.)

M. TULLII CICERONIS RHETORICA.

Rkp. pap. Formát 17,4 × 24,6 cm.

List 1. Iniciálka S z červených a zelených rostlinných motivů komponovaná; pozadí vnitřní modré, bílým nitkovým ornamentem oživené,

vnější zlacené. U iniciály kolmo na okraji nitkové rozviliny, v nichž květy; nejvýše chrpa, nejniže koukol. Na dolejším okraji v kruhovém věncovi znakový štítek, v němž větévka révová Po stranách zlatá písmena: H E. (Obr. 241.)

Na konci prvé části: »Explicit Liber Rhetoricorum M. T. C. In domo domini Andreae de Leonibus, civis inclitae civitatis Bononiensis.«

Na počátku druhé části iniciálka E s podobnou výzdobou jako iniciálka S na listu 1.

Na konci: M. T. C. Rhetoricae Novae liber explicit Bononie 1467 die Iunii XX hora XXIII. HE. Deo gratias.

106. (sign. L 91.)

EPISTOLAE CICERONIS.

Rkp. pap. Formát 21·5×31 cm.

Vazba potažena hnědou koží, do níž vtačeny dvojité rýhy uprostřed kosočtverečně se protínající, a mezi nimi malé kruhové medailonky, v nichž viděti: heraldickou orlici, lva, jednorožce, beránka veličnočního, rosetty a p.

List 1a. Iniciálka E ve stínových částech tmavomodrými lupeny ozdobená; v ní sedící Cicero u pultu, na němž leží rozevřená kniha. Pozadí vnitřní červené, zlatým vzorem oživené; vnější pozadí zlacené, orámování zelené. Na okraji kolmo prut, z něhož na dolejší okraji vyvíjejí se pestré rozviliny, nad nimiž znak arcibiskupství pražského. (Viz obr. 242.)

Prvá pol. XV. stol.

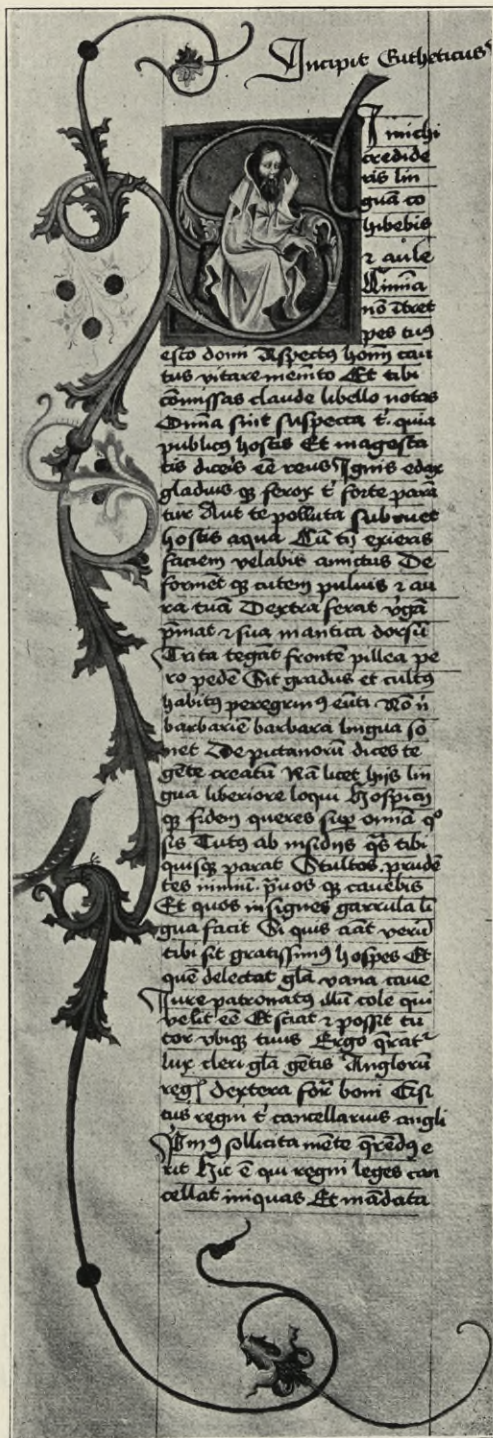
107. (sign. L 95.)

EUTHETICUS JOHANNIS IN POLYCRATICUM. SATIRAE POETICAE.

Rukopis papírový. Formát 21·5 × 31·7 cm.

List 1aa. Iniciálka S růžová, lupenová, na okraji v rozviliny se rozvíjející; v ní sedící postava muže. Tvář obroubena žlutohnědým vlasem a vousem. Pravice vzhůru k hlavě pozdvižena; levice spočívá na sedadle. Roucho bělomodré, zeleně podšité. Vnitřní pozadí tmavomodré, zlatým filigránovým vzorem oživené. Vnější pozadí zlacené, zeleně orámované. (Obr. 243.)

List 3a. Iniciálka I zelená, lupenová, v pestré marginální rozviliny vybihající. Pozadí jest zlaté, orámování růžové.

Obr. 243. Eutheticus Johannis in Polycraticum. Iniciálka S.

Na konci prvního spisu: »Finit Martinus Saturni luce vigente qua
Victorinus presul fulgebat eunte Frater te sannes legis id si raro Johannes.«

Na konci spisu druhého: »Ursula dum lusit que quarta luce refulsit
Finis inest vere optat podex sponde iacere.« (1460.)

108. (sign. *M* 95.)

Jetzunder Volgendt Etlliche Scripta desz Allerfürtreffentlichsten
Mathematici Ioannis Regiomontani vom Torqueto Astrolabio
Armillari ꝛc.

Obr. 244. Vazba z konce XVI. stol.

Rkp. pap. z druhé pol. XVI. stol. Formát 15.9×22 cm.

Vazba z hnědé kůže, do níž na okraji vtačeny kruhové medailonky se znaky, uprostřed pak dvojí řada figur (David, sv. Pavel, Kristus z mrtvých vstavší). (Obr. 244.)

109. (sign. *M* 98.)

DAS ERSTE BUOCH DES JOANNIS JOUIANI PONTANI
MIT DEM COMMENT UBER DIE HUNDERT SENTENCZ
UND SPRÜCH DES CLAUDII PTHOLOMEI.

Rkp. pap. z druhé pol. XVI. stol. Formát 16.1×22 cm.

Vazba z hnědé kůže s pěknými vytačenými figurálními i ornamentálními ozdobami a s letopočtem 1551.

Dūca p̄ma in aduentu dom̄i.

hōc tena
in aiam
mca dō
nis mte
causā
nō erit
sca uoq̄
mdeant

me i unū mei cōtū vniū q̄m te
expectant nō cōfidentur. Sal
uas tuas dūc demāstrā m̄ i se. k.

Antea q̄m dūc p̄o d̄ca
tētia tua i veni ut ab
inuentis p̄dōt mōri p̄ualis
te mōamur p̄tegentē t̄p̄i te
litemte saluā. d̄m cōtū. sic
ōmē. s. mane om̄i s̄ōr̄ i talis
ōmē. m̄q̄m admittit v̄q̄ i
advigilia nat̄ d̄m tū ōmē om̄
ōm̄i s̄ōr̄ p̄fēta occurrēta ob
mittimus. Sequē s̄c̄ ma. q̄o

Deus qui tēb̄e mane vir
gins v̄tē v̄b̄m tūm̄
anglō am̄ciantē canem sula
pe voluisti p̄a simplicibz tuis.
ut qui v̄tē eam dei genitricem
ardimus. eius ap̄te te m̄tēll̄
ōm̄bz aduēnētur p̄e d̄cōibz. s.

Consūas n̄as q̄m dūc
v̄s̄tando p̄uīca. ut ve
mēns t̄m̄s x̄p̄s filius tuus do

ūc tū om̄bz s̄ōs tuis. p̄ata s̄ibi
m̄ nob̄ inuenat mansionem. i
Qui te. l. e. v. p. a. id romanos

Ehes. s̄c̄entes q̄a hora
est iam nos desompuo
surgē. h̄ic enī p̄p̄or̄ est nōstra
salus. q̄m tū credidim̄. Adorē
p̄cessit. dies aut̄ app̄n̄quabit.
Aduāmus t̄p̄o opa tenebr̄
i induamur arma lucis. sicut
iudicē honeste ambulē. q̄on
i cōmessa cōbz i cōtētibz. nō i
cubilibz i p̄udicis. nō i cōtē
aōtē i emulacōe. sed i d̄m̄m̄
d̄m̄m̄ t̄m̄m̄ x̄p̄m. Gēle i

Antiū qui te expectant nō con
fidentur dūc v̄ d̄m̄ tuas dūc
notas s̄c̄e m̄ch̄ i sentas tuas e
tōt me. **H**ā v̄ dūc nob̄ dūc
m̄am tuā i saluāre tuū da nob̄.

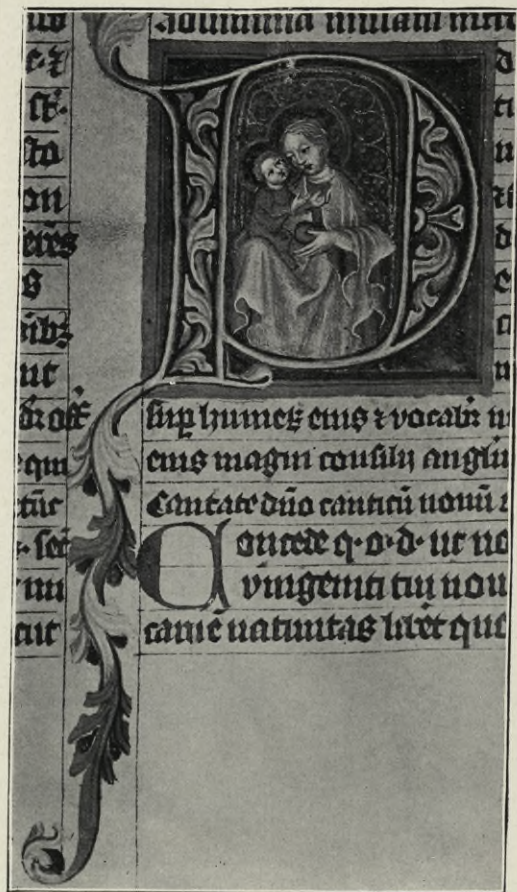
In illo t̄. Cūm s̄m̄. ma. t̄m̄
app̄n̄quāss̄ t̄m̄s i osolūm̄
i veniss̄ lēth̄ s̄age i montem
olyueti. t̄ic m̄s̄c̄ duos d̄s̄la t̄
p̄lōs d̄c̄es eis. h̄c̄ i castellum
q̄d̄ contra nos est. Et statim i
venētis alinam alligatam i
pullū tū cā. Solūte i addūc
te m̄ch̄. Et si quis nob̄ alit̄
dixit. d̄c̄ate quia d̄ns h̄m̄s o
pus h̄c̄. Et cōfēss̄m̄ d̄m̄m̄t̄
eos. h̄or̄ aut̄ tōtū t̄m̄ est ut

110. (sign. *N* 57.)

HLAHOLSKÉ ZLOMKY.

Původně nalepeny na deskách knihy sign. *A* 60/3 (viz č. 35.) nyní chovají se zvláště mezi skleněnými deskami. Století IX. Viz »Glagolitische

Fragmente. Herausgegeben von Dr. Karl Adolph Constantin Höfler und Dr. Paul Joseph Šafařík. 1857.«

Obr. 246. Missale. Iniciálka P na listu 8.

111. (sign. *P* 1.)

MISSALE.

Rkp. perg. listů 198.

Formát 20·5 *cm* šir.,
29·3 *cm* vys.

Vazba prostá, hladkou žlutou koží potažená; hřbet novější (ze stol. XVIII.) bílý, s červeným štítkem, na němž zlateným písmem vtačen nápis: LIBER LITURGICUS

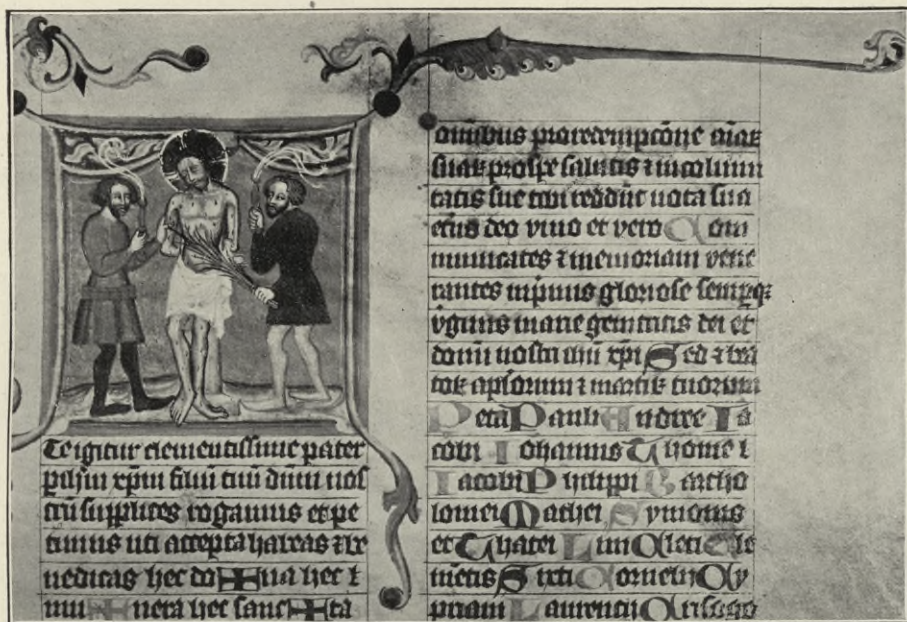
Obr. 247. Missale. Inic. B na l. 76.

Na šesti prvních listech kalendarium. Další část tužkou v nové době opaginována.

List 1*a*. Iniciálka *A* modrá; v ní sedící žehnající papež en face. Na okrajích pestré rozviliny. (Viz obr. 245.)

List 8*bβ*. Iniciálka *P* červená, v ní Madonna stojící (post. po kolena) s Jesulátkem. Vnitřní pozadí zelené; vnější cípy vyzlacené. Roucho Madonny modré, Jesulátka žluté. Madonna v levici drží jablko. (Obr. 246.)

List 62*bβ*. Iniciálka *K*; v ní Kristus z hrobu vstávající.

Obr. 248. Missale. Iniciálka T.

List 76 *bβ*. Iniciálka B zelená, ve stínových částech lupeny ozdobená; uvnitř Bůh Otec; před ním menší postava po pás obnaženého Krista, na jehož ramena Bůh Otec ruce klade. Obě postavy poprsní a en face. Pozadí zlatené. (Obr. 247.)

List 82 *a*. Na počátku kanonu iniciálka T karmínová. Před hlavním jejím pněm, k němu jako ke sloupu jsou přivázán, obnažený Kristus, jež dva pochopové bičují. Pozadí tmavomodré. (Viz obr. 248.)

List 102 *aa*. Iniciálka T růžová; v ní kostelní budova se štíhlou věžkou, u níž zatknut vlající praporec.

List 103 *aβ*. Iniciálka C fialová; v ní sedící sv. Barbora, držící v levici vysokou věžku, k níž pravicí ukazuje.

List 112 *bβ*. Iniciálka R růžová; v ní anděl P. Marii zvěstující; obě postavy po kolena stojící.

List 136 *bβ*. Iniciálka G fialová; v ní před lůžkem klečící P. Maria; za lůžkem tři apoštolé.

List 149 *aa*. Iniciálka G modrá, světlejšími puklicemi ozdobená; v ní sedící Kristus en face, pravicí žehnající, v levici zavřenou knihu držící. (Obr. 249.) — Konec XIV. stol. nebo poč. stol. XV.

Obr. 249. Missale. Trůnicí Kristus.

112. (sign. F 2.)

COLLECTARIUM.

Rkp. perg. 129 str.

Formát 23·5 cm šir., 30·8 cm vys.

Vazba kožená ze XVII. stol., odřená; na okrajích vtačené zlatené ornamenty; uprostřed v oválovém věncoví znak arcibiskupství Pražského.

Na předeštlí napsáno rumělkou: „Anno dni M^o ccc^o lxxxvii^o die xxvi^{ta} Mensis Februarij. Honorabilis vir dns Wenceslaus de Radez Canonico Pragen Director fabrice pragen. predicte paravit hunc Collectarium de pecuniis fabrice presate ac.

Obr. 250. Collectarium z r. 1397. Iniciálka na listu 1 a.

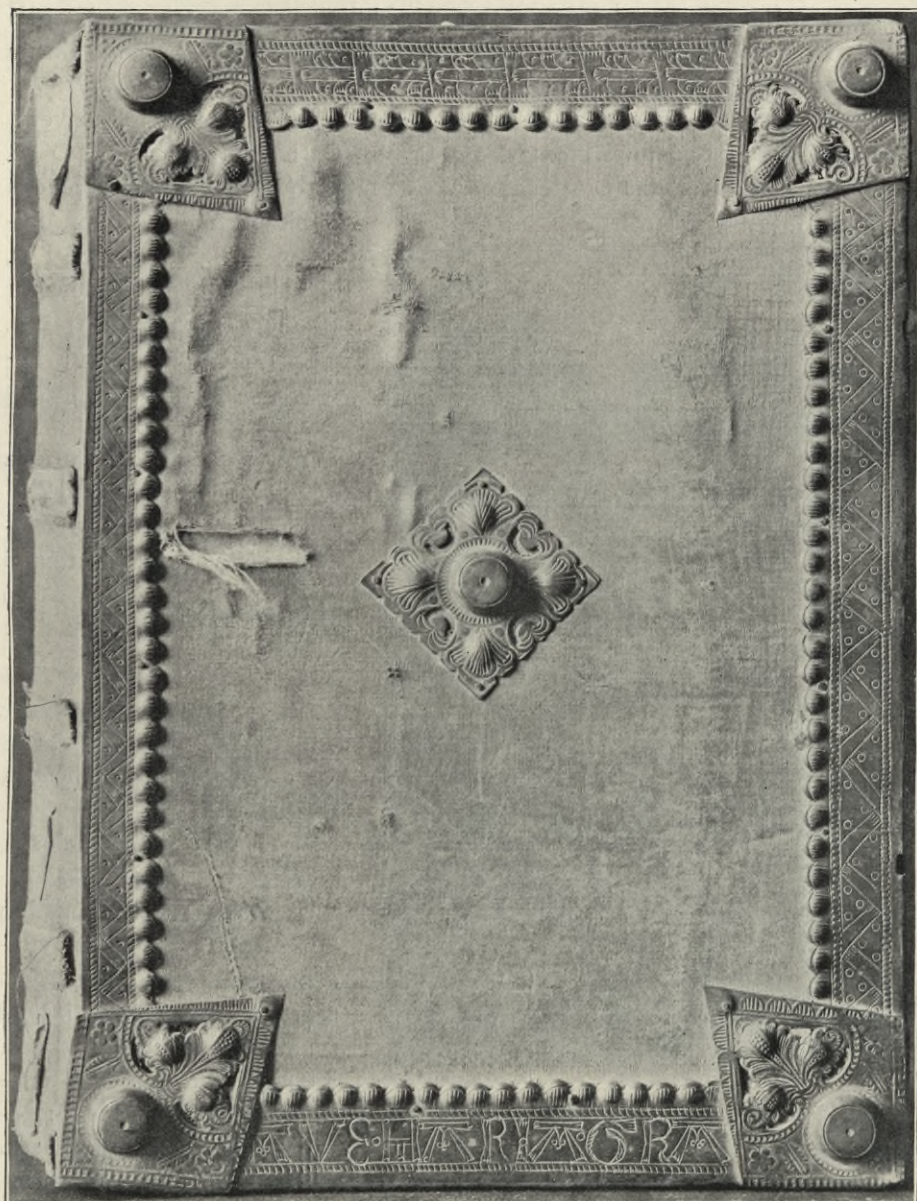
List 1 a a. Iniciálka D růžová, zkadeřeným lupením ozdobená; uvnitř en face sedící Kristus pravíci žehnající, levici na knize maje položenu kterou kolmo o klín má podepřenu. Pozadí tmavomodré; vnější cípy zlatené, vnější orámování modré. (Obr. 250.)

113. (sign. P 3.)

AGENDA ECCLESIAE PRAGENSIS.

(Dr. Jos. Neuwirth •Geschichte der christlichen Kunst in Böhmen bis zum Aussterben der Přemysliden« 442.)

Rkp. perg. 329 listů. Formát 20·5 cm šir., 29 cm.

Obr. 251. Agenda ecclesiae Pragensis. Vazba.

Vazba: dřevěné desky potaženy vybledlým hedvábím. Podél okrajů kování na vnitřním okraji zoubkované, na ploše pak rytými ornamenty ozdobené. Na kování dolejšího okraje vyryt nápis: AVE · MARIA · GRA ·. Rohová kování ozdobena trojlístem z části vypuklým. Uprostřed desek kosočtverečná čtyřlístá rosetta. (Viz obr. 251.)

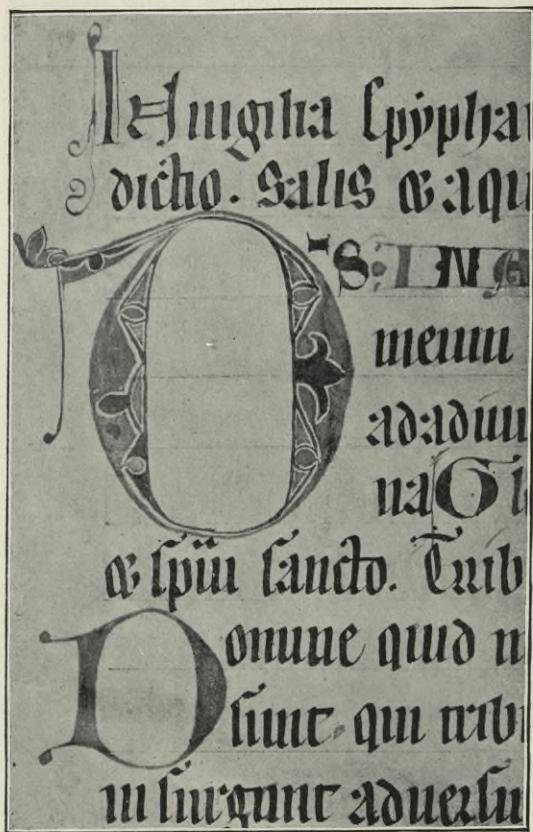
Na předeští nápis: »Anno domini Millesimo ducentesimo X^oCIII (1294) Dominus Thobias epc. pragensis vicesimus quintus istum librum agenda contulit ecclesiae Pragensi.«

Na listu 1*a* iniciálka D zelená, červeným ornamentem oživená. (Obr. 252.) Podobná iniciálka na l. 7*a* E, 58*b* O (hnědomodrá), 123 D a j.

List 41*a*. Iniciálka O zelená, červenou nitkovou ornamentací vyplněná

i obklopená. Podobné iniciálky na l. 46*b* H, 88*b* D, 154*b* P (červená se zelenou nitkovou ornamentací) a j.

List 133*a*. Veliká iniciálka E červená, na ohybu zeleným a modrým ornamentem ozdobená; příčka červeno-zeleno-modrá; vnitřní pole vyplněna zelenými a červenými vinutinami spirálovými. (Viz obr. 253.) Podobná iniciálka na listu 204*b* C.

Obr. 252. Agenda ecclesiae Pragensis. Iniciálka na listu 1.

do kosočtverce komponovaná, v rozích trojlísty s prosekaným pozadím.

Na pergamenovém předeští napsány zběžně různé nápěvy »Kyrie« a »Gloria«.

List 1. Benedictio salis et aquae diebus dominicis per circulum anni.

Listy 2—7 zaujímá kalendarium.

Na str. 7*b* dole napsáno: »Sacrae Metropolitanae Pragensis Ecclesiae S: Viti M: Reddit Franciscus Ernestus Tunckl L: B: et Vexillarius Dns ab Asbrun et Hohenstadt Die 24 Julii A^o 1733.

Str. 8*aβ*. Iniciálka A zelená, v ní en face sedí Kristus. Pozadí červené, zlatým filigránem oživené. Z iniciály jdou středem stonky vyvíjející

114. (sign. P 4.)

MISSÁL z počátku XV. století.

Formát 28·2 *cm* šir. 38·4 *cm* vys. Listů 264.

Desky dřevěné hnědou koží potažené: do ní vtlačeno několik soustředných rámců, mezi něž vtlačena řada ornamentův gotických. Ve středu a v rozích mozažné kování tlačené: uprostřed čtyřlupenná rosetta

se nahoře i dole v rozviliny. Nahoře uprostřed bílá do kruhu stočená a uzlem dole opatřená rouška: v ní bílé *m*. V závitech dolejších rozvilin dva znaky Pražského arcibiskupství.

Podřízené iniciály v textu ozdobeny i vyplněny ornamenty nitkovými; některé vyplněny jsou ve stínových částech stylisovaným lupením a opatřeny pozadím s filigránovým vzorem.

List 17 *aa*. Iniciálka *P* šedomodrá, ve stínových částech lupením ozdobená, nahoře i dole v šlahounovité výběžky vyrůstající. Uvnitř Jesulátko v jesličkách, obklopené mandorlovitou září; před ním klečí *P. Maria* se sepjatýma rukama.

Vnitřní pozadí fialové, zlatými filigránovými rozvilinami oživené. (Obr. 254.)

List 23 *bβ*. Iniciálka *C* růžová, ve stínových částech lupením a kolečky ozdobená. Uvnitř Klanění se sv. tří králův.

List 90 *aβ*. Iniciálka *R* růžová, stilisovaným lupením vyplněná; uvnitř jest z mrtvých vstalý Kristus oděný bílým řasnatým rouchem, pravici máje pozdviženu k žehnání a v levici drže korouhev. Pozadí je modré, zlatými hvězdami poseté. (Viz obr. 255.)

L. 107 *aa*. Iniciálka *S* hnědá; v ní uprostřed en face sedící *P. Maria*, nad jejíž hlavou holubice se vznáší; v pravo Kristus, v levo sv. Petr. (Obr. 256.)

List 112 *ba*. Iniciálka *B* růžová, lupením akanthovým ve stínových částech vyplněná; uvnitř en face sedící Bůh otec, kříž s Ukřižovaným v rukou drže.

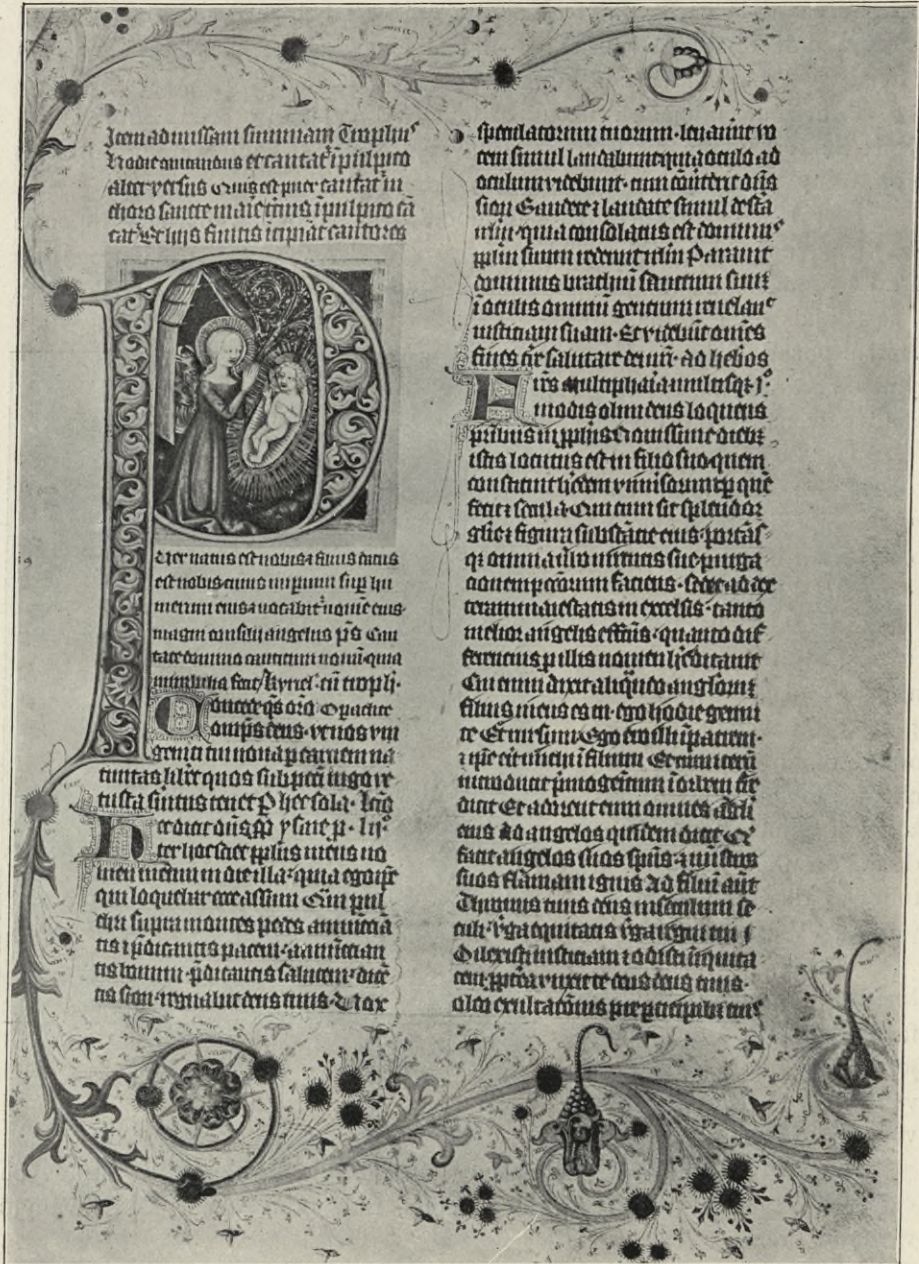
List 113 *ba*. Iniciálka *C* zelená, žlutými světly zdvižená; uvnitř oltářík, na němž stojí kalich; nad kalichem hostie.

List 126 *b*. Celostránkový kanonový obraz se skupinou Ukřižování. Orámování zelené, souvislou řadou lupének oživené. Pozadí hnědé, zlatým kosočtvercovým vzorem s rosettami oživené. (Obr. 257.)

List 127 *a*. Počátek kanonu. Iniciálka *T* zelená, rozvilinová; před kolmým břevnem upoutaný obnažený Kristus, z každé strany pochop jej bičující. Pozadí modré, zlatými hvězdičkami oživené.

Obr. 253. Agenda ecclesiae Pragensis. Iniciálka *E*.

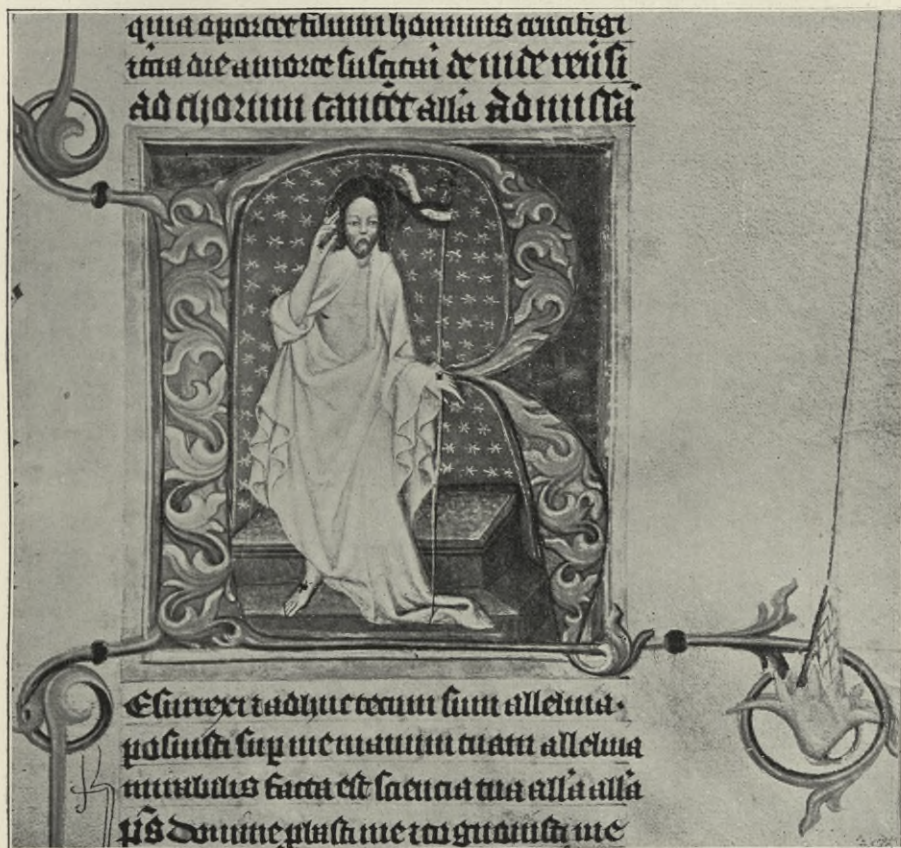

Obr. 254. Missál z počátku XV. stol. Iniciálka P s miniaturou »Narození Páně«.

List 161 a β . Iniciálka T modrá; v ní v pravo Kristus v šedomodrém řasnatém rouše, se zelenou knihou v ruce; v levo kostel s válcovitou apsidou a opěrným pilířem; za ním strom, v jehož koruně drobná postavička Zachaeova. Vnitřní pozadí hnědočervené, zlatými filigránovými ozdobami oživené. (Obr. 258.)

List 163 *a* β . Iniciálka \mathcal{M} zelená, rozvilinová: před prostředním kolným břevnem sv. Ondřej s křížem v rukou; pozadí tmavohnědé, zlatými filigránovými rozvilinami oživené.

Fol. 173 *b* α . Iniciálka \mathcal{S} zelená; v ní »Očišťování P. Marie«: s jedné strany Maria, s druhé sv. Josef posazují Ježíška na oltář.

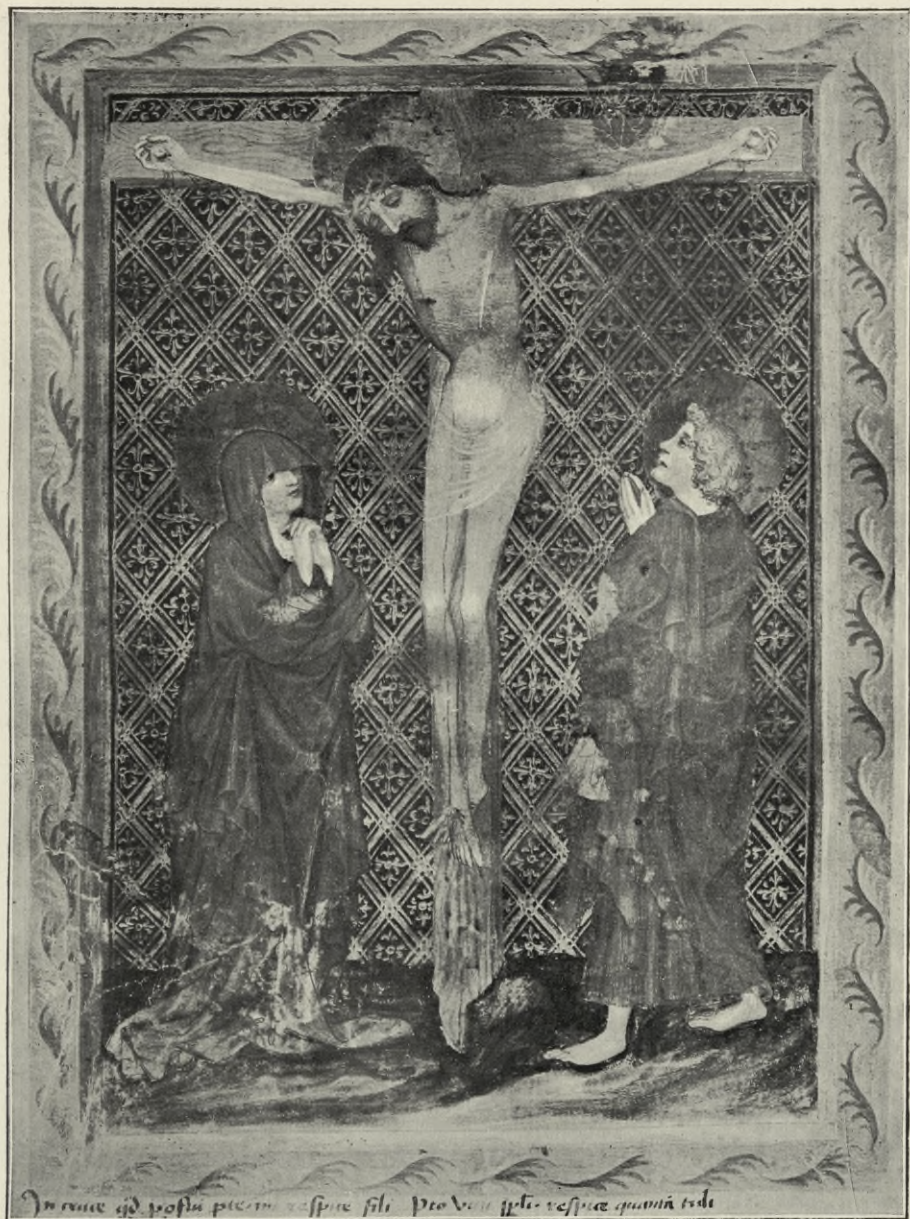

Obr. 255. Missál z počátku XV. stol. Iniciálka \mathcal{R} s miniaturou »Z mrtvých vstavší Kristus«.

List 180 *a* α . Iniciálka \mathcal{R} zelená, rozvilinová; uvnitř Zvěstování P. Marie: před stojící, modrým rouchem oděnou Pannou klečí anděl ve žlutém rouše, maje v levici vzhůru vinoucí se pásku s nápisem: ave maria gra p. Pozadí hnědočervené, zlatým filigránovým vzorem oživené.

List 197 *b* α . Iniciálka \mathcal{G} zelená, rozvilinová; uvnitř »Navštívení P. Marie.«

List 211 *a* α . Iniciálka \mathcal{G} šedomodrá, rozvilinová; uvnitř »Smrt P. Marie«: vedle lůžka před klekátkem, na němž rozevřená kniha, klečí P. Maria; za lůžkem sv. Apoštolé, z nichž sv. Jan P. Marii v bocích podpírá. Vnitřní pozadí modré, zlatými hvězdami poseté.

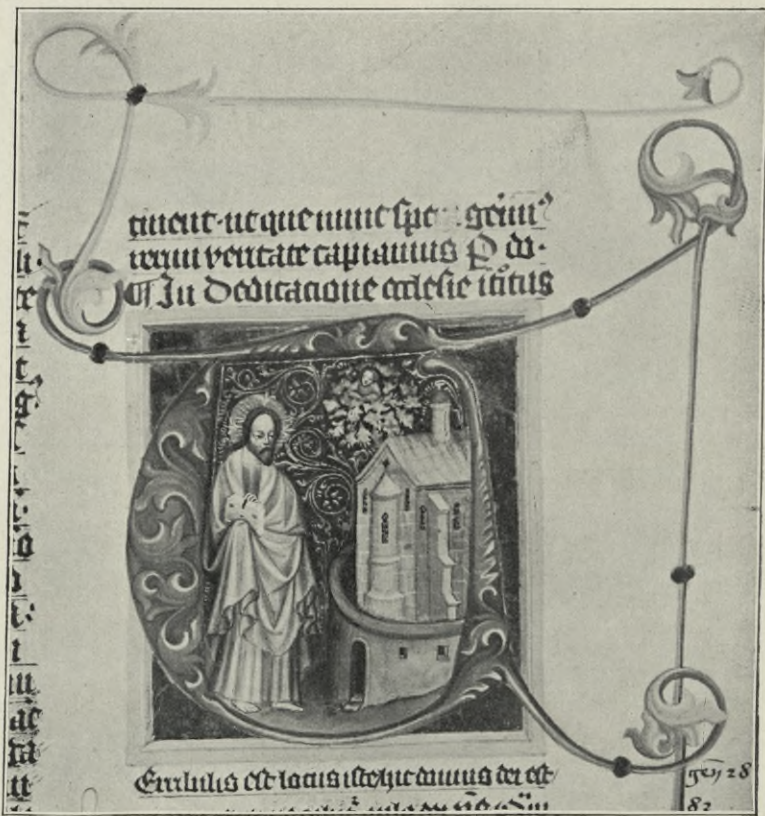
Obr. 257. Missál z počátku XV. stol. Kanonový obraz.

List 1 $\alpha\beta$. Iniciálka A modrá, pozadí zlacené. Uvnitř en face sedící papež s tiarou. (Viz obr. 259.)

Dole na obrubě listu 1 α nápis červený: „Istud est missale domni mencestlai de Ra-“ nápis ten pokračuje vedle na dolejší obrubě listu 2 α dále: „decz Canonici Pragensis x.“

List 11 *aβ* dole iniciálka P růžová, v jejíž oblé části rouge en rouge kořící se anděl. Uvnitř Maria ve chlévě před Jesulátkem klečící. (Viz obr. 260.)

List 17 *aβ* dole iniciálka Θ zelená akanthová; vnější pozadí zlatené, Uvnitř Klanění se sv. tří králů. V levo sedí Madonna s Ježíškem na klíně. Ježíšek levicí objímá Marii kolem krku, pravicí sahá do zlatého kalicha,

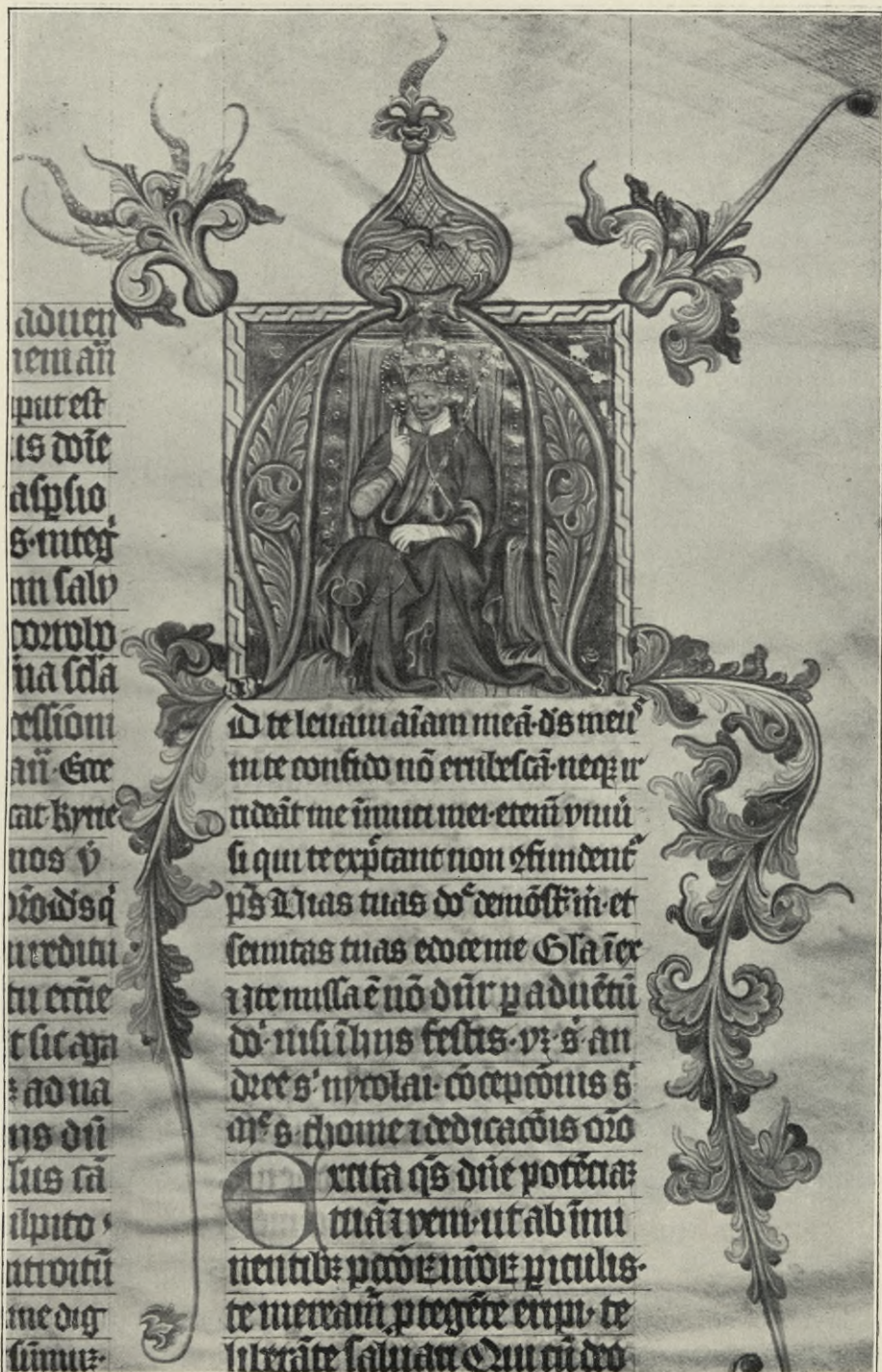

Obr. 258. Missál z počátku XV. stol. Iniciálka T s miniaturou »Kristus a Zachaeus«.

ježž jeden z mudrců kleče mu podává. V pozadí ostatní dva králové, z nichž jeden právě čepici s hlavy snímá.

List 63 *bβ*. (Malý (7·2 *cm* šir., 6·3 *cm* vys.) čtvercový obrázek »Vjezd P. Ježíše do Jerusalema«. V levém pozadí město, v jehož bráně žid prostírající červené roucho na zem. Kristus sedě na oslici vjíždí na roucho to; za ním viděti tři apoštoly. Pozadí zlaté s vtlačeným čtverečkováním. Orámování zelené; z jeho rohů vybíhají pestré listeny.

List 85 *ba*. Nahoře iniciálka R zelená, ve stínových částech lupením vyplněná. Vnější pozadí zlatené, vnitřní černé, zlatým filigránovým vzorem

mactant ut magantibus
 ad uir saluas auxiliu
 e recepit p pph. Oa pincat
 uicantes i diem sa. SCS
 di sum p. Agnus Que ig
 X rulta filia syon lauda fi
 n ex rex tuus ueniet scis
 itor mudi. pph. **H**ur
 omie sacmēti semp sca
 tas natalis instaurer
 atuitas singlais hua
 repulit retulstare alia?
 sacisti dñe familiam
 tua munib; sacis. eius
 up mitione nos re
 au' sollempna celebram
 missa e di. SCS datur
 quicunq; SCS canit
 stam. in fine misse. Jte
 e sbugit p missas n
 s dñe. i cena dñi i rige
 sche i vigla penti. inq
 ha mer tanta. ni post
 sbugit SCS dñam. co
 re pectio no agit. Sed
 dñico euenit. Ad asphic

supno ge. Ad luma nulla can
 tores stantes ad pulpitu i me
 chon catet huc trophiu **H**o
 die cantand' e nob pner que g
 nebat ineffabili aute tpa p r ei
 dem sb temp genauic mat. Ali
 cantatores cantet f' vli m
 dpro scē mane. vs est pner
 que tam magms pconns digni
 pofertatis dicite nob ut lauda
 tores esse possimus pmi iteri
 Ene em est quem p sagus i claus
 sum dei ad scas uentue pndis
 longe pnotauit sicq; p dixit de
 inde pccentores incipiant

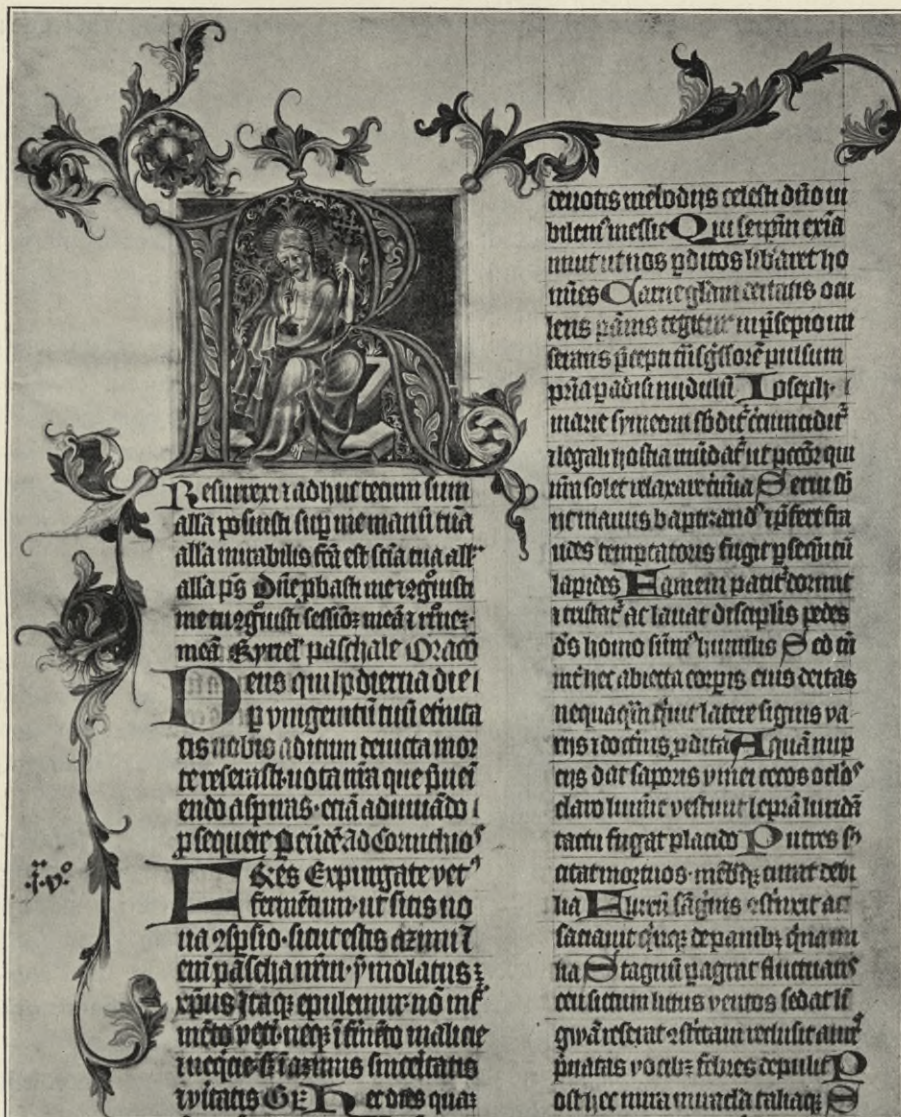
Dier natus est nob i fal
 datus est nob tuus mi

Obr. 260. Missál Václava z Radče. Inicialka P na listu 11 a.

pokryté. Uvnitř en face Kristus sedě na hrobu s korouhví v ruce. (Viz obr. 261.)

List 100 aβ. Inicialka Ů růžová, lupením vyplněná. Pozadí zlatené. Uvnitř naproti sobě P. Maria a sv. Jan; za každým z nich po jednom

Obr. 261. Missál Václava z Radče. Iniciálka R s obrazem »Z mrtvých vstavši Vykupitel.«.

apoštolu. Mezi P. Marií a sv. Janem na zemi vtisknuty šlěpěje; nahoře z modrého oblaku vyčnívají konce nohou.

List 104ba. Iniciálka S světlemodrá, pozadí zlaté, orámování zelené. Uprostřed en face sedící Maria; kolem ní čtyři apoštolé. Nad P. Marií holubice pod modrým oblakem.

List 110. Iniciálka B zelená, vkusně stylisovanými rosetami a lupeny ve stínových částech vyplněná. Uvnitř Bůh Otec v řasnatém rouše en face sedící, před sebou kříž s drobným tělem Ukřižovaného držící. Vnitřní

pozadí červené, zlatým kosočtverečným vzorem oživené, vnější zlacené; orámování světle modré. (Viz obr. 262.)

List 111 *aβ*. Iniciálka **G** karmínová. Uvnitř kněz před oltářem v rukou hostii držící. Za ním ministrant maje v jedné ruce svíci, a v druhé provaz od zvonku nad ním zavěšeného držící. Vnější pozadí zlacené, orámování zelené.

Str. 117 *b* a 118 *a* jsou prázdné; na nich dole táhne se červený nápis: „Missale dni w de Raderz decani [scilicet] Appolinaris pragen ac ranonici pragen xc.“

Str. 118 *b*. Obraz kanonový 16·5 *cm* šir., 28·8 *cm* vys. Orámování růžové, akantové; pozadí modré, zlatým filigránovým vzorem oživené. Na dolejších okraji v obrysech klečící kanovník před malým poprsím Krista. Po stranách nezřetelné znaky; uprostřed dole znak Pražského arcibiskupství. (Viz příl. V.)

Obr. 262. Missál Václava z Radče. Iniciálka **B** s »Nejsvětější Trojicí«.

Str. 119 *aa*. Na počátku kanonu iniciálka **T** modrá, světlemodrými puklicemi ozdobená. Před kolmým břevnem en face zmučený obnažený Kristus. V pozadí rouge en rouge čtyři andělé držící nástroje umučení. (Viz obr. 263.)

List 155 *aa*. Iniciálka **T** modrá. V pravé stínové části na zlatém kolmo postaveném žebříku v slabším tónu modrém dva andělé vystupující.

Uvnitř v pozadí kostel, s jehož vížky prapor vlaje; před kostelem spící starý muž s gloriolou kolem hlavy. Pozadí zlacené s vtačenými ozdobami, orámování růžové. (Viz obr. 264.)

List 166 *bα*. Iniciálka **S** šedomodrá. Uprostřed výjev obětování P. Ježíše v chrámě. Celek nahoře zakončen hrotitým baldachýnem s fiálami po stranách, Pozadí zlacené, orámování zelené.

List 172 *aa*. Iniciálka **R** růžová, akantová. Uvnitř Zvěstování P. Marie. Pozadí vyzlacené s vtačenými ozdobami. Orámování modré. (Obr. 265.)

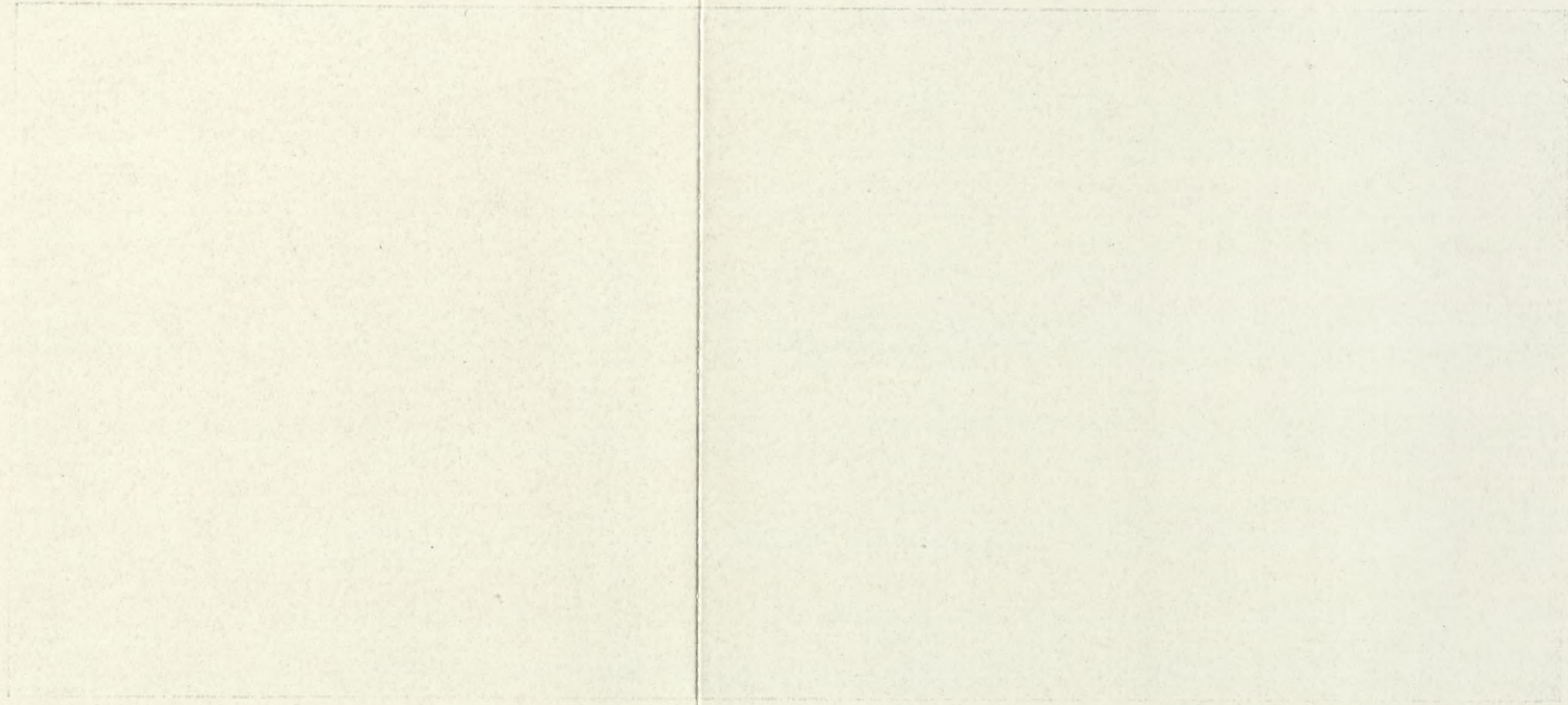
List 207 *aβ*. Iniciálka **G** zelená, uvnitř Smrt P. Marie. P. Maria před klekátkem na zemi leží polosedíc, podepřena jsouc sv. Janem. V pozadí dva jiní apoštolé. Nad klekátkem modře malovaná hlava Kristova.

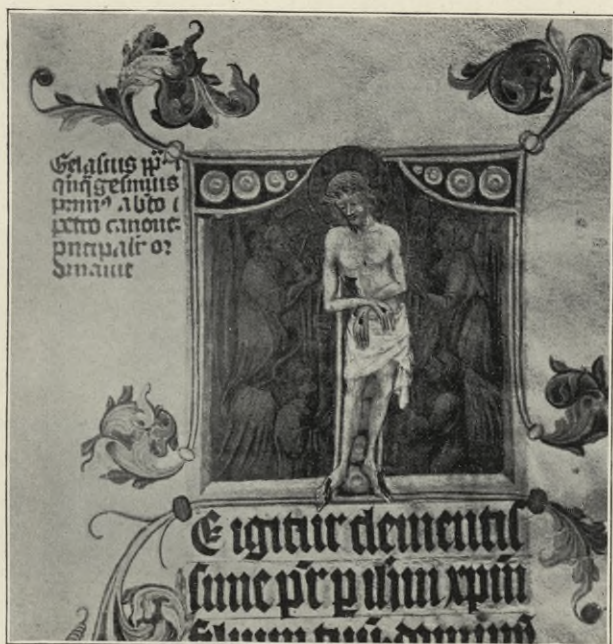
List 218 *aβ*. Iniciálka **D** růžová; uvnitř sv. Václav. Pozadí zlacené, orámování modré. (Obr. 266.)

Na stránkách 272 *b* a 273 *a* nápis: Missale dni w. de Raderz decani cti apollinaris pragen et ranonici pragen xc.

Missál Václava z Radče: Kanonový obraz.

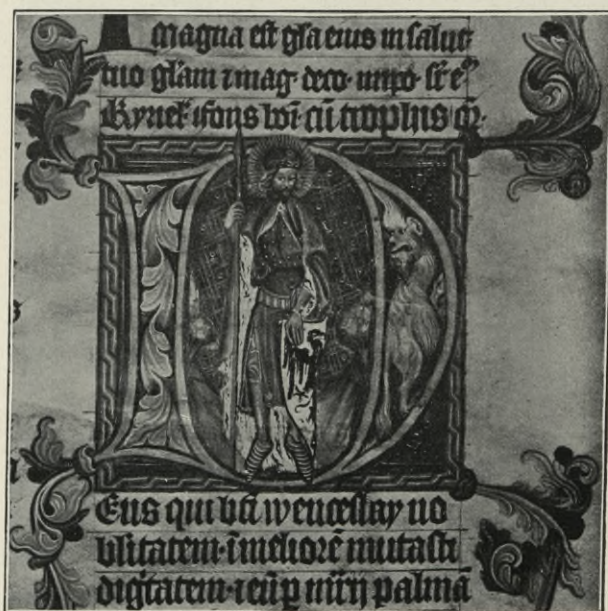
Obr. 263. Missál Václava z Radče. Inicialka T s Ubižovaným Kristem.

Obr. 264. Missál Václava z Radče. Inicialka T s kostelem uvnitř.

Obr. 265. Missál Václava z Radče. »Zvěstování P. Marie«.

Obr. 266. Missál Václava z Radče. »Sv. Václav«.

116. (sign. P 6/1.)

ANTIFONÁŘ ARNOŠTA Z PARDUBIC.

Díl I. od adventu až k Velikonocům.

Rkp. perg. 601 listů fol. Formát 32,5 × 45 cm.

Vazba z první pol. XVII. stol. Desky potaženy žlutou kůží, do níž vtačeny rámcové renesanční ornamenty.

List 1 a. Iniciálka G růžová; v ní Zvěstování Panny Marie. Po straně jde od iniciály dolů oblý modrý prut, jenž dole přechází ve vodorovný dlouhý lupen, na němž zavěšeny jsou: znak arcibiskupství a znak Arnošta z Pardubic; mimo to jest na lupenu ležící malá postavička míč chytající. (Obr. 267.)

Podružné iniciály okrouhlé, střídavě červené a modré, modrou resp. červenou nitkovou ornamentikou vyplněné a obklopené; jiné černé, frakturové, stylisovanými akanthovými lupeny vyplněné.

Obr. 267. Antifonář Arnošta z Pardubic. Iniciálka G. Zvěstování P. Marie.

Obr. 268. Antifonář Arnošta z Pardubic. Iniciálka A.

Soupis památek hist. a uměl. Praha, Hradčany II., 2.

List 4 b. Iniciálka A modrá, lupenová, v ní sedící vzhůru ukazující stařec; pozadí zlatené. (Obr. 268.)

List 129. Iniciálka ě růžová; v ní Narození Páně; v pozadí jesle s Ježíškem v plenky zavinutým, v popředí klečící proti sobě Panna Maria a sv. Josef. Po straně na iniciále zavěšen drak, vyvíjející se v pestré okrajové pruty; na dolejší prutu zavěšen znak Arnoštův. (Viz obr. 269.)

List 330 b. V dolejší rohu iniciálka A složená ze dvou pestrých dračích těl,

M. Tanquam sponsus procedens de thalamo suo. 129

Spon
sus Eructavit. V. Quamquam

Die nobis
celorum rex et

uirgine na sci dig
natus est ut homine

perditum ad reg na
ce lecti a reuo care

ce lecti a reuo care

ce lecti a reuo care

jichž spáry proti sobě jsou vytaženy. Uvnitř Obřezání P. Ježíše: uprostřed na oltáři Jesulátko; v pravo Maria, v levo Simeon. (Obr. 270.)

List 389b. Iniciálka I; v ní v baldachýnovém stolci sedící Maria; vně iniciálky na lupenovém výběžku klečící zvěstující anděl. (Obr. 271.)

117. (sign. P 62.)

ANTIFONÁŘ ARNOŠTA Z PARDUBIC.

Díl. II.: Od Velikonoc až k svátku povýšení sv. Kříže.

Rukopis pergamenový fol. Formát 34 × 50 cm.

Obr. 270. Antifonář Arnošta z Pardubic.
Obřezání Páně.

Obr. 271. Antifonář Arnošta z Pardubic.
Zvěstování P. Marie.

Pro iniciálku A vynecháno prázdné místo, do něhož v době renesanční prosté písmeno černé bylo vepsáno.

Desky jako u předešlého, avšak později obyčejným barevným papírem šedým polepeny.

List 7a. Iniciálka A zelená, lupenová: v ní anděl držící znak arcibiskupství pražského; pod tím jiný znak z části setřený a nejnižší setřený až na nepatrné stopy nápis: Johannes Nowack (?)... Not. Pub. Vše hrubě provedeno v době renesanční.

Podružné iniciálky jako u předešlého; některé nevkusné teprve v době pozdější na prázdná místa vkresleny.

List 115*a*. Iniciálka P růžová, dole v draka s dlouhým zobákem vybíhající; uvnitř na modrém pozadí v kruhovém stonkovém orámování znak Arnoštův.

List 131. Iniciálka U růžová; v ní Soslání Ducha sv.: uprostřed sedí P. Maria; po stranách po dvou apoštolech. Valně setřena.

List 134*a*. Iniciálka D růžová; v ní na modrém pozadí v jednoduché stonkové spleti nahoře znak arcibiskupský, dole Arnoštův.

Obr. 272. Antifonář Arnošta z Pardubic. Iniciálka G.

List 151*a*. Iniciálka G; v ní na trůně Bůh otec, držící před sebou Krista na kříži pnicího. (Obr. 272.)

List 199*a*. V dolejšímu rohu iniciálka T; v něm poprsí sv. Víta. (Obr. 273.)

List 372*a*. V dolejšímu rohu iniciálka E modrá; v hořejší polovici vnitřní plochy znak arcibiskupský, v dolejší znak Arnoštův.

List 375*a*. Iniciálka U růžová, lupenová; v ní v ladné spleti stonkové znak Arnoštův. (Obr. 274.)

List 455*b*. Iniciálka A; v ní nahoře poprsí Bohorodičky s Jesulátkem, dole vedle sebe znaky: Arnoštův a arcibiskupství Pražského. (Obr. 275.)

Z listů mnohé jsou vytrženy (na př. l. 394—409, 422, 466 a j.).

118. (sign. P 6/3.)

ANTIFONÁŘ ARNOŠTA Z PARDUBIC.

Díl III.: Od svátku povýšení sv. Kříže až do adventu.

Rukopis perg. Formát 35,5 × 50 cm.

Na l. 1. nápis: „Anno domini Milleſimo Trecenteſimo Sexageſimo tercio domin^o Arneſt^o Pragenſis Eccleſie prim^o Archiepuſ fecit ſcribere hunc libru, ut domini Canonici eo uſantur in Eccleſia predicta. Obiit autem predictus dñs Anno domi Milleſimo trecenteſimo Sexageſimo quarto ultima die Menſis Junij. Cuius anima requieſcat in ſc̄ta pace. Amen.“

List 57. V dolejší levém rohu iniciálka A z dračích pestrých těl komponovaná; uvnitř v hořejší polovici poprsí sv. Václava pohřichu téměř zcela ořelé; v dolejší polovici znaky arcibiskupství Pražského a Arnošta z Pardubic.

Chybí listy 75—80, 133—153, 366—371, 375—382, 386—391, 404. Podružné iniciálky jako v předešlých.

Obr. 273. Antifonář Arnošta z Pardubic. Iniciálka T.

Obr. 274. Antifonář Arnošta z Pardubic. Iniciálka U.

119. (sign. P 7.)

LATINSKÝ GRADUÁL ARNOŠTA Z PARDUBIC.

Díl I.

Desky bílou koží potažené, hrubým mosazným kováním opatřené. Na přední desce přilepen lístek s nápisem: „Prima ps Gra | dualis ab adve | tu duras usq | festu pasche.“

Na perg. listu k přední desce přilepeném nápis: „Anno domini Milleſimo Trecenteſimo Sexa | geſimo t^orio dñs Arneſtus Pragenſis

Ecclie | prim^o Archiepus fecit scribere huc libr. . ut | dni Canonici eo utant^r in
eccia p̄dca. Obijt at | p̄dcus dns. Anno dni Millesimo Trecentesimo | Sexa-
gesimo quarto vltima die Mensis Junij. cuius | anima requiescat in sancta
pace Amen.“

Formát 35.5 cm šir., 52 cm vys.

Listů 310 perg.

List 1a. Iniciálka G růžová s bílými světlý; uvnitř s-vitě prohnutý stonkový ornament s pestrými lupénky; v hořejším závitě znak arcibiskupský, v dolejší znak Arnoštův. Pozadí vnitřní tmavomodré, vnější zlatené, orámování červené.

Obr. 275. Antifonář Arnošta z Pardubic. Iniciálka A s obrazem Madonny.

List 1b. Veliká iniciála Ā z dračích těl komponovaná. V hořejší části trůnící Kristus, v dolejší klečící arcibiskup. (Viz obr. 276.)

List 30b. Iniciálka P růžová v kolmé části meandrovitým pletencem, v prohnuté pak části stylisovaným listenem ozdobená. Uvnitř na modrém pozadí s-vitý, pestrými lupeny posázený stonek, v jehož hořejším závitě znak arcibiskupský, v dolejší pak znak Arnoštův. Vnější pozadí zlaté, orámování ve dvou tónech červené barvy. Dole zakončena iniciálka pestrým dráčkem v lupení se vyvíjejícím. (Obr. 277.)

List 52a. Iniciálka H uvnitř s-vitým stonkem a týmiž znaky, jako iniciálka předešlá ozdobená.

List 229a. Iniciálka D růžová, bíle konturovaná, v kolmé části v podobě svitku uprostřed modrým prstěncem spjatého, v části prohnuté stylisovaným lupenem ozdobená. Uvnitř na modré půdě tytéž znaky jako v iniciálce předešlé.

Obr. 276. Veliký latinský kancionál Arnošta z Pardubic. Díl I. Iniciálka A.

120. (sign. P 8).

LATINSKÝ KANCIONÁL ARNOŠTA Z PARDUBIC:
 »SEQUENTIAE PER CIRCULUM ANNI.«

Obr. 277. Veliký latinský kancionál Arnošta z Pardubic. Díl I. Iniciálka P.

Desky bílou koží potažené, hrubým mosazným kovááním opatřené. Na přední desce nahoře pod průhlednou destičkou v plechovém orámování nápis: »Sequencie per | circulum anni.«

Na pergamenovém listu, jenž na vnitřní stranu první desky jest přilepen, nápis: „Anno dñi Millesimo Trecentesimo Sexagesimo | scio Domin⁹ Arnestus Pgenſis Eccie Primus | Archiepus fecit scribi hunc libꝛ ut dñi Canonici | eo utantur in Eccia p̄dca. Obijit aute p̄dcus dominu⁹ An | no

In Natiuitate dñi sequē. ī galli cātu.

rates nunc omnes

reddamus domi

no deo qui sua natiuitate

nos liberauit de dyabolica

potestate. Nunc oportet ut

canamus cum angelis semp

dni Milleſimo Trecentesimo Sexageſimo quarto | ultima die Menſis Junij. Cuius anima requieſcat in ſancta pace Amen.“

Formát: 35·5 *cm* ſír., 52·6 *cm* vys. Liſtů 324 perg.

List 1 *a* iniciálka G růžová, listeny vyplněná. Uvnitř sedící Madonna (postava po kolena) s dítětem. Svrchní roucho Madonny červené, zeleně podšité, spodní modré. Pozadí vnitřní tmavomodré, vnější zlaté, orámování zelené. V pravo, nahoře i dole táhnou se rovné, listeny převinuté pruty. Na dolejších okraji znak arcibiskupský a znak Arnoštův. (Obr. 278.)

List 26 *b* iniciálka L červená. Hlavní součásti její mají tvar pootevřených třetinových stonků trychtýřových, bíle stínovaných a bílými nitkami převázaných. Vnitřní plocha ozdobena s-vitě skrouceným pestrým stonkem listeny obrostlým.

Menší iniciálky střídavě modré a červené s červeným resp. modrým nitkovým dekorem. V textu počáteční písmeny plné, tvarů okrouhlých, střídavě červené a modré.

121. (sign. P 9.).

LATINSKÝ KANCIONÁL ARNOŠTA Z PARDUBIC OBSAHUJÍCÍ »KYRIE«, »GLORIA«, »SANCTUS« A »AGNUS«.

Desky potaženy žlutohnědou kůží. V rozích a uprostřed mosazné hrubé kování, jež skupinami okrouhlých direk a na okraji hrubými listeny jest ozdobeno.

Na přední desce nahoře v plechovém rámečku průhledná destička, pod níž nápis: „Kyel. at. Gloria i ex | celsis. Scus et Agnus.“

Listů 172 perg. Formát: 53·2 *cm* vys., 36·4 *cm* ſír.

Na pergamenovém listu, přilepeném na zadní straně přední desky nápis: „Anno domini Milleſimo Trecentesimo ſexa | geſimo tercio dominus Arneſtus Pragenſis | Eccie prim^o Archiepus fecit ſcribere hunc li- | brum ut domi Canonici eo vſant^r in eccia p̄dra. Obijt | autē p̄dcus dñs Anno dni Milleſimo Trecente | ſimo Sexageſimo quarto vltima die Menſis Junij | cui^o anima requieſcat in ſancta pace. Amen.“

List 1 prázdný.

List 2 iniciálka K zelená v pestré listeny se vyvinující; pozadí modré; po pravé straně dolů jde od iniciály kolmý stonek listeny obvinutý a dole v kruhovou zátočinu vybíhající, v níž hrubě kreslený znak Arnoštův (polovice koně na červeném štítě).

Podružné iniciály střídavě modré a červené s červenou resp. modrou nitkovou ornamentací. Větší písmeny uprostřed textu hranaté černé, stíli-
sovanými lupenovitými a rosettovými ornamenty, leckde i postavou mnicha (list 36), nestvůrnou tváří (list 51 *b*), vesměs v pérových obrysech kreslenými vyplněné, anebo okrouhlé plné, střídavě červené a modré.

122. (sign. P 10.).

LATINSKÝ GRADUÁL METROP. CHRÁMU Z R. 1552
JANA TÁBORSKÉHO A FABIÁNA PULÉRA.

J. Er. Wocel, »Miniatury české XVI. stol.« v Pam. arch. III. (1859), 247—249 a »Podobizny Fabiána Puléra a Jana Táboorského z Klokotské Hory v latinském kancionále hl. chrámu sv. Víta v Praze« tamže na str. 391 s obr. tab. — Karel Konrád, »Dějiny posvátného zpěvu staročeského od XV. věku« str. 184—185 (s obrazovou přílohou čís. 2.).

Obr. 279. Latinský graduál z r. 1552. Táboorský a Fabián.

Desky byly původně potaženy žlutou koží, do níž vtačeny soustředné ornamentální rámce obdélníkové. Později polepeny hnědým papírem. V rozích hrubá trojúhelníková kování mosazná.

Formát: 41 *cm* šir., 62·7 *cm* vys.

Rukopis na pergamenu.

Listy opatřeny původní červenou paginací.

Listy 1—17 chybí.

List 18 iniciálka S; v ní trůnící Spasitel; kolkolem klanějící se světci. Po kraji a dole v bohatých rozvilinách hudoucí andělé (na loutnu, harfu, troubu a na varhany).

Listy 19—24 chybí.

Listy 27 a 28 chybí.

List 29 b dole na okraji klečící Jan Táboorský a Fabián. (Obr. 279.)

List 30. Nahoře v rohu iniciálka G zelená lupenová; v ní postava biskupa, pozadí zlacené, orámování fialové. Při dolejších okraji iniciála A fialová z bohatého lupení složená; v levo vkomponována postava nahého muže. V hořejší části v oblacích Bůh Otec s tiarou na hlavě z oblaků

Ego rursus presul meritis et
nomine dignus unde genus

ducit summum conscendit honore renoua

uit mundi menta patrum priorum qui

composuit hunc libellum musice artis

Schole cantandum anni circulo

Domnica
Prima

De leuavi a mi
mam meam deus
meus in te confi

do non e ru be sciam neqs uiri

Officium,

rem e ius et vade in terram iu da

defuncti sunt e nim qui quere tant

Circumcisiois domi Yu
ci natus. Gr: viderit om
nes A. All post partum
190 Prosa letabundus.

animam pue ri

off: Tui sut + s. Co: viderit / 42. In vigilia Epi
phanie lux fulge: + s. gr: bñdita. all' dñā regnavit.
Prosa Grates nūc. offer: deus em / 46.
comu: Tolle puerum / 52.

In Epi

pha

nia.

Te ad domi

ue nit domi nato:

do mi ius et re

gnum in ma uue ius et po te

stas et impe ri um **D**eus iudi

cium tuū regi da et iusticiam tuā fili o

In Resurrectione Domini 134

Resurre
xi et
adhuc
tecum sum

alleluia posuisti super
manus tuas alleluia mi
rabilis facta est scientia tu
a alleluia alleluia

Domine probasti me et cognovisti
me tu cognovisti sessi o ner meas

Co: luita **D**a ter cum el
 sem cum e is ego servabat e
 os quos dedisti mi ch alle lu
 ia nunc au ter ad te veni o non
 ro go ut tollas eos de mundo sed ut ser
 ves eos a malo alle luita alle

In die sancto Ascensionis Christi.
 lu ia

Gri ga lile
 i quid ammira
 mi in alpini

Obr. 283. Latinský graduál z r. 1552. List 151.

vyhlížející; dole klečící David; v pozadí krajinka. Nahoře drobná signatura ¹⁵PF⁵². Na levém okraji a dole pestrý rozvilinový ornament; v něm dole znak arcibiskupský. (Obr. 280.)

Listy 31—36 chybí.

Listy 39—44 chybí.

List 46 chybí.

List 53*b* iniciálka *Ť* růžová rozvilinová, v ní křest Páně; na pravém okraji rozviliny. (Viz obr. 281.)

List 129 a 130 chybí.

List 134. Nahoře iniciálka *R* z bohatého lupení bodlákového komponovaná a nahoře i dole v bodlakový květ vybíhající. V ní Zmrtvých vstání Páně. Dole obdélníkový obrázek »Přechod rudým mořem«. Na levém okraji rozviliny bodlakové; v nich v hořejší polovici anděl držící znak arcibiskupa Pražského; dole klečící kanovník. (Viz obr. 282.)

List 151: při dolejším okraji iniciálka *V* fialová, rozvilinová; v ní »Nanebevstoupení Páně«. Pod tím na dolejším okraji obdélníkový obraz »Eliáš na ohnivém voze vzat do nebe«. Na levém okraji bohatý lupenový ornament; v něm uprostřed znak arcibiskupství Pražského. (Viz obr. 283.)

List 154: iniciálka *S*; v ní seslání Ducha sv. Dole obdélníkový obraz: Filip křtí komorníka krále Ethiop. Na levém okraji ornament motivu stolisté růže; v něm uprostřed dva andělci. (Viz obr. 284.)

List 158 chybí.

List 160*b*: iniciálka *C* lupenová, žlutá; v ní Poslední večeře. Na dolejším okraji obdélníkový obrázek Padání many. Na pravém okraji ornament vinné révy s hrozny; uprostřed anděl držící arcibiskupský znak; dole klečící kanovník. (Viz obr. 285.)

List 171—176 chybí.

List 187 chybí.

List 189: iniciálka *S* zelená, rozvilinová; v ní v oblacích Madonna stojící na půlměsíci. Dole obdélníkový obrázek; uprostřed Madonna s křídly na půlměsíci stojící; v pravo mnohohlavý drak, v levo klečící kanovník. Pozadí krajinné.

List 197*b*: iniciálka *M* růžová rozvilinová; v ní sv. Petr a Pavel. Orámování zelené. Na pravém okraji lupenové rozviliny, se znakem Pražského arcibiskupství uprostřed.

List 231: iniciálka *G* zelená, lupenová se žlutými světly; pozadí zlaté s vrytým kosočtvercovým vzorem; orámování modré. Na levém okraji rozvilinový ornament, na jehož úponce nejniže zavěšen znak arcibiskupství Pražského. Na dolejším kraji uprostřed znak: v modrém štítu šikmo žlutý kapr, a táž ryba nahoře kolmo na helmě.

List 244*b*: iniciálka *S* rozvilinová, zelená, se žlutými světly; v ní »Obětování P. Marie«. Na dolejším okraji znak: v modrém štítku křepelka; nad ní monogram *HB*. Po pravé straně rozviliny lupenové, na nich nejdříve na troubu hůdoucí opice.

De Sancto Spiritu 154

Indie
San-

ia al le lu ia to:~

Diu tus
domi
ni re ple
uit orbem
terrarum alle lu ia et hoc quod
con ti net om nia scien tia am
ha bet vo cis alle lu ia al le lu
ia alle lu ia **C**onfirma hoc
deus quod operatus es in nobis a tem

Obr. 284. Latinský graduál z r. 1552. List 154.

In Solēnitāte Corporis Christi.

Gba uit
e os
ex adipe
frumen

ti al le lu ia et de pe tra melle
latu ra ut e os alle lu ia al
le lu ia al le lu ia

Resultate deo adiutori nostro i ubi
late de o ga tob E vo va e

Gü
Ocu
liom:
as.

In die Sancto

Missa
mus om
nes i do
mi

no diem festum ce le brantes in ho
no re Ma rie vir gi nis de cui
So lemni ta te
allupcio ne gaudet an ge
li et collau dant fi lium de
Eructavit cor meū ver
bum bonum dico ego opera mea

indu it noua
 vel alla Omnis gloria 228.
 Off: filie regni 229. Co: Prin
 apes p'scanti 241. Lampi
 luce bohe mi am n'ris iustave palmi 216.
 G: iustus no' turb: 217. All: iste e' scius ho' 222. Of: desi
 decim: 222. Co: Posuisti die 222. In vige^a S: Mathet
 Euageliste Ego aut' per totu' 196. In die sc'do Michi
 aut' 197. G: Constitues 198. All: In oem terra' 200. Off:
 In oem ter: 202. Co: Vos qui sc'nti 202. Maucij et lo
 coz tuus Multe tribul: 205. G: Clamaucit iusti 206.
 Alla: Te martirum 52. Off: letamini in domo 212.
 Co: Ecsi totam 214. Coline et Damiam Sapientia
 am sanctorum 202. G: Clamaucit iusti 206. Allelu:
 Nec est vera fraternitas 212. Off: Glorabuntur 212.
 Co: Posuerit 214. In festo sancti Venclai mris
 In virtute tua 215. Gra domine preuenisti 218. 7.

Me lu m
 la
Honsola cor misere ro rupal
 ma ful gens victo re nos

Obr. 288. Breviarius.
Iniciálka H na listu 367 b.

List 254: iniciálka G modrá lupenová; uvnitř sv. Vít. Na dolejšm okraji uprostřed anděl držící znak arcibiskupský; po stranách pestré rozviliny; v pravo andílek držící sedícího jelena za rohy, v levém rohu sedící satyr. Na levém okraji rozviliny s vkomponovanými poprsími a maskami.

List 255 b: iniciálka D rozvilinová, růžová. Uvnitř sv. Jan Křtitel; na pravém okraji bohaté lupenovité rozviliny. Dole znak modro-červený; ve štítu červeném modré trojúhelníkové pole, v němž na zadních nohou vztýčený pardál.

List 265 b: iniciálka G rozvilinová, žlutočervená; v ní na zlatém poli Madonna obklopená anděly. Na pravém okraji luskový ornament; v něm uprostřed anděl držící znak arcibiskupství Pražského, dole klečící kanovník; za ním stojící paní. Na dolejšm okraji obdélníkový obraz: apoštolé klečící kolem prázdného hrobu Mariina. (Viz obr. 286.)

List 268: iniciálka A rozvilinová, žlutá; v ní Zavraždění sv. Václava. Na levém okraji pestré rozviliny lupenové; uprostřed nich arcibiskupský znak. (Obr. 287.)

U sedmi posledních listů ořezány okraje.

123. (sign. P. 11.).

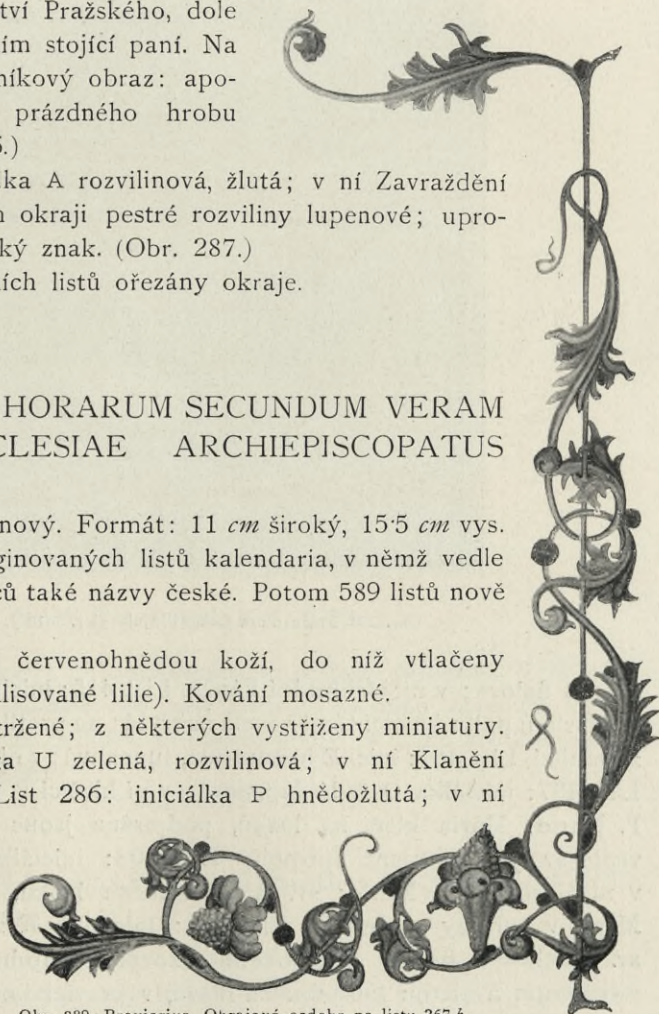
BREVIARIUS HORARUM SECUNDUM VERAM RUBRICAM ECCLESIAE ARCHIEPISCOPATUS PRAGENSIS.

Rukopis pergamenový. Formát: 11 cm široký, 15,5 cm vys. Napřed 10 nepaginovaných listů kalendaria, v němž vedle latinských názvů měsíců také názvy české. Potom 589 listů nově tužkou paginovaných.

Desky potaženy červenohnědou koží, do níž vtačeny zlatené ornamenty (stilisované lilie). Kování mosazné.

Některé listy vytržené; z některých vystřiženy miniatury.

List 92: iniciálka U zelená, rozvilinová; v ní Klanění svatých tří králův. List 286: iniciálka P hnědožlutá; v ní Nanebevstoupení Páně; dole skupina klečících apoštolů s Pannou Marií uprostřed; nahoře viděti dolejší

Obr. 289. Breviarius Okrajová ozdoba na listu 367 b.

část postavy Kristovy. Na listě 293*b* iniciála barbarským způsobem vystřižena. List 299*b*: iniciálka G zelená, lupenová; v ní nejsvětější Trojice: Bůh Otec drží v klíně před sebou kříž s Ukřižovaným, nad nimi malá holubice se vznáší. List 304: iniciálka S fialová, lupenová; v ní Kristus ve vinném lisu. List 367*b*: iniciálka H lupenová, růžová; v ní klečící muž v šedém rouše s červenou kuklou na hlavě; na okraji listu anděl k němu obrácený s nápisovou blánkou v ruce. (Obr. 288. a 289.) List 388: inici-

Obr. 290. Praecentura Lohelii. Maloval r. 1613 J. Šicha.

álka S fialová; v ní »Obřezání Páně«. List 415: iniciálka I růžová, postavou P. Marie u pultu klečící téměř zcela zakrytá; na protilehlém okraji listu anděl zvěstující. List 461: inic. E hnědožlutá, lupenová; v ní »Navštívení P. Marie«. List 487: iniciálka O šedá lupenová; v ní klečící P. Marie. List 493: Smrt P. Marie: Maria klečí na lůžku, podpírána jsouc sv. Janem; v pozadí vedle sv. Jana skupina apoštolů. List 508: iniciálka \bar{A} modrá lupenová; v ní Narození P. Marie: sv. Anna leží na lůžku, před ní nemluvnátko Maria v peřinky zavinité. List 523: iniciálka \bar{A} zelená lupenová: v ní sv. Václav v brnění, v širokém růžovém, žlutohnědě podšitém plášti, s červenou a zlatou korunou na hlavě, v pravici kopí s praporem držící,

levicí o štít s orlicí se opírající. List 572: iniciálka E zelená, lupenová; v ní Kristus sv. Petru klíče odevzdávající. Na posledním listu (589) zlatem psané explicit: »Explicit breviarium horarum secundum veram rubricam ecclesiae archiepiscopatus pragensis. Scriptus ad mandatum Generosi domini Hanussii de Colowrat et Zbiroh praepositi et administratoris archiepiscopatus eiusdem ecclesiae pragensis; finitus sabbato ante mariae nivis

Obr. 291. Z kancionálu Šichova z r. 1614.

Anno domini M^occcc^olxx^o. « K tomu červeným písmem připsáno. » Qui obiit anno d. Mcccclxxxiiii sequenti die post Mauricii et hunc Viaticum legavit praeposito pragensi futuro cuilibet, ut eodem utatur et deum pro illo exoret. Requiescat in pace. Amen. «

124. (sign. P 12.).

PRAECENTURA REVERENDISSIMI, CELSISSIMI PRINCIPIS DOMINI IOANNIS LOHELII.

Rkp. pap. 4° (21 × 28.7 cm). Desky potaženy černou koží, do níž vtlačeny zlacené ornamenty: při okrajích stonkové rozviliny, uprostřed

pak obou desek v oválovém rámcí Madonna s dítětem na půlměsíci stojící a plamennou září obklopená; rámeček onen obklopen dekorem rostlinným v kosočtverec komponovaným, v němž malé elliptické medaillonky čtyř evangelistův. Na pátém ze šesti prvních, nepaginovaných listů na celé stránce znak Loheliův. (Obr. 290.)

Na posledním ze šesti prvních nepaginovaných listů nápis: »Ad honorem Omnipotentis Dei eiusque Virginis Matris Marie et sanctorum patronorum Viti, Wencesl., Adalber., Sigismund., Procopii et Ludmille Reverendissi et Illustrissimus D. D. Joannes*) Archiepiscopus: Pragensis Legatus natus et Ord. Crucigerorum cum rubea stella per Bohemi: Moravi: Silesi: Poloniam ac supremus magister ac generalis pro se successoribusque suis propriis sumptibus me scribere curavit. Anno 1613. 27. Julii.«

Str. 1 iniciálka I modrá, černě konturovanými a zlacenými stonky s velikými květy po obou stranách oživená. Po straně labuť hrozen po-
jídající. Podružné iniciály ob-
hrouble provedeny dle starších
vzorův.

Obr. 292. Z kancionálu Šichova z r. 1614.

Str. 3 po straně na okraji
čáp, dole moucha.

Str. 11 na okrajích drolerie:
po straně zajíc vzpřímeně sedící,
nad ním nahý muž o kopí se
opírající; dole profil tváře s brý-
lemi. (Obr. 291.)

Str. 30 na okraji orel na
kouli stojící.

Str. 42 v dolejší části stránky zápas jezdce s mužem ozbrojeným
kyjem. (Obr. 292.)

Str. 13 dole na okraji želva.

Na jiných listech podobné, celkem hrubě provedené ozdoby (na příklad
sova str. 106, jelen str. 111, medvěd str. 141, kozel str. 173).

Na str. 209 muž plovoucí pomocí měchů. (Obr. 293.)

Na str. 241 nápis: »Frater Joannes Schicha Tinensis, Canonicus
regularis Ord. Praemonstratensis profess. monast. montis Syon vulgo
Strahow me descripsit Anno dni 1613. 27. Julii.«

125. (sign. P 13.).

LIBER INTONATIONUM S. M. E.

Rukopis papírový. Formát: 21 × 13,6 cm.

Vazba z černé kůže, do níž vtačeny rokokové ornamenty.

Na titulním listu vymalován červený baldachýn, pod ním znak Chlum-
čanských; v pravo andílek s mitrou.

*) Pozdější rukou na okraji připsáno »Lohelius«.

Na druhé stránce titulního listu a na následující stránce tento nápis:
 » . . . quem reverendissimo, illustrissimo, Eximio ac Amplissimo Domino
 Wenceslao Leopoldo Chlumčzanski L. Baroī de Pržestawlk et Chlumčzan
 Sacrae Metropolitanae Ecclesiae ad D. Vitum Martyrem in castro Pra-
 gensi Canonico Ioanneo Dignissimo, Act LL Phliae Magistro SS Theologiae
 Baccalaureo formato, Domino ac Patrono suo Venerandissimo Demississime
 obtulit Anno 1782 clientium infimus Nepomucenus Iosephus Rullik S. M. E.
 Choralista.«

Na další stránce vymalován znak Chlumčanských, pod ním pak v nápisové pásce: »WLCH d. P. e. Ch. S. M. E. Can. 1782.«

Obr. 293. Z kancionálu Šichova z r. 1614.

II. Oddělení tiskův.

126. (Inc. A 1).

»VETERIS NOVIQUE TESTAMENTI OPUS CUM CANONIBUS EVANGELISTARUMQUE CONCORDANTIIS. Norimberg, Ant. Coberger 1478«. Fol.

K explicit připsáno: »Johannis de Colowrath ppti et administratoris archieptus ecce. pragen liber sum«.

Na fol. 1. iniciálka F modrá, rozvilinová, s bílými světly; uvnitř sv. Jeroným v rouše kardinálském u žlutého pultu sedící; u něho lev. Pozadí tmavomodré se stříbrnými rozvilinami. (Obr. 294.)

Středem listu kolmý prut dole v pestré rozviliny vybíhající, uprostřed nichž znak Kolovratský.

127. (Inc. A 2.)

»BIBLIA IMPRESSA VENETIIS PER FRANCISCUM DE HAILBRUN ET NICOLAUM DE FRAKFORDIA SOCIOS. MCCCCLXXV.« 4°.

Na listu 1. iniciálka F modrá rozvilinová; uvnitř sv. Jeroným se lvem; pozadí olivově zelené se zlatými rozvilinami, orámování zelené. Na okraji pestré rozviliny.

Na listu 3*b* na okraji sedm dní stvoření v kruhových rámcích (obr. 295.).

Na listu 4. v kruhovém rámcí Adam a Eva pečlivě provedené.

Zběžně v barvách provedené obrázky: na listě 4*b* Kain a Abel, na listu 5*a* potopa světa, 5*b* obětující Noe, 6*a* stavba věže Babylonské.

Jen v obrysech naznačeny obrázky na listu 6*b* a 7*a*.

Na počátku evangelií vždy v kruhovém orámování symbol evangelisty; na okrajích rozviliny (obr. 296.).

Incipit epla sancti Hieronimi ad Pauli
nū pcelibez de oīto diuine hīstorie libris.

**Pater Ambrosius tua mihi
munuscula perferens. detu-**

lit simul et suauissimas literas: que a p̄ncipio amicitiaz fidem: probate iam fidei: et veteris amicitie noua preserebāt. Vera enī illa necessitudo est. q̄ xpi glutino copulata. quā nō utilitas rei familiaris. nō p̄sentia enī corporis. nō subdola q̄ palpans adulatō: sed dei timor. q̄ diuina q̄ scripturam studia cōciliant. Legimus in veteribz hīstorijs. quosdā lustrasse p̄uitias. nouos adūisse populos. maria transisse: ut eos q̄s ex libris nouerāt. coras q̄s uideret. Sic pitagoras memphiticus uates. sic Plato egip̄tum. q̄ Architam tarentinū. eamq̄ oram ytalie. que quondā magna grecia dicebat laboriosissime p̄guit: ut q̄ Athenis magister erat. q̄ potēa cuiusq̄ doctrinas achademie gignalia p̄sonabāt. heret peregrinus atq̄ discipulus. malens aliena uerecūde discere. q̄ sua inpuēter ingerē. Deniq̄ cum literas quasi toto ore fugientes p̄sequit̄. captus a piratis q̄ uenūdatus. tyrāno crudelissimo paruit. ductus captiuus. uinctus q̄ securus. tamē q̄ philosophus maior: emēte se fuit. Ad Titūz lūiū. lacteo eloquētie fonte manantē. de ultimis hispanie galliarumq̄ finibz. quosdā uenisse nobiles legimus: quos ad p̄emplandem sui roma nō traxerat: unius hoīs fama pduxit. Dabit illa etas inauditū omībz seculis. celebrandumq̄ miraculū: ut urbem tantā ingressi. aliud extra urbē quererēt. Apollonius siue ille maḡ? ut uulgus loquit̄ siue pbilosophus (ut pitagoraci tradūt) strauit per-

fas. p̄tranfuit caucasus. albanos. scythas. massagethas. opulētissima īndie regna p̄netrauit. q̄ ab extremū latissio pbilo amne trāsmisso puenit ad bragmanas. ut h̄yrcam ī throno sedentē auro q̄ de tantali fozte potantē: inter paucos discipulos. de noctura. de moribz. ac de cursu diez q̄ siderū audiet docentem. Inde per elamitas babilonios. chaldeos. medos. assirios. parthos. siros. phenices. arabes. palestinos. fucit̄ ad alexandriā: p̄rexit ab ethiopiā. ut gignosopbitas q̄ famosissimā solis mensā uideret in sabulo. Inuenit ille diu obiq̄ disceret et semp̄ proficiens. semp̄ se melior fieret. Scripsit sup̄ hoc plenissime octo voluminibus: pbilosophus. C. S. I.

Quid loquar de secti ho-
minibz cū ap̄stolus Paulus uas electōis. q̄ magister gentiū. qui de p̄sencia tanti in se hospitis loquebat̄ dicens. an experimentū queritis ei? qui ī me loquit̄ x̄p̄e: post bamalcū arabiaq̄ lustratam: ascēdit hierosolimā ut uideret Petrū q̄ mansit apud eū diebz quīdecim. Hoc ē misterio ebdomadis et aḡodabis: futurus gentiū p̄dicator: instrūdus erat. Rursū: q̄ post annos quatuordecim assupto barnaba q̄ Tito: expositus cū ap̄stolus euāgelium. ne forte in uacū curreret aut cucurrisset. Idabet nescio q̄o lactis energie: ut ue uocis act̄. q̄ in aures discipuli de auctoris ore trāsfusa: forti sonat. Sicut q̄ Eschines cū rodi erularet. et legē illa Demostenis oratio quas abuerlus eū habuerat. mirantibz cūctis atq̄ laudantibz: suspiras ait. Quid. si ipsam audissetis bestiam. sua uerba resonantem: C. S. II.

Ec hoc dico. q̄ sit ali-
quid in me tale. qd̄ uel possis a me audire uel uelis discē: sed q̄ arduus q̄ discendi studiū etiā absq̄ nobis p̄ se probari debeat. Ingeniū docile. sine doctore laudabile est. Nō qd̄ inuenias: sed queras: p̄sideram? Mollis cera q̄ ab formā dum facili: etiāsi artificis q̄ plaste cessent manus: tamē dūte totū est q̄quid esse potest. Paulus ap̄stolus ab pedes galnaticis legē Moysi q̄ p̄phetas didicisse se gloriatur: ut armat̄ spiritualibz uetis. postea doceret p̄dicet. Anima enī n̄e milite nō carnalia

Benefis

Principio

creavit deus celum 7 terram. Terra autem erat inanis 7 vacua 7 tenebrae erant super faciem abyssi: 7 spūs onī ferebatur sup aq̄s. Dixitq; deus: Fiat lux. Et facta ē lux. Et vidit deus lucē q̄ esset bona: 7 diuisit lucē a tenebris: appellauitq; lucē diem 7 tenebras noctem. Factumq; est vespere 7 mane dies vnus. Dixit quoq; deus: Fiat firmamentū i medio aquarū: 7 diuidat aq̄s ab aquis. Et fecit deus firmamentū: diuisitq; aq̄s q̄ erāt sub firmamento ab aq̄s q̄ erāt sup firmamentū. Et factum ē ita. Vocauitq; deus firmamentū celū: 7 factū ē vespere 7 mane dies secundus. Dixit deo deus: Congregēt aq̄e q̄ sub celo sūt i vespere onī: 7 appareat arida. Et factū ē ita. Et vocauit deus aridā terrā: cōgregatōesq; aq̄ū appellauit maria. Et vidit deus q̄ eēt bonū: 7 ait: Generet terra herbā viuentē 7 faciēt; semen: 7 lignū pomiferū faciens fructū iuxta gen̄ suū: cui semē in semet ipso sit sup terrā. Et factū ē ita. Et pepulit ita herba viuentē 7 faciēt; semē iuxta gen̄ suū: lignūq; faciens fructū: 7 hīs vnūq; dō; semen ē scdm spēm suā. Et vidit deus q̄ esset bonū: 7 factū est vespere mane dies tertius. Dixit autē deus: Fiat lumina i firmamento celī: 7 diuidat diē ac noctē: 7 sint signa 7 tpa 7 dies 7 ānos: ut luceat i firmamento celī: 7 illuminent terrā. Et factū ē ita. Fecitq; deus quōd lumina mag; luminae manū 7 fesselas. Et posuit eas i firmamento celī ut luceēt sup terrā: 7 p̄sentent diē ac noctē: 7 diuide- rent lucē ac tenebras. Et vidit deus q̄ eēt bonū: 7 factū ē vespere mane dies quārtus. Dixit etiā deus: Producat aq̄ reptile aie viuentē volatile sup terrā: sub firmamento celī. Creauitq; deus cete grādia: 7 oēm aīā viuentē atq; motabile quā volūtat aq̄ i spēs suas: 7 oēm volatile fm gen̄ suū. Et vidit deus q̄ eēt bonū: 7 bñdixitq; eis dicens: Crescite 7 multiplicamini: 7 replete aq̄s mari: auesq; multiplicent sup terrā. Et factū ē vespere 7 mane dies quintus. Dixit q; deus: Producat terra aīam viuentē i genē suo: iuxta 7 reptilia 7 bestias tte scdm spēs suas. Factūq; ē ita. Et fecit deus bestias tte iuxta spēs suas: iuxta 7 oēm reptile terre i genē suo. Et vidit deus q̄ eēt bonū.

fidei nō vulgarē. Et nescio q̄s p̄m̄ auctoz septuaginta cellulas alexandrie mēdaciō suo extraxerit: quibz diuisi eadē scripturā: cū autē eius eia dēdē ptolemei hyp̄taspistes 7 non multo post tempore iosephus nihil tale retulerint: sed in vna basilica cōgregatos contulisse sciebant: nō p̄betasse. Aliud est enī esse vārem: aliud ē esse interpretem. Vt spiritus v̄tūta p̄dicat: hic euclino 7 dōcō: copia ea que itelligit trāssert. Vt si forte pu- randus ē tullī yconomici xenofontē 7 platonis p̄thagoram: 7 temofthenis p̄chēstionē: afflatus choroico spiritu trāstulisse. Aut aliter de eisdem libris p̄ septuaginta int̄- p̄retes: aliter a p̄ostolos sp̄itū sanctus testimonio texuit: ut quod illi tacuerūt hī scri- ptum esse mentis sint. Quid igitur? Dam- namus veteres: Minime: sed post p̄iorum studia i homo onī qd̄ possum; laboramus. Vt interpretati sūt ante aduentū christi 7 quod nesciebāt: dubijs p̄ulere sententijs: nos post passionē 7 resurrectionē eū nō tam p̄p̄ctam q̄ istozum scribimus. Ali- enim audita: aliter viā narantur. Qd̄ melius intelligimus: melius 7 p̄fecimus. Au- di igitur emule: ebreo d̄tato ausculta. Non vāno nō rep̄ehēdo septuaginta: sed con- siderent cuius illis ap̄stolos p̄fero. p̄ber istoz os multi ch̄astus sonat quos an; p̄p̄- tās inter spiritalia d̄tata mata p̄stos lego: in q̄bus vitam p̄ne geidom̄ interptes te- nent. Quid luoz toz queris? Quid ip̄toz animos contra me cōcitas? Scibi in trāla- tione tibi videoz errare: interroga hebreos: v̄tū factū v̄tū magistros consulte. Qd̄ illi habent de ch̄astis: tui codices non habent. Aliud ē si contra se p̄stos ab ip̄stolis v̄tū p̄ta testimōia p̄baerūt: 7 emēdātoz sūt p̄cem plaria latini q̄ greca: greca q̄ hebrai- ca. Vt hec contra iudos: illunc te de p̄coz de fident caussime: ut quia me tantum opus lubre fecisti: a genēsi exordium cape: oia- nomibus iuues: quo possum eodem spū quo scripti sunt libri: in latinū eos transtere ser- monem.

Explicit p̄tatio. Incipit lib̄r Genesis qui cū h̄braice v̄tū. Cap̄m I

128. (Inc. *F* 21.)

TRANSMARINA PEREGRINATIO AD VENERANDUM ET GLORIOSUM SEPULCHRUM DOMINICUM. Impr. Petrus Drach Spirensis 1490. 4°.

Desky potaženy hnědočervenou koží, do níž vkladeny kosočtverečně se proplétající pásy, z nichž jeden ozdoben pletencem, druhý rosetkami; ve středních polích rosetty, v polích okrajových stilisované kytice (obr. 297.).

129. (Inc. *D* 31.)

FR. LEONARDUS DE UTINO SERMONES AUREI DE SANCTIS. S. l. a. et typ. n. 4°.

Vazba: Desky hnědou koží potaženy; do ní na přední desce vtačeny tyto ornamenty: nahoře i dole čtyři kosočtverečná pole, v nichž střídavě jednorožec a lev; kolem středu dvojí čtvercový rámeček rostlinný: vnitřní z roset a listů, vnější z rozvilin ozdobených lupeny a žaludy. Uprostřed a v rozích kování (obr. 298).

130. (Inc. *E* 10.)

DECRETALES. S. l. et a. Fol.

List 1. Obdélníkový obrázek: Papež Řehoř sedě podává knihu třem kardinálům před ním stojícím. Pozadí zelené stříbrným filigránovým vzorem oživené. Pod tím iniciálka *G* fialová lupenová, s kosočtverečným mřížováním uvnitř. Středem stránky kolmý prut nahoře i dole v pestré rozviliny vybíhající.

Obr. 296. Incunabule *A* 2. Adam a Eva.

131. (Inc. *B* 11.)

AURELII AUGUSTINI LIBER DE TRINITATE. LIBER EPISTOLARUM BEATI GREGORII PAPAЕ. S. l. a. et typ. n. Fol.

Folio 1^b na dolejším okraji iniciálka *L* lupenová, růžová. V ní sv. Augustin, před ním nahé dítko vodu do důlku přelévající. Z iniciálky vybíhají pestré okrajové rozviliny, v nichž ptačí podoby (páv, sova, koroptev).

Folio 10^b iniciálka *C* modrá, lupenová; v ní obraz nejsv. Trojice: na nízkém stolci Bůh Otec před sebou v klíně kříž s Ukřižovaným držící; s levé strany přilétá holubice. Po straně na okraji kolmý zelený pruh na dolejším kraji v pestré rozviliny vybíhající; u nich po straně malá postava jelena.

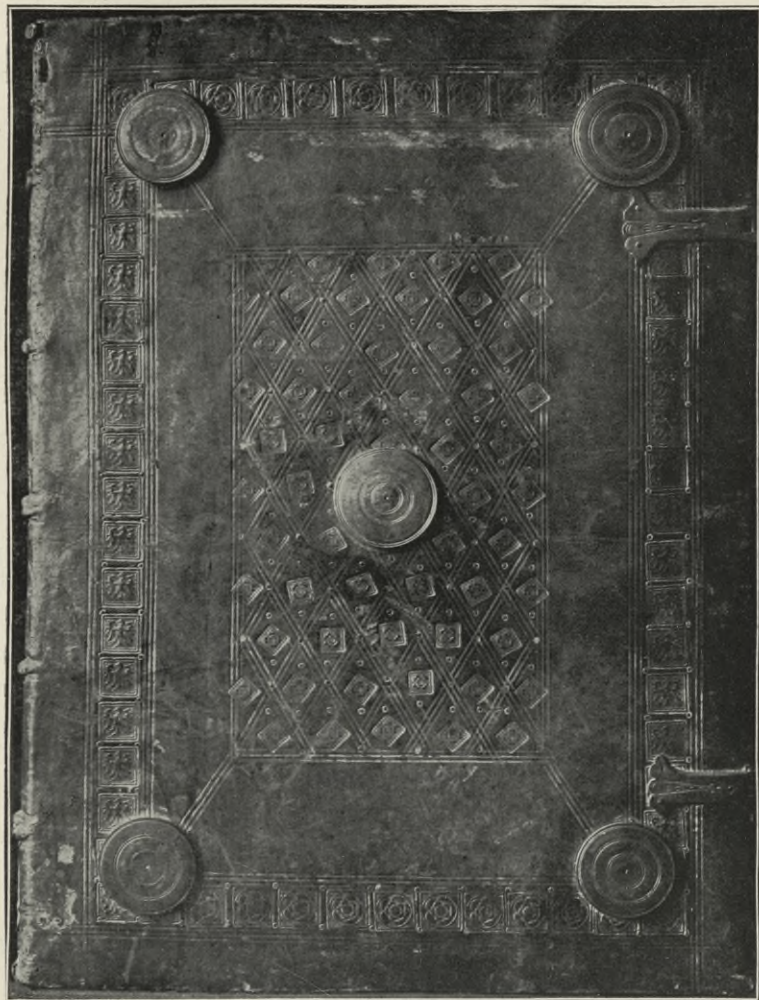
Обр. 297. Вазба incunabile F 21.

Обр. 298. Вазба incunabile D 31.

132. (Inc. B 19.)

SCTI THOMAE SUPER QUARTUM SENTENTIARUM.
Mogunt. Petrus Schoiffer de Gernfzheim. 1469.

Obr. 299. Vazba incunabule B 19.

Vazba: Desky potaženy hnědou koží, do ní na okraji vtačeny po stranách v čtvercových polích orlice, nahore a dole rosetty; střední plocha rozdělena v kosočtverce, v nichž vytlačeny čtyřlísté květy v kosočtverečných polích. Ve středu a v rozích ploché mosazné puklice. (Obr. 299.)

Na všech třech stranách ořízky žlutou barvou natřené vymalována uprostřed bílá pětilístá růžice červenou a modrou barvou konturovaná a obklopená.

133. (Inc. G 3.)

PHILOSOPHIA ARISTOTELIS CUM COMMENT. AUER-
ROIS VENETIIS CURA ATQ. IMPENSA BERNARDINI DE
TRIDINO. Anno salutis Domini 1489. Fol.

Vazba: desky z nepotažených prken; hřbet z hnědé kůže. Pruhy této kůže, pokud kraj desk pokrývají, ozdobeny vtačenými ornamenty znak Staroměstský, štítek s písmeny $\frac{C}{W}$, rosetta, mořská panna. (Obr. 300.)

Obr. 300. Vazba incunabule G 3.

134. (Inc. G 9.)

M. TULLII CICERONIS EPISTO-
LARUM FAMILIARIUM LIBER.

Na konci: MCCCCLXXI Opus praeclaris-
simum M. T. Ciceronis Epistolarum famili-
arium a Nicolao Ienson Gallico viventibus
necnon et posteris impressum feliciter finit.

Form. 20·5 × 28·5 cm.

Vazba: potažena hnědou koží, plocha desky rozdělena v orámování, v němž řada šípem proklaných srdcí, a v několik obdélkových polí středních, v nichž veliké kruhové několikanásobné růžice, dále stylisované lilie, jelen atd, kování mosazné. (Viz obr. 301.)

135. (Sign. Inc. E 6.)

LIBER DECRETALIUM CUM
GLOSSA ORDINARIA BERNHARDI.

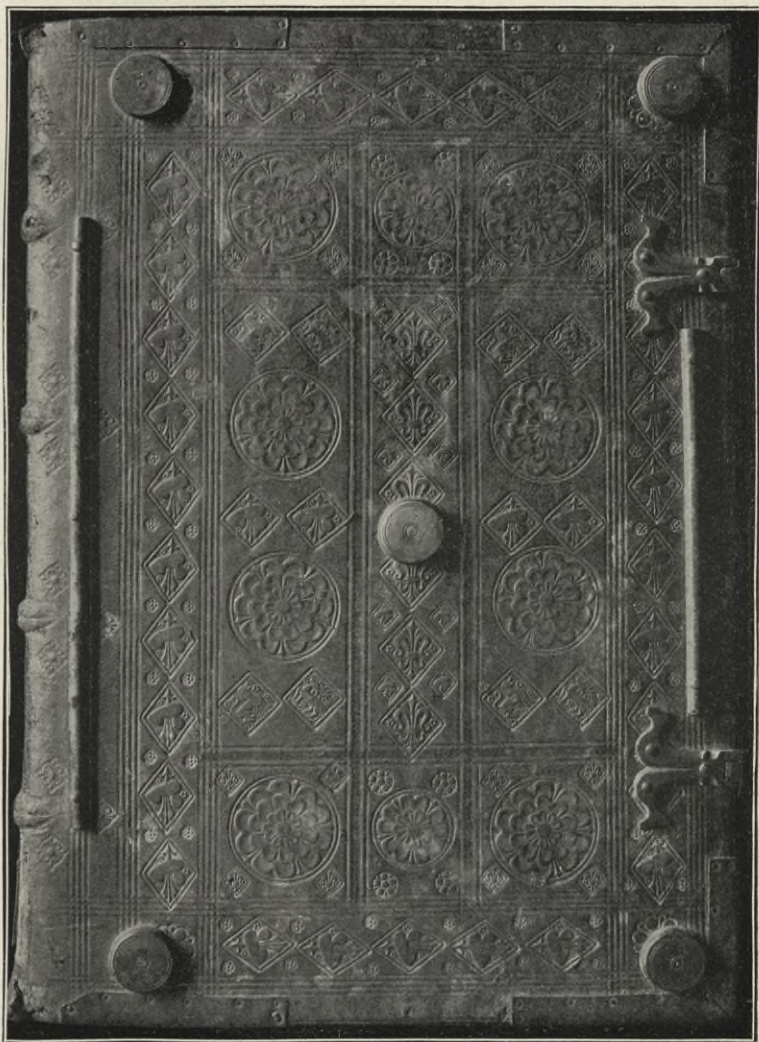
1478. Michael Wenzler. Fol.

Fol. 1. Před počátkem obraz papeže Řehoře IX., sedícího u pultu, na němž rozevřená kniha. Pozadí modré, zlatým rozvilinovým ornamentem oživené. Středem stránky kolmý prut nahoře i dole v pestré rozvilině se vyvíjející. Uprostřed dolejších rozvilin znak Kolovratský. (Viz obr. 302.)

Desky potaženy hnědou koží, do níž vtažena nahoře uprostřed páska se jménem »Bartholomeus«, na okrajích pak rosetty, mořské panny, heraldické orlice a lvi; střed kosočtvercovaný; jednotlivá pole jeho ozdobena stilisovanými ornamenty rostlinnými, draky, lvy a p.

136. (Sign. E 26 inc.)

NICOL. ABB. SICULI LECTURA IN 4 LIBROS DE-
CRETAL. S. I. et a. Fol.

Obr. 301. Vazba incunabule G 9.

Vazba: Desky: holá prkna, toliko do jedné třetiny koží hřbetu pokrytá; do této kůže vtačeny nejdříve dvě řady rosetek, a pak v širším pruhu veliké rosetty obklopené menšími, dále v kosočtverečných polích: draci, jelení, šípem probodená srdce; mezi tím pásy s nápisem: *Wolfgangus hreolt* (hreolt?). (Obr. 303.)

137. (Sign. E 118 inc.)

OPUS DECRETALIU GREGORII VIII. Venetiis. Petrus Cremonensis 1482. 4°.

Vazba hnědá; okraj ozdoben střídavě kruhovou rosettou a stilisovanou kyticí se žaludem uprostřed; střední plocha vlnitými ozdobnými

Obr. 302. Liber decretalium fol. 1.

čarami rozdělena v koshočtverčná pole, v nichž stilisované kytice se žaludem uprostřed. V rozích a uprostřed lupenové kování. (Obr. 304.)

List 1. iniciálka G zelená lupenová; pozadí modré, bílými stonky a dvěma červenými kvítky oživené. Prázdné obdélníkové místo v čele textu ozdobeno pestrými rozvilinami.

138. (Sign. E 12 inc.)

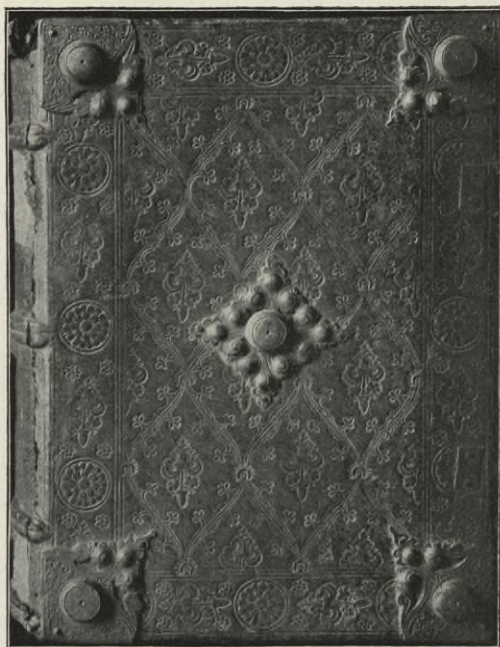
BONIFACII VIII LIBER SEXTUS DECRETALIU. Mich. Wenzler Basil. 1477. Fol.

Vazba hnědočervená; do ní vtačeno čtvero soustředných rámců, při okraji vtačena řada draků v kosočtverečných polích, v druhém rámci řada kruhových rosett, v třetím po stranách řada jednorožců, nahoře a dole řada orlic, ve čtvrtém opět řada týchž rosett a v úzkém středu konečně řada draků. V rozích a uprostřed kování ozdobené vsekávanými čárkami.

Fol. 1. iniciálka B zelená lupenová; v ní sedící papež muži před ním stojícímu knihu podávající. Dole na okraji znak Kolovratský. (Obr. 305.)

Obr. 303. Vazba incunabule E 26.

Obr. 304. Vazba incunabule E 118.

139. (Sign. I 2. inc.)

OPERA ET LIBRI VITAE FRATRIS THOMAE DE KEMPIS Nurimb. 1494 per Kaspar Hochfeder. SANCTARUM PEREGRINATIONUM IN MONTEM SYON AD VENERANDUM CHRISTI SEPULCHRUM α . per Petrum Drach civem Spirenses impressum Anno 1502 a j. prvotisky. Na konci přivázán zběžně psaný latinský životopis frater laika Fridricha v Řezně († 1329). Jednotlivé výjevy z jeho života nakresleny pérem. (Obr. 306.) K tomu připojen rkp. německý »Das leben des selign laübrud' Friderich Augustine ordn«, dále »S. Augustins Regel zu Teutsch« a j. Vše to z poč. XVI. stol.

Fol. 1. iniciálka Q zelená lupenová, uvnitř zlatým filigránovým vzorem na červené půdě ozdobená. Na okraji na kolmém prutu drak. Dole pestré rozviliny.

143. (Sign. E 14 inc.)

CONSTITUTIONES CLEMENTIS QUINTI

A. 1478 ingenio et industria Michahelis Wenzler in inclita urbe Basiliensi. Fol.

Obr. 307. Iniciálka Q v incunabuli C 21.

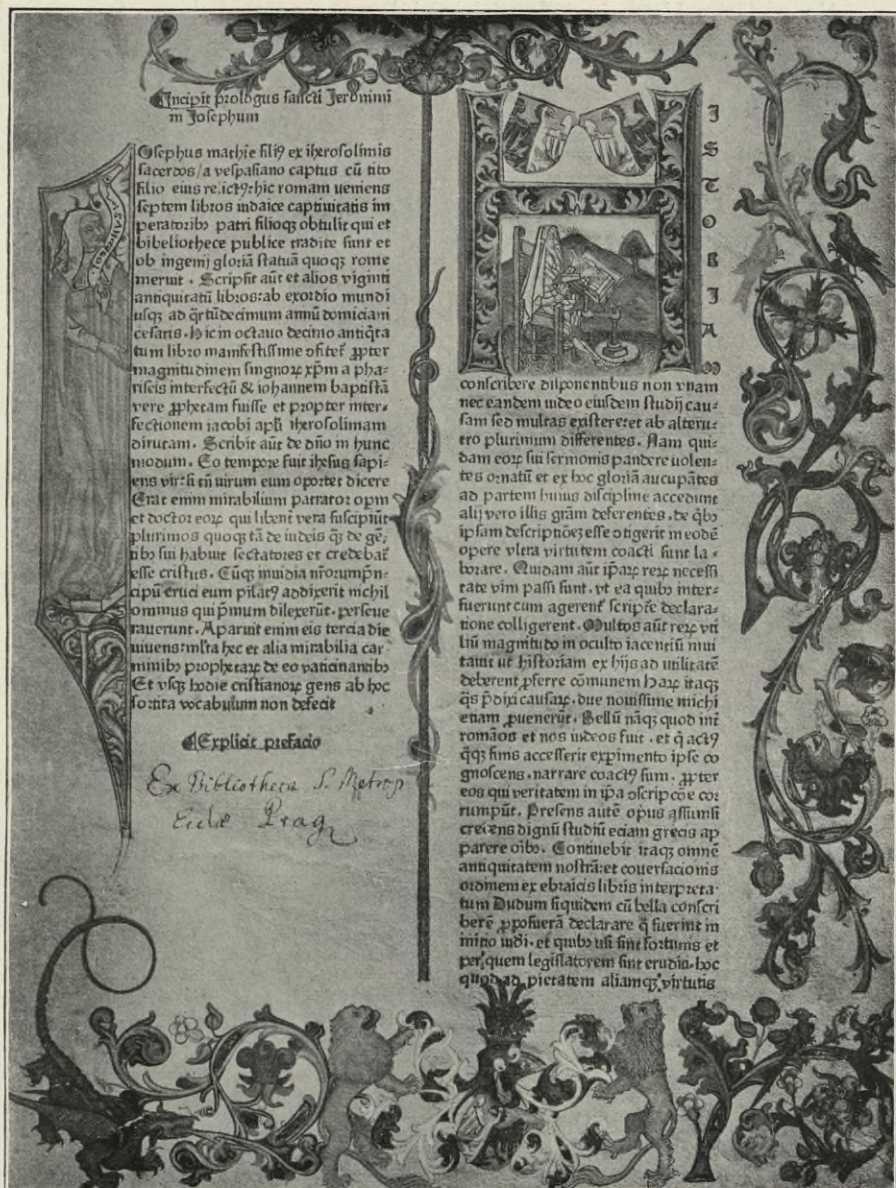
Vazba hnědočervená. Vnější rámec obsahuje řadu kosočtverců draky, druhý řadu rosett, třetí řadu orlic; vnitřní pole obsahuje čtyři řady vtačených ornamentů, a to střídavě řadu jednorožců a řadu orlic. V rozích a ve středu ryté a ražené kování.

List 1. iniciálka I, téměř zcela zakrytá znakem kolovratským.

Na dolejším okraji na trůně sedící papež s rozvřenou knihou v ruce; před ním zástup doktorů a učitelů (obr. 309).

Obr. 308. Sedmero dní stvoření v incunabuli A 4.

Obr. 310. Miniatura v incunabuli F 6.

145. (Sign. F 6 inc.)

FLAUII IOSEPHI. Antiquitates iudaicae. De bello iudaico. Lu-
becae. Typ. Lucas Brandiss c. 1476. Fol.

Fol. 1. Tištěné z části ornamenty doplněny drobnomalbou. Inicialka H
růžová, lupenová, v ní nahoře dva Kolovratské znaky vedle sebe. Dole
mezi dvěma lvy týž znak. (Obr. 310.)

Na počátku Historie židovské iniciálka Q (z části tisk, z části malba); na dolejších okraji mezi tištěnými, kolorovanými a rozhojněnými ornamenty znak Kolovratský.

146. (Sign. *E* 43 inc.)

CODEX IUSTINIANI. Imp. Mogunt. Petrus Schoyffer de Hernfz-
heim 1475. K tištěnému explicit připsáno: »illuminatum anno Domini
18^8 (= 1478) Fol.

Vazba hnědá; do ní vtlačeny na okraji střídavě kruhová rosetta a kosočtverečný stilisovaný lupen vždy mezi čtyřmi malými rosetkami; střední plocha širokými, na průsečných bodech rosetkami ozdobenými pásy rozdělena v kosočtverce, vyplněné střídavě kruhovou rosetkou a do kosočtverce komponovaným lupenem. Uprostřed a v rozích ploché liso-
vané kování.

List 1. na poč. malý obrázek, představující Iustiniana na nízkém stolci sedícího; před ním tři stojící postavy. Pod tím lupenová iniciála.

Podobné obrázky a iniciály na počátku každé knihy.

147. (Sign. Inc. *F* 7.)

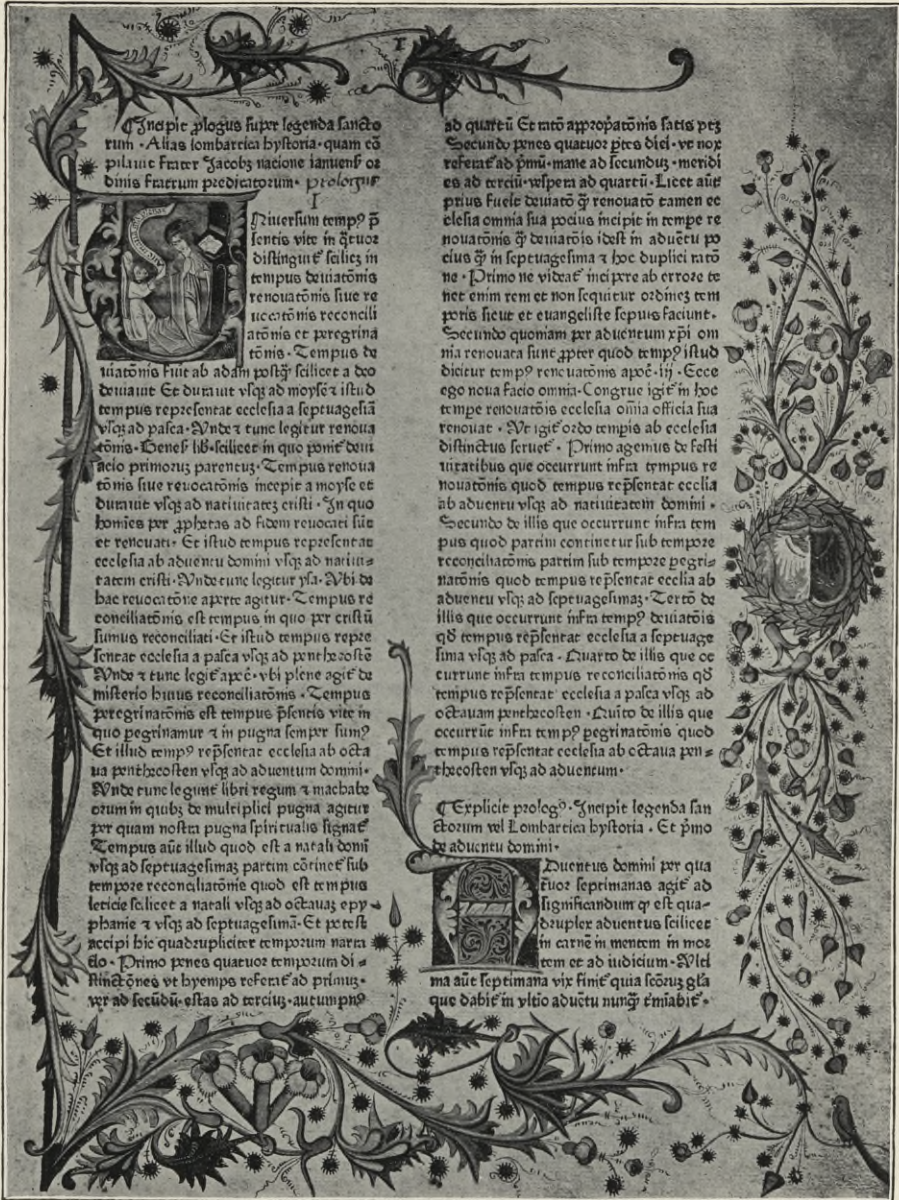
LEGENDA SANCTORUM ALIAS LOMBARDICA HY
STORIA QUAM COMPILAVIT FRATER IACOBUS NACIONE
IANUENSIS ORDINIS FRATRUM PREDICATORUM. Fol. Basi-
leae, Typ. Mich Wenssler et Biel c. 1472—74.

Fol. 1. iniciála V zelená lupenová se žlutými světly; v ní Zvěstování P. Marie. V pestrých okrajových rozvilinách převládá motiv karafiátový; na levém okraji v zeleném věnci znak Kolovratský. (Obr. 311.)

148. (Sign. Inc. *B* 73.)

ECCLESIASTICA HISTORIA DIVI EUSEBII et ECCLE-
SIASTICA HISTORIA GENTIS ANGLORUM VENERABILIS
BEDAE. Impr. in civitate Argentin. 1514. SCHOLASTICA HI-
STORIA MAGISTRI PETRI COMESTORIS. Imp. Argentinæ
1503. 4°.

Desky potaženy hnědou koží. Kolkolem vytlačeno trojí orámování: dva drobné pásy a pak širší pás ozdobený větvicí, kolem níž zkadeřené upeny se převínají. Střední plocha rozdělena trojmi čarami v kosočtve-
rečná pole vyplněná stilisovanými ornamenty rostlinnými (střed mandor-
ovitý, šupinatý, z něhož ke čtyřem stranám vybíhají lupeny). (Ob. 312.)

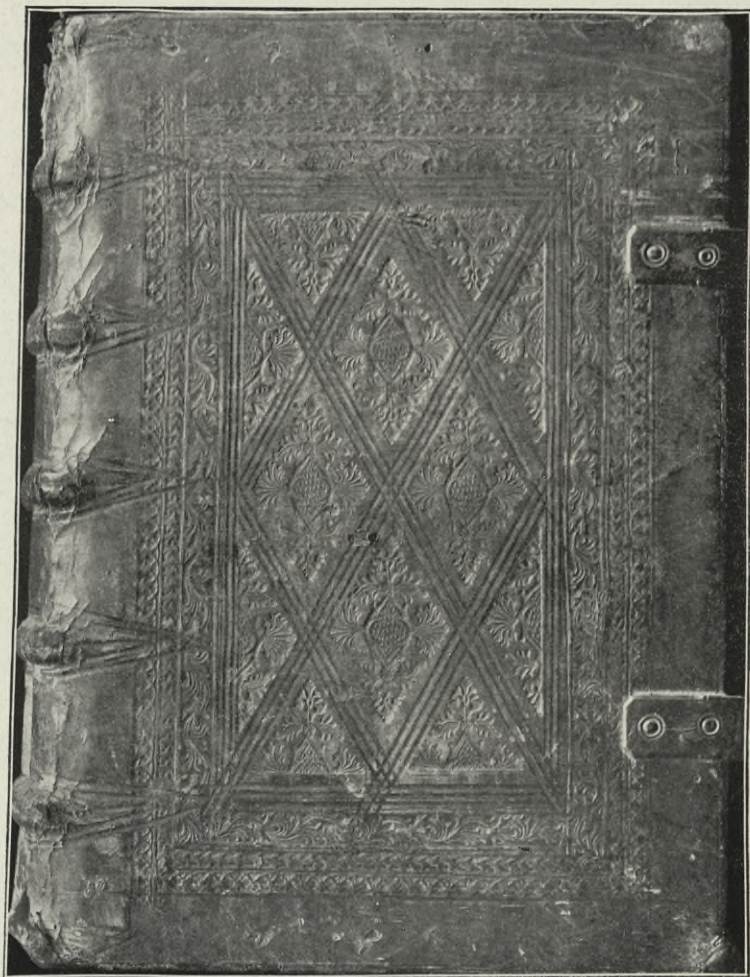

Obr. 311. Miniatura v incunabuli F 7.

149. (Sing. Inc. B 27.)

ATHANASII OPUS CONTRA GENTILES. Impressum Vicentiae a Leonardo Basileusi 1482. FRANCISCI PETRARCAE DE REMEDIIS UTRIUSQUE FORTUNAE. Imp. Bernardus de Misintis ac Caesar Parmensis Cremonae 1492. 4°.

Desky z holých prkének, jež však hnědá kůže hřbetu téměř do polovice pokrývá. Tyto části hřbetu orámovány pěknými rosettovými ornamenty, středem jejich pak táhnou se dvě vlnovité čáry proti sobě obemykající šiškovité květy uprostřed a malé rosettky při krajích. (Obr. 313.)

Obr. 312. Vazba incunabule B 73.

150. (Sign. Inc. G 42.)

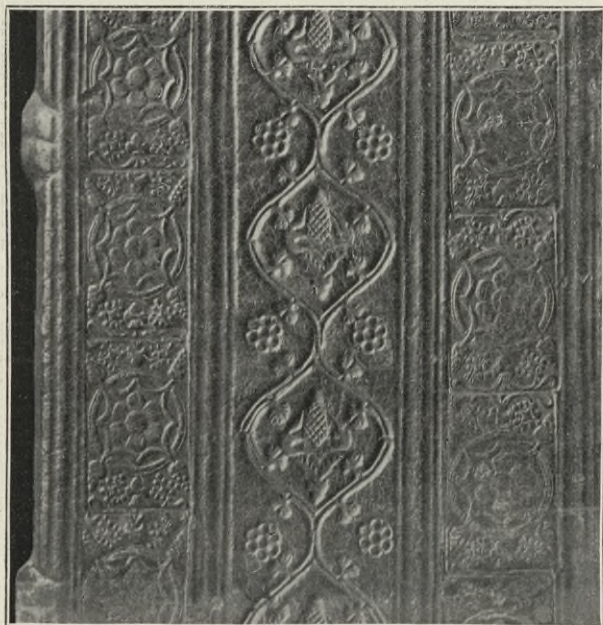
LOGICALIA PETRI HISPANI. Impressum per Gerardum Leeu in oppido Antwerpiensi 1486. 8°.

Desky potaženy tmavohnědou koží, do níž nahoře vtačen nápis »Logicalia«, kolem okrajů dvojitý pás stylisovaných lupenů a ve střední ploše vlnovitě k sobě se blížící a oddalující větévky, a v plochách tak vzniklých stylisované lilie. V rozích desky růžicovité kování.

Na rubu přední desky na papíru obraz sv. Kateřiny, pérem kreslený a kolorovaný. (Obr. 314.)

151. (Sign. Inc. C 3.)

PRIMA PARS SUMMAE FRATRIS ANTHONINI DE FLORENTIA. Opera ac impensis Anthonii Coburger Nürnberg. 1478. Folio.

Obr 313. Vazba incunabule B 27.

Desky potaženy drsnou nehlazenou koží žlutavou; uprostřed i v ro-
zích lupenové kování světlou koží podložené.

Fol. 1. Iniciála Q lupenová, růžová; vnitřní plocha zelená, zlatým
filigránovým vzorem oživená; orámování modré. Levý okraj listu ozdoben
pestrými rozvilinami jakoby zpod textu vybíhajícími.

List 3. Iniciála V modrá, lupenová s bílými světlý; vnitřní plocha
zlatočerveným čtvercovým vzorem vyplněná, vnější orámování zelené.

Na okraji listu pestré rozviliny, v nichž pták lapající mouchu, hu-
doucí opice, laň a v červeném štítu orel jakožto symbol ev. sv. Jana.
(Obr. 315.)

152. (Sign. *Ab 4 inc.*)

NIC. DE LYRA POSTILLAE MORALES SEU MYSTICAE
SUPER OMNES LIBROS SACRAE SCRIPTURAE.

Na počátku postill k evangeliím zajímavé ornamenty okrajové; v nich
hudoucí dudák, dole pak zápas lesního muže s drakem. (Obr. 316.)

Obr. 314. Obraz sv. Kateřiny.

153. (Sig. *Ab 37. inc.*)

EXPOSITIO PSALMORUM. 1504 a j. 4°.

Vazba tmavohnědá; po stranách sukovitá větévka lupeny převino-
vaná, nahoře a dole rozviliny s květy, uprostřed síť z vlnitých čar, mezi
nimiž stilisované ornamenty. (Obr. 317.)

Titulus primus

Titulus primus de anima in communi.
Capitulum primum de aie similitudine ad deū.

**Ecce audite et narranto omnes
qui timeatis deū. quanta fecit
anime mee. ps. lxxv. Inuitat**

ps. nō oīs: s; timēta deū. ad p̄teritū māgnificā nobilitatē aie rōnalis. et q̄m̄nūta ra bona et magna cōtulit ei altissim'. Qui enī nō timēt deū. nō curāt talia cogitare: s; solū corpalia: et mūdāna. Cōsiderāo autē istā nobilitatem anime deū? Verū. in li. medi. O aia inquit insignita dei imagine: decora: ta similitudine. redempta xpi sanguine. despo: sata fide. dotata spiritu. deputata cū angel. capax beatorūm. berea bōitatis. p̄ice po rationis. quib tibi cū carne q̄ dicitur. quō solū uicās coipi. p̄uidens sibi: non tibi. In: uenit te sibi: cum sis ita nobilis et magni: fica. et ipsa ita uilis et terrib. Quia pulchri: tudinē et exaltatōis: agrū figurauit Hester que pulcherrima naturaliter: ornata p̄ tpa multipliciter. puenit tandem ad matrimo: nij cōsummatōem feliciter cū Assuero. cū ipso summo monarcha conregnās. Elasti etiam pulcherrima regno p̄nata. q̄ m̄battu eius obediēte: obtempit: ut patet in li. Hester. ij. c. Inerptat Hester uuluis uel electa i tpe. et signat aīas q̄ a deo eligitur. et p̄ humilitatē: et electio intinatur. hoc pulcherrima est i sui essentia: sed pulchritudo: abduc redditur et amabilior: ex ornatu uirtutū. Peruenit aē ad cōsumatōem m̄ionū cū Assuero. q̄ interpr: tatur beateudo. signās dīm' ism' ipm. cus p̄fecit ei unitor i glā supna. regnans cū co: inernm. ubi p̄sequit cōmōdā sui p̄fectōes. Elasti aē signat quālibet aīas. est pulchri: tā sui natura: sed tñ q̄ dei m̄bitas obedire cō: uenit respōbat. et regno infelicissima p̄t: uat. Ad hoc aē obpōditū uenit. q̄ ut inq̄: ta e supna: dignitatē suā et a q̄ habuit nō intelligit. sequō infingates carnis. Et d' in:

Capitulum primum

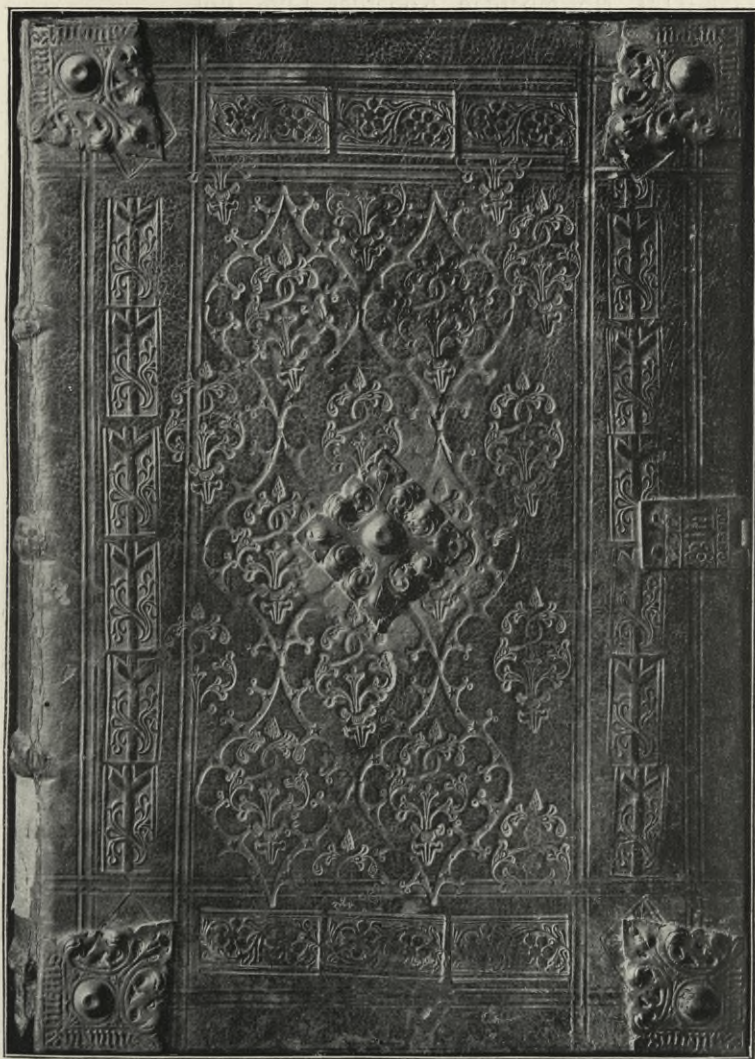
nuit Salomon Cant. j. dicit. Si te ignoras
o pulchra inter mulieres. egrederet et abi p'
uestigia gregū. i. si p: te non cognoscis. et
dignitatē et p̄bitōnē tuam nō atēbis pul:
cherrima mulier. i. creaturaz: hoc tibi seq̄:
tur. Egrederet. i. egrederis de tomo p̄na ut
p̄bigus fili' in regione longinqua. de tomo
p̄e p̄ste abi. i. abibis p' opa carnalia q̄ sūt
signa gregū. i. brutoz: atalū. Idemo. n. cū i
bonore esset nō intellexit. p̄patus est iunē:
tio in sp̄cibz nō. hoc autē nō agit q̄ nobilita:
tates: et aie obitōnē nō atēdit. Et Hugo
de arra aie ipsi loquēte ait. O si triplas uide:
res. si pulchritudinem tuaz atēderes. nō q̄
aliā creaturā q̄ triplas niagis amares. Ele:
nit q̄ et audire quāta fecit deus aie rōnali.
nseti q̄tū ad corp' etiā fecit m̄ta et mag.
Fecit aie magna. q̄tū ad nāctia. q̄ forma:
uit. Fecit aie maiora. q̄tū ad brūalia. q̄bus
deco: auit. Fecit aie maria. q̄tū ad supna:
lia. q̄ i p̄parauit. Et si te ca querat illd q̄
xpc dixit Mat. xxij. Cur' est bec imago. Na
dicit ps. In imagine p̄rāsit homo. R. hie
ri pt. Est imago aīa increate ueritate q̄tū
ad naturalia. Est imago aīa incarnate ocū:
tatis. q̄tū ad brūalia. Est imago aīa glori:
ficatē intellectūalitatē. q̄tū ad in p̄nalia.

Item ad primum. C. S. j.
aīa br' imago dei. Et y. tercia Gen. j. f'aciā
boīez (dicit deus) ad imaginem nostrā. Et
p' heresi ponit. xxij. q. m. c. p̄t. dicit aīas
nostrā nō esse imagines dei. Et Aug. i. li. de
trinitate: dicit. Licet aīa nra nō sit ei' nate
cū' est deus: ibi tñ imago ei' quēda est. q̄
nisi est mēt'. Hoc q̄ aīa nō est sicutū oī:
mōte interpretatū: cuiusmōdi est fili'. Cūq̄
Ambo. mactā illd. Deū q̄o filio erit tibi
dic'. Nō utiq̄ null'. q̄a imago p̄is est fili':
de pe. dī. j. sc̄jn. 6. post. c. importuna. Sed ē
imago representatiōis hūis p̄les similitudines p̄:
portioniōis ad ipm' deū. Naz ut dr' ex. de sū:
tri. et fi. ca. c. dānam'. Inter creatōem
creaturā nō p̄c' tanta similitudo notari quā
maior: dissilitudo sit notāda. Et Nouem q̄ si:
militudines s̄m' ap̄ortione inter deū et aīas
q̄tū ad sua naturalia p̄it noiari. Et prima
est: q̄ deus vn' est i essentia. Scobi. ij. dx'
tuus vnus est. Et aīa nra una est in eff'ctis
Licet. n. corp' nōstrā a p̄ncipio acceptōis ha:
beat p̄tio aīas uēgetariā et postea animas
sensitūas: et i plūris aīas sit anima uēgeta:
tiua quā creāt et fructificat: aīa i brutia
aīalibz: q̄ sentiat et uēgetat. in hōie tñ cum
infundit anima. ipsa aīa rōnalis essentialit:
er una est. hūis p̄cedōis aīe. i. nō solū in
celligēti pōtētia. s; etiā sentitōi et uēgetatōi.
Secūda similitudo de' trinitas ē i p̄nā. uita
illd' Jo. v. Tres sūt q̄ testioniōis dāt i celo. p̄
uērbū et sp̄s s̄c̄s. Et aīa est trina i pōtētia

Obr. 315. Miniatura v incunabuli C 3.

Na zadní straně: kosočtverečné dělení; v jednotlivých polích nezřetelná postava světce, jednorožci, květy a p.

Obr. 317. Vazba incunabule *A* 6 37.

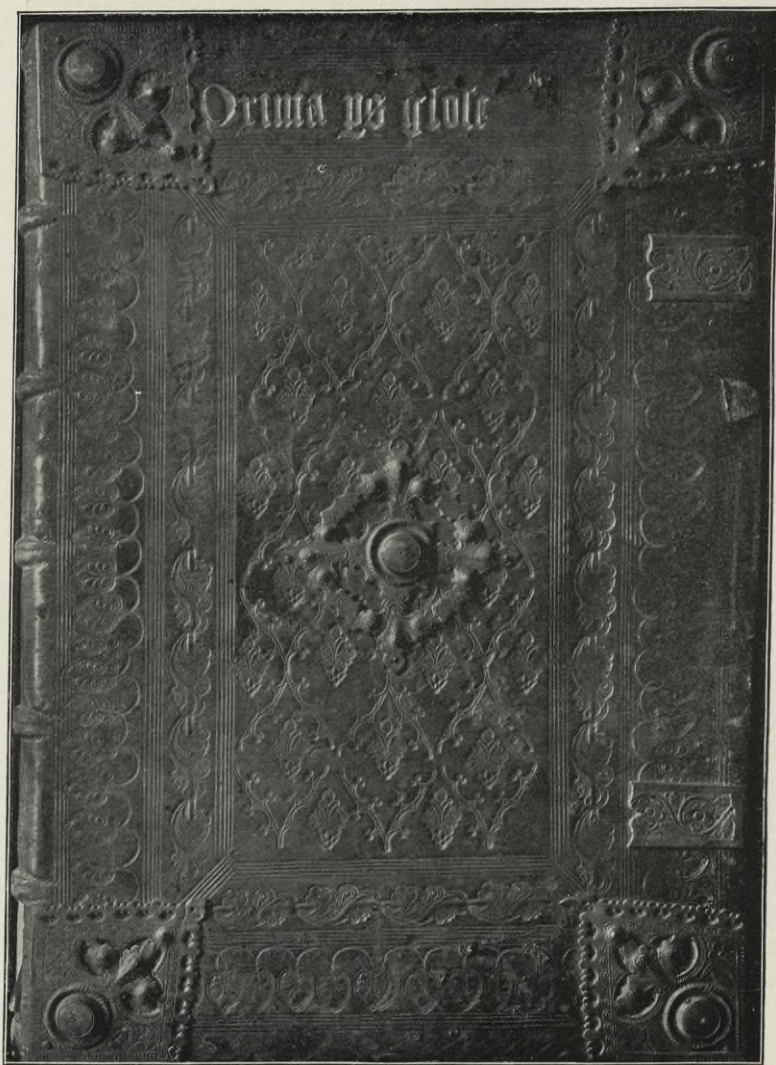
154. (Sig. *B* 7 inc.)

PRIMA PARS GLOSSAE. Fol.

Vazba: Desky dřevěné, hnědou koží potažené. Při okraji dvojí orámování; vnější širší z palmettových listů složené, vnitřní nižší z větévky zkadeřenými lupeny převinované. Vnitřní plocha vyplněna pletivem vlnitých čar, mezi nimiž stilisované kytice. (Obr. 318.)

155. (Sign. *Ab 12 inc.*)

HUGONIS DE S. CARO CARDINALIS POSTILLA SUPER
PSALTERIUM. Norimbergae, Koberger 1498. Fol.

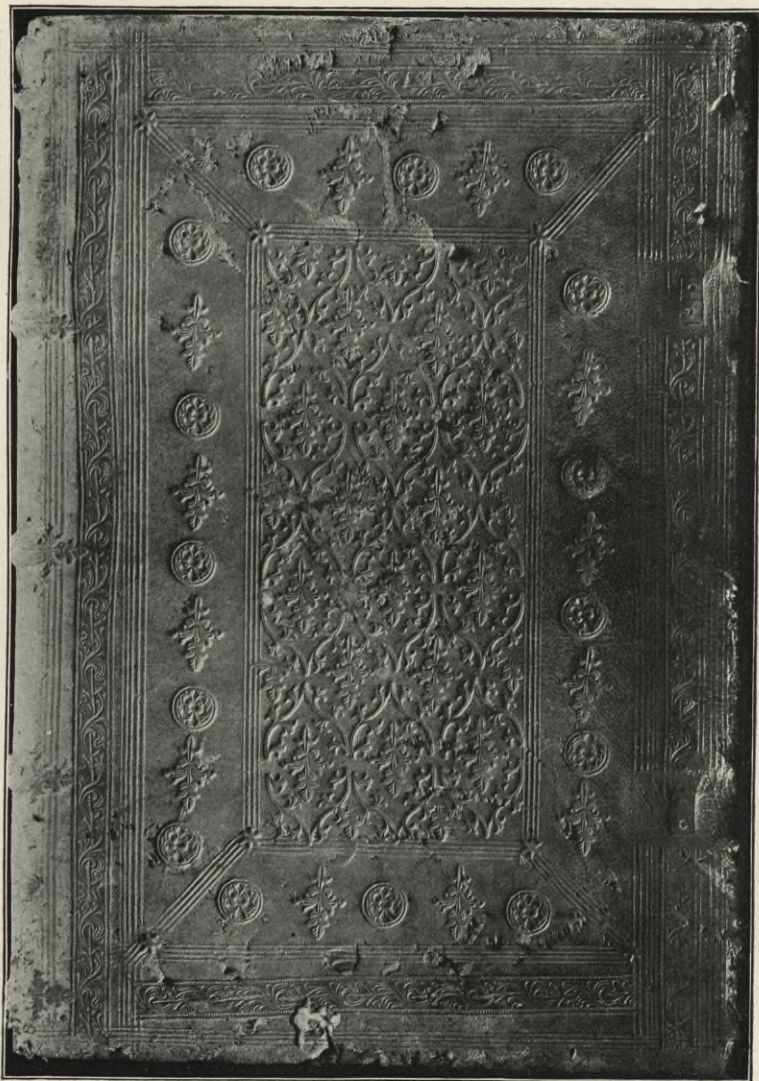

Obr. 318. Vazba incunabule *B 7*

Vazba: Dřevěné desky potaženy světlehnědou koží, do níž při okraji vtlačen úzký pás, v němž větévka lupeny převinovaná; ve střední ploše pak husté pletivo vlnitých čar, uprostřed nichž stilisované kytice. Bez kování. (Obr. 319.)

156. (Sign. B 21. inc.)

MORALIA SANCTI GREGORII Nicolai Keslers Basil. 1496.

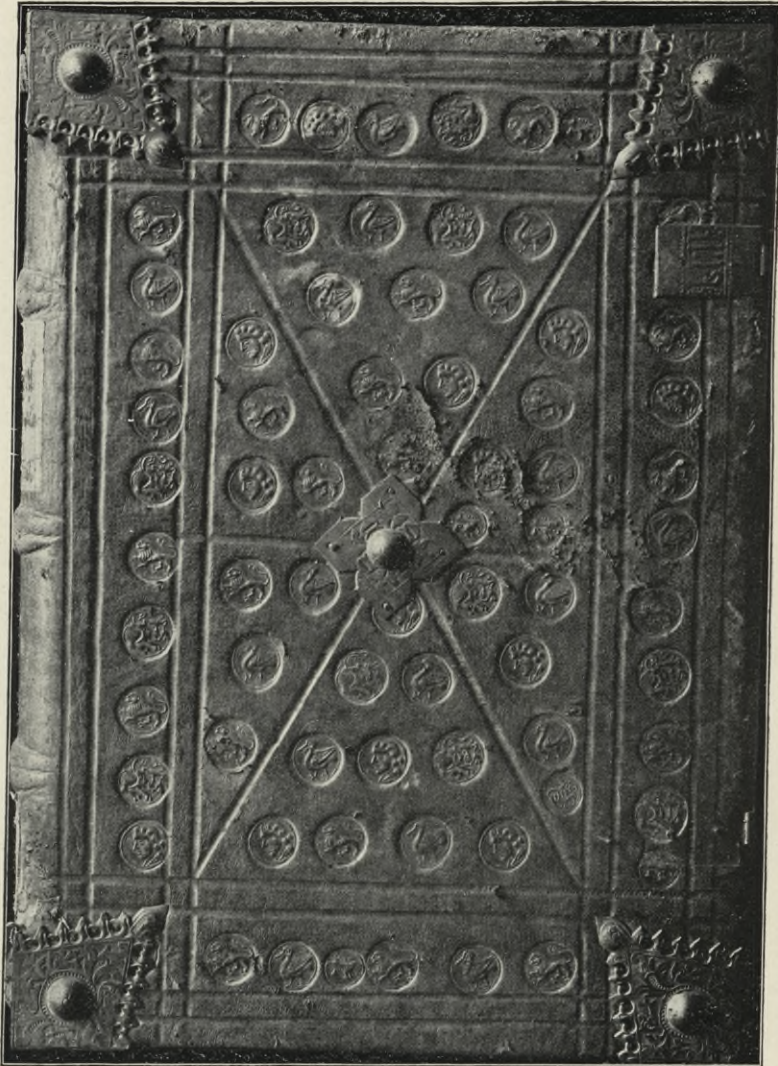
Obr. 319. Vazba incunabule A b 12.

Vazba: Desky dřevěné, nepotažené; toliko kůže hřbetu tvoří na obou stranách úzké pruhy, do nichž vtačen pěkný úzký pás rozvilinový s ptáčími postavami a pás širší, jehož ornamentace skládá se ze dvou vlnitě proti sobě se vinoucích větví stilisované kytice obepínajících.

Na kovových sponkách vtačeny nápisové pásy se jménem »matia«.

157. (Sign. *D* 11 inc.)

POSTILLA SUPER EVANGELIA DOMINICALIA. 1490.
Folio.

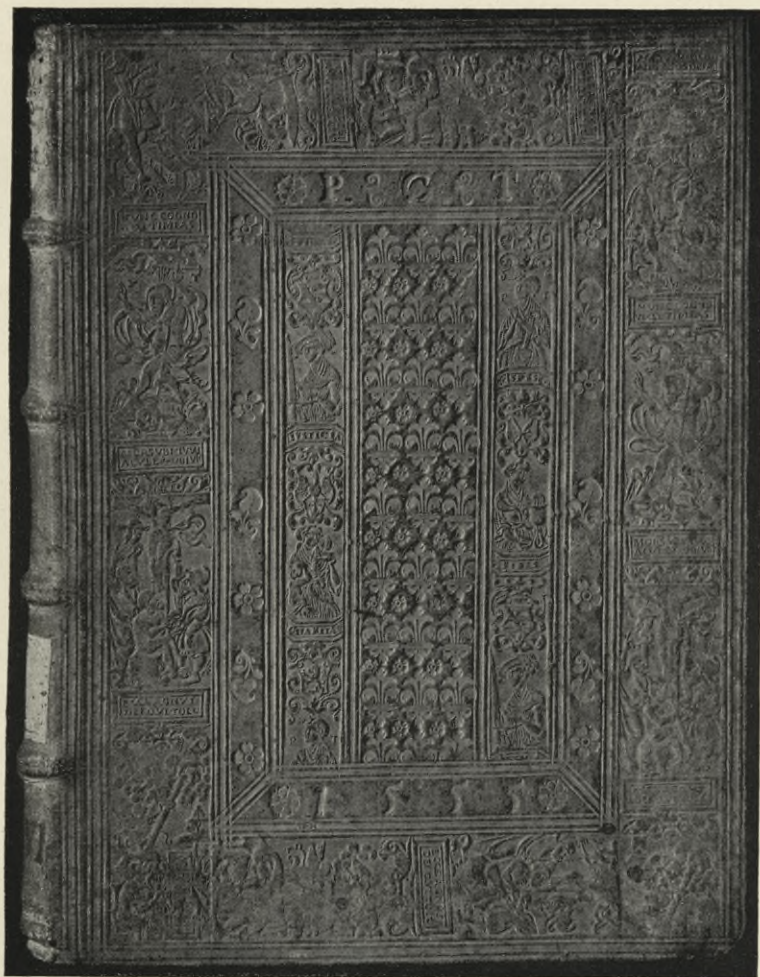

Obr. 320. Vazba incunabule *D* 11.

Vazba: Dřevěné desky potaženy hnědou koží, do níž vtačeny kruhové medaillonky, v nichž viděti: lva, korunovanou lidskou hlavu, kachnu, draka; nápisová blanka s nápisem $\rho\alpha\chi$ a j. (Obr. 320.)

158. (Sign. *Lb 18*).

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΤΡΑΓΩΔΙΑΙ. Frankofurti ex officina Petri Brubachii 1544. 4°.

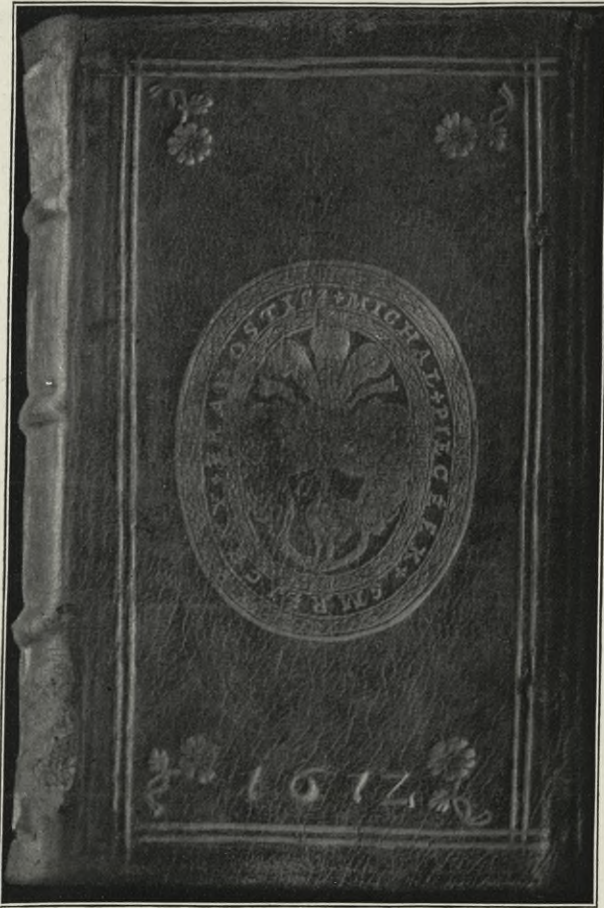

Obr. 321. Vazba z r. 1555.

Desky lepenkové, světloužlutou koží potažené. Uprostřed pruh stilisovaných lilí a rosetek; po stranách allegorické polopostavy ženské: IVSTICIA, CHARITAS SPES, FIDES. Nahoře písmena PCT, dole letopočet 1555. Na okraji střídají se výjevy: Abraham obětující Isáka, Kristus potírající smrt, Kristus na kříži. (Obr. 321.)

159. (Knih.)

DUCHOSLAI TUGURINI CZASLAWIENSIS BOHEMI.
 Libri Quartuor Posthumi. Sumptu et opera Michaelis Pieczek Smržiczky
 a Radosticz. Anno MDCXII. Malá 8°.

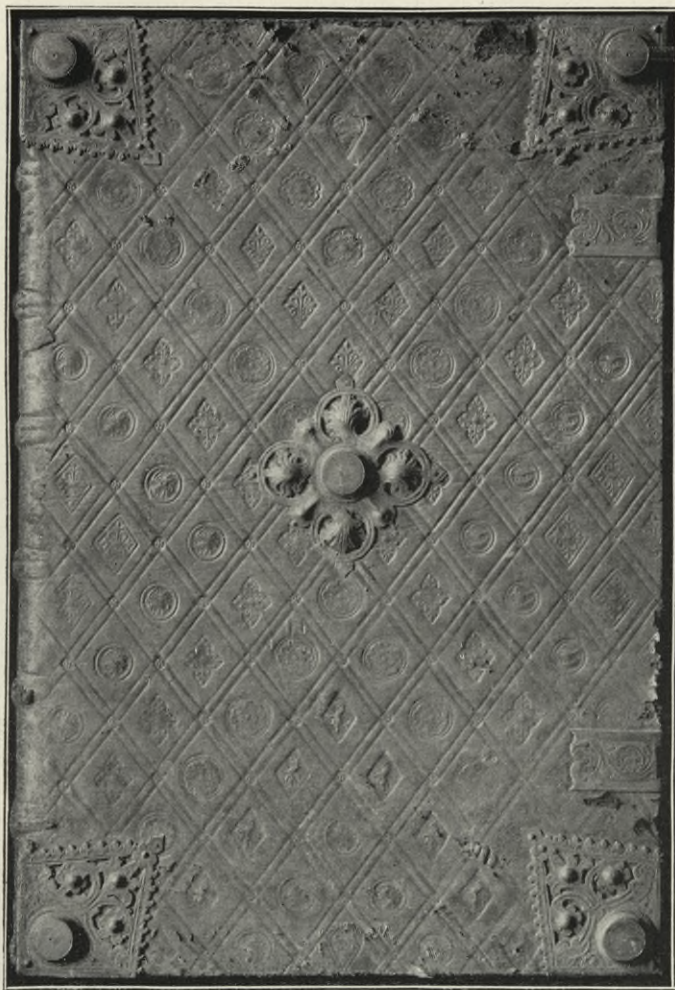
Obr. 322, Vazba z r. 1612.

Vazba hnědá; uprostřed znak s opisem: MICHAL PIECZEK SMRŽIC-
 ZKY Z RADOSTICZ; při dolejších okraji letopočet 1612; v rozích prosté
 kvítky. (Obr. 322.)

160. (Sign. C 1 inc.)

ANTONINI ARCHIEP. FLORENTINI PARS SUMMAE
 TERTIA. Nurnberg. Ant. Coburger 1478. Fol.

List 1*a* iniciála A růžová, rozvilinová, pozadí vnitřní zelené se zlatým filigránovým vzorem; středem strany prut rozvíjející se nahoře i dole v pestré lupeny.

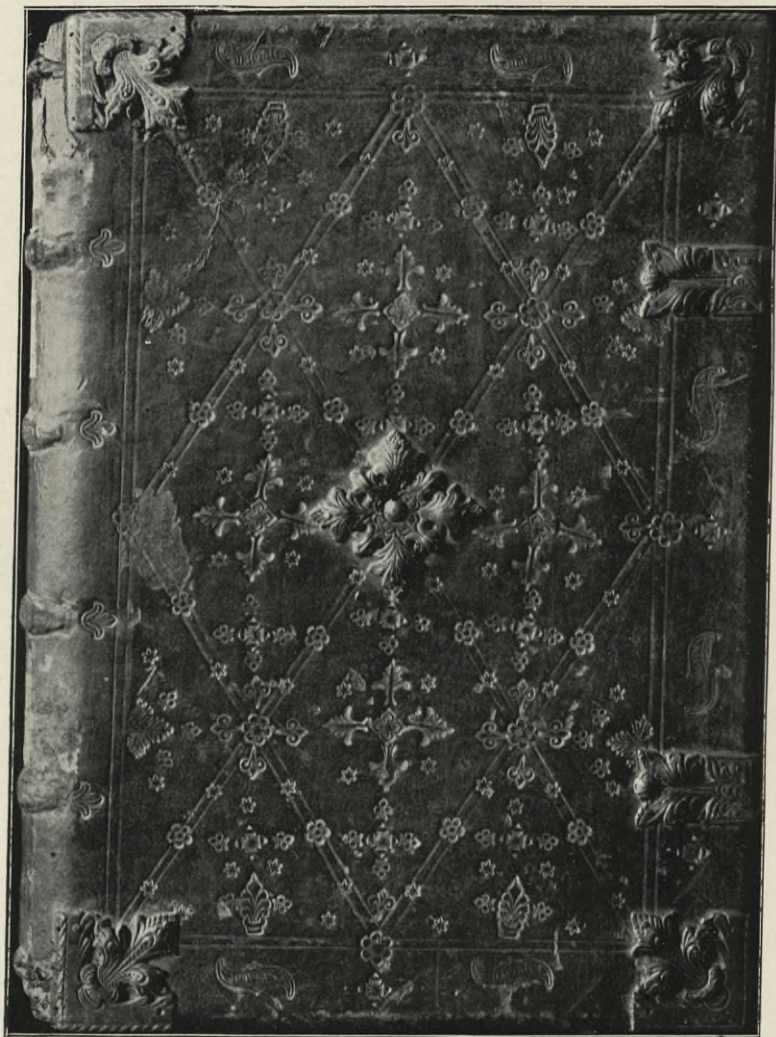
Obr. 323. Vazba incunabule C 1.

List 4*a* iniciála B šedomodrá lupenová; uvnitř červený orel držící pásku s nápisem *S. Johannes ewag.*

Vazba hnědá, kosočtvercovaná; do jednotlivých polí vtačeny rosetty, křížové stilisované kytice, heraldičtí lvové, pelikáni a p. V rozích i uprostřed pěkné kování (obr. 323.).

161. (Sign. *Ab* 39.)

CONCORDANTIA BIBLIORUM ET CANONUM DECRETALIU
TALIU TOTIUSQUE JURIS CIVILIS. Basileae Nic. Kesler 1487.
Fr. Ludolphi Carthusiensi: Vita Jhesu. Fol.

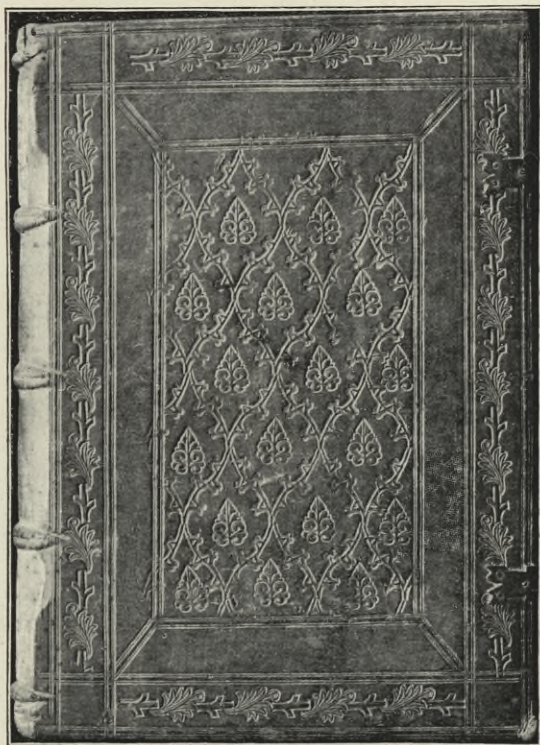
Obr. 324. Vazba incunabule *Ab* 39.

Vazba: Dřevěné desky potaženy hnědou koží, do níž kosočtverečně vtlačeny dvojnásobné rýhy, jež ozdobeny vtlačenými rosetkami, rovněž tak i jednotlivá pole mezi nimi. Na okraji lupenovitá pole se jménem »mariaŋŋ«. V rozích, uprostřed a při sponách vkusné kování. (Obr. 324.)

162. (Sign. *Ra* 28.)

ΙΩΑΝΝΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΩΣ του Φιλοπόνου ψυχῆς Αριστοτέλους σχολικῶν. Venetiis in aedibus Bartholomaei Zanetti 1535. ΑΘΗΝΑΙΟΥ ΔΕΙΠΝΟΣΟΦΙΣΤΩΝ ΒΙΒΛΙΑ ΠΕΝΤΕ ΚΑΙ ΔΕΚΑ. Athenaei Dipnosophistarum lib. XV.

Vazba: Desky lepenkové potažené hnědou koží. Na přední desce vytlačeno uprostřed: David a Goliáš (s letopočtem 1540) a Z mrtvých vstání Páně; kolkolem ženská poprsí: Venus, Lucrecia (s letopočtem 1540), Occasio, Prudencia. Na okraji opakují se tytéž scény (David a Goliáš, Z mrtvých vstání), jako uprostřed. Na zadní desce uprostřed pod sebou me daillony: Carolus Imp., Mart. Luther, Phillip Melanchton (s letopočtem 1539), kolkolem táž ženská poprsí, jako na desce přední, a na okraji střídají se výjevy: Adam a Eva s podpisem »Peccatum«, z mrtvých vstavší Vykupitel s podpisem »Iustificatio« a Kristus na kříži s podpisem »Satisfactio«.

Obr. 325. Vazba incunabule *G* 26.

163. (Sign. *G* 26 inc.)

ARS DICENDI
SIVE PERORANDI.

Joh. Koelhoff de Lubeck Coloniae. 1484, 4°.

Vazba hnědá s velmi pěkně a ostře vtačenými ornamenty: Na okraji větévka převinovaná lupeny; ve středním poli ozdobné vlnité linie tvoří síť, v jejížto jednotlivých částích stilisované lupeny. (Obr. 325)

164. (Sign. *Sc* 1.)

ILLUSTRIMUM POETARUM FLORES ANTVERP. 1539 8°.

Desky z hnědé kůže; do nich vtačeny dva vkusné medaillony kruhové s poprsími v profilu. (Viz obr. 326.)

165. (Sign. *Lc* 161₂)

ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑ. Argentorati Theodosius Rihelius 8°.

Vazba z bílé kůže; na okraji vtačeny ve vlysu ženské polopostavy »SVAVITAS«, »PRVDENCIA«, »IVSTITIA«; střední pole v rozích a uprostřed ozdobeno vkusnými volutovými ornamenty páskovými; v ploše vytlačena písmena FMR.

166. (Sign. *Qb* 23.)

DEMOSTHENIS RECOGNITI GRAECOLATINI. Basileae ex officina Heruagiana per Eusebium Episcopicum. Anno MDLXIX. 8°.

Obr. 326. Vazba knihy sign. *Sc* 1.

Vazba: Bílá kůže; uprostřed poprsí Fillippa Melanchtova s lat. trojverším; v ornamentálních rámcích okrajových nahoře litery I. S. H. Dole letopočet 1587.

167. (Bez sign.)

Neuwe Chronica Türckischer nation. Franckfurt bey Andres Wechels feligen Erben, nemlich Claudi de Marne und Johann Aubri 1595.

Vazba potažena bílou koží; do ní vryt trojnásobný ornamentální renaissanční rámec; v prostředním poli znak; nad středním rámcem písmena IWEAP; pod ním 1637. Na vnitřní straně přední desky přilepeno mědirytinové exlibris s nápisem: »Maria Anna Carolina Pfaltz Graf bey Rhein.«

168. (*Cdγ* 64.)

DE SUSCIPIENDA CHRISTIANAE REIP. PROPUGNATIONE. Autore Iacobo Omphalio. Coloniae ex officina Eucharii Cernicorni MDXXXVIII. Malá 8°.

Obr. 327. Vazba knihy sign. *Cdγ* 64.

Desky dřevěné, nepotažené, dvojnásobnými, kosočtverečně se protínajícími rýhami ozdobené. Jen polovic desek pokryta běložlutou koží od hřbetu jdoucí, do níž vtačeny dva ornamentální pruhy rostlinné, do nichž vkomponován znak uherský a český. (Viz obr. 327.)

169. (*Cdγ* 58.)

FRANCISCI RIBERIAE VILLACASTINENSIS DE TEMPLO, ET DE IIS, QUAE AD TEMPLUM PERTINENT, LIBRI QUINTQUE. Antverpiae. Apud Petrum Poellerum MDXCIII. Malá 8°.

Desky potaženy běložlutou koží, do níž uprostřed vtačen na obou deskách rakouský orel s českým lvem na prsou. Na přední desce nad ním vytačena písmena DPPAL a pod ním letopočet 1598. (Obr. 328.)

Obr. 328. Vazba knihy sign. *C d y* 58.

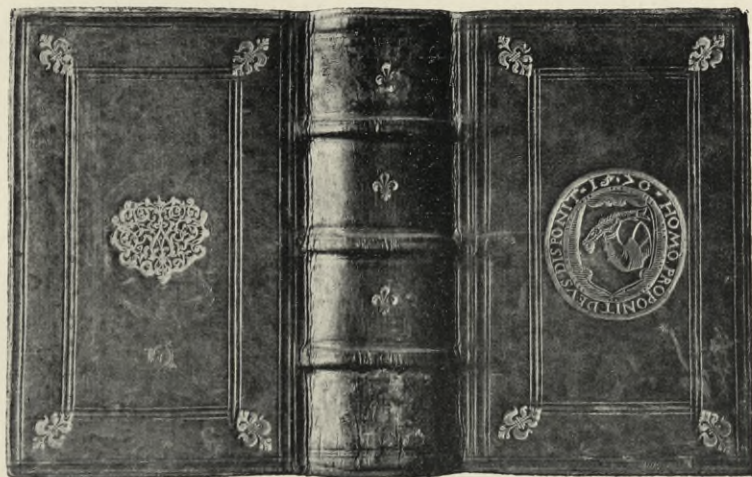
170. (*Sc* 132.)

RODOLPHI AGRICOLAE PHRSII DE INVENTIONE DIALECTICA. Coloniae Agrippinae. Apud Gualtherum Fabricium et Ioannem Gymnicum MDLXX.

Desky běložlutou koží potažené; na přední desce poprsí Karla V., na zadní kurfirsta saského. Na přední desce mimo to písmena IKP a letopočet 1570.

171. (*Sc* 200.)

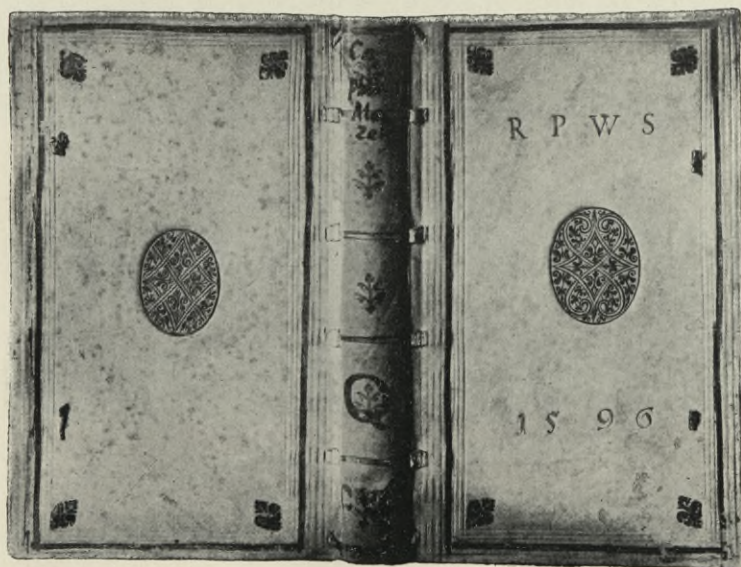
REI RUSTICAE LIBRI QUATUOR. Auctore Conrado Heresbachio. Coloniae apud Ioannem Birchmannum Anno 1571. Malá 8°.

Obr. 329. Vazba knihy *Se 200.*

Desky lepenkové potažené červenohnědou koží; do přední desky vtačen oválový postříbřený znak s opisem: HOMO PROPNIT DEVS DISPONIT 1570. Na zadní desce uprostřed vtačený stilisovaný ornament. (Viz obr. 329.)

172. (*B α 30.*)

PETRUS BERTHORius SUPER BIBLIAM MORALE.
Basil. 1515. Fol. Vazba z hnědé kůže, tlačená. V ozdobách přichází

Obr. 330. Vazba knihy *Q CVI.*

postava Panny Marie, v lištách nápisy: Maria, Ihesus. Německá, nepochybně Řezenská práce. (Viz Katalog retrosp. výst. str. 171 č. 141.; Výběr umělecko-prům. předm. z retrosp. výstavy tab. 29.)

173.

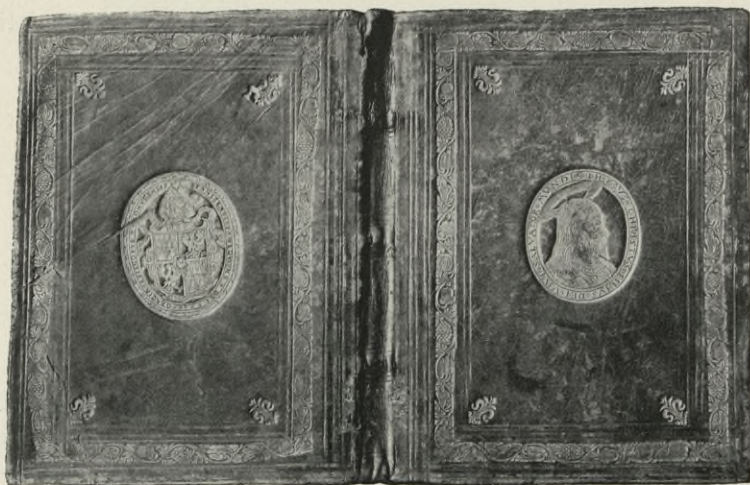
LIBRI COMMENTARIORUM JULII CAESARIS DE BELLO GALLICO. Fol. 1473. Vlašský tisk s malovanými iniciálami. Vazba kožená, červená; v tlačených ozdobách přichází český lev, orlice, pelikán a jiné. Kování mosazné, ozdobné. Z konce XV. stol.

174. (Q CVI.)

VAZBA KNIHOVÁ z bílé kůže s vkusnými vtačenými ornamenty oválovými uprostřed; na přední desce R. P. W. S. 1596 (Obr. 330.)

175.

VAZBA KNIHOVÁ Olomouckého biskupa Stanislava Pavlovského: na přední desce uprostřed oválový medaillon Kristův s opisem: »IESVS · CHRISTVS · FILIVS · DEI · VIVI · SALVATOR · MVNDI·; na druhé straně znak arcibiskupství Olomouckého s opisem: »STANISLAVS · PAWLOWSKY · DEI · GACIA · EPISCOPVS · OLOMVCENSIS· (Obr. 331.)

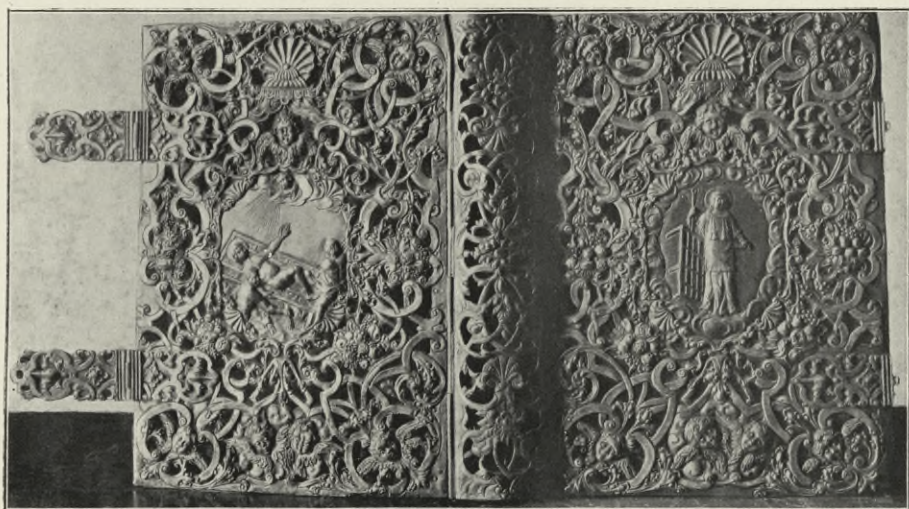

Obr. 331. Knihořvá vazba Olomouckého biskupa Stanislava Pavlovského.

III. Oddělení archivní.

176. (Sign.: Archiv Cod. LXXI.)

»DAS BUCH DER BRUDERSCHAFFT, das ist der Catalogus und Beschreibung deren Köchen, so von Ihro Mayestätt Wayl. Kayser Ferdinandi des Andern Höchst Seel. Andenckens Bey den Kayserlichen

Obr. 332. Kniha bratrstva kuchařského. Vazba.

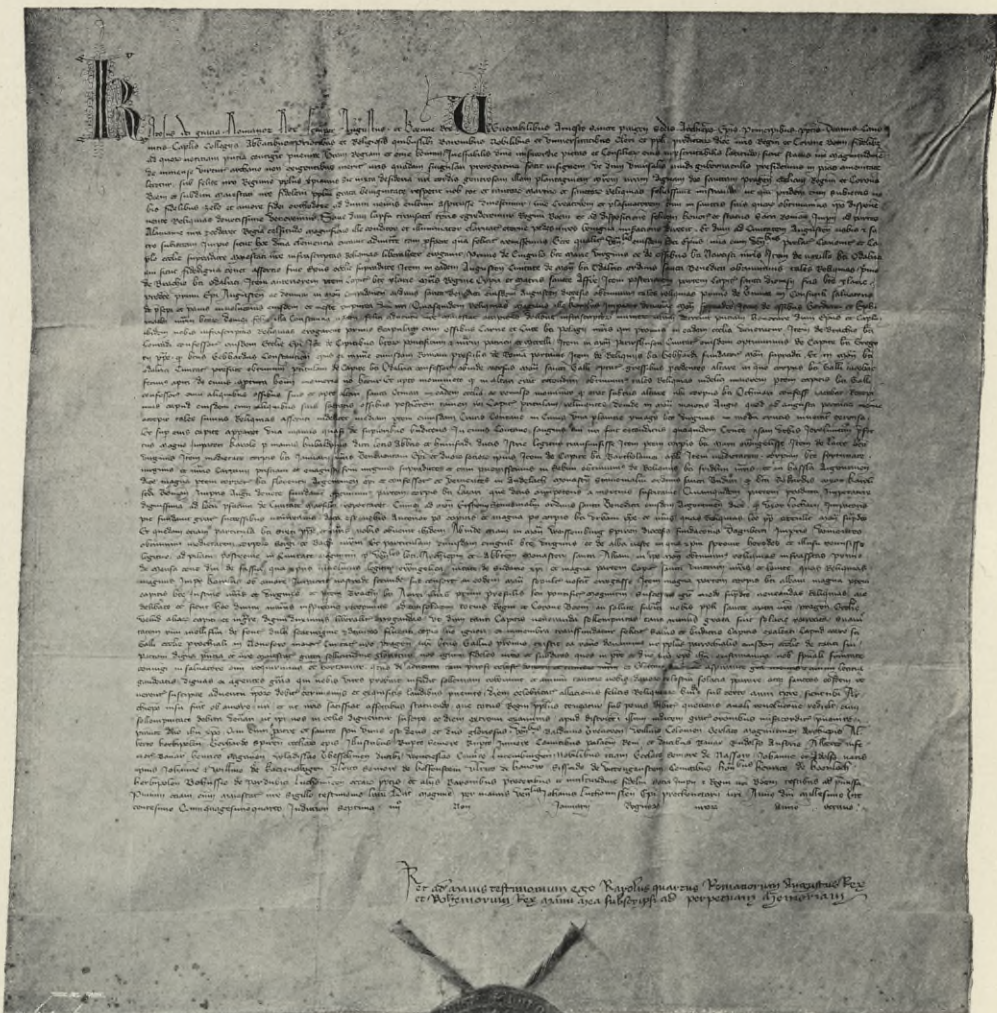
Convent zu Regensburg im 1623 Jahr. . . privilegiert . . . ein Folglichen auch von Kayser Ferdinando den Dritten Anno 1651 den 21ten Tag des Monats Januarii zu Wienn confirmirt und bestätigt worden.◀

Rkp. kniha bratrstva Pražských kuchařů pod titulem sv. Vavřince z r. 1654.

List titulní perg. Druhý list rovněž perg.; na něm nahoře sv. Vavřinec mezi sv. Václavem a sv. Ludmilou, dole znak kuchařů.

Ostatní listy papírové.

Desky červeným sametem potažené, téměř zcela stříbrným prolamovaným kováním pokryté. Na desce přední uprostřed zlačená destička s reliefem sv. Vavřince, na desce zadní mučednická jeho smrt. (Obr. 332.)

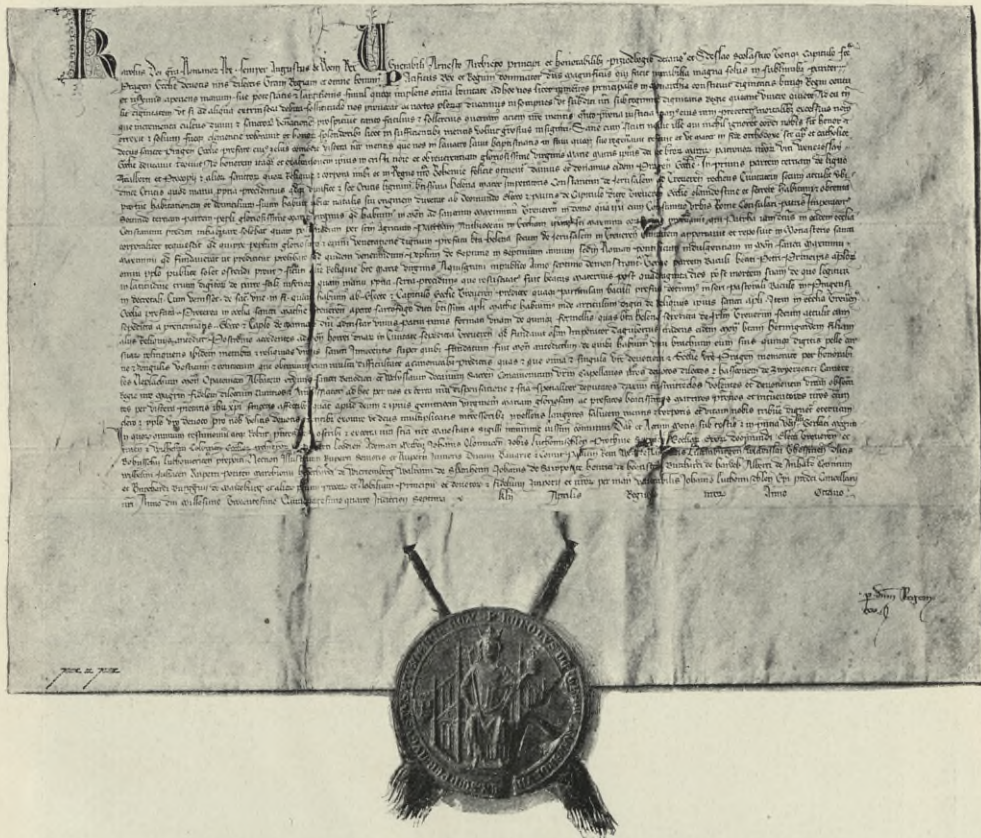

Obr. 333. Faksimile listu Karlova ze dne 2. ledna 1354.

177. LIST KARLA IV. ze dne 2. ledna 1354 s autografem a pečetí jeho (Sign. XI, 2), 49 cm šir. a 52,7 cm vys. Iničiálky K a V, nitkovou ornamentací ozdobené, provedeny jsou inkoustem. Listina pergamenová, pečeť vosková. (Viz obr. 333.)

178. LIST KARLA IV. ze dne 23. března 1354 (Sign. X, 5), perg., se zavěšenou voskovou pečetí. (Viz obr. 334.)

179. OZDOBĚ DESKY ŠLECHTICKÉHO DIPLOMU uděleného Rudolfem II. r. 1593 kapitolnímu děkanu Bartholdovi Pontánu z Breitenberga (Sign. lit. B. Fasc. I. N. A. Scrin. 1.), 30 cm šir., 35 cm vys., z hnědé kůže s vtačenými zlacenými ornamenty. (Viz obr. 335.)

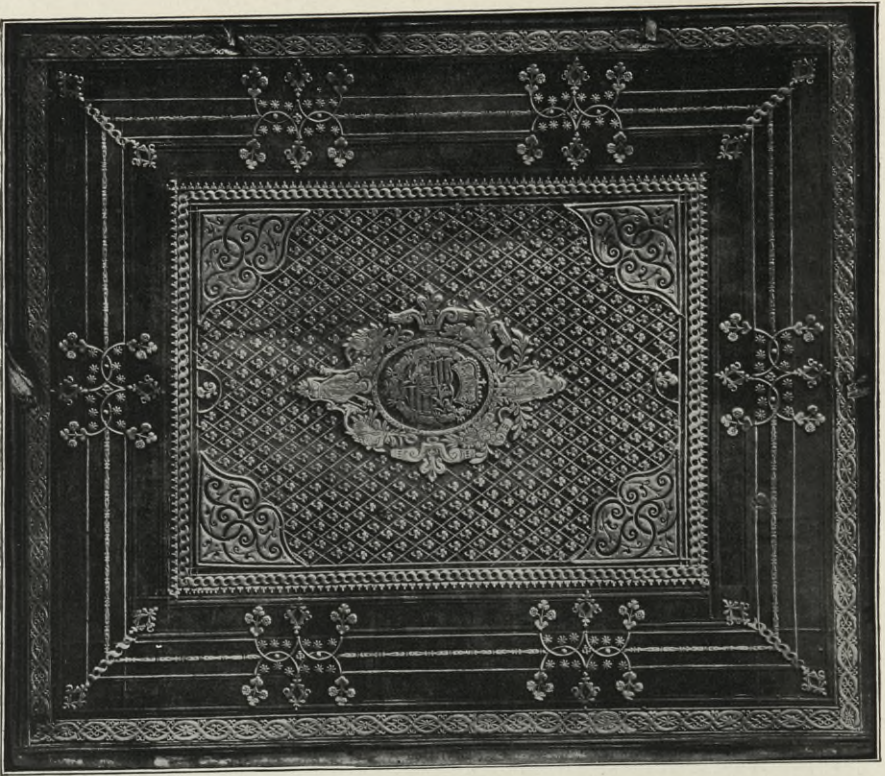

Obr. 334. Faksimile listu Karlova ze dne 23. března 1354.

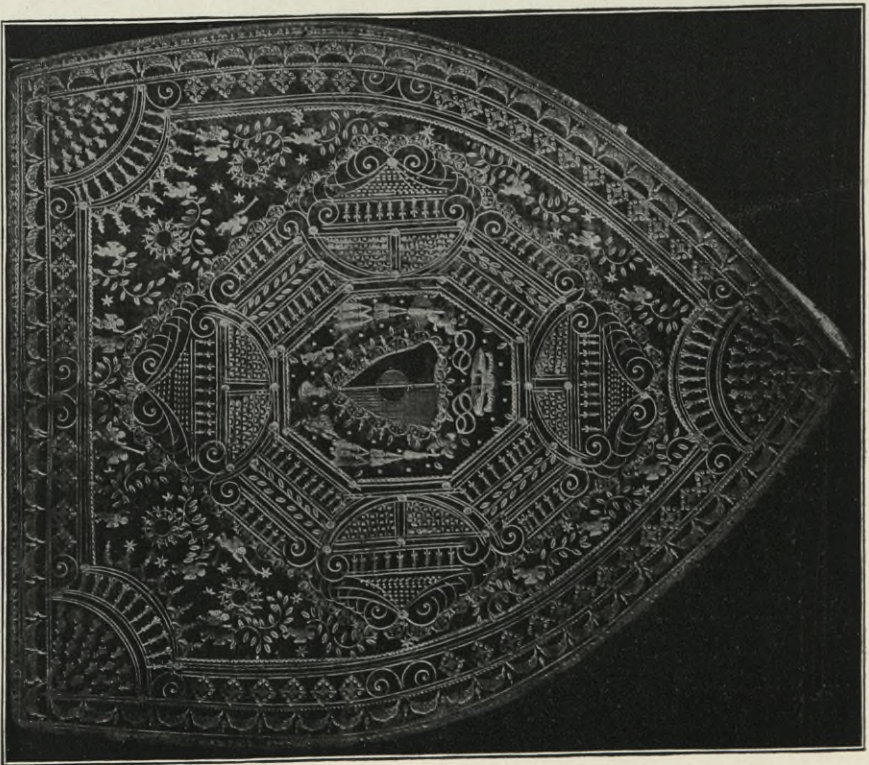
180. POUZDRO NA MITRU dřevěné, červenohnědou koží potažené a vtačenými ozdobami zlacenými pokryté.

Z první polovice XVIII. století. (Viz obr. 336.)

181. PEČEŤ ARNOŠTA Z PARDUBIC, mandorlovitá (chová se zvláště v malé skřínce spolu s jinými pečeti), 60 mm šir., 90 mm vys. (viz obr. 338.). Uvnitř v bohaté gotické architektuře sedící arcibiskup

Obr. 335. Ozdobné desky slechtického diplomu.

Obr. 336. Pouzdro na mitru.

Obr. 337. Pečeť kostela Pražského.

Obr. 338. Pečeť Arnošta z Pardubic.

Obr. 339. Gotické pečetiďlo kapituly Svatovítské.

v plném ornátě v levici žerďovitý kříž držící, pravici maje pozdviženu k žehnání, po jeho pravici znak arcibiskupství Pražského, po levici rodinný jeho znak.

182. PEČETĚ KOSTELA PRAŽSKÉHO přivěšená k listině ze dne XI Kal. Maji 1328 (sign. V. 20), kruhová, 76 mm v průměru. Uprostřed pod polokruhovými oblouky sv. Vojtěch a sv. Václav. Opis: **STADT PRAGENSIS HOLLANDIA**. (Viz obr. 337.)

183. MOSAZNÉ PEČETIDLO PRAŽSKÉ KAPITULY, 77 mm v průměru; uvnitř pod oblouky sv. Vojtěch a sv. Václav; opis: **sigillum ꝛ maius ꝛ capituli ꝛ pragensis ꝛ ecclesie ꝛ** Dole uprostřed opisu znak arcibiskupství Pražského (viz obr 339) Z konce XIV. stol.

184. PEČETIDLO KAPITULY APOLLINÁŘSKÉ, železné, s dlouhou hranolovou rukojetí. Dolejší kruhová část měří 66 mm v průměru. Uprostřed stojící žehnající biskup, po pravici klečící Karel IV. s nápisovou páskou **KAROLVS**; v levo klečící postava s kostelíkem v ruce a s nápisovou páskou **DVX BORZIWOG**. Kolem věncový pletec a opis: **SIGIL . CAPITVLI . ECCL . MONTISS . APOLLINARIS . PRAGÆ**. (Obr. 340.)

Obr. 340. Pečetidlo kapituly Apollinářské.

REJSTŘÍK.

- Aegidius Romanus, Liber de regimine principum 181.
- Agenda ecclesiae Pragensis 210.
- Agricola Rudolphus De inventione dialectica 281.
- B. Ambrosii Liber in Exameron 128.
- Andrae viz Johannes Andrae.
- Andreas 83.
- Antifonář Arnošta z Pardubic 225, 227, 229.
- Antoninus de Florentia 267, 276.
- Antverpy 266, 279, 280.
- Apocalypsis 116; scriptum super a -im 32.
- Argentina = Štrassburk.
- Aristoteles 202.
- Arnoldus Ghelonensis de Hollandria 189.
- Ars dicendi 279.
- Aristotelis Philosophia 256.
- Arnošt z Pardubic 225, 227, 229, 232, 234, 288.
- Athanasii Opus contra Gent. 265.
- Aubri Joh. 280.
- Aueroes 256.
- Augustini De civitate Dei 60, 83, 84, 119.
Liber de Trinitate 167, 253. De abusibus saeculi 260. Regel zu Teutsch 259. De pastoribus, De unico baptismo 120. De libero arbitrio 151. De conflictu vitiorum et virtutum 164.
- Augustinus de Ancona, Theoremata 163.
- Bartholomeus, Aureum centiloquium 170.
- Bartholomeus de Pisa, Summa confessorum (Magistraccia) 260.
- Basilej 258, 261, 264, 265, 273, 278, 280, 281.
- Beda Ven., Ecclesiastica hist. 264.
- Beda De tabernaculo et vasis eius 145.
- Benátky 256, 258, 260, 261, 279.
- S. Benedicti Regula 82.
- Bernardinus de Tridino 256.
- Bernardi Flores 122.
- Bernardi Glossa ordinaria 256.
- Bernardus de Misintis 265.
- Berthorius Petrus 281.
- Biblia impressa Venetiis 1475, 250.
- Bibliae prima pars z prvé pol. XV. st. 79, 104; z druhé pol. XV. stol. 102.
- Bibliae secunda pars ze XIV. stol. 46, 104; z druhé pol. XV. stol. 103.
- Bible latinská díl I. 52.
- Bible latinská díl II. 57.
- Bible latinská 61, 134, 139.
- Bible latinská z prvé pol. XV. stol. 64.
- Bindoi de Senis 157.
- Birckmann Ioan. 281.
- Blanchinus (Bianchini) Joannes 200.
- Blasco de Dobrzano 115, 163.
- Blažej z Plané (Blasius Planensis) 142, 146.
- Bonaventura, Scriptum super secundum Sentenciarum 159.
- Bonifacii VIII. Liber sextus decretalium 258.
- Breolt (Hreolt?) Wolfg. 257.
- Břevnov 82.
- Breviarius 245.
- Brigitta 146.
- Brigittae Revelationes 165.
- Brubachius Petrus 275.
- Caesar Julius De bello Gallico 281.
- Caesar Parmensis 265.
- Capitula et orationes per annum 118.
- Cernicornus Eucharius 280.
- de Cesulis Jacobus 179.
- Cicero Epistolarum liber 256. Rhetorica 203. Epistolae 204.
- Ciriacus 145.
- Clementis V. Constitutiones 189, 191, 261.
- Coberger (Coburger) Ant. 250, 260, 267, 276.
- Collectarium Wenzeslai de Radez 210.
- Comestoris Petri, Sermones 172, Scholastica historia 178.
- Commentum in physicam 201.
- Concordancia bibliarum 278.
- Cremona 265.
- Cremonensis Petrus 258.

- Cronica bohem. 175.
 Cypriani Epistolae 122.
 Dalmaciensis 142.
 Decretales 253, 256, 257, 258.
 Decretum Gratiani 184.
 Demosthenes 280.
 Diversitas novitiorum 166.
 Drach Petrus 255, 259.
 Episcopus Nicolaus 280.
 Epistolae et evangelia 117.
 Eruditio principum 164.
 Eusebii, August. et Cyrilli epistolae 122.
 Eusebius Historia 264.
 Evangelia per circulum anni 118.
 Evangelia z IX. st. 30—20; XI. st. 20—30.
 malý z IX. st. 158.
 Evangelické perikopy latinské 143, 148.
 Evervinus 84.
 Excerpta ex quatuor libris summarum 164.
 Expositio psalorum 268.
 Faber Gualter 281.
 Filoperus Joh. 279.
 Flavius Josephus Antiquitates 263.
 Flores Poetarum 279.
 Franciscus de Hailbrun 250.
 de Frankfordia Nicolaus 250, 260.
 Friedrich, Das Leben des Laienbruders F.
 259.
 de Gehniedno Mathias 83, 86.
 de Genua Ioannes, Katholicon 193.
 de Gernszheim viz Schoiffer 255.
 Gerstorff Nicol. 61.
 Glossa 271.
 Graduál Arnošta z Pardubic 229.
 Graduál Jana Táborského a Fabiána Pu-
 lára 235.
 Gregorii Liber epistolarum 253. Tabula mo-
 ralium 145.
 Guido de Monte Rocheri, Manipulus cu-
 ratorum 168.
 Gymnicus Joan 281.
 de Hailbrun Franciscus 250, 260.
 Harmonie svatá 171.
 Helmwadshausen 46.
 Heresbach Conrad 285.
 Herttemberg Joh. (Joh. de Cubito) 70, 82,
 90, 120, 122, 124, 154, 162, 166, 171, 181.
 Hilarius z Litoměřic 189.
 Hildebert 84.
 Hlaholské zlomky 208.
 Hochfelder Kaspar 259.
 Homér, Odysea 280.
 Hostiensis (Henricus de Segusio) 159.
 Hugo de S. Victore 170.
 Hugonis Postilla 272.
 Chlumčanský Václav Leop. 249.
 Iacobus Legenda sanctorum 264.
 Jakub z Prachatic 146.
 Jan poenitentiář 135.
 Ienson Nicolaus 256.
 Intonationum liber 248.
 Ioannes Andrae 189, 192, de Genua 193.
 Ioannes de Parma, Anatomia 201.
 Ioannes Regiomontanus 206.
 Iohannes Salisberiensis Policraticus 205.
 Isidori De summo bono 164.
 Iustiniani Codex 264.
 Kancionál Arnošta z Pardubic 232, 234.
 Karel IV. autograf 36.
 Katholicon Ioannis de Genua, prima pars
 193, secunda pars 198.
 Kesler Nicol. 273.
 Koberger v. Coberger.
 Koelhoff Joh. de Lubeck 279.
 Kolín 279, 280.
 z Kolovrat Hanuš 247, 250, 256, 259,
 263, 264.
 z Krumlova Václav 122.
 Kuchařův Pražských cechovní knihy 284
 Laurentius Tynensis 87.
 Legenda sanctorum 264.
 Leonardus Basilensis 265, de Utino 253.
 Liber intonationum 248.
 Lira viz Lyra.
 z Litoměřic Hilarius 189.
 Lohelius Jan 247.
 de Lyra Nicolaus Postillae 89, 123, 268.
 Magistratia 260.
 Manducator viz Comestor.
 Manipulus florum 163.
 Mariale 171.
 sv. Marka evangelium (zlomek) 2.
 Martinus prior 117, 167.
 Martyrologium ecclesiae Pragensis 162.
 de Marne Claudius 280.
 Meisner Matheus, Fata Pontensium 182.
 Mikuláš z Risenburka, biskup 89.
 de Misintis Bernardus 265.
 Missál biskupa Olomouckého 35.
 Missál z poč. XV. stol. 208.
 Missál Václava z Radče 216.
 Missál Tuncklův 212.
 Modlitby české z r. 1521 149.
 Mohuč 255, 264.
 Moralia 262, 273.
 Mudrcuow život a mravy 191.

- Nicolaus de Frankfordia 250.
 Nicol. abb. Siculi Lectura 187, 257.
 Norimberk 250, 259, 260, 267.
 Očko z Vlašimi, Jan 35.
 Omphalius Iacobus 280.
 Ondřej viz Andraeas.
 Ostrovský kodex 104; klášter 117.
 z Pardubic Arnošt 225, 227, 229, 232, 234.
 Parmensis Caesar 265.
 Paschasius Radbertus 167.
 Pavlovský Stanislav 283
 Peček Smržický z Radostic 276.
 pečeť kostela Pražského 290.
 pečetidlo pražské kapitoly 290.
 pečetidlo kapitoly apollinářské 290.
 Perikopy evangelické latinské 143, 148.
 Petrarca Franc. De remediis 265.
 Petri Hispani Logicalia 266.
 Petri Lombardi Glossa marginalis 124.
 Petrus cremonensis 258.
 Petrus, plebanus in Chabr 83, 86.
 Phillip, Bruder, Marienleben 181.
 Philosophorum vitae et dicta 179.
 Pisanello 260.
 Plenarium 87.
 Poeller Petr 280.
 Pontán z Breittenberku 284.
 Pontanus Joan. Jovianus 206.
 Postilla 274.
 pouzdro na mitru 284.
 Praeentura Lohelii 247.
 Pragensis ecclesiae regula, martyriologium
 162, agenda 210.
 z Prachatic Jakub 146.
 Procopius plebanus de Pomuk 163.
 Protiva 135.
 Prudentii Aurelii Clementis Liber hymno-
 rum 142.
 Psalterium Rudnicense 40.
 Pulér Fabián 235
 Quaestiones in IV. lib., sententiarum 162.
 z Radče Václav 210.
 Raymundi Summa 192.
 Regula ecclesiae Pragensis 162.
 Ribera Franc. De templo 280.
 Rihelius Theodosius 280.
 Richardi doctoris Allegoriae 154.
 Roudnický žaltář 40; capitula et orationes
 118.
 Rulík Josef 249.
 Schoiffer Petrus de Gernszheim 255, 264.
 Scriptum super apocalypsim 32.
 de Senis. Bindoi 157.
 Sermones in major. festiv. 172.
 Sidonius Apollinaris 143, 191.
 Simon de Dubrawa 126.
 Skrziczek 185.
Σοφοκλέους Τραγωδίαι 275.
 Speculum hum. salvationis (vlašská práce) 70.
 Speculum hum. salvationis (česká práce) 92.
 Spirensis viz Drach.
 Staroměstský znak na vazbě knihy 256.
 ze Středy Jan 35.
 Summa, quae magistratia nuncupatur 260.
 Supplementum 260.
 Šícha Jan 248.
 Štrassburk (Argentina) 264, 280.
 Táborský (Taborinus) Jan 170, 235.
 Testamenti veteris novique opus 141, 250.
 Testamentum Novum 113, 159.
 Thomae Aqu. Super I. librum sententiarum
 81. Prima secundae 90. Secunda secundae
 92. Super quartum sententiarum 255.
 Fr. Thomae Postilla super Ioannem 127.
 Thomae a Kempis Opera et libri 259.
 Tobiáš, biskup 118.
 Transmarina peregrinatio 1490, 253.
 de Tridino Bernardinus 256.
 Tugurini Duchoslai Libri posthumi 276.
 Tunckl z Asbrunu a Hohenstadtu Frant.
 Ant. 212.
 de Utino Leonardus 253 Johannes 172.
 Vacarius 190.
 Václav I., král 89
 Versus super Offertoria 30—32.
 Vicentia 265.
 Vincentius Belluacensis 173.
 Virtutes theologicae 168
 Wechel.
 Wenceslaus de Dobrzien 123, 124.
 Wenceslaus Doctor 32.
 Wenzler Michael 256, 258, 261, 264.
 Zanetti 279.
 Zbraslav 168, 202.
 Zjevení sv. Jana výklad 102.
 Žaltář 104, 112, 129.
 Žaltář Brigittin 146.
 Žaltář Roudnický 40.

OPRAVY.

- Str. 61 ř. 12. z dola místo 9a čti 9/1.
Str. 70 ř. 7. z dola místo 1897 čti 1897.
Str. 84 ř. 5 z dola místo A 21 b čti A 21/2.
Str. 89 ř. 8. s hora místo »a Nicolao« čti »et Nicolao«.
Str. 102 ř. 17. z dola místo A XLVIII čti A XLVIII₁.
Str. 167 obr. 187 jest nedopatřením převrácen.
Str. 181 ř. 1—3. s hora čti: »Liber de infantia salvatoris Germanice. Jest to spis »Bruder Philipps des Karthäusers Marienleben« vydaný H. Rückertem 1853.
Str. 208 ř. 3. s hora místo č. 35 čti 34.
-

PŘÍLOHY.

Ke str. 20.

Evangeliář z XI. stol. Evangelista sv. Jan.

Ke str. 36.

Missál Jana ze Středy. List 4 *ž*.

Ke str. 41.

•Psalterium Rudnicense• Iniciálka B.

Ke str. 106.

Kodex Ostrovský list 10 *ž*.

Ke str. 222.

Missál Václava z Radče: Kanonový obraz.

Príspevky

věnované na vydávání „Soupisu památek historických a uměleckých
v království Českém“.

Na vydání jednotlivých svazků Soupisu dostalo se Archaeologické kommissi a dostává příspěvků jednak věnováním subvence na vydání, kterážto podpora obrací se na pořízení ilustrací, tak že tímto způsobem jednotlivé svazky podle hojnosti subvence mohou býti prodávány poměrně lacino a dojíti tak nejširšího rozšíření ve veřejnosti. Na druhé straně podporuje se dílo hromadným zakupováním jednotlivých svazků od autonomních a jiných korporací.

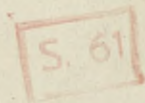
Posud Archaeologické kommissi poskytli příspěvky*) obojího druhu tito jednotlivci a korporace:

Důstojný provincial augustinianů P. A. Tonder na Soupis okresu Lounského	K 140.—
Konvent augustinianů v Ročově	» 60.—
Město Kolín na Soupis okresu Kolínského	» 400.—
Okresní výbor v Kolíně na Soupis okresu Kolínského	» 400.—
Město Louny na Soupis okresu Lounského	» 400.—
Okresní výbor v Kouřimi na Soupis okresu Kolínského	» 400.—
J. J. Jiří kn. z Lobkowicz na Soupis okresů Mělnického, Píseckého a Jičínského	» 1000.—
Pan ředitel Jan Vaněk zakoupil 80 výt. Soupisu okr. Kolínského	
Okresní výbor v Kouřimi . . . 12 » » » »	
J. M. opat Sigmund Starý na Soupis okresu Milevského	» 100.—
Město Roudnice na Soupis okresu Roudnického	» 400.—
Okr. výbor v Bechyni na Soupis okresu Milevského	» 100.—
Okr. hospodářská záložna v Sedlčanech na Soupis okresu Sedlčanského	» 40.—
Hrabě Jan Josef z Herbersteina na Soupis okresu Roudnického	» 50.—
Pan August Fodermayer na Soupis okresu Plzeňského	» 100.—
Rolnická záložna Podřipská na Soupis okr. Roudnického	» 200.—
Okresní školní rada v Sedlčanech zakoupila 45 výtisků Soupisu okresu Sedlčanského.	
Hospodářská okresní záložna v Sedlčanech koupila 30 výtisků téhož Soupisu.	
Okresní výbor v Sedlci koupil 15 výtisků téhož Soupisu.	
Okresní výbor ve Voticích koupil 100 výtisků téhož Soupisu.	
Městská rada v Roudnici zakoupila 25 výtisků Soupisu okresu Roudnického.	
Okresní výbor v Bechyni zakoupil 10 výtisků Soupisu okresu Milevského.	

* Příspěvky uvádějí se, jak podle času byly poskytnuty.

J. J. Adolf Josef kníže ze Schwarzenberga věnoval na vydání	
Soupisů, které se týkají jeho panství	K 2000.—
Město Klatovy na Soupis okresu Klatovského	» 200.—
Město Praha na vydání Soupisu památek města Prahy*) (I. lhůta) »	5000.—
Okresní výbor v Pardubicích na Soupis okresu Pardubického	» 200.—
Město Mělník na Soupis okresu Mělnického	» 100.—
Okresní zastupitelstvo v Lomnici n. L. na Soupis okresu Třeboň-	
ského	» 50.—
Okresní výbor v Karlíně na Soupis okresu Karlínského	» 1000.—
Záložna ve Vysočanech » » » »	» 50.—
Okresní zastupitelstvo ve Veselí n. L. na Soupis okresu Třeboň-	
ského	» 50.—
Město Karlín na Soupis okresu Karlínského	» 400.—
Okresní výbor v Třeboni na Soupis okresu Třeboňského	» 100.—
Městská rada v Rokycanech na Soupis okresu Rokycanského	» 200.—
Město Praha na Soupis památek města Prahy (II. lhůta)	» 5000.—
J. J. Ferdinand kn. Kinský na Soupis okresu Chrudimského	» 600.—
Občanská záložna v Hlinsku zakoupila 10 výtisků díla »Lid na	
Hlinecku«.	
J. J. Moric kníže z Lobkovic na Soupis památek zámku Roudni-	
ckého	» 6000.—
Okresní výbor v Hlinsku zakoupil 25 výtisků díla »Lid na Hlinecku«.	
Okresní výbor v Chrudimi na Soupis okresu Chrudimského	» 400.—
Městská rada v Jindřichově Hradci na Soupis okresu Jindřicho-	
hradeckého	» 100.—
Občanská záložna v Karlíně na Soupis okresu Karlínského	» 400.—
Spořitelna v Příbrami na Soupis okresu Příbramského	» 50.—
Město Kostelec n. L. na Soupis okresu Karlínského	» 100.—
Město Praha na Soupis památek města Prahy (III. lhůta)	» 5000.—
Okresní výbor v Slaném na Soupis okresu Slanského	» 300.—
Občanská záložna v Slaném na Soupis okresu Slanského	» 300.—
Okresní výbor ve Velvarech » » » »	» 100.—
Město Vysoké Mýto na Soupis okresu Vysokomýtského	» 100.—
Okresní výbor v Novém Strašecí na Soupis okresu Slanského	» 100.—
Okresní výbor ve Vys. Mýtě na Soupis okresu Vysokomýtského »	200.—
Okresní výbor v Nechanicích na Soupis okr. Králové-Hradeckého »	50.—
Město Chrudim na Soupis okresu Chrudimského	» 400.—
Spořitelna Chrudimská na Soupis okresu Chrudimského	» 100.—
Spořitelna v Domažlicích na Soupis okresu Domažlického	» 300.—
Město Domažlice » » » »	» 400.—
Město Hradec Králové na Soupis okresu Královéhradeckého	» 400.—
Okresní výbor v Hradci Králové na Soupis okresu Králové-	
hradeckého	» 450.—

*) Prozatím povolena subvence 20.000 K.

zachovaly, určití — pokud možno — jich vznik a původ, odhadnouti uměleckou a historickou jich cenu a konečně označiti ony památky, na jejichž zachování obzvláště záleží. Vytčen tu programm úmorné drobné práce pro celá takřka pokolení pracovníků, práce však nevyhnutelné, aby se mohlo na jisto postavití, jak umění výtvarné v království Českém se vyvíjelo, odkud první motivy přicházely, jak se vytvářily, jakou měrou umělci cizí zde spolupůsobili, a co přímo z ciziny k nám bylo přivezeno; neboť jen podrobnou znalostí všech památek umění může se dojíti k ocenění vývoje tohoto umění neboli ku správným jeho dějinám. Mimo tento theoretický, velice žádoucí výsledek možno však i očekávati, že podrobné poznání, jak se umění u nás vyvíjelo, nezůstane bez účinku na umělce výtvarné, jakož i na správu zemskou a veřejnost naši, aby zachovány byly ony památky, jež pro vývoj umění domácího jsou zvláště charakteristické a naprosto zasluhují, aby byly ušetřeny a zachovány.

Archaeologická kommissee sestoupila se poprvé 8. května 1893, podala velesl. výboru zemskému dobré zdání o zachování památek domácího umění výtvarného a starožitností domácích vůbec, sjednala svá organisační pravidla, rozdělila se v odbory: praehistorický, historický a lidový. Jakožto přední úlohu vytkla si zdělati *Soupis památek historických a uměleckých v království Českém*, snesla se na příslušných pravidlech a vyslala své delegaty do jednotlivých okresů. Patnáctý díl soupisu předkládá se tuto veřejnosti.

Přední zásluhu o rychlé uskutečnění podniku tak vážného má zemské zastupitelstvo království Českého, které nejen poskytlo nezbytné podpory hmotné, ale i zvláštními oběžníky praesidialními doporučilo podnik ten úřadům samosprávným v příslušných okresech; také veledůstojné konsistoře vřelým doporučením podporovaly práce, jež ostatně i širší obecnostvo provázelo zájmem, porozuměním i všestrannou podporou.

S obzvláštním uznáním sluší podotknouti, že i peněžitá pomoc z okresů zkoumaných na důstojné vydání soupisu se dostavila.

Do soupisu jsou pojaty:

1. památky praehistorické krátkým označením;
2. památky umění stavitelského, sochařského, malířského od romanské doby do počátku XIX. století; předměty uměleckého průmyslu, pokud nejsou v majetku soukromém; stavby historicky důležité, jako hrady, opevnění, mosty a j.

Soupis bude se vydávati jazykem českým i v překladě německém pro každý politický okres zvláště; ročně zamýšlí se vydati 4 až 5 okresů. Ke skupinám okresů podle starodávných krajů přidána bude úvodní stať o památkách lidového umění, a zároveň uvede se příslušná literatura. Při popisování ustanoveno šetřiti největší stručnosti.

III 18906
L. inw.

Druk. U. J. Zam. 356. 10.000.

PUBLIKACE

ARCHAEOLOGICKÉ KOMISSE PŘI

SOUPIS PAMÁTEK HISTORICKÝCH A UMĚLECKÝCH V POLITICKÉM OKRESU KOLÍNSKÉM. Napsal Karel B. Mádl. (Soupisu památek v království Českém svazek I.) Cena na papíře obyčejném 4 K 50 h.

TOPOGRAPHIE DER HISTORISCHEN UND KUNST-DENKMALE IM POLITISCHEN BEZIRKE KOLIN. Verfasst von K. B. Mádl. (Topographie der historischen und Kunst-Denkmale im Königreiche Böhmen. I. Band.) Preis 4 K 50 h.

SOUPIS PAMÁTEK HISTORICKÝCH A UMĚLECKÝCH V POLITICKÉM OKRESU LOUNSKÉM. Napsal Dr. Bohumil Matějka. (Soupisu památek v království Českém svazek II.) Cena na papíře obyčejném 2 K 40 h, na papíře velínovém 3 K 60 h.

TOPOGRAPHIE DER HISTORISCHEN UND KUNST-DENKMALE IM POLITISCHEN BEZIRKE LAUN. Verfasst von Dr. Bohumil Matějka. (Topographie der historischen und Kunst-Denkmale im Königreiche Böhmen. II. Band.) Preis 3 K 60 h.

SOUPIS PAMÁTEK HISTORICKÝCH A UMĚLECKÝCH V POLITICKÉM OKRESU SEDLČANSKÉM. Napsali Dr. A. Podlaha a Ed. Šittler. (Soupisu památek v království Českém svazek III.) Cena 4 K 80 h.

TOPOGRAPHIE DER HISTORISCHEN UND KUNST-DENKMALE IM POLITISCHEN BEZIRKE SELČAN. Verfasst von Dr. A. Podlaha und Ed. Šittler. (Topographie der historischen und Kunst-Denkmale im Königreiche Böhmen. III. Band.) Preis 4 K 80 h.

SOUPIS PAMÁTEK HISTORICKÝCH A UMĚLECKÝCH V POLITICKÉM OKRESU ROUDNICKÉM. Napsal Dr. Bohumil Matějka. (Soupisu památek v království Českém svazek IV.) Cena 7 K 40 h.

TOPOGRAPHIE DER HISTORISCHEN UND KUNST-DENKMALE IM POLITISCHEN BEZIRKE RAUDNITZ. Verfasst von Dr. Boh. Matějka. (Band IV.) Preis 7 K 40 h.

SOUPIS PAMÁTEK HISTORICKÝCH A UMĚLECKÝCH V POLITICKÉM OKRESU MILEVSKÉM. Napsali Dr. A. Podlaha a Ed. Šittler. (Soupisu památek v království Českém svazek V.) Cena 6 K 80 h.

TOPOGRAPHIE DER HISTORISCHEN UND KUNST-DENKMALE IM POLITISCHEN BEZIRKE MÜHLHAUSEN. Verfasst von Dr. A. Podlaha und Ed. Šittler. (Band V.) Preis K 6 80.

SOUPIS PAMÁTEK HISTORICKÝCH A UMĚLECKÝCH V POLITICKÉM OKRESU MĚLNICKÉM. Napsal Dr. A. Podlaha. (Soupisu památek v království Českém svazek VI.) Cena 9 K.

TOPOGRAPHIE DER HISTORISCHEN UND KUNST-DENKMALE IM POLITISCHEN BEZIRKE MELNIK. Verfasst von Dr. A. Podlaha. (Band VI.) Preis 9 K.

SOUPIS PAMÁTEK HISTORICKÝCH A UMĚLECKÝCH V POLITICKÉM OKRESU KLATOVSKÉM. Napsali Frant. Mareš a Jan Sedláček. (Soupisu památek v království Českém, svazek VII.) Cena 10 K.

SOUPIS PAMÁTEK HISTORICKÝCH A UMĚLECKÝCH V POLITICKÉM OKRESU ČESKO-BUDĚJOVICKÉM. Napsali Frant. Mareš a Jan Sedláček. (Soupisu památek v království Českém svazek VIII.) Cena 10 K.

SOUPIS PAMÁTEK HISTORICKÝCH A UMĚLECKÝCH V POLITICKÉM OKRESU ROKYCANSKÉM. Napsal Dr. Bohumil Matějka. (Soupisu památek v království Českém svazek IX.) Cena 10 K.

SOUPIS PAMÁTEK HISTORICKÝCH A UMĚLECKÝCH V POLITICKÉM OKRESU TŘEBOŇSKÉM. Provedli Frant. Mareš a Jan Sedláček. (Svazek X.) Cena 3 K 50 h.

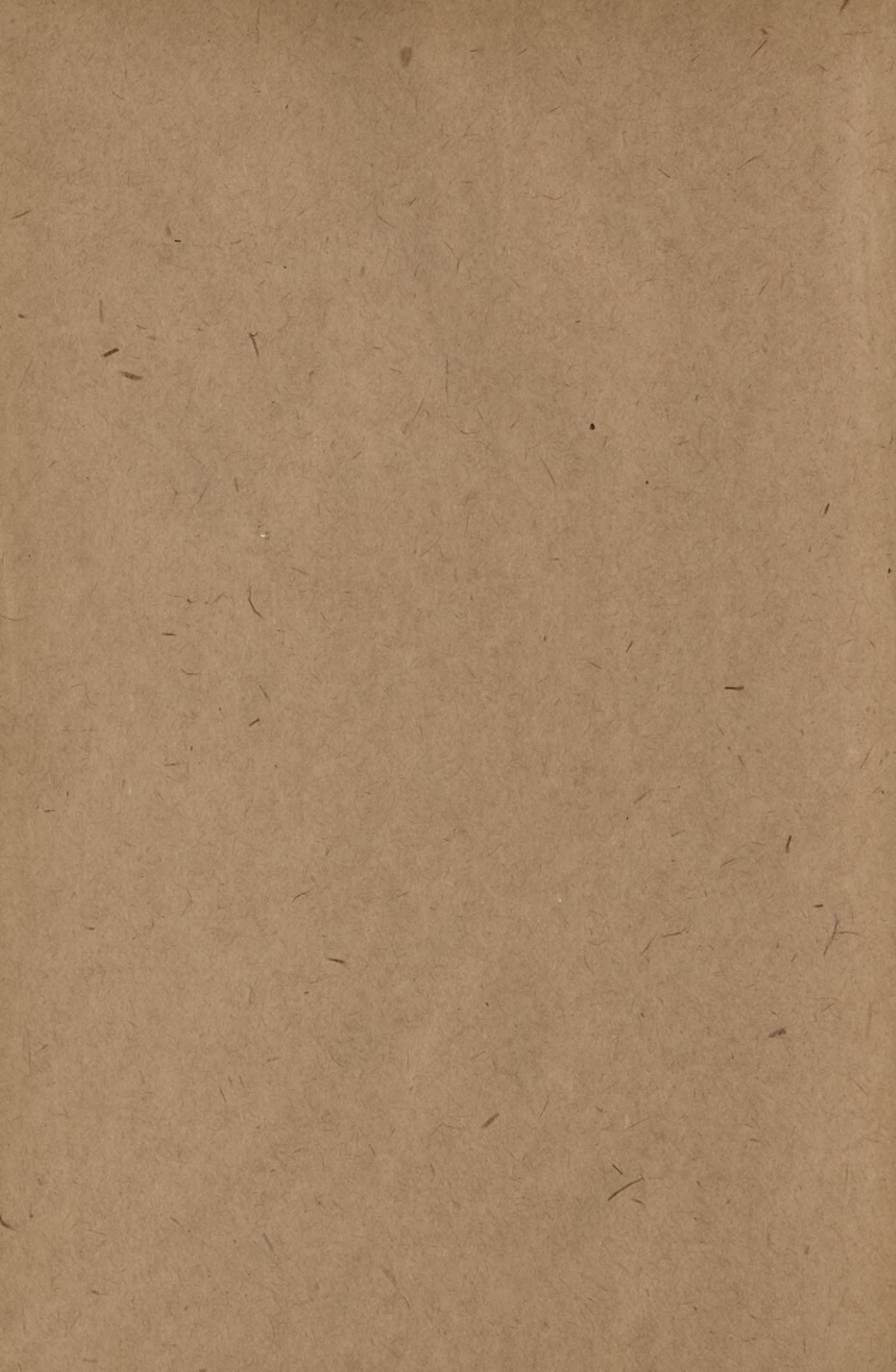
LID NA HLINECKU. Podává Dr. Karel V. Adámek. (Soupis lidových památek v království českém. I.) Cena 6 K.

SOUPIS PAMÁTEK HISTORICKÝCH A UMĚLECKÝCH V POLITICKÉM OKRESU CHRUDIMSKÉM. Napsal Dr. Karel Chytil. (Svazek XI.) Cena 6 K 50 h.

SOUPIS PAMÁTEK HISTORICKÝCH A UMĚLECKÝCH V POLITICKÉM OKRESU SUŠICKÉM. Napsali Dr. Karel Hostaš a Ferdinand Vaněk. (Svazek XII.) Cena 6 K 50 h.

SOUPIS PAMÁTEK HISTORICKÝCH A UMĚLECKÝCH V POLITICKÉM OKRESU PŘÍBRAMSKÉM. Napsal Dr. Antonín Podlaha. (Svazek XIII.)

SOUPIS PAMÁTEK HISTORICKÝCH A UMĚLECKÝCH V POLITICKÉM OKRESU JINDŘICHOVRADECKÉM. Napsal Dr. Josef Novák. (Svazek XIV.)

WYDZIAŁY POLITECHNICZNE KRAKÓW

Biblioteka Politechniki Krakowskiej

III-307271

Kdn., Czapskich 4 — 678. 1. XII. 52. 10.000

Biblioteka Politechniki Krakowskiej

10000301120